

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

8 MAI 1957.

BUDGET

du Ministère de l'Instruction Publique
pour l'exercice 1957.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. BRACOPS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de trois séances, votre commission a examiné le budget du Ministère de l'Instruction publique pour l'exercice 1957, en présence du Ministre.

Ce projet ayant déjà été traité par le Sénat, le présent rapport est nécessairement laconique.

Plutôt que d'observer strictement l'ordre chronologique des débats, il nous a paru préférable de réunir la matière sous les rubriques suivantes : exposé du Ministre, discussion générale, examen des articles.

La plupart des questions posées par les membres ont été reprises en annexe et ont été groupées, autant que possible, suivant les subdivisions mêmes du budget.

(1) Composition de la Commission :

A. — Membres titulaires : MM. Heyman, président; Berghmans, Mme Craeybeckx-Orij, MM. De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Berghe, Verbist, Verlact. — Bohy, Bracops, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cudell, Dejardin, Demets, Mme Groesser-Schroyens, M. Hoyaux, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Vercauteren. — Destenay, Tahon.

B. — Membres suppléants : Mme de Moor-Van Sina, MM. Gilson, Hermans, Loos, Parisis, Wirix. — Daman, Deconinck, Denis, Nazé, Serçu. — Blum.

Voir :

4-XIX (1956-1957) :

- N° 1 : Budget transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendement.

(*)

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

8 MEI 1957.

BEGROTING

van het Ministerie van Openbaar Onderwijs
voor het dienstjaar 1957.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS (1) UITGEBRACHT

DOOR DE HEER BRACOPS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Tijdens drie vergaderingen heeft uw Commissie, in tegenwoordigheid van de Minister, de begroting van het Ministerie van Openbaar Onderwijs voor 1957 onderzocht.

Daar deze begroting reeds in de Senaat werd behandeld, is dit verslag onvermijdelijk laconisch.

Liever dan de chronologische volgorde van de debatten weer te geven, zullen wij de stof onder volgende rubrieken groeperen : uiteenzetting van de Minister, algemene be-raadslaging, bespreking der artikelen.

De meeste vragen van de leden zijn als bijlage opgenomen en zoveel mogelijk ingedeeld overeenkomstig de in-delingen van de begroting zelf.

(1) Samenstelling van de Commissie :

A. — Leden-titularissen : de heren Heyman, voorzitter; Berghmans, Mme Craeybeckx-Orij, de heren De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, de heren Vanden Berghe, Verbist, Verlact. — Bohy, Bracops, Mme Copée-Gerbinet, de heren Cudell, Dejardin, Demets, Mme Groesser-Schroyens, de heer Hoyaux, Mme Vanderveken-Van de Plas, de heren Vercauteren. — Destenay, Tahon.

B. — Plaatsvervangende leden : Mme de Moor-Van Sina, de heren Gilson, Hermans, Loos, Parisis, Wirix. — Daman, Deconinck, Denis, Nazé, Serçu. — Blum.

Zie :

4-XIX (1956-1957) :

- N° 1 : Begroting door de Senaat overgezonden.
- N° 2 : Amendement.

I. — EXPOSE DU MINISTRE.

Avant d'entamer son exposé proprement dit, le Ministre a annoncé qu'il ferait parvenir aux membres de la commission une importante documentation traitant des problèmes ci-après :

- a) l'évolution du budget ordinaire de 1954 à 1957;
- b) l'évolution des dépenses relatives à l'enseignement supérieur et à la recherche scientifique;
- c) l'évolution de la population scolaire dans les établissements d'enseignement technique;
- d) la question de l'école adaptée.

A cette documentation s'ajoutera le texte du discours qu'il a prononcé récemment sur la réforme de l'enseignement.

En conséquence, le Ministre a déclaré que son exposé pourrait se réduire à l'essentiel, l'ensemble des problèmes ayant été abordés au Sénat et son opinion se trouvant reprise dans le rapport ad hoc.

Evolution budgétaire.

Par rapport à l'exercice 1954, le budget général s'est accru de 9,7 %, tandis que celui de l'Instruction publique a augmenté de 16,8 %. Cette constatation reflète les énormes problèmes avec lesquels le pays se trouve confronté en matière d'enseignement : il s'agit d'investissements indispensables, à effectuer pendant un certain nombre d'années et dont le rendement ne peut être escompté que dans un avenir relativement éloigné. L'Etat a pris conscience de cette réalité; les chiffres du budget et certains autres chiffres l'attestent.

Allocations d'études.

Dans le secteur social, c'est-à-dire dans le domaine des dépenses affectées aux questions éducatives, culturelles, aux centres psycho-médico-sociaux, les crédits ont augmenté de 91,6 %, ils ont donc presque doublé.

Le Ministre s'est étendu particulièrement à cet égard sur le Fonds d'allocations d'études, l'un des facteurs fondamentaux du problème de la démocratisation de l'enseignement. Ici, le Gouvernement actuel a développé l'effort du gouvernement précédent dans des proportions remarquables, puisque la part de l'Etat dans le montant du Fonds atteint, en 1957, 85 millions de francs contre 42.800.000 francs en 1954, soit un accroissement de 104,8 % ou plus du double en l'espace de quatre années. Cet accroissement n'est cependant pas à la mesure des besoins. M. Janne, recteur de l'Université libre de Bruxelles, estime qu'il faudrait quelque 300 millions pour résoudre le problème de l'accès des élèves de condition modeste à l'enseignement supérieur. Nous en sommes au tiers.

Enseignement supérieur et recherche scientifique.

Les crédits ordinaires du Département de l'Instruction publique en faveur de l'Enseignement supérieur ont subi au cours des dernières années, l'évolution suivante :

500.609.951 francs en 1951
588.379.900 francs en 1954
732.695.837 francs en 1957

Cette augmentation, bien que sensible, est encore très insuffisante.

I. — UITEENZETTING VAN DE MINISTER.

Alvorens zijn eigenlijke uiteenzetting aan te vatten kondigde de Minister aan dat hij aan de leden van de commissie een belangrijke documentatie zou doen toekomen aangaande volgende problemen :

- a) de evolutie van de gewone begroting van 1954 tot 1957;
- b) de evolutie van de uitgaven betreffende het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek;
- c) de evolutie van de schoolbevolking in de scholen voor technisch onderwijs;
- d) de kwestie van de aangepaste school.

Bij deze documentatie komt de tekst van de redevoering die hij onlangs heeft gehouden over de hervorming van het onderwijs.

De Minister verklaarde dan ook dat zijn uiteenzetting kon beperkt blijven tot het essentiële, daar de vraagstukken in hun geheel werden besproken in de Senaat en zijn opvatting in het desbetreffende verslag is weergegeven.

Evolutie van de begroting.

In vergelijking met het dienstjaar 1954 geeft de algemene begroting een verhoging te zien van 9,7 %, terwijl de begroting van Openbaar Onderwijs met 16,8 % is gestegen. Deze vaststelling geeft een zwak beeld van de aanzienlijke vraagstukken waaraan het land inzake onderwijs het hoofd moet bieden : het geldt hier volstrekt noodzakelijke investeringen die tijdens een aantal jaren moeten worden gedaan en die slechts in een vrij verre toekomst renderend zullen zijn. De Staat is zich daarvan bewust; dit blijkt uit de cijfers van de begroting en uit sommige andere gegevens.

Studietoelagen.

In de sociale sector, d.i. op het gebied der uitgaven ten bate van de opvoeding, de cultuur, de psycho-medisch-sociale centra, werden de kredieten met 91,6 % verhoogd, zodat zij bijna verdubbeld zijn.

De Minister handelde in dit verband breedvoerig over het Fonds voor studietoelagen, dat één der fundamentele factoren in het probleem van de democratisering van het onderwijs is. Op dit gebied heeft de huidige Regering het streven van de voorgaande Regering voortgezet en zulks in merkwaardige verhoudingen, aangezien het aandeel van de Staat in het bedrag van het Fonds in 1957 het bedrag van 85 miljoen frank bereikt tegen 42.800.000 frank in 1954, d.i. een verhoging met 104,8 % of meer dan het dubbele in vier jaar tijd. Deze verhoging beantwoordt evenwel nog niet aan de behoeften. De heer Janne, rector van de Vrije Universiteit te Brussel, is van mening dat een bedrag van circa 300 miljoen noodzakelijk is om het vraagstuk van de toegang van de minvermogende studenten tot het hoger onderwijs op te lossen. Wij hebben één derde van dit bedrag bereikt

Hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

De gewone kredieten van het Departement van Onderwijs ten behoeve van het hoger onderwijs hebben zich in de loop van de laatste jaren ontwikkeld als volgt :

500.609.951 frank in 1951
588.379.900 frank in 1954
732.695.837 frank in 1957

Hoe aanzienlijk ook, toch blijft deze verhoging ontoereikend.

Les dépenses pour la recherche scientifique affectent le budget de cinq départements : Instruction publique, Affaires Economiques, Santé Publique, Agriculture et Colonies. Les crédits du budget des Affaires Economiques sont aussi élevés que ceux de l'Instruction publique. Ils comportent, en effet, à l'ordinaire, pour l'exercice 1957, 203 millions quant au premier département et 209 millions pour l'autre. Le montant des crédits a atteint :

23.232.710 francs en 1938
263.080.303 francs en 1951
334.300.100 francs en 1954
478.185.163 francs en 1957

Dans ce domaine aussi un notable effort a été accompli.

Accroissement général du budget et population scolaire.

L'accroissement général du budget de l'Instruction publique découle en ordre principal de l'accroissement de la population scolaire. Le département ne possède pas encore un véritable cadastre de cette population. Celui-ci sera mis au point en 1958 en collaboration avec l'Institut National de Statistique. Jusqu'à présent l'on possède seulement les chiffres comparatifs des années 1850 et 1956, savoir :

	1850	1956
Enseignement gardien	25.403	344.043
Enseignement primaire	494.907	935.399
Enseignement normal	4.384	19.905
Enseignement moyen officiel	6.268	71.059
Enseignement technique	34.074	250.104
Universités (4)	1.808	19.262
Total (en chiffres ronds) ...	566.000	1.640.000

Il convient de comparer ces chiffres à ceux qui traduisent l'accroissement de la population du Royaume.

Au 31 décembre 1955, la population était de 8.896.246 habitants.

En 1850, la population comportait 4.426.205 habitants.

Le rapport entre la population scolaire et la population générale du Royaume était donc de près de 13 % en 1850 et de 18,5 % en 1955.

Causes de l'accroissement de la population scolaire.

Cet accroissement est dû :

1°) à la loi sur l'obligation scolaire de 1914;
2°) à l'accession de nouvelles couches sociales à l'enseignement secondaire et, dans une mesure moindre, à l'enseignement supérieur. Un tiers de la population de l'enseignement secondaire appartient à la classe des salariés, mais la proportion n'atteint que 5 % dans les Universités. Il y a donc une perte de substance très nette de la classe des salariés au niveau de l'enseignement supérieur; elle est due à différentes causes et la démocratisation de cet enseignement est une urgente nécessité.

Le phénomène de l'accroissement de la population scolaire est-il achevé, ou se poursuivra-t-il ? Les recteurs des quatre Universités estiment que, dans 10 ans, la population universitaire aura doublé. En France, on prévoit qu'elle aura quadruplé dans les 25 prochaines années. L'évolution est encore plus considérable aux U.S.A. et en Russie soviétique.

Cette évolution est souhaitable pour autant que le dispositif scolaire soit au point.

De uitgaven voor het wetenschappelijk onderzoek vallen ten laste van de begroting van vijf departementen : Openbaar Onderwijs, Economische Zaken, Volksgezondheid, Landbouw en Koloniën. De kredieten op de begroting van Economische Zaken zijn even belangrijk als die van Openbaar Onderwijs. Inderdaad, voor het dienstjaar 1957 bedragen zij, op de gewone begroting, 203 miljoen voor het eerste departement en 209 miljoen voor het andere. Het bedrag der kredieten bereikte :

23.232.710 frank in 1938
263.080.303 frank in 1951
334.300.100 frank in 1954
478.185.163 frank in 1957

Ook op dit gebied werd een merkwaardige inspanning gedaan.

Algemene verhoging der begroting en schoolbevolking.

De algemene verhoging van de begroting van Openbaar Onderwijs is in de eerste plaats een gevolg van de stijging van de schoolbevolking. Het departement beschikt nog niet over een echt kadaster ervan. Met de medewerking van het Nationaal Instituut voor de Statistiek zal dit in 1958 wel het geval zijn. Tot nog toe beschikken wij slechts over de vergelijkende tabel betreffende de jaren 1850 en 1956, die hier wordt weergegeven :

	1850	1956
Bewaarschoolonderwijs	25.403	344.043
Lager onderwijs	494.907	935.399
Normaalonderwijs	4.384	19.905
Officieel middelbaar onderwijs	6.268	71.059
Technisch onderwijs	34.074	250.104
Universiteiten (4)	560.000	1.700.000
Totaal (rond getal)	566.000	1.640.000

Deze cijfers moeten in verband worden gebracht met die betreffende de aangroei van 's Lands bevolking.

Op 31 december 1955 had ons land 8.896.246 inwoners.

In 1850 telde men 4.426.205 inwoners.

De verhouding tussen de schoolbevolking en het globale bevolkingscijfer van het Rijk was dus ongeveer 13 % in 1850 en 18,5 % in 1955.

Oorzaken van de toeneming der schoolbevolking.

Deze toeneming is te wijten :

1°) aan de wet van 1914 op de leerplicht;
2°) de toevoer naar het middelbaar onderwijs van nieuwe volkslagen. Een derde van de leerlingen in het secundair onderwijs is afkomstig uit de arbeidersklasse, maar de verhouding bereikt slechts 5 % in de Universiteiten. De tegenwoordiging van de arbeidersklasse in het hoger onderwijs is dus zeer verzwakt; zij is te wijten aan verschillende oorzaken en de democratisering van dit onderwijs is een dringende noodzakelijkheid.

Is het verschijnsel van de aangroei van de schoolbevolking voltrokken of zal het nog voortduren ? De rectors van de vier universiteiten menen dat de universiteitsbevolking over 10 jaar zal verdubbeld zijn. In Frankrijk voorziet met dat ze binnen de eerstvolgende 25 jaar zal verviervoudigd zijn. De evolutie is nog sterker in de V.S.A. en in Sovjet-Rusland.

Een dergelijke evolutie is wenselijk voor zover het school-apparaat aangepast is.

Dispositif scolaire.

Le Ministre aborde la question du dispositif scolaire, tant au point de vue quantitatif que qualitatif.

A. — Dispositif quantitatif.

Nous ne disposons pas, dans le secteur public, des moyens nécessaires. Un effort considérable doit être fait. Le Ministre rappelle qu'il a fait un bref exposé à ce sujet au Sénat. La prolongation de la scolarité doit être précédée d'un programme de constructions scolaires adéquat.

L'idéal serait de mener de front la construction d'écoles nouvelles et l'amélioration du réseau existant. Mais la force des choses nous oblige à procéder par priorité. Les moyens financiers dont dispose le Fonds de constructions scolaires et universitaires sont insuffisants. Ce Fonds, qui avait été créé pour quatre ans, prévoyait une somme annuelle de 500.000.000 de francs, mais il avait uniquement trait à l'enseignement moyen. Depuis, ce Fonds a été étendu à toutes les branches de l'enseignement, si bien que la part qui revient actuellement à l'enseignement moyen n'est que de 210.000.000 de francs.

Contraint de faire un choix, le Gouvernement a porté l'essentiel de ses efforts sur la construction d'écoles nouvelles. Un certain nombre d'établissements existants ont dû être sacrifiés. Or, 58 établissements sont en danger ou insuffisants :

- 10 tombent en ruine;
- 4 ne sont pas à l'abri des risques d'incendie;
- 7 ne remplissent pas les conditions hygiéniques élémentaires;
- le solde est constitué d'établissements trop exigus.

A l'heure actuelle, sur la dotation de 1.262.000.000 de francs pour l'enseignement moyen, il ne reste qu'un solde de 132.000.000. Pour l'enseignement technique, on ne dispose plus que de 135.000.000 de francs. C'est manifestement insuffisant.

En conclusion, le Ministre estime qu'il faut non seulement une reconduction du Fonds, mais encore une augmentation de la dotation.

B. — Dispositif qualitatif.**1) Enseignement primaire :**

L'enseignement primaire est l'enseignement démocratique par excellence. Toutes les classes sociales y sont intimement mêlées.

On y constate un pourcentage relativement élevé de déchet :

Pour l'année 1953-1954, par exemple :

- 27,8 % pour la quatrième année;
- 32,8 % pour la sixième année.

Le tiers des élèves ne connaissent pas les notions élémentaires.

De tous nos secteurs d'enseignement, c'est celui de l'enseignement primaire qui bénéficie du programme et des méthodes les plus récents. Le moment est cependant venu de faire un effort d'adaptation du Plan d'Etude de 1936 en tenant compte davantage de l'individualité des enfants et

Schoolapparaat.

Vervolgens sprak de Minister over het schoolapparaat, zowel uit kwantitatief, als uit kwalitatief oogpunt.

A. — Kwantitatief aspect.

Voor de officiële scholen beschikken wij niet over de nodige middelen. Een aanzienlijke inspanning is vereist. De Minister herinnert eraan dat hij daarover in de Senaat een bondige uiteenzetting heeft gegeven. De verlenging van de leerplicht moet worden voorafgegaan door een aangepast programma voor scholenbouw.

De beste oplossing zou zijn, gelijktijdig nieuwe scholen te bouwen en de reeds bestaande te verbeteren. De omstandigheden dwingen er ons toe voorrang in acht te nemen. De financiële middelen waarover het Fonds voor scholen en universitaire gebouwen beschikt zijn ontoereikend. Dit Fonds, waarvan de bestaansduur op 4 jaar werd vastgesteld, zou jaarlijks een bedrag van 500.000.000 frank ter beschikking stellen, maar het was uitsluitend voor het middelbaar onderwijs bestemd. Sindsdien werd het Fonds uitgebreid tot alle takken van het onderwijs, zodat het voor het middelbaar onderwijs bestemde aandeel nog slechts 210.000.000 frank bedraagt.

Voor de keuze gesteld, heeft de Regering zich vooral toegelegd op het bouwen van nieuwe scholen. Een zeker aantal bestaande inrichtingen moest worden opgeofferd. 58 inrichtingen zijn echter bedreigd of ontoereikend :

- 10 zijn bouwvallig;
- 4 zijn niet beschermd tegen brandgevaar;
- 7 beantwoorden niet aan de meest elementaire eisen der hygiëne;
- de overige zijn te klein.

Voor het ogenblik blijft er, op de dotatie van 1 miljard 262.000.000 frank voor het middelbaar onderwijs, slechts een saldo over van 132.000.000 frank. Voor het technisch onderwijs beschikt men nog slechts over 135.000.000 frank. Dit is blijkbaar te weinig.

Tot besluit gaf de Minister als zijn mening te kennen dat het Fonds niet alleen moet worden verlengd, maar dat de dotatie dient te worden verhoogd.

B. — Kwalitatief aspect.**1) Lager Onderwijs.**

Het lager onderwijs is het democratisch onderwijs bij uitstek. Alle maatschappelijke standen zijn er broederlijk verenigd.

Er is een vrij hoog percentage achterblijvers :

Voor het jaar 1953-1954 b. v. :

- 27,8 % in het vierde jaar;
- 32,8 % in het zesde jaar.

Een derde van de leerlingen kent de eerste begrippen niet.

Van al onze onderwijssectoren beschikt alleen deze van het lager onderwijs, over de allernieuwste leerplannen en methodes. Het ogenblik is echter aangebroken om een inspanning te doen om het studieplan van 1936 aan te passen met inachtneming vooral van de individualiteit der kinde-

de leur origine sociale, de la différence d'aptitude entre élèves du même âge. Le Ministre déclare qu'il remettra aux membres une documentation à ce sujet. Une expérience intéressante a été faite à La Louvière, où des classes parallèles ont été créées; programmes et méthodes adaptés aux classes de bien doués et à celles de moins doués ont permis de réduire presque à zéro le pourcentage des retardés. Mais ces expériences ne sont possibles, faut-il le dire, que dans des communes importantes. Il faut procéder à une réforme en matière de surpeuplement des classes, et il faut améliorer aussi la formation des maîtres, ce qui implique une réforme des différents secteurs de l'enseignement normal. Pour l'enseignement normal primaire, on prévoit quatre années, qui équivaldraient au degré supérieur de l'enseignement moyen. Les deux premières années seraient consacrées à la culture générale et les deux dernières à la formation pédagogique. On aboutirait ainsi à un double avantage : revaloriser la profession d'instituteur et attirer plus d'étudiants vers ces écoles. Actuellement, ces études aboutissent souvent à une impasse.

Les instituteurs pourraient alors accéder de plain-pied à l'Université.

Pour l'enseignement normal gardien, quatre années seraient également prévues, dont les deux premières seraient communes avec l'enseignement normal primaire et les deux dernières consacrées à la spécialisation. Les institutrices gardiennes pourraient ainsi être habilitées à enseigner au premier degré de l'enseignement primaire.

Quant à l'enseignement normal moyen, le Ministre rappelle que son prédécesseur y a consacré une importante étude. Il s'agirait de hisser la formation des régents au niveau des candidatures universitaires de manière à leur permettre d'accéder aux licences, s'ils en ont l'aptitude. Cette réforme annihilerait encore une des impasses actuelles.

2) Enseignement secondaire (enseignement général et technique).

Ce secteur est de loin le plus important et sa structure est compliquée. Le Ministre ne critique pas cette complexité, qui est nécessaire, mais bien la structure même. Le choix de l'enfant se fait trop tôt, à un âge où sa destinée ultérieure n'est pas encore fixée. Ce choix doit être fait en fonction des aptitudes réelles de l'enfant et non en fonction d'une prédestination sociale.

Le Ministre se méfie des systèmes *in abstracto*, et préfère avoir recours à la voie expérimentale. L'expérience porterait sur un cycle unifié de 12 à 15 ans. L'âge du choix serait reporté à 15 ans, âge jusqu'où serait d'ailleurs prolongée la scolarité. Il n'est pas question d'un tronc commun, mais d'une base de formation générale commune aux diverses sections. L'enfant doit pouvoir passer d'une section à l'autre par épreuves complémentaires. Cette structure multilatérale prendra toute sa valeur grâce à l'organisation d'une orientation scolaire valable et continue, qui tiendra compte des besoins de l'économie et à laquelle collaboreront parents et professeurs. Les centres psycho-médico-sociaux pourront ainsi jouer un rôle très concret.

Le Ministre désire donc placer son action sur un terrain limité, mais très précis, en dehors de toute planification abstraite. Quelques écoles serviront de champs d'expérience. Au bout de trois années, on pourra généraliser, par paliers.

L'expérience implique une modification de la loi sur l'ho-

ren, van hun maatschappelijke afkomst en van de verschillen in begaafdheid tussen leerlingen van dezelfde leeftijd. De Minister verklaart dat hij dienaangaande de leden documentatie zal doen toekomen. Een belangwekkend experiment werd gedaan te La Louvière, waar parallelklassen werden ingericht; leerplannen en methodes aangepast aan de klassen van meerbegaafden en aan deze van minder begaafden zodat het percent achterblijvers bijna tot nul is geslonken. Maar het behoeft geen betoog dat dergelijke experimenten alleen in grote gemeenten mogelijk zijn. Er moet worden gedacht aan een hervorming in zake overbevolking van de klassen, en tevens moet de opleiding van de leerkrachten worden verbeterd, wat een hervorming van de diverse sectoren van het normaalonderwijs noodzakelijk maakt. Voor het lager normaalonderwijs worden vier leerjaren overwogen die op hetzelfde peil zouden staan als het middelbaar onderwijs van de hogere graad. De eerste twee jaren zouden gewijd zijn aan algemene vorming, en de laatste twee aan pedagogische opleiding. Dit zou een dubbel voordeel opleveren : revalorisatie van het onderwijzersambt en toeneming van het aantal leerlingen voor die scholen. Thans leiden deze studies vaak in een slop.

De onderwijzers zouden dan vanzelf toegang hebben tot de Universiteit.

Het bewaarschoolonderwijs zou eveneens vier leerjaren tellen, waarvan de eerste twee gemeenschappelijk zouden zijn met het lager normaalonderwijs en de laatste twee aan specialisatie zouden worden besteed. De bewaarschoolonderwijzeressen zouden aldus bevoegd zijn om les te geven in de eerste graad van het lager onderwijs.

Met betrekking tot het middelbaar normaalonderwijs brengt de Minister in herinnering dat zijn ambtsvoorganger daaraan een uitvoerige studie heeft gewijd. De bedoeling zou zijn de opleiding van de regenten op het peil te brengen van de universitaire candidaturen zodat zij licentiaten zouden kunnen worden indien zij hiervoor de nodige aanleg hebben. Door deze hervorming zou nog een van de huidige doodlopende wegen worden teniet gedaan.

2) Secundair Onderwijs (algemeen-vormend en technisch onderwijs).

Deze tak is veruit de belangrijkste, en zijn structuur is ingewikkeld. De Minister brengt geen kritiek uit op deze ingewikkeldheid, die onvermijdelijk is, maar op de structuur zelf. Het kind moet te vroeg een keuze doen, op een leeftijd waarop zijn toekomstvisie nog erg vaag is. Die keuze moet overigens steunen op de werkelijke begaafdheden van het kind en niet op een maatschappelijke voorbestemming.

De Minister staat wantrouwig tegenover stelsels *in abstracto* en geeft de voorkeur aan de proefondervindelijke methode. De proefneming zou betrekking hebben op een geunificeerde cyclus van 12 tot 15 jaar. De keuzeleeftijd zou worden gesteld op 15 jaar, tot welke leeftijd trouwens de leerplicht zou worden verlengd. Er is geen sprake van een gemeenschappelijke stam maar van een basis van algemene vorming die gemeen is aan de diverse afdelingen. Het kind moet van de ene naar de andere afdeling kunnen overgaan zonder bijkomende proeven. Deze veelzijdige structuur zal volkomen tot haar recht komen dank zij de inrichting van een degelijke en voortdurende schoolkeuze die rekening zal houden met de behoeften van het bedrijfsleven en waaraan ouders en leraars zullen medewerken. De psycho-medisch-sociale centra zullen aldus een zeer concrete rol kunnen spelen.

De Minister wenst derhalve zijn actie te voeren op een beperkt, maar zeer duidelijk omschreven terrein, buiten elke abstracte planning om. Enkele scholen zullen als proefterrein dienen. Na drie jaar zal men trapsgewijze kunnen veralgemenen.

De proefneming houdt tevens wijziging in van de wet op

mologation. Il importe, en effet, de permettre aux élèves des écoles expérimentales un accès normal à l'enseignement supérieur.

3) Enseignement technique.

Le Ministre rappelle l'inquiétude qui règne à propos de l'insuffisance en ingénieurs et techniciens dans les années à venir. En 1956, patrons et travailleurs se sont réunis et ont rédigé une déclaration commune sur la productivité. Le point n° 16 visait la formation professionnelle de la jeunesse. Le Ministre a eu une entrevue avec des délégués des différents organismes et il s'est avéré nécessaire de procéder à une analyse scientifique des besoins dans toutes les branches de l'Economie. Le Ministre a l'intention de réaliser cette enquête et de publier un Livre blanc sur les moyens, les débouchés, les besoins de l'enseignement technique avec la collaboration des divers organismes intéressés.

On constate un développement de l'enseignement technique, bien qu'encore dans une proportion insuffisante. La population des écoles techniques a passé, de 1949 à 1956, de 233.131 unités à 259.214, soit une augmentation de 26.043 élèves, ou 11,18 %.

Il y a un problème de la revalorisation de l'enseignement technique. C'est une question de structure, mais aussi une question de mentalité, de psychologie des parents, qui ignorent généralement les débouchés multiples qu'offre cet enseignement. Le Ministre se propose de publier à ce sujet un autre livre blanc, plus réduit, spécialement destiné à éclairer les parents.

4) Enseignement supérieur.

Dans ce secteur également, d'importants problèmes de structure se posent.

La loi sur la collation des grades académiques devra être revue afin d'élargir les accès à l'université. Il faudra résoudre le problème crucial des moyens matériels mis à la disposition des Universités ainsi que résorber la pénurie inquiétante de personnel scientifique.

Une effort financier important est indispensable. Une partie de la taxe exceptionnelle de conjoncture sera destinée aux Universités.

D'autre part, le Ministre attend beaucoup de la Commission qui vient d'être constituée par le Gouvernement. Il espère qu'elle fera diligence. Sa composition est la garantie de l'importance des recommandations qu'elle fera.

En définitive, le sort du pays dépend du sort qu'il fera à ses Universités, car c'est de ces institutions que sortent les élites.

II. — DISCUSSION GENERALE.

Entamant la discussion du budget, un membre a formulé des observations au sujet du rapport de la Commission du Sénat. Il estime que ce document ne fournit pas les réponses complètes à certaines questions.

* * *

C'est ainsi qu'en ce qui concerne la démocratisation (p. 3), il serait souhaitable que l'on connût l'état d'avancement de cette réforme dans tous les secteurs. Il en va de même pour ce qui est du degré d'urgence de la réforme de l'enseignement moyen (p. 5).

de homologation. De leerlingen van de experimentele scholen moeten inderdaad normaal naar het hoger onderwijs kunnen overgaan.

3) Technisch onderwijs.

De Minister herinnert aan de heersende ongerustheid ten aanzien van het ontoereikende aantal ingenieurs en technici in de eerstkomende jaren. In 1956 zijn werkgevers en werknemers bijeengekomen en hebben zij een gemeenschappelijke verklaring opgesteld over de productiviteit. Punt 16 handelde over de vakopleiding voor de jeugd. De Minister heeft een onderhoud gehad met afgevaardigden van de verschillende organismen en het is nodig gebleken een wetenschappelijke analyse te maken van de behoeften in alle takken van het bedrijfsleven. De Minister heeft het voornemen dit onderzoek door te voeren en een Witboek te publiceren over de middelen, afzetgebieden en behoeften van het technisch onderwijs met de medewerking van de verschillende betrokken organismen.

Er wordt reeds een ontwikkeling van het technisch onderwijs vastgesteld, hoewel zij nog ontoereikend is. Van 1949 tot 1956 steeg de bevolking der technische scholen van 233.131 leerlingen tot 259.214, zegge een vermeerdering met 26.043 leerlingen, of 11,18 %.

Er rijst ook een probleem met betrekking tot de revalorisatie van het technisch onderwijs. Het is een kwestie van structuur, maar ook van mentaliteit, van psychologie der ouders, die meestal niets afweten van de talrijke toekomstmogelijkheden welke dit onderwijs biedt. De Minister heeft het voornemen hierover een ander Witboek te publiceren dat minder uitgebreid is en vooral zou dienen om de ouders voor te lichten.

4) Hoger Onderwijs.

Ook in deze sector rijzen belangrijke structuurproblemen.

De wet op het toekennen van de academische graden moet worden herzien om de toegang tot de universiteit te verruimen. Verder moet een oplossing worden gezocht voor het netelige vraagstuk van de materiële middelen die ter beschikking van de Universiteiten worden gesteld, en moet het onrustbarende tekort aan wetenschappelijk personeel worden aangevuld.

Een financiële inspanning is volstrekt noodzakelijk. Een deel van de buitengewone conjunctuurtaks gaat naar de Universiteiten.

Verder heeft de Minister de beste verwachtingen omtrent de Wetenschappelijke Commissie die kort geleden door de Regering werd ingesteld. Hij hoopt dat haar werkzaamheden snel zullen vorderen. Haar samenstelling staat borg voor het belang van de aanbevelingen die zij zal doen.

Ten slotte hangt de toekomst van ons land af van wat voor de Universiteiten wordt gedaan : want deze instellingen brengen de elite voort.

II. — ALGEMENE BERAADSLAGING.

Bij de aanvang van de algemene beraadslaging over de begroting, heeft een lid opmerkingen gemaakt over het verslag van de Senaatscommissie. Hij was van mening dat dit stuk geen volledig antwoord verschafte op sommige vragen.

* * *

Aldus ware het, in verband met de democratisering (blz. 3), wenselijk te weten hoever het met deze hervorming staat in alle sectoren. Hetzelfde geldt voor de graad van urgentie van de hervorming van het middelbaar onderwijs (blz. 5).

Les passages du rapport traitant de la révision du programme de l'enseignement primaire (pp. 4, 9) font apparaître une contradiction : il est dit d'une part, que ce programme est adapté aux circonstances actuelles, tandis que, d'autre part, on considère qu'il doit être révisé. Qu'en est-il ?

* * *

Il demande des explications au sujet de la généralisation de l'enseignement gardien (p. 5); s'agit-il de créer plus de classes ou de le rendre obligatoire ?

Réponse :

Le Ministre déclare qu'il n'envisage aucune disposition législative en matière d'écoles gardiennes, quoique en ce domaine une évolution se dessine. Actuellement les 4/5 des enfants âgés de 3 à 6 ans fréquentent ces écoles. La cause principale en est que, de plus en plus, les parents travaillent simultanément.

* * *

Le même membre souhaiterait un exposé détaillé à propos de la réforme des trois branches de l'enseignement normal (pp. 4 et 5). De même en ce qui concerne la réforme de la législation sur l'homologation dans l'enseignement technique (p. 9), ce point devant être traité en liaison avec la prolongation de la scolarité et l'interpénétration des divers secteurs d'enseignement.

Lorsqu'on parle de la réforme de l'enseignement secondaire (p. 9), s'agit-il de toutes les formes de cet enseignement ?

* * *

A la page 13 dudit rapport et en d'autres endroits, le même membre fait remarquer que le Ministre a parlé « d'impasses ». Quelles sont ces impasses et doivent-elles donner lieu à des modifications de secteur ?

Réponse :

Le Ministre estime que, dans son exposé, il a répondu à cette question. Il s'agit donc bien de mettre fin à de nombreuses impasses où l'on aboutit souvent, en ce qui concerne notamment les diplômes de l'enseignement normal. Les institutrices frœbeliennes seront, après réforme de leurs études, habilitées à enseigner au premier degré de l'enseignement primaire; le diplôme de l'instituteur sera homologable; les régents pourront éventuellement accéder à la licence.

* * *

La prolongation de la scolarité (p. 15) ne doit pas être considérée comme une réforme importante. Actuellement déjà 70 % des élèves prolongent leurs études au-delà de 14 ans. Le membre croit cependant qu'il existe de notables différences entre les diverses formes de l'enseignement prolongé.

* * *

Enfin, ce membre se demande si le système du professeur unique doit être maintenu dans l'enseignement primaire, ou s'il n'y aurait pas lieu de recourir déjà à ce niveau à certains professeurs spéciaux. Au point de vue pédagogique, cette question aussi revêt une grande importance.

* * *

A propos des chiffres comparatifs cités par le Ministre en ce qui concerne la population scolaire et la population

De passussen van het verslag in verband met de herziening van het programma van het lager onderwijs (blz. 4, 9) blijken tegenstrijdig te zijn : enerzijds wordt betoogd dat dit programma aan de huidige omstandigheden is aangepast, terwijl anderzijds wordt beweerd dat het moet worden herzien. Wat is het nu ?

* * *

Het lid vraagt uitleg over de veralgemening van het bewaarschoolonderwijs (blz. 5); is er sprake van meer klassen in te richten of het verplichtend te maken ?

Antwoord :

De Minister verklaarde dat hij geen wetsbepaling overweegt ten aanzien van de bewaarscholen, alhoewel op dit gebied een evolutie waar te nemen is. Thans worden deze scholen door 4/5de van de kinderen tussen 3 en 6 jaar bezocht. De oorzaak daarvan is dat de ouders steeds meer en meer gelijktijdig gaan werken.

* * *

Hetzelfde lid wenst een uitvoerige uiteenzetting te horen nopens de hervorming van de drie takken van het normaalonderwijs (blz. 4 en 5), alsmede in verband met de hervorming van de wetgeving op de homologatie in het technisch onderwijs (blz. 9). Dit punt zou moeten in verband worden gebracht met de verlenging van de leerplicht en de wederzijdse beïnvloeding van de diverse onderwijssectoren.

Wanneer er sprake is van de hervorming van het secundair onderwijs (blz. 9), worden daarmee alle vormen van dit onderwijs bedoeld ?

* * *

Op bladzijde 13 van voormeld verslag en ook elders heeft de Minister gesproken van « doodlopende wegen ». Welke zijn deze doodlopende wegen en moeten zij aanleiding geven tot sectorwijzigingen ?

Antwoord :

De Minister is van mening dat hij in zijn uiteenzetting deze vraag heeft beantwoord. Het is dus wel de bedoeling de doodlopende wegen, waar namelijk de gediplomeerden van het normaalonderwijs terecht komen, op te heffen. De fröbelonderwijzeressen zullen na hervorming van hun studiën, kunnen onderwijzen in de eerste graad van het lager onderwijs; het diploma van onderwijzer zal homologeerbaar zijn; de regenten zullen eventueel toegelaten worden tot het licentiaat.

* * *

De verlenging van de leerplicht (blz. 15) moet niet als een belangrijke hervorming worden beschouwd. Thans zetten reeds 70 % der leerlingen hun studies voort nadat zij 14 jaar zijn geworden. Het lid meent evenwel dat er nog veel verschil bestaat tussen de diverse vormen van het voortgezet onderwijs.

* * *

Ten slot vraagt een lid zich af of het stelsel van een enkele onderwijzer moet worden behouden in het lager onderwijs, dan wel of het niet beter zou zijn reeds op dit vlak een beroep te doen op bijzondere leerkrachten. Ook uit pedagogisch oogpunt is deze kwestie zeer belangrijk.

* * *

In verband met de door de Minister aangehaalde vergelijkingen tussen de schoolbevolking en het globale be-

totale, un membre estime qu'il serait de loin préférable de comparer les chiffres de la population « scolarisable » et de la population « scolarisée », respectivement pour 1850 et 1950. En effet, la population du royaume a doublé depuis 1850, tandis que la population scolarisable actuelle est à peu près la même qu'à cette époque. Dans ce même ordre d'idées, il souhaiterait voir établir les chiffres qui donneraient l'évolution probable de la population scolarisable dans les 18 années à venir pour l'enseignement supérieur, les 12 années à venir pour l'enseignement secondaire et dans les 6 années à venir pour l'enseignement primaire.

Le Ministre a répondu à ceci que pareilles statistiques ne pourraient en tout cas pas être établies cette année.

* * *

A propos du Livre Blanc en faveur de l'enseignement technique, ce dernier membre a rappelé que le Ministre avait pris contact avec le Conseil Central de l'Economie, le Conseil National du Travail, l'Office Belge de la production et le Conseil Supérieur de l'Enseignement Technique. Ce Livre Blanc, à ce qu'il paraît, pourrait mettre en lumière les besoins de notre économie en personnel technique qualifié, d'une part, et les perspectives de développement de l'enseignement technique qui devra faire face à ces besoins, d'autre part.

Il demande s'il ne vaudrait pas mieux que ce document fût dressé de concert avec la Commission que préside le roi Léopold III. En effet, le problème du recrutement du personnel hautement qualifié se pose, tant sur le plan universitaire que sur le plan de l'enseignement technique proprement dit. L'instrument qu'on se propose d'élaborer devrait être profitable à ces deux secteurs, sans quoi l'on risquerait de ne pas retirer tous les fruits de l'effort entrepris.

Réponse :

Le Ministre a tout d'abord précisé qu'il s'agit, en réalité, de deux Livres Blancs distincts. Le premier constituera une information pour les parents sur les possibilités ouvertes par l'enseignement technique; il sera distribué avant la prochaine rentrée scolaire de septembre. Le second Livre Blanc, est précisément celui dont il vient d'être fait état. Le Ministre partage l'opinion du membre en ce qui concerne l'opportunité de la collaboration de la Commission présidée par le roi Léopold à l'élaboration de ce document et l'extension de celui-ci à l'enseignement supérieur.

Des contacts seront établis avec ladite Commission en vue d'examiner les perspectives d'avenir de l'enseignement technique, l'interpénétration du secteur technique proprement dit et du secteur scientifique et technique universitaire ne faisant aucun doute.

* * *

Le même membre attire l'attention sur la poussée actuelle qui se manifeste vers l'enseignement secondaire. On peut dire que dans 20 ans, tous les jeunes gens fréquenteront l'école au moins jusqu'à l'âge de 16 ou 17 ans. Ce phénomène ne justifie-t-il pas un allègement des programmes des études primaires ? Il rappelle que ces programmes avaient été surchargés parce que l'on considérait, à juste titre, l'enseignement primaire comme la seule occasion pour un très grand nombre d'enfants d'apprendre certaines notions in-

volkingcijfer, was een lid van oordeel dat het veel beter zou zijn een vergelijking te maken tussen het totaal aantal schoolgaande kinderen en het totaal aantal kinderen die voor schoolbezoek in aanmerking kwamen, respectievelijk in 1850 en in 1950. Inderdaad, de bevolking van ons land is verdubbeld sinds 1850, maar het totaal aantal kinderen die voor schoolbezoek in aanmerking komen is ongeveer hetzelfde gebleven. In aansluiting hiermede, zou hij de cijfers wensen te kennen aangaande de waarschijnlijke evolutie van het aantal leerlingen die in aanmerking kunnen komen voor het hoger onderwijs tijdens de eerstkomende 18 jaar, voor het secundair onderwijs tijdens de eerstkomende 12 jaar en voor het lager onderwijs tijdens de eerstkomende 6 jaar.

De Minister antwoordde dat dergelijke statistieken in geen geval nog dit jaar konden worden opgemaakt.

* * *

In verband met het Witboek ten gunste van het technisch onderwijs, wees voornoemd lid erop dat de Minister contact had opgenomen met de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, de Nationale Arbeidsraad, de Belgische Dienst voor Opvoering der Productiviteit en de Hoge Raad voor het Technisch Onderwijs. Naar het schijnt zou dit Witboek kunnen doen uitkomen welke de behoeften van ons bedrijfsleven aan geschoold technisch personeel enerzijds, en welke de ontwikkelingsmogelijkheden zijn van het technisch onderwijs dat zich aan deze behoeften zal moeten aanpassen, anderzijds.

Het lid vraag of het niet beter zou zijn bedoeld document op te stellen in overleg met de door Koning Leopold III voorgezeten Commissie. Het is immers zowel op het universitair plan als voor het eigenlijk technisch onderwijs noodzakelijk uiterst bevoegde leerkrachten aan te werven. Het werkstuk dat men wenst op te stellen zou aan beide sectoren ten goede moeten komen, zoniet loopt men gevaar niet alle vruchten van de geleverde inspanning te kunnen plukken.

Antwoord :

De Minister preciseerde in de eerste plaats dat het feitelijk twee verschillende Witboeken geldt. Het eerste is bedoeld als voorlichtingsbron voor de ouders in verband met de door het technisch onderwijs geboden toekomstmogelijkheden; het zal worden gepubliceerd vóór de heropening der scholen in september. Het tweede Witboek is dat welk hier bedoeld is. De Minister is het met het commissielid eens wat betreft de wenselijke samenwerking met de door Konink Leopold voorgezeten Commissie bij de opstelling van het document en de uitbreiding ervan tot het hoger onderwijs.

Contact zal worden opgenomen met bedoelde Commissie, met het oog op de bestudering van de toekomstmogelijkheden van het technisch onderwijs; dat er wederzijdse beïnvloeding is van de eigenlijke technische sector, van de wetenschappelijke sector en van de universitaire techniek staat daarbij wel buiten kijf.

* * *

Hetzelfde lid vestigt de aandacht op de plotselinge aanwezigheid van de bevolking in de secundaire scholen. Men mag verwachten dat over 20 jaar alle jonge lieden ten minste tot 16 of 17 jaar de school zullen bezoeken. Wettigt dit verschijnsel niet een verlichting van het programma in het lager onderwijs ? Spreker betoogt dat dit programma overladen werd omdat men het lager onderwijs terecht beschouwde als de enige gelegenheid, voor een groot aantal kinderen om sommige onontbeerlijke begrippen te leren,

dispensables qu'ils n'auraient pu acquérir plus tard, puisque l'enseignement primaire constituait pour eux le seul bagage.

Réponse :

Le Ministre a constaté que le problème est en effet posé et que l'enseignement primaire a cessé d'être une fin en soi. Il a émis l'opinion que la solution définitive qui interviendra devra tenir compte de deux facteurs essentiels : d'une part, le fait que les connaissances à acquérir peuvent désormais s'étaler sur un plus grand nombre d'années et, d'autre part, l'ampleur considérable des matières de spécialisation.

* * *

Relativement à ce même problème de la prolongation de la scolarité, le membre estime nécessaire, quelles que soient les convictions politiques ou religieuses, d'en arriver à une vision commune sur l'avenir de l'enseignement. Il faudrait aboutir à ce que la généralité des jeunes reçoivent, après l'enseignement primaire, six années complètes d'enseignement secondaire. Cette solution serait conforme aux réformes que l'on peut enregistrer déjà à l'étranger, réformes qui ne tarderont pas à se produire en Belgique.

Réponse :

Le Ministre a marqué son accord sur les idées qui viennent d'être exposées et a précisé que la réforme ayant pour objet la généralisation de l'enseignement secondaire se fera en fonction des besoins bien précis.

* * *

A la page 18 du texte de la conférence faite par le Ministre sur un programme d'éducation nationale démocratique, il est dit que l'université démocratique serait un service national organisé et financé par la collectivité tout entière.

Réponse :

Le Ministre précise qu'il n'entre nullement dans les intentions du Gouvernement de s'emparer des universités libres, puisque le financement des universités est également assuré par le secteur privé. On ne peut donc confondre la collectivité belge avec l'Etat.

* * *

Le même membre demande où en est l'impression du dernier Rapport triennal du Ministère de l'Instruction Publique.

Réponse :

Le Ministre fait savoir que le Rapport est prêt et qu'il sortira incessamment de presse.

* * *

Le membre a aussi évoqué la question de l'invalidation par le Comité supérieur de contrôle des certificats d'études moyennes inférieures délivrés à un certain nombre d'agents des administrations publiques. Il a mis en lumière les difficultés rencontrées par les détenteurs de ces diplômes et a parlé de poursuites engagées par le Parquet contre les chefs d'établissements en cause. Le Ministre a constaté qu'il fallait attendre que la justice ait conclu et a promis d'examiner ces cas selon une vue d'ensemble.

* * *

die zij later niet meer zouden kunnen verwerven, aangezien het lager onderwijs voor hen de enige leertijd was.

Antwoord :

De Minister geeft toe dat dit vraagstuk werkelijk bestaat, en dat het lager onderwijs niet langer een doel op zich is. Hij is van oordeel dat bij de definitieve oplossing rekening dient te worden gehouden met twee essentiële factoren : enerzijds het feit dat de te verwerven kennis voortaan over een groter aantal jaren kan worden gespreid, en anderdeels de aanzienlijke omvang van de specialisatievakken.

* * *

Met betrekking tot ditzelfde vraagstuk van de verlenging van de leerplicht acht hetzelfde lid het noodzakelijk dat wij, zonder onderscheid van politieke of godsdienstige overtuiging, komen tot een gemeenschappelijke visie op de toekomst van het onderwijs. Wij moeten er voor zorgen dat vrijwel alle jonge lieden na het lager onderwijs zes volledige leerjaren in het secundair onderwijs volgen. Deze oplossing zou aansluiten bij de hervormingen die reeds in het buitenland waar te nemen zijn, hervormingen die zich weldra ook in België zullen voordoen.

Antwoord :

De Minister betuigt zijn instemming met de zo pas uitgezette denkbeelden, en verklaart nader dat het streven naar veralgemening van het secundair onderwijs zal steunen op wel omschreven behoeften.

* * *

Op bl. 18 van de tekst van de door de Minister gehouden voordracht over een programma van democratisch nationale opvoeding, staat dat de democratische universiteit een nationale dienst zou zijn, ingericht en gefinancierd door de gemeenschap.

Antwoord :

De Minister antwoordt dat het geenszins in de bedoeling van de Regering ligt zich meester te maken van de vrije universiteiten aangezien de financiering van de universiteiten ook door de private sector wordt gedragen. De Belgische gemeenschap mag dus niet met de Staat worden verward.

* * *

Hetzelfde lid vraagt hoever het staat met het drukken van het Driejaarlijks verslag van het Ministerie van Openbaar Onderwijs ?

Antwoord.

De Minister laat weten dat het Verslag klaar is en binnenkort zal worden gepubliceerd.

* * *

Hetzelfde lid raakt verder de kwestie aan van de getuigschriften (middelbare studiën lagere graad) die aan een aantal personeelsleden van de openbare besturen waren uitgereikt en die door het Hoog Comité van Toezicht ongeldig werden verklaard. Hij wijst op de moeilijkheden waarmee de houders van deze getuigschriften te kampen hebben, en gewaagt van de vervolgingen, door het Parket ingesteld tegen de betrokken schoolhoofden. De Minister betoogt dat de conclusies van het gerecht moeten worden afgewacht, en belooft deze gevallen van een algemeen standpunt uit te onderzoeken.

* * *

Le même membre demande si la façon de voir du Ministre en ce qui concerne l'enseignement du grec et du latin correspond aux idées développées par Mlle Préaux, Claire, dans un ouvrage qui constitue une excellente défense des humanités gréco-latines, ou s'il a des objections à formuler sur le contenu de ce document.

Réponse :

Le Ministre a tout d'abord déclaré que la formation commune de base qui est envisagée dans la réforme de l'enseignement secondaire exige de retarder le choix définitif des études pour l'enfant. L'étude du latin, pour ce qui est des humanités, pourraient ne commencer qu'en 5e année. C'est-à-dire, lorsque l'élève est âgé, en principe, de 13 ans. Il faut remarquer d'ailleurs qu'en 5 ans d'excellents résultats peuvent être acquis dans cette branche, eu égard au perfectionnement constant des méthodes d'enseignement.

Quant au grec, comme par le passé, il sera enseigné dès la 4e année. La question se pose du reste d'une tout autre manière. L'accession à l'université ne doit pas être nécessairement conditionnée par l'enseignement du grec et même du latin. En France, par exemple, on peut accéder à l'enseignement universitaire après avoir passé par de nombreuses autres voies que celle des humanités gréco-latines. Pareille mesure ne diminuerait en rien le contenu des humanités.

Le Gouvernement déposera sous peu un projet de loi sur la réforme de l'accès à l'enseignement supérieur. Ce texte, qui n'aura aucun caractère politique, permettra une confrontation des différentes opinions en présence.

* * *

En matière de constructions scolaires, le même membre a particulièrement insisté sur le problème des constructions universitaires. Il a rappelé que les universités de l'Etat de Gand et de Liège réclament, dans un document publié récemment, l'autonomie dans ce domaine. Dans le passé, semblables propositions se sont heurtées au veto des ministres des Finances et des Travaux Publics. Il estime qu'il y a lieu pour le Ministre actuel de l'Instruction Publique d'insister à nouveau sur le bien-fondé de cette revendication. En effet, les universités de l'Etat disposent des techniciens nécessaires pour procéder, dans des conditions optima, à l'érection de bâtiments de types spéciaux, destinés à des cours et à des travaux scientifiques et techniques. Il est donc normal que les universités soient considérées, dans ce cas, comme le maître de l'ouvrage et ce d'autant plus que le département des Travaux Publics ne dispose pas d'un nombre suffisant de techniciens. Le manque de spécialistes et cette attitude sont la cause du retard que l'on enregistre dans l'achèvement des constructions dont il s'agit ainsi que de l'inutilisation des crédits inscrits au budget à cette fin.

Réponse :

Ce serait certes une excellente chose que de transférer les travaux scolaires du département des Travaux Publics à celui de l'Instruction Publique. Il est d'ailleurs fait allusion à ce transfert dans la déclaration gouvernementale. Cependant, la grosse difficulté en la matière est qu'il n'existe pas au département de l'Instruction Publique une administration et un personnel technique adéquats. Le Ministre a ajouté que, pour la construction d'écoles communales, toutes les administrations communales se plaignent

Hetzelfde lid vraagt nog of de zienswijze van de Minister met betrekking tot het onderwijs van Grieks en Latijn in overeenstemming is met de denkbeelden, door Mej. Claire Préaux uiteengezet in een publicatie, die een uitstekende verdediging behelst van de Griekse-Latijnse humaniora, dan wel of hij tegen de inhoud van dit werk bezwaren aan te voeren heeft.

Antwoord :

De Minister verklaarde vooreerst dat de gemeenschappelijke basisvorming, die bij de hervorming van het secundair onderwijs wordt overwogen, eist dat de eindkeuze van een bepaalde studietak voor het kind wordt verschoven. De studie van het Latijn zou dan ook in de humaniora pas in de 5de beginnen. Dus wanneer het kind, in principe, 13 jaar oud is. Buitendien moet worden opgemerkt dat op 5 jaar tijd uitstekende resultaten kunnen worden behaald in dit vak, rekening gehouden met de voortdurende verbetering der onderwijsmethoden.

Wat het Grieks betreft, dit zal zoals vroeger vanaf het 4de jaar onderwezen worden. De kwestie stelt zich hier trouwens op een gans andere manier. De toegang tot de universiteit moet niet noodzakelijk afhankelijk worden gesteld van het onderwijs in het Grieks of zelfs in het Latijn. In Frankrijk, bij voorbeeld, kan men tot het universitair onderwijs worden toegelaten mits een der vele andere wegen dan de Grieks-Latijnse humaniora te hebben doorlopen. Een dergelijke maatregel zou geen afbreuk doen aan de substantie van de humaniora.

Binnenkort zal de Regering een wetsontwerp indienen betreffende de hervorming van de toegang tot het hoger onderwijs. Aan de hand van deze tekst, die geen politiek karakter heeft, zullen de diverse meningen aan elkander kunnen worden getoetst.

* * *

Wat de scholenbouw betreft, drong hetzelfde lid bijzonder aan op de kwestie der universitaire gebouwen. Hij herinnerde eraan dat de Rijksuniversiteiten te Gent en te Luik in een onlangs gepubliceerd manifest het eigen beheer op dit gebied vroegen. Destijds stuitte dergelijke voorstellen op het veto van de Ministers van Financiën en van Openbare Werken. Spreker was van mening dat de huidige Minister van Openbaar Onderwijs andermaal zou moeten aandringen op de gegrondheid van dit verzoek. De Rijksuniversiteiten beschikken immers over het nodige technische personeel om in de beste omstandigheden over te gaan tot het oprichten van gebouwen van een bijzonder type, bestemd voor het houden van technische en wetenschappelijke cursussen en werken. Het is dan ook normaal dat de universiteiten in dit geval als bouwmeester zouden worden beschouwd, des te meer dat het departement van Openbare Werken niet over voldoende technici beschikt. De houding van het departement en het tekort aan technici zijn de oorzaak van de vertraging die bij de afwerking van deze bouwwerken wordt vastgesteld, alsmede van het feit dat de daartoe op de begroting uitgetrokken kredieten niet worden gebruikt.

Antwoord :

Het zou zeker een uitstekende zaak zijn indien de schoolwerken door het departement van Openbare Werken aan dit van Onderwijs konden worden overgedragen. Daarop werd trouwens gezinspeeld in de Regeringsverklaring. De grootste moeilijkheid ligt evenwel hierin dat het departement van Openbaar Onderwijs niet over een geschikte administratie, noch over het geschikte technisch personeel beschikt. De Minister voegde daaraan toe dat alle gemeentebesturen zich, in verband met het bouwen van gemeente-

de la tutelle du Ministère des Travaux Publics. Mais ici, également, la solution n'est pas aisée.

Enfin, pour en revenir aux constructions universitaires, tout au moins les constructions spécialisées, le Ministre examine la possibilité d'en confier l'étude à un bureau créé ou à créer par les universités (respectivement Liège et Gand).

* * *

En rapport avec la question qu'il a posée au sujet des classes de transmutation (voir réponse à l'annexe), un membre se plaint de violations des lois linguistiques en matière d'enseignement, sous le couvert des dites classes. Il a signalé également qu'il n'a pas encore obtenu de réponse aux questions posées le 9 février 1957 relativement à l'observance des lois linguistiques dans l'enseignement moyen.

* * *

Un autre membre a attiré l'attention sur la connaissance généralement insuffisante, tant de la langue maternelle que de la seconde langue, dans le chef des jeunes instituteurs et institutrices. En ce qui concerne plus particulièrement cette dernière, les échecs devant le jury chargé de procéder aux examens en vue de la délivrance du diplôme dit « semi-approfondi » — diplôme exigé dans l'agglomération bruxelloise et dans les communes de la frontière linguistique — sont éloquentes. Peut-être aussi ce jury est-il trop sévère ? De toute manière, cet état de choses peut entraîner des situations tragiques, puisqu'il empêche les communes de nommer des instituteurs qu'elles ont elles-mêmes recrutés, parfois après un examen de classement. Ce commissaire insiste pour qu'un allègement éventuel des programmes de l'enseignement primaire se fasse au profit de l'enseignement de la langue maternelle et aussi, pour ce qui est de l'agglomération et les communes de la frontière linguistique, au profit de la seconde langue.

Cette opinion a été appuyée par un autre membre qui se plaint de ce que, dans les communes de la frontière linguistique, on ne trouve plus de détenteurs du diplôme dit semi-approfondi.

Réponse :

Le Ministre examinera cette question de près.

* * *

Un membre a exposé la situation de certains établissements d'enseignement normal moyen qui répondent aux conditions de reconnaissance légale, mais qui ne peuvent entrer en ligne de compte pour l'attribution des subsides, vu l'insuffisance du nombre d'élèves. Il estime que le nombre de 60 élèves exigé pour obtenir les subventions est trop élevé. Deux institutions d'enseignement libre de l'espèce seulement, à Eeclo et à Héverlé, comportent un nombre suffisant d'élèves.

Il s'ensuit que certaines provinces qui possèdent un nombre plus restreint d'habitants, le Limbourg par exemple, ne peuvent disposer d'une école normale moyenne. Il fait également remarquer que le nombre de places à conférer dans ledit enseignement est trop limité pour pouvoir placer les professeurs qui sortent de ces écoles dans des emplois en rapport avec leur diplôme. La situation serait identique d'ailleurs si le nombre d'élèves requis pour l'obtention des subsides était atteint.

Le membre suggère une solution qui consisterait en l'octroi de subsides partiels, c'est-à-dire, la rétribution d'un

scholen, beklaagd over de voogdij van het Ministerie van Openbare Werken. Maar ook op dit gebied is de oplossing niet gemakkelijk te vinden.

Om terug te komen op de kwestie der universitaire gebouwen, ten minste wat de gespecialiseerde gebouwen betreft, onderzoekt de Minister de mogelijkheid de studie ervan toe te vertrouwen aan het door de universiteiten (respectievelijk te Gent en te Luik) opgerichte of nog op te richten studie bureau.

* * *

In verband met de vraag die hij heeft gesteld met betrekking tot de transmutatieklassen (cfr. antwoord in bijlage), klaagt een lid over de sabotage van de taalwet inzake onderwijs via bedoelde klassen. Hij stipt verder aan dat hij nog steeds geen antwoord ontving op de vragen, die hij op 9 februari 1957 heeft gesteld met betrekking tot de naleving van de taalwetten in het middelbaar onderwijs.

* * *

Een ander lid vestigt de aandacht op het feit dat de jonge onderwijzers en onderwijzeressen veelal zowel hun moedertaal als de tweede taal onvoldoende kennen. Vooral ten aanzien van laatstgenoemde spreken de mislukkingen, opgelopen ten overstaan van de commissie die is belast met het afnemen van de examens met het oog op de uitreiking van het diploma voor zgn. « betrekkelijk grondige kennis » — diploma dat wordt geëist in de Brusselse agglomeratie en in de gemeenten langs de taalgrens — een duidelijke taal. Of is bedoelde examencommissie te streng ? Deze staat van zaken kan alleszins een tragische nasleep hebben, vermits de gemeenten daardoor worden verhinderd de onderwijzers te benoemen die zij zelf hebben aangeworven, vaak na een klasseringsexamen. Spreker vraagt met aandrang dat een eventuele verlichting van het programma in het lager onderwijs ten goede zou komen aan het aanleren van de moedertaal en tevens, voor de Brusselse agglomeratie en de gemeenten langs de taalgrens, aan dat van de tweede taal.

Deze opvatting wordt eveneens verdedigd door een ander lid, dat zich erover beklagt dat in de gemeenten langs de taalgrens practisch geen houders van het diploma « betrekkelijk grondige kennis » meer worden gevonden.

Antwoord :

De Minister zal de zaak nauwgezet onderzoeken.

* * *

Een lid zet de toestand uiteen van sommige inrichtingen voor middelbaar normaal onderwijs, die wel aan de voorwaarden voor wettelijke erkenning voldoen maar desondanks niet voor subsidiëring in aanmerking komen omdat het leerlingenaantal ontoereikend is. Spreker is van oordeel dat het getal van 60 leerlingen, vereist om voor subsidie in aanmerking te komen, al te hoog is. Slechts twee bijzondere onderwijsinrichtingen van die aard, te Eeklo en te Heverlee, hebben een voldoende aantal leerlingen.

Daaruit volgt dat bepaalde provincies, met een geringer aantal inwoners — zoals Limburg, bij voorbeeld, — niet over een vrije middelbare normaalschool kunnen beschikken. Tevens valt op te merken dat het aantal in het onderwijs te begeven plaatsen te gering is om de leerkrachten die uit deze scholen komen een betrekking te bezorgen in overeenstemming met hun diploma. De toestand zou trouwens dezelfde zijn indien het aantal leerlingen, vereist om de toelagen te bekomen, bereikt werd.

Het lid in kwestie suggereert een oplossing in de zin van een gedeeltelijke subsidiëring, m.a.w. de betaling van

nombre déterminé de professeurs. Il ajoute que l'école qu'il vise particulièrement, celle de Tongres, a été reconnue et subsidiée pendant six mois en 1955. Ces subsides ne sont pas encore payés et il reste même les arriérés pour la période 1953-1954. Il désirerait savoir quand ces sommes seront liquidées.

Réponse :

Les écoles normales moyennes qui n'atteignent pas le chiffre de population scolaire requis pour être subsidiées, constituent des cas d'espèce. Dans certaines provinces, la rationalisation du réseau des écoles moyennes libres s'impose.

* * *

Un membre s'intéresse aux « 4e Degré » avec section familiale dans certaines écoles libres, communales et provinciales. Il doute de l'opportunité de la suppression de ces « 4e Degré » qui figure manifestement dans le plan ministériel de réforme. Il considère qu'il faut attacher une grande importance aux sections familiales. Il critique les conditions dans lesquelles a été supprimée une école primaire existante en raison du nombre insuffisant d'élèves. Il cite des cas de petites communes situées à plus de trois kilomètres d'un centre, ce qui a pour conséquence que les enfants abandonnent l'école.

Un autre membre abonde dans le même sens et estime que les classes du 4e Degré vont mourir de belle mort, alors qu'il en est d'excellentes. On veut les remplacer par des classes d'enseignement technique, mais on s'expose ainsi à voir échapper nombre d'élèves à cet enseignement, à moins que la structure nouvelle ne s'inspire des 4e Degré actuels. Il demande que la Commission aille visiter quelques-unes de ces classes en vue de se rendre compte dans quelle mesure elles répondent aux besoins régionaux.

Réponse :

Le Ministre déclare n'être animé à l'égard des classes de 4e Degré d'aucun apriorisme politique, doctrinal ou pédagogique. Le problème est de savoir s'il y a moyen de les insérer dans le système nouveau : prolongation de la scolarité obligatoire jusqu'à 15 ans et structure multilatérale des trois premières années de l'enseignement moyen. La réponse est négative.

Le Ministre a marqué son accord sur les visites qui ont été proposées.

* * *

Après avoir constaté que les « impasses » dont il a déjà été question se font jour respectivement dans les enseignements moyen, moyen inférieur et normal, ce dernier commissaire préconise l'instauration de la préhomologation en ce qui concerne l'enseignement moyen inférieur. Pour ce qui est de l'enseignement moyen proprement dit, il propose de restreindre l'homologation aux trois années supérieures. En effet, l'élève qui accomplit avec fruit ces années-là, peut être considéré comme ayant suivi avec le même succès les trois années inférieures. Il faut supprimer ces entraves purement formelles qu'on ne peut plus défendre sérieusement et les remplacer par un éventuel contrôle qui consisterait en un examen de passage organisé sous la responsabilité des chefs des deux écoles, celle que l'élève quitte et celle où l'élève s'inscrit.

een bepaald aantal leerkrachten. Spreker stipt verder aan dat de school waarop hij speciaal doelt, die te Tongeren namelijk, in 1955 gedurende zes maanden werd erkend en gesubsidieerd. Deze subsidies zijn nog niet uitbetaald, en er blijven zelfs voor de periode 1953-1954 nog achterstallen te betalen. Hij wenst te vernemen wanneer bedoelde bedragen zullen worden uitgekeerd.

Antwoord :

De middelbare normaalscholen die niet het vereiste aantal leerlingen hebben om voor subsidiëring in aanmerking te komen moeten elk afzonderlijk worden beschouwd. In sommige provincies is immers een rationalisatie van het net der vrije middelbare normaalscholen dringend nodig.

* * *

Een lid stelt belang in de « 4de graad » met familiale afdeling in bepaalde bijzondere, gemeentelijke en provinciale scholen. Hij twijfelt aan de wenselijkheid van de afschaffing van deze vierde-graadklassen, zoals blijkbaar in het hervormingsplan van de Minister wordt overwogen. Zijns inziens moet veel belang worden gehecht aan de familiale afdelingen. Spreker brengt tevens kritiek uit op de omstandigheden, waarin een bestaande lagere school werd afgeschaft wegens het te geringe aantal leerlingen. Hij haalt voorbeelden aan van kleine gemeenten, op meer dan drie km afstand van een centrum gelegen, met het gevolg dat de kinderen daar geen school meer bezoeken.

Een ander commissielid valt de voorgaande spreker bij en betoogt dat de 4de graad-klassen een zachte dood gaan sterven, ofschoon er uitstekende 4de graad-klassen zijn. Men wil het technisch onderwijs in de plaats stellen, maar daarbij loopt men eerder het risico dat de leerlingen voor dit onderwijs verloren gaan, tenzij het technisch onderwijs meer naar het model van de 4de graad wordt geboetseerd. Spreker vraagt dat de Commissie enkele 4de graad-klassen ter plaatse zou gaan bezoeken om te zien hoe die aan de regionale behoeften zijn aangepast.

Antwoord :

De Minister verklaarde dat hij geen politieke, doctrinale of pedagogische vooroordelen heeft tegen de 4de graad-klassen. De vraag is of ze in het nieuwe stelsel kunnen worden opgenomen : verlenging van de leerplicht tot 15 jaar en veelzijdige structuur van de eerste drie jaren van het middelbaar onderwijs. Het antwoord is ontkennend.

De Minister stemde in met de voorgestelde bezoeken.

* * *

Na te hebben vastgesteld dat er op het gebied van het onderwijs drie « doodlopende wegen » bestaan, respectievelijk in het middelbaar, lager en normaalonderwijs, bepleitte laatstbedoeld lid de instelling van de prehomologatie wat het lager middelbaar onderwijs betreft. Voor het eigenlijk middelbaar onderwijs stelt hij voor de homologatie tot de drie hogere jaren te beperken. Iemand die de drie hogere jaren met vrucht heeft doorlopen, mag toch worden geacht ook de drie lagere met evenveel vrucht te hebben doorgemaakt. De leerlingen mogen niet worden opgehouden door formalistische hinderpalen, die niemand nog ernstig kan verdedigen, en die moeten worden vervangen door controle welke eventueel zou kunnen uitgeoefend worden door een examen ingericht onder toezicht van de hoofden van beide scholen namelijk die waaruit de leerling komt en die waar hij naartoe gaat.

Réponse :

La révision de la loi sur l'homologation des diplômes de l'enseignement moyen ira de pair avec la réforme du régime des études.

* * *

Abordant le chapitre de l'enseignement normal, le même membre relève certaines anomalies en matière de rétribution de fonctions accessoires. Ainsi, un professeur d'une école normale de l'Etat à L..., donnant cours dans l'enseignement normal primaire, est autorisé à professer dans l'enseignement moyen normal et il est rétribué de ce chef. En la même ville, mais dans un établissement similaire libre, la même situation se présente. Toutefois, aucun subside n'est alloué du chef de l'exercice de fonctions accessoires. Par contre, dans une autre province où un cas identique se présente encore, les subsides sont consentis.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES.

Chapitre II. — Subventions.

Article 22 (p. 12). — Un membre défend l'amendement qu'il a déposé au sujet de cet article, mais le Ministre déclare qu'il a transmis au Comité du Budget une proposition tendant à l'augmentation du crédit visé.

Ce commissaire retire provisoirement son amendement, se réservant d'y revenir éventuellement en séance publique.

Enseignement primaire.

Un membre attire l'attention sur l'état pitoyable de certaines écoles communales. Puisque la démocratisation de l'enseignement est à l'ordre du jour, il estime qu'il faut avant tout se préoccuper de fournir à l'enfant l'instruction et l'éducation dans un milieu convenable, c'est-à-dire des locaux décents. Il insiste auprès du Ministre pour qu'il s'en réfère à son Collègue des Travaux Publics en matière de bâtiments scolaires. Il déplore également le régime différentiel existant dans certaines communes entre les émoluments des instituteurs des écoles communales et les maîtres des institutions adoptées.

* * *

Il demande aussi des explications, dans le cadre du plan pédagogique ministériel, au sujet de la séparation des classes de l'enseignement primaire en deux divisions : les classes des « forts » et les classes des « faibles ».

Il doute du succès de cette réforme, attendu que la scission envisagée établit une cloison entre les élèves, susceptible de créer chez les moins bien doués un complexe d'infériorité. D'ailleurs, si l'on compare les chiffres des dernières années (par exemple les années 1942 et 1952), on s'aperçoit que le nombre des retardés diminue sensiblement (40 % pour les années en question), et ce sans séparation.

On pourrait obtenir de meilleurs résultats par la diminution du nombre d'élèves dans chaque classe plutôt que par une séparation comportant certains risques.

Réponse :

Aucune directive impérative n'a été donnée dans le sens indiqué par le membre.

Il est un fait cependant que l'enseignement primaire n'est pas adapté à tous les enfants et qu'il faudra peut-être un

Antwoord :

De herziening van de wet op de homologatie der diploma's van het middelbaar onderwijs zal gelijktijdig met de hervorming van het onderwijs worden doorgevoerd.

* * *

In verband met het normaalonderwijs wijst spreker op sommige ongerijmdheden in de bezoldigingsregeling voor de bijbetrekkingen. Aldus is een leraar in een Rijksnormaalschool te L., die les geeft in het lager normaalonderwijs, gemachtigd als bijbetrekking ook les te geven in het middelbaar normaalonderwijs en ontvangt hij daarvoor een vergoeding. Een gelijkaardige toestand doet zich voor in de vrije normaalschool in dezelfde stad, maar hier wordt geen subsidie uitgekeerd voor de bijbetrekking. Wanneer die leraar evenwel les geeft in een andere provincie, worden er wel subsidies verleend.

III. — BESPREKING DER ARTIKELEN.

Hoofdstuk II. — Toelagen.

Art. 22 (blz. 13). — Een lid verdedigde het amendement dat hij op dit artikel had ingediend, maar de Minister verklaarde dat hij aan het Begrotingscomité een voorstel tot verhoging van het bedoelde krediet had overgemaakt.

Daarop trok het lid zijn amendement voorlopig in, waarbij hij zich het recht voorbehield tijdens de openbare behandeling op dit punt terug te komen.

Lager Onderwijs.

Een lid wees op de erbarmelijke toestand van sommige gemeentescholen. Aangezien de democratisering van het onderwijs aan de orde is, zou volgens spreker eerst moeten gezorgd worden voor de opvoeding en de opleiding van het kind in een behoorlijk milieu, namelijk in passende lokalen. Het lid dringt bij de Minister aan een beroep te doen op zijn collega van Openbare werken ten gunste van de schoolgebouwen. Spreker betreurt tevens dat in sommige gemeenten twee maten en twee gewichten worden gebruikt bij de bezoldiging van de onderwijzers der gemeentescholen en de leerkrachten van de aangenomen scholen.

* * *

Tevens werd uitleg gevraagd over de pedagogische plannen van de Minister in verband met de splitsing der klassen in het lager onderwijs in klassen met de beste en klassen met de zwakkere leerlingen.

Spreker staat aarzeland tegenover deze hervorming, omdat daardoor de kinderen van meetaf aan worden gekatalogeerd, wat bij de zgn. minbegaafden een minderwaardigheidscomplex kan aankweken. Wanneer men trouwens de cijfers van de jongste jaren (b.v. de jaren 1942 en 1952) vergelijkt, komt men tot de bevinding dat het aantal achterblijvers zienderogen slinkt (40 % voor de betrokken jaren), zonder splitsing.

Met vermindering van het aantal leerlingen per klas kunnen betere resultaten worden bereikt dan met een splitsing die dan toch zekere risico's oplevert.

Antwoord :

Geen enkele dwingende richtlijn is gegeven in de door het lid bedoelde zin.

Het is nochtans een feit dat het lager onderwijs niet aan alle kinderen is aangepast, en dat we er wellicht ooit

jour en venir à séparer les mieux doués des moins bien doués. Il est impossible pour l'instituteur de se consacrer en même temps aux uns et aux autres. La solution qui interviendra devra tenir compte uniquement de l'intérêt des enfants mêmes.

La réforme doit aussi avoir pour objet la formation du maître, dont on doit alléger les charges en diminuant la population scolaire. Il va de soi que ces projets entraîneront des dépenses considérables.

L'expérience de La Louvière a été très intéressante. Mais il est certain que des classes parallèles ne peuvent être instituées que dans des communes d'une certaine importance.

* * *

Enseignement moyen (Section IV).

A l'article 10, un membre sollicite l'intervention du Ministre afin que les administrations communales dont l'Etat reprend un établissement d'enseignement primaire pour en faire une section préparatoire d'enseignement moyen et qui assument les frais de fournitures classiques, soient avisées de ce que le crédit afférent aux fournitures classiques disparaît du budget de l'Etat, ce qui les dispense désormais d'effectuer ces dépenses. Ces sommes pourront ainsi être employées à d'autres fins.

Réponse :

Il s'agit là de cas exceptionnels. En tout et pour tout, trois communes se trouvent dans ce cas. Le Ministre demande au commissaire de lui communiquer les noms des communes visées.

* * *

A l'article 22-1, un membre a souligné la faible augmentation des subventions à l'enseignement moyen libre eu égard à l'accroissement du nombre d'élèves et des barèmes de cet enseignement.

Enseignement supérieur.

A l'article 22-23. Un membre demande l'emploi de ce crédit.

Réponse :

Il s'agit d'une subvention couvrant le coût d'impression de la thèse des candidats agrégés de l'enseignement supérieur.

* * *

Un commissaire s'inquiète du sort des écoles d'agriculture dites itinérantes mais qui actuellement restent parfois sur place durant 3 à 4 ans. Il s'agit d'écoles qui dépendaient jadis du Ministère de l'Agriculture et qui ont été rattachées à celui de l'Instruction publique et auxquelles on a adjoint certains cours, par exemple des leçons de coupe.

Le même commissaire signale des anomalies en matière de rétribution des professeurs de l'enseignement technique, selon qu'ils enseignent dans une école du jour ou dans une école du soir.

Enfin, il désirerait connaître les possibilités de nomination à titre effectif dans les écoles techniques du soir. La question revêt une importance, notamment en matière de pension.

* * *

En rapport avec la question qu'il a posée en ce qui concerne les exigences en matière d'études dénommées A¹

moeten toe komen de meerbegaafden van de minder begaafden te scheiden. De onderwijzer kan zich onmogelijk tegelijk met beiden bezighouden. Bij de oplossing van dit vraagstuk moet uitsluitend het belang van de kinderen zelf de doorslag geven.

De hervorming is die van de opleiding van de leerkrachten, voor wie men de last moet verlichten door het schoolbevolkingscijfer te verlagen. Het spreekt vanzelf dat deze ontwerpen aanzienlijke uitgaven zullen meebrengen.

Het experiment te La Louvière was zeer interessant. Maar het behoeft geen betoog dat parallelklassen enkel kunnen worden ingericht in gemeenten van een zeker belang.

* * *

Middelbaar onderwijs (Sectie IV).

Bij artikel 10 vraagt een lid de Minister er voor te zorgen dat de gemeentebesturen die, bij de overname van een gemeentelijke lagere school door de Staat om er een voorbereidende afdeling van middelbaar onderwijs van te maken, de verplichting op zich hadden genomen voor schoolbenodigdheden te blijven zorgen, ervan in kennis worden gesteld dat op de Rijksbegroting een krediet voor schoolbehoeften is uitgetrokken, wat hen in feite van deze verplichting ontslaat. Bedoelde bedragen kunnen dan voor andere doeleinden worden besteed.

Antwoord :

Het geldt hier uitzonderlijke gevallen. Alles samen genomen zijn er drie gemeenten in die toestand. De Minister verzoekt het lid in kwestie hem de naam van de betrokken gemeenten mede te delen.

* * *

Bij artikel 22-1 merkt een lid op hoe gering de verhoging van de subsidies voor het vrij middelbaar onderwijs is, vergeleken bij de aanwas van het aantal leerlingen en de stijging van de weddeschalen in bedoelde onderwijstak.

Hoger Onderwijs.

Bij artikel 22-23 vraagt een lid wat er met dit krediet gebeurt.

Antwoord :

Het is een toelage ter bestrijding van de kosten voor het drukken van de proefschriften der candidaat-geaggregeerden voor het hoger onderwijs.

* * *

Een lid maakt zich ongerust over het lot van de zgn. rondreizende landbouwscholen, die nu soms 3 à 4 jaar in een zelfde gemeente gevestigd blijven. Het zijn scholen die vroeger van het Ministerie van Landbouw afhingen, doch thans onder dit van Openbaar Onderwijs ressorteren, en waaraan bepaalde cursussen zijn toegevoegd, o.m. lessen in snit en confectie.

Hetzelfde lid wijst op de bestaande anomalieën inzake bezoldiging van de leerkrachten in het technisch onderwijs, naargelang zij in dagscholen of in avondscholen onderwijzen.

Ten slotte wenst hij te vernemen of er mogelijkheid bestaat tot vaste benoeming aan technische avondscholen. De kwestie is van belang, inzonderheid ten aanzien van het pensioen.

* * *

In verband met de vraag die hij heeft gesteld met betrekking tot de vereisten inzake de zgn. studiën A¹ (verpleeg-

(infirmières, aides familiales, etc.), un commissaire a entendu qu'il serait question de se montrer plus sévère dans l'avenir que par le passé quant au diplôme nécessaire à l'accession aux dites études; la même remarque vaut pour les institutrices froëbeliennes. D'où incertitude et hésitation chez les parents quant à l'orientation des études de leurs enfants.

Il est à craindre, en effet, que les élèves qui auraient commencé leurs études en réunissant les conditions actuelles, ne voient compromettre leur avenir par suite du changement envisagé. Il s'agit avant tout, non pas de critiquer une réforme éventuelle, mais bien de protéger les intérêts des enfants et de rassurer les parents.

Il demande au ministre de défendre ces intérêts auprès de ses Collègues de la Santé Publique et de la Justice si ceux-ci procédaient à une réforme de l'espèce dans leur domaine respectif.

Réponse :

Aucune réponse ne peut être fournie pour le moment. La réforme de ces écoles est actuellement à l'étude, de concert avec le département de la Santé publique. Le Ministre de la Santé publique a déjà fait certaines déclarations, mais le texte n'est pas encore élaboré et une réunion des deux Ministres compétents doit encore avoir lieu.

Article 3. — Le Ministre a pris position, ainsi qu'il semble résulter du rapport du Sénat, à l'égard de la question de la situation d'infériorité de l'université de Gand; il a abouti à un accord avec le Recteur; mais cette bonne volonté se manifeste-t-elle également au budget et les crédits ont-ils été adaptés ?

Réponse :

Ce n'est pas tant la question de l'insuffisance des crédits qui se pose, mais celle de leur inutilisation.

Voir aussi à cet égard le rapport du Sénat (démission du recteur Gillis de l'Université de Gand, etc...).

Enseignement artistique.

Article 11. — Un commissaire demande d'où provient l'augmentation du crédit inscrit à cet article, crédit qui a été quadruplé en deux ans.

Réponse :

Voir programme justificatif dans document du Sénat n° 5/XIX, page 224.

Article 18. — Un membre a demandé au Ministre si le programme relatif aux conservatoires de musique avait été abandonné ou s'il y avait une autre déclaration à faire eu égard à la diminution du crédit en faveur du conservatoire de musique d'Anvers.

Réponse :

Des plans ont été établis pour la construction d'un nouveau conservatoire de musique à Anvers et les crédits inscrits se rapportent uniquement à des travaux de réfection indispensables à la toiture.

Service éducatif et relations culturelles.

Article 22/3. — Un membre constate que les subventions aux offices d'orientation professionnelle n'ont augmenté que de 40 % alors qu'en vertu de l'arrêté du 4 mai 1956 l'orga-

sters, familiale helpsters, enz.), heeft een Commissielid vernomen dat er sprake van is in de toekomst strengere eisen te stellen dan in het verleden ten aanzien van het diploma, vereist met het oog op de toelating tot bedoelde studiecylus. Hetzelfde geldt voor de bewaarschoolonderwijzers. Vandaar aarzeling en onzekerheid bij de ouders ten aanzien van de oriëntering van hun kinderen.

Er valt immers te vrezen dat de leerlingen, die deze studie hebben aangevat met inachtneming van de thans geldende eisen, wegens de in dit opzicht gewijzigde situatie hun toekomstmogelijkheden in gevaar zullen zien. Voor alles komt het er op aan, niet een eventuele hervorming te hekelen, maar de belangen van de kinderen te vrijwaren en de ouders gerust te stellen.

Spreeker verzoekt de Minister deze belangen bij zijn ambtgenoten van Volksgezondheid en van Justitie te verdedigen, indien dezen op hun respectief gebied tot een hervorming overgaan.

Antwoord :

Voor het ogenblik kan hierop geen antwoord worden verstrekt. De hervorming van deze scholen is thans in studie, en overleg wordt gepleegd met het departement van Volksgezondheid. De Minister van Volksgezondheid heeft reeds zekere verklaringen afgelegd, maar de tekst is nog niet uitgewerkt, en de twee bevoegde Ministers moeten nog bijeenkomen.

Artikel 3. — De Minister heeft, naar blijkt uit het verslag van de Senaat, stelling genomen in de kwestie van de benadeling van de universiteit van Gent; hij bereikte een akkoord met de Rector; maar komt die goede wil ook tot uiting in de begroting en zijn de kredieten aangepast ?

Antwoord.

Het gaat niet zozeer over de ontoereikende kredieten als over het ongebruikt laten ervan.

Zie, in dit verband, ook het verslag van de Senaat (omslag van Rector Gillis van de Universiteit te Gent, enz...).

Kunstonderwijs.

Artikel 11. — Een Commissielid vraagt waaraan de verhoging van het op dit artikel uitgetrokken krediet te wijten is, krediet dat in twee jaar tijds verviervoudigd is.

Antwoord :

Zie verantwoordingsprogramma in het Stuk Senaat n° 5-XIX, blz. 224.

Artikel 18. — Een lid vraagt aan de Minister of het programma inzake muziekconservatoria werd opgegeven, dan wel of er een andere verklaring is voor de inkrimping van het krediet voor het Antwerpse muziekconservatorium.

Antwoord :

Er bestaan plannen voor de bouw van een nieuw muziekconservatorium te Antwerpen. De uitgetrokken kredieten beogen enkel het uitvoeren van onontbeerlijke herstellingen.

Opvoedende dienst en culturele betrekkingen.

Artikel 22/3. — Een lid stelt vast dat de toelagen voor de diensten voor beroepsoriëntering slechts met 40 % zijn gestegen, hoewel de gehele inrichting van de beroeps-

nisation de ces offices a été entièrement revue, de telle manière que l'examen d'un groupe de 600 candidats, par exemple, exige un tel nombre de techniciens que l'examen d'un seul candidat revient à 500 francs. Les frais ont donc doublé, voire triplé.

Dans ces institutions on s'attendait aussi à une intervention substantielle dans les traitements des licenciés; or, cette intervention couvre à peine 18 à 20 % des traitements, alors que dans d'autres secteurs les subsides, en cette matière, se sont toujours élevés au moins à 50, 60 et même 70 %.

On répondra à ceci qu'il ne s'agit pas ici d'un subside-traitement, mais uniquement d'une subvention.

Réponse :

Les crédits ont été augmentés de 40 %; il s'agit quand même d'une augmentation appréciable, même si en chiffres absolus l'effort apparaît insuffisant.

Le budget est adopté par 12 voix contre 11.

Le Rapporteur,

J. BRACOPS.

Le Président,

H. HEYMAN.

oriëntering bij besluit van 4 mei 1956 volledig werd herzien, zodat het testen van een groep van 600 kandidaten, bij voorbeeld, een zo groot aantal technici eist dat de kosten per kandidaat 500 frank bedragen. De lasten zijn dus verdubbeld, ja verdrievoudigd.

Men verwachtte dan ook in de betrokken kringen een aanzienlijke bijdrage in de bezoldiging van de licenciaten. De huidige bijdrage dekt evenwel ternauwernood 18 à 20 % van de wedden, ofschoon de subsidies in andere sectoren steeds ten minste 50, 60 en zelfs 70 % bedroegen.

Men zal daarop natuurlijk antwoorden dat het hier niet een wedde-toelage, maar alleen een subsidie geldt.

Antwoord :

De kredieten werden met 40 % verhoogd; dit is toch een merkelijke verhoging, zelfs al schijnt de inspanning, in absolute cijfers uitgedrukt, ontoereikend te zijn.

De begroting werd met 12 tegen 11 stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,

J. BRACOPS.

De Voorzitter,

H. HEYMAN.

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

8 MAI 1957.

BUDGET

du Ministère de l'Instruction Publique
pour l'exercice 1957.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE.

PAR M. BRACOPS.

ANNEXES.

QUESTIONS ET RÉPONSES.

I. — Enseignement primaire et Frœbel.

QUESTION :

Enseignement gardien.

1) M. le Ministre de l'Instruction publique ne pourrait-il pas réduire la fréquentation moyenne requise pour déterminer les subventions aux classes ?

2) M. le Ministre ne peut-il pas accorder le subside pour l'année scolaire complète ?

3) Pourquoi la subvention n'est-elle pas accordée à titre définitif dès que la classe offre des garanties suffisantes ?

RÉPONSE :

Classes gardiennes.

1) Un projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 31 décembre 1928 fixant les conditions d'octroi des subventions aux écoles gardiennes est actuellement à l'étude.

2) Les subventions peuvent être allouées pour toute l'année scolaire dès que le nombre d'enfants inscrits permet de présumer que la fréquentation moyenne requise pour subventionner les classes ouvertes sera atteinte pendant toute l'année.

3) Les subventions de l'Etat sont accordées à titre définitif dès que la classe offre des garanties suffisantes de viabilité.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

8 MEI 1957.

BEGROTING

van het Ministerie van Openbaar Onderwijs
voor het dienstjaar 1957.

VERSLAG.

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS UITGEBRACHT

DOOR DE HEER BRACOPS.

BIJLAGEN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

I. — Lager- en Frœbelonderwijs.

VRAAG :

Kleuteronderwijs.

1) Kan de heer Minister van Openbaar Onderwijs het gemiddelde aanwezigheidscijfer om de classesubsidies te bepalen niet verminderen ?

2) Kan de Minister niet de toelagen voor het volledige schooljaar verlenen ?

3) Waarom gebeurt de toekenning van de definitieve toelage niet zodra er voldoende waarborg voor de klas is ?

ANTWOORD :

Kleuterklassen.

1) Een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 december 1928 houdende vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van de toelagen aan de bewaarscholen, ligt in studie.

2) De toelagen mogen voor gans het schooljaar verleend worden zodra het aantal ingeschreven kinderen toelaat te vermoeden dat het cijfer van het gemiddeld schoolbezoek, vereist voor de subsidiëring van de geopende klassen, gedurende gans het schooljaar zal bereikt worden.

3) De staats-toelagen worden definitief verleend van het ogenblik dat klasse voldoende bestaanswaarborgen biedt.

QUESTION :

De quel droit envoie-t-on aux différentes administrations communales un questionnaire au sujet des sections pré-gardiennes, c. à d. des classes pour enfants de moins de trois ans, alors que l'on doit savoir que l'école gardienne ne peut pas accepter les moins de trois ans et qu'aucun subside n'est prévu pour ces élèves.

Est-ce qu'un ordre quelconque a été donné d'envoyer lesdits questionnaires ?

RÉPONSE :

Pour des raisons sociales et pédagogiques, le problème de l'admission des tout jeunes enfants (de moins de trois ans) dans certaines institutions scolaires et parascolaires prend, chaque année, une importance telle qu'il a attiré l'attention des pédagogues.

Les grandes administrations communales de plus en plus conscientes de l'utilité de ce service, organisent et multiplient pour l'assurer, ce qu'on appelle déjà en certains endroits, des « sections pré-gardiennes ».

Le fait que celles-ci n'aient point de statut officiel n'implique point que ce phénomène doive rester plus longtemps ignoré ou méconnu, tant du point de vue social que du point de vue pédagogique.

En l'absence de tout renseignement officiel, le seul moyen d'avoir à ce sujet les premières indications valables était un petit questionnaire. Lequel n'a donc d'autre but que la simple information.

QUESTION :

Enseignement spécial.

A. — A la Section II, Chapitre II. — Subventions, article 22-5, il y a question de : Transport des enfants anormaux.

En 1955, le crédit était de 164.000 frs.; en 1956 il s'élevait à 300.000 frs et pour 1957 il a été inscrit un montant de 350.000 frs.

M. le Ministre pourrait-il me dire :

- 1) A quel genre d'écoles (communales, adoptées ou adoptables) appartiennent les enfants en question ?
- 2) Quelles sont les écoles — prière de les citer nommément — et les enfants qui profitent de ce transport ?
- 3) Si la majoration de ladite somme est due à une augmentation du nombre d'enfants ou à une hausse des frais de transports ?

B. — A la Section III, Chapitre IV, article 28-6, on parle également de « transport des enfants handicapés »; s'agit-il en l'occurrence d'une catégorie distincte ? Applique-t-on à ces cas les mêmes critères en ce qui concerne la distance et le besoin d'assistance en cas de déplacement ?

C. — A la Section II, Chapitre II, l'article 22-6 est libellé comme suit : « Subventions aux écoles servant de champs d'expérience ». Depuis trois ans il est inscrit une même somme de 390.000 francs. En 1955, cette somme a été répartie comme suit :

- a) Angleur : 20.000 francs (laboratoire de pédagogie et de psychologie de l'enfant);
- b) Ixelles : Ecole Amélie Hamaide : 170.000 francs;
- c) Uccle : Ecole Decroly : 200.000 francs.

A ce sujet, je voudrais savoir :

- 1) Quelle est l'adresse exacte de chacun de ces établissements;
- 2) Si ces subventions sont fixées une fois pour toutes;
- 3) S'il existe des publications signalant « l'intérêt général » de ces expériences et prouvant que les subventions en question sont réellement bien placées;
- 4) Quels sont les critères et les formalités prescrites pour pouvoir procéder à une telle expérience subventionnée;
- 5) Si quelque chose peut être fait en faveur d'écoles ou de classes où l'on fait actuellement des expériences précieuses en matière d'éducation rythmique des sourds-muets en vue de la logopédie ?

RÉPONSE :

A. — *Transports d'enfants anormaux.*

Liste des écoles en question ainsi que, par école, le nombre d'enfants anormaux dont le domicile est distant de plus de quatre kilomètres de l'école. — Conformément aux dispositions de la loi du 25 mars 1931 (art. 1er, 3°), l'Etat supporte les 5/8 de la dépense résultant du transport des dits enfants.

VRAAG :

Met welk recht worden naar de verschillende gemeentebesturen vragen om uitleg gezonden over de voorschoolse afdeling d.w.z. klassen voor kinderen van minder dan 3 jaar oud, waar men nochtans weten moet dan in de bewaarschool kinderen van minder dan 3 jaar niet mogen aanvaard worden en dat voor deze leerlingen evenmin toelagen kunnen worden verleend.

Werd opdracht gegeven om bedoelde vragen te stellen ?

ANTWOORD :

Om sociale en pedagogische redenen krijgt het probleem van de toelating der heel jonge kinderen (van minder dan drie jaar) tot sommige onderwijsinrichtingen en bijschoolse instellingen, van jaar tot jaar, een zulkdanig belang dat het de aandacht van de pedagogen bezighoudt.

De besturen der grote gemeenten worden zich meer en meer bewust van het nut van bedoelde dienst en, om hierin te voorzien, organiseren ze wat men reeds op sommige plaatsen « voorschoolse kleuterafdelingen » noemt, of breiden ze het aantal ervan uit.

Ofschoon deze afdelingen geen officieel statuut hebben, hoeft dit verschijnsel niet langer onbekend te blijven of over het hoofd te worden gezien zo uit sociaal als uit opvoedkundig oogpunt.

Gezien het gebrek aan officiële inlichtingen, konden de eerste deugdelijke gegevens dienaangaande enkel ingewonnen worden door middel van een kleine vragenlijst, die enkel een informatief doel heeft.

VRAAG :

Speciaal onderwijs.

A. — In Sectie II, Hoofdstuk II. — Toelagen, artikel 22-5, is er sprake van : Vervoer van abnormale kinderen.

In 1955 was het bedrag 164.000 frank; in 1956 beliep het 300.000 fr. en voor 1957 staat 350.000 frank ingeschreven.

Kan de heer Minister me zeggen :

- 1) Tot welke soort scholen (gemeentescholen, aangenomen of aanneembare scholen) de hier bedoelde kinderen behoren ?
- 2) Welke, de scholen zijn — met name vermeld — en het aantal kinderen die voor vervoer in aanmerking komen ?
- 3) Is het verhogen van die som toe te schrijven aan het vermeerderen van het aantal kinderen of aan de hogere vervoerkosten.

B. — In Sectie III, Hoofdstuk IV, artikel 28-6 is ook sprake van « vervoer van gehandicapte kinderen »; geldt het hier een aparte categorie ? Worden voor deze gevallen dezelfde criteria, op het stuk van afstand en nood aan hulp bij verplaatsing, toegepast ?

C. — Onder Sectie II, Hoofdstuk II, artikel 22-6, is vermeld : toelagen aan scholen waar proefnemingen worden gedaan. Sedert drie jaar is daar onveranderd de som vermeld van 390.000 frank. In 1955 werd die som verdeeld als volgt :

- a) Angleur : 20.000 frank (laboratorium voor kinderpsychologie en pedagogie).
- b) Elsene : School Amélie Hamaide 170.000 frank.
- c) Ukkel : Decrolyschool 200.000 frank.

Mag ik hierover vernemen :

- 1) Welk het juist adres is van elk dezer inrichtingen ?
- 2) Of die toelagen onveranderd vastliggen ?
- 3) Of er publicaties zijn die op het « algemeen nut » van die proefnemingen wijzen en die aantonen dat de toelagen werkelijk nuttig besteed zijn ?
- 4) Welke de voorgeschreven formaliteiten zijn en de criteria om voor dergelijk betaald experiment in aanmerking te komen ?
- 5) Kan er niets gedaan worden voor scholen of klassen waar men thans waardevolle experimenten doet in zake ritmische opvoeding van doofstommen met het oog op een betere spraakopvoeding ?

ANTWOORD :

A. — *Vervoer van abnormale kinderen.*

Lijst der scholen in kwestie alsmede, per school, het aantal abnormale kinderen wier woonplaats meer dan vier kilometer van de school verwijderd is. Ingevolge de bepalingen van de wet van 25 maart 1931 (art. 1, 3°) komt de Staat voor 5/8 tussen in de kosten van het vervoer van deze kinderen.

	Nombre d'enfants.	
	1954-55	1955-56
1. Anvers — école communale mixte n° 24, 155, Jan Van Rijswycklaan, et école communale mixte n° 28, 2, Schoolstraat	89	79
2. Malines — école communale spéciale... ..	6 (?)	5
3. Malines — école primaire adoptée des «Sœurs de la Charité», 1, Bergstraat	9	10
4. Dourne — école primaire communale mixte «Venneborg», 6, Jozef van Poppelstraat	37	34
5. Gand — école communale de plein air «J. D'Asseler» — section pour élèves anormaux... ..	114	95
6. Borgerhout — école communale pour filles, 120, Florastraat	5 (?)	1
7. Anvers — classe de jeux spéciale adoptée «Katrien», Constante Teichmannplaats, 4	—	5 (?)
8. Anvers — école primaire adoptée mixte, Oude Beurs, 16... ..	19	54
9. La Louvière — écoles communales — enseignement spécial... ..	34	38
10. Liège — écoles communales — classes spéciales.	75	59
	388	380

Pour l'exercice 1955 (année scolaire 1954-1955), la part de l'Etat dans les frais résultant du transport des 388 enfants anormaux s'élevait à 254.796 francs, c'est-à-dire en moyenne à 657 francs par enfant.

Pour l'exercice 1956 (année scolaire 1955-1956), la part de l'Etat dans les frais résultant du transport des 380 enfants anormaux s'élevait à 289.850 francs, c'est-à-dire en moyenne à 763 francs par enfant.

Il est impossible de fournir des statistiques pour l'année scolaire 1956-1957 (exercice 1957) étant donné que les différentes écoles ne transmettent les documents requis qu'à la fin de l'année scolaire.

B. — Enfants handicapés.

Il s'agit d'enfants atteints de paralysie cérébrale. Les centres expérimentaux qui les accueillent sont organisés par l'Etat qui supporte la totalité des frais de transport.

C. — Ecoles expérimentales.

Trois écoles jouissent actuellement des subventions pédagogiques :

- 1) le laboratoire de pédagogie et de psychologie de l'enfant, dépendant de l'administration communale d'Angleur;
- 2) l'école adoptable Decroly, 45, Drève des Gendarmes, à Uccle;
- 3) l'école adoptable Hamaide, 11, avenue Ernestine, à Ixelles.

En ce qui concerne les trois écoles précitées, la destruction des archives par l'incendie du 24 juin 1947 des locaux du Ministère de l'Instruction publique ne permet pas de donner des renseignements précis sur les origines de l'octroi des dites subventions. Celles-ci ont un caractère annuel.

En principe, ces subventions s'accordent, sans considération d'ordre linguistique, aux institutions qui administrent formellement la preuve qu'elles jouissent d'une réputation réellement justifiée et servent en quelque sorte d'écoles-types en ce qui concerne l'application des méthodes éducatives nouvelles.

Au cas où de nouvelles requêtes seraient introduites, elles ne pourraient être accueillies qu'à la faveur d'une augmentation du crédit affecté aux subventions pédagogiques dont il s'agit.

Le recours, dans les classes pour sourds-muets, d'instituteurs spécialisés dans la perfectionnement du langage, peut se justifier. Mais l'octroi de subsides en faveur de ces « maîtres spéciaux » doit recueillir préalablement l'accord du Comité du Budget.

QUESTION :

Le budget de l'Instruction Publique, Section III, Enseignement primaire, article 22, n° 6, prévoit les subventions suivantes en faveur des écoles servant de champ d'expérience pour la pratique des méthodes nouvelles :

Ecole Decroly... ..	200.000 fr.
Ecole Hamaide	170.000 fr.
Laboratoire Angleur	20.000 fr.
Total	390.000 fr.

Quelle est la nature de ces diverses écoles S'agit-il d'institutions communales ou libres ?

Les expériences subventionnées ont-elles lieu uniquement dans la région francophone du pays ?

	Aantal kinderen.	
	1954-55	1955-56
1. Antwerpen — gemengde gemeenteschool n° 24 Jan Van Rijswycklaan, 155, en de gemengde gemeenteschool n° 28, Schoolstraat, 2... ..	89	79
2. Mechelen — bijzondere gemeenteschool... ..	6 (?)	5
3. Mechelen — aangenomen lagere school der «Zusters van Liefde», Bergstraat, 1... ..	9	10
4. Dourne — gemengde lagere gemeenteschool «Venneborg», Jozef Van Poppelstraat, 6	37	34
5. Gent — gemeentelijke openluchtschool K. D'Asseler — afdeling abn.	114	95
6. Borgerhout — gemeentelijke meisjesschool, Florastraat, 120... ..	5 (?)	1
7. Antwerpen — aangenomen bijzondere speelklas «Katrien», Constante Teichmannplaats, 4	—	5 (?)
8. Antwerpen — gemengde aangenomen lagere school, Oude Beurs, 16... ..	19	54
9. La Louvière — gemeentescholen — bijzonder onderwijs	34	38
10. Luik — gemeentescholen — bijzondere klassen... ..	75	59
	388	380

Voor het dienstjaar 1955 (schooljaar 1954-1955) beliep de staatsbijdrage in de vervoerkosten der 388 abnormale kinderen 254.796 frank zegge een gemiddelde staatsstussenkomst van 657 frank per kind.

Voor het dienstjaar 1956 (schooljaar 1955-1956) beliep de staatsbijdrage in de vervoerkosten der 380 abnormale kinderen 289.850 fr. d. i. een gemiddelde staatsstussenkomst van 763 frank per kind.

Er kunnen geen statistische bijzonderheden gegeven worden voor het schooljaar 1956-1957 (dienstjaar 1957), daar de verschillende scholen de vereiste bewijsstukken slechts op het einde van het schooljaar laten geworden.

B. — Gehandicapte kinderen.

Het betreft hier spastische kinderen. De experimentele centra die deze kinderen opnemen, zijn opgericht door de Staat, die derhalve het totaal der vervoerkosten te zijnen laste neemt.

C. — Experimentele Scholen.

Op dit ogenblik genieten drie scholen de pedagogische toelagen :

- 1) het laboratorium voor kinderpedagogie en -psychologie, afhankelijk van het gemeentebestuur van Angleur;
- 2) de aanneembare school Decroly, Gendarmeriedreef, 45, te Ukkel;
- 3) de aanneembare school Hamaide, Ernestinelaan, 11, te Elsene.

Nadere gegevens omtrent de oorsprong van de toekenning dezer toelagen aan bovenvermelde scholen kunnen niet worden verstrekt, aangezien de archieven tijdens de brand van de lokalen van het Ministerie van Openbaar Onderwijs op 24 juni 1947 werden vernield. De betrokken toelagen worden jaarlijks toegekend.

In principe worden zulke toelagen verleend, zonder overwegingen van taalkundige aard, aan de inrichtingen die het uitdrukkelijke bewijs voorleggen dat zij werkelijk een goede taam genieten en enigmatische als modelscholen gelden, wat de toepassing van de nieuwe opvoedingsmethoden betreft.

Ingeval nieuwe aanvragen worden ingediend, zouden deze slechts kunnen ingewilligd worden zo het krediet, bestemd voor de pedagogische toelagen waarvan sprake, wordt verhoogd.

Het beroep op onderwijzers, gespecialiseerd in de bevordering van de spraakopvoeding in de klassen voor doofstommen, kan gerechtvaardigd worden. Doch het verlenen van toelagen aan deze « speciale leermeesters » dient vooraf goedgekeurd door het Begrotingscomité.

VRAAG :

In de Begroting van Openbaar Onderwijs, Sectie II, Lager Onderwijs, artikel 22, n° 6, worden voor scholen waar proefnemingen voor de praktische toepassing van de nieuwe methodes worden gedaan, de volgende toelagen voorzien :

School Decroly	200.000 fr.
School Hamaide	170.000 fr.
Laboratorium Angleur	20.000 fr.
Totaal:	390.000 fr.

Mogen wij de aard van die verschillende scholen kennen. Gaat het om gemeentelijk of vrij onderwijs ?

Worden er enkel gesubsidieerde proeven gedaan in het Franstalig landsgedeelte.

Nous ne pourrions admettre qu'aucune subvention ne soit accordée à des fins expérimentales à une école flamande. Ce serait une méconnaissance absolue des milieux pédagogiques flamands.

RÉPONSE :

Les écoles Decroly et Hamaïde relèvent de comités scolaires privés. Le Laboratoire d'Angleur dépend de l'administration communale.

Il ne s'est posé aucune question d'ordre linguistique lors de l'octroi des subventions pédagogiques à ces établissements.

Aucune institution d'ordre linguistique néerlandais n'a introduit de demande jusqu'à ce jour.

Il appartient aux écoles qui croient pouvoir prétendre à une subvention spéciale de faire valoir leurs titres avec preuves à l'appui.

QUESTION :

Minima de population scolaire.

A l'occasion de la discussion de la proposition de loi de M. Verbist, nous avons souligné l'inégalité en matière de minima de population scolaire.

Est-il conforme aux principes démocratiques d'admettre la situation suivante? Notez qu'il s'agit d'élèves soumis à la même obligation scolaire et au même programme.

Hasselt : section préparatoire athénée :	452 élèves, 19 classes;
» : section préparatoire collège :	559 élèves, 15 classes;
Hamme : section préparatoire E. M. E. :	222 élèves, 9 classes;
» : école communale :	252 élèves, 7 classes;
Courtrai : section préparatoire athénée :	324 élèves, 15 classes;
» : école communale Lauwe :	325 élèves, 10 classes.

RÉPONSE :

La réglementation en vigueur en matière de dédoublement de classes primaires dans l'enseignement moyen de l'Etat d'une part et dans l'enseignement communal, adopté ou adoptable d'autre part datent respectivement de 1949 et de 1933.

Les Gouvernements qui se sont succédé depuis lors n'y ont apporté aucune modification substantielle et n'ont pas essayé d'arriver à une unification.

Par ailleurs, en raison de sa répercussion budgétaire fort élevée, il n'est pas possible d'entreprendre actuellement la réforme préconisée par l'honorable membre. A toutes fins utiles, je lui signale que mon administration étudie la possibilité d'alléger les normes en vigueur pour l'octroi des subventions aux écoles soumises au régime de la loi organique de l'enseignement primaire.

QUESTION :

Quelle est la population scolaire dans l'enseignement primaire, respectivement dans les écoles communales, adoptées et adoptables; les sections préparatoires des écoles moyennes de l'Etat?

RÉPONSE :

L'honorable membre trouvera ci-après la réponse à la question posée :

Année scolaire 1956-1957.

	Garçons	Filles	Totaux
Enseignement primaire :			
communal	240.253	138.819	379.072
adopté	117.772	216.504	334.276
adoptable	78.153	83.302	161.435
Sections préparatoires aux écoles moyennes de l'Etat	36.161	25.607	61.768

Wij zouden niet kunnen aanvaarden, dat er geen enkele subsidie voor experimentele doeleinden toegekend wordt aan een Vlaamse school. Dit zou voor de Vlaamse Pedagogische wereld een volledige miskenning betekenen.

ANTWOORD :

De scholen Decroly en Hamaïde hangen van private schoolcomités af. Het laboratorium te Angleur ressorteert onder het gemeentebestuur.

Bij de toekenning der pedagogische toelagen aan die inrichtingen, kwam geen enkel vraagstuk van taalkundige aard te berde.

Geen enkele instelling van het Nederlands taalstelsel heeft tot op heden een aanvraag ingediend.

De scholen die menen aanspraak te kunnen maken op een speciale subsidie, dienen hun rechten, met bewijzen gestaafd, te doen gelden.

VRAAG :

Leerlingen-Normen.

Wij hebben bij de bespreking van het wetsvoorstel Verbist voldeende gewezen op de ongelijkheid inzake leerlingenaantal.

Is het democratisch verantwoord volgende toestand te dulden, let wel : het zijn leerlingen onderworpen aan eenzelfde leerplicht en eenzelfde leerprogramma wordt er voorgeschreven.

Hasselt : voorb. afdeling atheneum :	452 leerlingen, 19 klassen;
» : voorb. afdeling college :	559 leerlingen, 15 klassen;
Hamme : voorb. afdeling R. M. S. :	222 leerlingen, 9 klassen;
» : gemeenteschool :	252 leerlingen, 7 klassen;
Kortrijk : voorber. afdeling atheneum :	324 leerlingen, 15 klassen;
» : gemeenteschool Lauwe :	325 leerlingen, 10 klassen.

ANTWOORD :

De van kracht zijnde reglementering inzake de verdubbeling van de lagere klassen in het Rijksmiddelbaar onderwijs enerzijds en het gemeentelijk, aangenomen of aanneembaar onderwijs anderzijds dateert respectievelijk van 1949 en van 1933.

De elkander opeenvolgende Regeringen hebben er sindsdien geen enkele substantiële wijziging aan gebracht en hebben niet getracht een gelijkschakeling te bewerken.

Verder is het, wegens de zeer grote budgetaire weeslag ervan, thans onmogelijk de hervorming te beginnen welke het achtbaar lid bepleit. Verder deel ik hem mede dat mijn administratie de mogelijkheid nagaat de normen te verzachten die van kracht zijn voor de toekenning der toelagen aan de scholen die onderworpen zijn aan de organische wet van het lager onderwijs.

VRAAG :

Welke zijn de cijfers van de schoolbevolking van het Lager Onderwijs : gemeentelijke, aangenomen en aanneembare scholen; voorbereidende afdelingen van de Rijksmiddelbare scholen.

ANTWOORD :

Het achtbaar lid gelieve hieronder het antwoord op de gestelde vraag te vinden.

Schooljaar 1956-1957.

	Jongens	Meisjes	Totaal
Lager Onderwijs :			
gemeentelijk	240.253	138.819	379.072
aangenomen	117.772	216.504	334.276
aanneembaar	78.153	83.302	161.435
Voorbereidende afdelingen van de Rijksmiddelbare scholen	36.161	25.607	61.768

QUESTION :

- a) Quel est le nombre de quatrièmes degrés dans les écoles libres pour filles ?
 b) Quel est le nombre de quatrièmes degrés dans les écoles communales ?
 c) Quelle est la répartition par province ?
 d) Quel est le pourcentage des filles de 12 à 14 ans qui suivent les cours du quatrième degré ?
 e) Quel est le nombre de quatrièmes degrés disposant d'une maîtresse spéciale ?
 f) Le nombre de ces maîtresses a-t-il augmenté au cours des trois dernières années, et dans quelle proportion ?
 g) Quel est le nombre de filles âgées de 12 à 14 ans dans les sections préparatoires de l'enseignement moyen de l'Etat ?
 h) Quel est le nombre de filles âgées de 12 à 14 ans qui suivent les cours des sections familiales ?
 i) Comment se présente la répartition par province ?
 j) Mêmes questions en ce qui concerne les quatrièmes degrés pour garçons.
 k) Pourquoi supprimez-vous une école primaire unique ?

I. — Réponse aux littéras a), b) et c).

Répartition par province des classes du 4e degré accessibles aux filles (ANNEE SCOLAIRE 1955-1956).

	Communales — Gemeentelijke		Adoptées — Aangenomen		Adoptables — Aanneembare		Totalen — Totaux		
	filles — voor meisjes	mixtes — gemengd	filles — voor meisjes	mixtes — gemengd	filles — voor meisjes	mixtes — gemengd	filles — voor meisjes	mixtes — gemengd	
Auvers	82	9	348	4	21	—	451	13	Antwerpen
Brabant	135	3	176	—	107	5	418	8	Brabant
Flandre Occidentale ...	32	7	314	4	11	1	357	12	West-Vlaanderen
Flandre Orientale ...	51	8	286	6	43	3	380	17	Oost-Vlaanderen
Hainaut	115	2	8	—	117	—	240	2	Henegouwen
Liège	65	3	13	—	72	—	150	3	Luik
Limbourg	9	1	193	1	17	—	219	2	Limburg
Luxembourg	3	—	13	—	3	—	19	—	Luxemburg
Namur	17	—	17	—	9	—	43	—	Namen
Total pour le Royaume	509	33	1.368	15	400	9	2.277	57	Totaal voor het Koninkrijk

II. — Réponse aux littéras d), e) et f).

Les autres questions exigent un dépouillement mécanographique qui est en cours à l'Institut National de Statistique.
 La réponse sera communiquée ultérieurement.

III. — Réponse aux littéras g), h), i).

Mon département ne possède pas de documentation permettant de répondre de manière précise aux questions posées.

Des renseignements ont cependant été demandés à ce sujet pour l'année scolaire en cours aux chefs des établissements d'enseignement moyen. L'Institut National de statistique s'occupe actuellement du dépouillement de ces renseignements.

L'honorable membre trouvera ci-dessous, réparti par province, et pour l'école d'Allemagne occupée, le nombre d'élèves des 1re et 2me années d'études des sections familiales. Ces deux années d'études sont normalement fréquentées par des élèves de 12 à 14 ans.

VRAAG :

- a) Welke is het bestaande aantal vierde graden in de vrije meisjescholen : aangenomen en aanneembare ?
 b) Welke is het aantal vierde graden in de gemeentelijke scholen ?
 c) Hoe is die indeling per provincie ?
 d) Welk procent schoolgaande meisjes tussen 12 à 14 jaar volgen de vierde graad ?
 e) Hoeveel vierde graden hebben een speciale leermeesteres ?
 f) Is in de drie laatste jaren dit aantal leraressen gestegen en in welke mate ?
 g) Welk is het aantal meisjes tussen 12 à 14 j. in de voorbereidende afdelingen van het Rijksmiddelbaar onderwijs ?
 h) Welk is het aantal meisjes die de familiale opleiding volgen tussen 12 à 14 jaar ?
 i) Hoe ziet de verdeling per provincie er uit ?
 j) Voor de vierde graden voor jongens worden dezelfde vragen herhaald ?
 k) Wanneer schaft U 'n enige Lagere school af ?

I. — Antwoord op littera a), b) en c).

Indeling per provincie van de 4e graadklassen toegankelijk voor meisjes (SCHOOLJAAR 1955-1956).

II. — Antwoord op littera d), e) en f).

Deze vragen vergen een mecanografische telling waarmede men zich thans bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek bezig houdt.
 Het antwoord zal later verstrekt worden.

III. — Antwoord op littera g), h), i).

Het departement beschikt niet over een documentatie welke toelaat op een juiste manier te antwoorden op de gestelde vragen.

Nochtans werden voor het huidig schooljaar inlichtingen dienaangaande gevraagd aan de hoofden der inrichtingen voor middelbaar onderwijs. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek is thans bezig met de optelling van deze gegevens.

Hierna volgt, per provincie, en voor de school in West-Duitsland, het aantal leerlingen te vinden van het 1ste en 2de jaar der familiale afdelingen. Deze beide leerjaren worden normaal door leerlingen van 12 tot 14 jaar bezocht.

Province	Nombre d'élèves (1 ^{re} et 2 ^{me} année) des sections familiales
Anvers	534
Brabant... ..	699
Hainaut... ..	788
Limbourg	324
Luxembourg	254
Liège	555
Namur	310
Flandre orientale	659
Flandre occidentale	655
Allemagne de l'Ouest	23

Provincie	Aantal leerlingen (1 ^o en 2 ^o jaar) der familiale afdelingen
Antwerpen	534
Brabant	699
Henegouwen	788
Limburg... ..	324
Luxemburg	254
Luik	555
Namen	310
Oost-Vlaanderen	659
West-Vlaanderen	655
West-Duitsland	23

QUESTION :

Je prie M. le Ministre de me donner les renseignements suivants :

I. — Enseignement primaire (Ecoles primaires et gardiennes).

1) Quel est le nombre d'écoles inspectées par les inspecteurs linguistiques (les deux titulaires et les quatre inspecteurs linguistiques de complément) du 1er septembre au 31 décembre 1956 ?

(Il s'agit des écoles primaires et gardiennes).

2) Quel est le nombre des infractions qui ont été constatées par l'inspection linguistique au cours de la même période :

A. — En ce qui concerne les déclarations linguistiques des chefs de famille — contrôle insuffisant, déclarations manquantes, incomplètes (nombre d'écoles).

B. — En ce qui concerne la discrimination des élèves : élèves flamands ou bilingues dont la langue usuelle est le néerlandais, inscrits dans les classes françaises (nombre d'écoles).

C. — En ce qui concerne l'enseignement de la deuxième langue :

1) nombre insuffisant d'heures de cours par semaine (nombre d'écoles);

2) nombre des professeurs non en possession du diplôme légal d'approfondies ou de semi-approfondies (nombre de professeurs);

3) Quelle suite M. le Ministre a-t-il donnée aux infractions à la loi linguistique, constatées par l'inspection linguistique ?

4) Quelle suite les directions des écoles ont-elles donnée après l'intervention du Ministre aux constatations effectuées ?

RÉPONSE :

I. — Enseignement primaire.

1) Du 1er septembre au 31 décembre 1956, 425 écoles ont été visitées par les six inspecteurs linguistiques.

2) Infractions :

a) en ce qui concerne les déclarations linguistiques :

- déclarations linguistiques manquantes : dans 39 écoles;
- contrôle insuffisant par le chef d'école : dans 48 écoles;
- déclarations linguistiques incomplètes : néant.

VRAAG :

De Heer Minister gelieve mij volgende inlichtingen te verschaffen :

I. — Lager Onderwijs. (Lagere- en Bewaarscholen).

1) Hoeveel scholen werden er geïnspecteerd door de taalinspecteurs (de twee titularissen en de vier toegevoegde taalinspecteurs voor het Lager Onderwijs) gedurende de periode van 1 september 1956 tot 31 december 1956.

(Hier worden bedoeld de lagere- en de bewaarscholen).

2) Hoeveel overtredingen op de taalwet werden er door de taalinspectie gedurende diezelfde periode vastgesteld :

A. — Betreffende de taalverklaringen van de gezinshoofden — onvoldoende controle, ontbrekende, onvolledig ingevulde, (aantal scholen).

B. — Inzake leerlingendiscriminatie : Vlaamse leerlingen of tweetalige leerlingen met het Nederlands als hoofdtal, ingeschreven in Franse klassen (aantal scholen).

C. — Inzake onderwijs in de tweede taal :

1) onvoldoende aantal lessen per week (aantal scholen);

2) aantal leerkrachten niet in het bezit van het wettelijk diploma grondig of halfgrondig (aantal leerkrachten);

3) Welk gevolg werd door de heer Minister gegeven aan de door de taalinspectie vastgestelde inbreuken op de taalwet ?

4) Welk gevolg werd door de schoolbesturen gegeven aan de gedane vaststellingen, na interventie van de Minister ?

ANTWOORD :

I. — Lager Onderwijs.

1) Van 1 september tot 31 december 1956 werden door de zes taalinspecteurs 425 scholen bezocht.

2) Overtredingen :

a) inzake taalverklaringen :

- ontbrekende taalverklaringen : in 39 scholen;
- onvoldoende controle door het schoolhoofd : in 48 scholen;
- onvolledig ingevulde taalverklaringen : geen.

b) en ce qui concerne la discrimination des élèves :

Elèves flamands et/ou bilingues dont la langue usuelle est le néerlandais, inscrits dans les classes françaises : dans 112 écoles;

c) en ce qui concerne l'enseignement de la deuxième langue :

- 1) nombre insuffisant d'heures de cours par semaine : dans 10 écoles;
- 2) nombre d'instituteurs non titulaires du diplôme légal : 94.

3) Du 1er septembre au 31 décembre 1956, 182 dépêches ont été envoyées, par l'intermédiaire de l'inspection pédagogique, aux directions des écoles afin d'attirer leur attention sur les infractions à la loi linguistique constatées par l'inspection, et de les inviter à prendre les mesures nécessaires en vue de l'observation de la loi.

4) Lorsque la nécessité s'en fit sentir, l'inspection pédagogique a été invitée à faire rapport sur la suite que les directions des écoles avaient donnée à son intervention. L'inspection linguistique a ensuite été informée des mesures qui avaient été prises pour remédier aux infractions à la loi linguistique qu'elle avait signalées.

QUESTION :

Je prie M. le Ministre de me fournir les renseignements suivants :

- 1) Combien de classes de transmutation ou d'adaptation y avait-il au début de l'année scolaire 1956-1957 ?
- 2) Quelle était leur population à cette date ?
- 3) Quels ont été les résultats pédagogiques des classes de transmutation pour l'année scolaire 1955-1956 ? En d'autres termes : combien d'élèves ont quitté la 6ème année de la section de transmutation en juillet 1956 et combien de ces élèves ont poursuivi leurs études en néerlandais, au 4ème degré, dans l'enseignement moyen ou dans l'enseignement technique ?
- 4) Existe-t-il des classes de transmutation dans la partie wallonne du pays ?
Où ont-elles été créées ?
Quelle est leur population ?
- 5) Combien de classes gardiennes françaises y a-t-il parmi les classes gardiennes en Flandre, subsidiées par l'Etat ?
Dans quelles villes ou quels villages ?
Quelle est leur population scolaire ?
- 6) Quel est le texte de loi prévoyant la création et le subventionnement de classes gardiennes françaises en Flandre ?
- 7) Existe-t-il des écoles gardiennes flamandes en Wallonie ?
Dans quelles villes ou quels villages ?
Quelle est leur population scolaire ?
- 8) Quel est le texte de loi qui prévoit la création de classes gardiennes néerlandaises en Wallonie ?

Les questions 1, 2, 3 et 4 s'appliquent également aux classes de transmutation créées dans les sections préparatoires des écoles moyennes ou athénées de l'Etat.

Les questions 5, 6, 7 et 8 ont trait également aux écoles gardiennes (françaises en Flandre ou néerlandaises en Wallonie), créées dans les sections gardiennes rattachées aux sections préparatoires des écoles moyennes ou athénées de l'Etat.

RÉPONSE :

Questions 1, 2 et 5.

Liste des écoles primaires et gardiennes communales, adoptées et adoptables, comprenant des classes de transmutation — population scolaire — année scolaire 1956-1957.

b) inzake leerlingendiscriminatie :

Nederlandstalige en/of tweetalige leerlingen met het Nederlands als gebruikelijke taal ingeschreven in Franse klassen : in 112 scholen.

c) inzake onderwijs in de tweede taal :

- 1) onvoldoende aantal lessen per week : in 10 scholen;
- 2) niet in het bezit van het wettelijk diploma : 94 leerkrachten.

3) Voor de periode van 1 september tot 31 december 1956 werden 182 dienstbrieven via de pedagogische inspectie naar de schoolbesturen gezonden om te wijzen op de door de taalinspectie vastgestelde inbreuken op de taalwet, met verzoek het nodige te doen om de wet na te leven;

4) Waar zulks nodig bleek, werd de pedagogische inspectie uitgenodigd verslag uit te brengen over het gevolg dat de scholbesturen aan haar tussenkomst hadden gegeven. Vervolgens werd aan de taalinspectie medegedeeld welke maatregelen werden getroffen tegen de door haar gesignaleerde inbreuken op de taalwet.

VRAAG :

De heer Minister gelieve mij volgende inlichtingen te verschaffen :

- 1) Hoeveel transmutatie- of aanpassingsklassen waren er opgericht in het lager onderwijs bij de aanvang van het schooljaar 1956-1957 ?
- 2) Welke was de schoolbevolking van deze klassen op die datum ?
- 3) Welke waren de pedagogische resultaten van de aanpassingsklassen voor het schooljaar 1955-1956 : d. i. hoeveel leerlingen verlieten het 6de leerjaar der transmutatieafdeling in juli 1956 en hoeveel van die leerlingen hebben hun onderwijs voortgezet in het Nederlands, in de 4de graad, in het Middelbaar onderwijs of in het Technisch Onderwijs ?
- 4) Zijn er transmutatieklassen opgericht in het Franstalige gedeelte van het land ?
Waar zijn die opgericht ?
Welke is hun bevolking ?
- 5) Hoeveel Franse bewaarschoolklassen zijn er opgericht in de door de Staat gesubsidieerde bewaarschoolklassen van het Vlaamse land ?
In welke steden of dorpen ?
Welke is hun bevolking ?
- 6) Door welke wettekst is het oprichten en subsidiëren van Franse bewaarschoolklassen in het Vlaamse land voorzien ?
- 7) Zijn er Vlaamse bewaarscholen in Wallonië ?
In welke steden of dorpen ?
Welke is hun bevolking ?
- 8) Door welke wettekst is het oprichten van Nederlandse bewaarschoolklassen in Wallonië voorzien ?

Vragen 1, 2, 3 en 4 verlang ik eveneens te stellen voor de transmutatieklassen opgericht in de voorbereidende afdelingen van de Rijks-middelbare Scholen of Athenea.

Vragen 5, 6, 7 en 8 verlang ik eveneens te stellen voor de bewaarscholen (Franse in Vlaanderen of Nederlandse in Wallonië) opgericht in de bewaarscholen gehecht aan de voorbereidende afdelingen der Rijksmiddelbare Scholen of Athenea.

ANTWOORD :

Vragen 1, 2 en 5.

Lijst der gemeentelijke, aangenomen en aanneembare lagere scholen en bewaarscholen met transmutatieklassen — schoolbevolking — schooljaar 1956-1957.

Caractère et adresse de l'école	Population scolaire — Schoolbevolking		Nombre de classes — Aantal klassen		Aard en adres der school
	Class. prim.	Class. gard.	Class. prim.	Class. gard.	
	Lagere kl.	Bewaarsch.kl.	Lagere kl.	Bewaarsch.kl.	
<i>Province d'Anvers :</i>					<i>Provincie Antwerpen :</i>
E. C. F. Lamorinièrestraat, 244, Anvers ...	6	—	162	—	G. M. S. Lamorinièrestraat 244, Antwerpen.
E. C. F. Lange Leemstraat, 26, Anvers ...	6	—	161	—	G. M. S. Lange Leemstraat 26, Antwerpen.
E. C. G. Belgiëlei, 99, Anvers ...	7	—	163	—	G. J. S. Belgiëlei 99, Antwerpen.
E. C. G. Louizastraat, 17, Anvers ...	5	—	87	—	G. J. S. Louizastraat, 17, Antwerpen.
E. A. M. De Bomstraat, 11, Anvers ...	3	—	91	—	G. A. S. De Bomstraat 11, Antwerpen.
E. A. M. St Jozefstraat, 29, Anvers ...	6	2	206	64	G. A. S. St Jozefstraat 29, Antwerpen.
E. A. M. Lange Leemstraat, 313, Anvers	7	2	239	60	G. A. S. Lange Leemstraat 313, Antwerpen.
E. A. M. Lange Van Ruusbroeckstraat, 22, Anvers ...	9	2	289	70	G. A. S. Lange Van Ruusbroeckstraat 22, Antwerpen.
E. A. M. Lamorinièrestraat, 150, Anvers ...	6	1	193	45	G. A. S. Lamorinièrestraat 150, Antwerpen.
E. A. M. Charlottalei, 29, Anvers ...	4	—	101	—	G. A. S. Charlottalei 29, Antwerpen.
E. A. F. Lamorinièrestraat, 168a, Anvers ...	6	1	167	29	A. M. S. Lamorinièrestraat 168a, Antwerpen.
E. A. G. Nerviersstraat, 9, Anvers ...	6	—	205	—	A. J. S. Nerviersstraat 9, Antwerpen.
E. A. M. Moorkensstraat, 95, Berchem ...	3	1	92	34	G. A. S. Moorkensstraat 95, Berchem.
E. A. M. Grote Steenweg, 489, Berchem ...	3	1	78	50	G. A. S. Grote Steenweg 489, Berchem.
<i>Province de Brabant :</i>					<i>Provincie Brabant :</i>
E. A. M. Brusselstraat, 219, Groot-Bijgaar- den ...	2	—	48	—	G. A. S. Brusselstraat 219, Groot-Bijgaar- den.
E. A. G. Hendrik Placéstraat, 25, Groot- Bijgaarden ...	2	—	59	—	A. J. S. Hendrik Placéstraat 25, Groot-Bij- gaarden.
E. A. F. Handbooghof, 10, Halle ...	1	—	23	—	A. M. S. Handbooghof 10, Halle.
E. A. F. Hertogstraat, Heverlee ...	3	—	94	—	A. M. S. Hertogstraat, Heverlee.
E. A. M. Eikelaan, 13, Rhode-Saint-Genèse	4	1	126	36	G. A. S. Eikelaan 13, Sint-Genesius-Rode.
E. A. M. Pater Damiaanplein, Louvain ...	6	—	154	—	G. A. S. Pater Damiaanplein, Leuven.
E. A. M. De Beriotstraat, 14, Louvain ...	3	—	75	—	G. A. S. de Beriotstraat 14, Leuven.
E. A. M. Brusselstraat, 332, Louvain ...	6	—	216	—	G. A. S. Brusselstraat 332, Leuven.
E. A. G. Redingenstraat, 16, Louvain ...	2	—	47	—	A. J. S. Redingenstraat 16, Leuven.
E. C. M. Slesbroekstraat, 206, Leeuw-St Pierre ...	4	2	123	70	G. G. S. Slesbroekstraat 206, Sint-Pieters- Leeuw.
E. A. M. Negenmanneke Leeuw-St Pierre	3	1	9	52	G. A. S. Negenmanneke, Sint-Pieters-Leeuw
E. C. F. Donystraat, 8, Tirlémont ...	4	—	82	—	G. M. S. Donystraat 8, Tienen.
E. C. G. Oude Vastenstraat, 8, Tirlémont	2	—	32	—	G. J. S. Oude Vastenstraat 8, Tienen.
E. A. M. Ooievaarstraat, 34, Tirlémont ...	2	—	52	—	G. A. S. Ooievaarstraat 34, Tienen.
E. C. M. Romeinse steenweg, 13, Vilvorde	6	2	110	48	G. G. S. Romeinse steenweg 13, Vilvorde.
E. A. M. Nieuwstraat, 17, Tervuren ...	3	1	139	47	G. A. S. Nieuwstraat 17, Tervuren.
E. G. A. Vosbergstraat, Wezembeek-Op- pem ...	—	1	—	32	A. B. Vosbergstraat, Wezembeek-Op- pem.
E. A. G. Dezangrélaan, Kraainem ...	1	—	28	—	A. J. S. Dezangrélaan, Kraainem.
E. A. F. Lijsterbessenbomenlaan, Kraainem	1	—	23	—	A. M. S. Lijsterbessenbomenlaan, Kraainem.
E. A. F. Tiensesteenweg, Hoegaarden ...	4	—	68	—	A. M. S. Tiensesteenweg, Hoegaarden.
E. C. M. Gemeenteplaats, Linkebeek ...	1	—	16	—	G. G. S. Gemeenteplaats, Linkebeek.
<i>Province de la Flandre Occidentale :</i>					<i>Provincie West-Vlaanderen :</i>
E. A. M. Verenigingstraat, 15, La Panne ...	1	—	32	—	G. A. S. Verenigingstraat 15, De Panne.
<i>Province de la Flandre Orientale :</i>					<i>Provincie Oost-Vlaanderen :</i>
E. C. F. Pollepelstraat, 27, Gand ...	6	2	162	53	G. M. S. Pollepelstraat 27, Gent.
E. A. F. Smidsenstraat, 80, Gand ...	5	2	161	74	A. M. S. Smidsenstraat 80, Gent.
E. A. M. Nederkouter, 44, Gand ...	6	—	189	—	G. A. S. Nederkouter 44, Gent.
E. A. M. Lange Violettenstraat, 51, Gand	3	1	91	29	G. A. S. Lange Violettenstraat 51, Gent.
<i>Province de Limbourg :</i>					<i>Provincie Limburg :</i>
E. A. M. Tuinwijk, Eisdén ...	—	—	—	—	G. A. S. Tuinwijk, Eisdén.
E. A. M. Cockerillplein, 13, Zwartberg-Genk	1	—	9	—	G. A. S. Cockerillplein 13, Zwartberg-Genk.
E. A. G. Cockerillplein, 13, Zwartberg-Genk	—	—	—	—	A. J. S. Cockerillplein 13, Zwartberg-Genk.
Total : ...	159	23	4.483	793	Totaal :

Question 3.

Résultats pédagogiques obtenus dans les classes d'adaptation.

Vraag 3.

Pedagogische resultaten in de aanpassingsklassen.

Caractère et adresse de l'école	Nombre des élèves qui à la fin de l'année scolaire 1955-1956 :				Aard en adres der scholen
	Aantal leerlingen die bij het einde van het schooljaar 1955-1956 :				
	ont quitté la 6 ^e année d'ét. des classes de transmutation	et sont passés à		Observations	
		en overgingen naar			
het 6 ^e studie- der transmutatieklassen verlieten,	E. néerl. Ned. S.	E. franç. Franse S.			
<i>Province d'Anvers :</i>					
E. C. F. Lamorinièrestraat 244, Anvers ...	26	26	—	—	G. M. S. Lamorinièrestraat 244, Antwerpen.
E. C. F. Lange Leemstraat 26, Anvers ...	30	28	2	(1 Uccle - 1 Wall.) (1 Ukkel - 1 Wall.)	G. M. S. Lange Leemstraat 26, Antwerpen.
E. C. G. Belgiëlei 99, Anvers ...	25	21	3	(2 Bruxelles - 1 Anvers) (2 Brussel - 1 Ant.) (1 double) (1 doet klas over)	G. J. S. Belgiëlei 99, Antwerpen.
E. C. G. Louizastraat 17, Anvers ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. J. S. Louizastraat 17, Antwerpen.
E. A. M. De Bomstraat 11, Anvers ...	22	22	—	—	G. A. S. De Bomstraat 11, Antwerpen.
E. A. M. St Jozefstraat 29, Anvers ...	26	23	1	2 doublent 2 doen klas over	G. A. S. St Jozefstraat 29, Antwerpen.
E. A. M. Lange Leemstraat 313, Anvers ...	22	21	1	—	G. A. S. Lange Leemstraat 313, Antwerpen.
E. A. M. Lange Van Ruusbroeckstraat 22, Anvers ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Lange Van Ruusbroeckstraat 22, Antwerpen.
E. A. M. Lamorinièrestraat 150, Anvers ...	23	17	2	4 doublent 4 doen klas over	G. A. S. Lamorinièrestraat 150, Antwerpen.
E. A. M. Charlottalei 29, Anvers ...	16	1	15	14 passent à la section fr. E.M. libre, payante, at- tachée à l'éc. 14 gaan naar de vrije betal. Fr. afd. O.M. aan school gehecht	G. A. S. Charlottalei 29, Antwerpen.
E. A. F. Lamorinièrestraat 168a, Anvers ...	34	0	26	26 idem	A. J. S. Nerviërstraat 9, Antwerpen.
E. A. G. Nerviërstraat 9, Anvers ...	36	?	18	18 idem	A. M. S. Lamorinièrestraat 168a, Antwerp.
E. A. M. Moorkenstraat 95, Berchem ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Moorkenstraat 95, Berchem.
E. A. M. Grote steenweg, Berchem ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Grote steenweg, Berchem.
<i>Province de Brabant :</i>					
E. A. M. Brusselstraat, Groot-Bijgaarden ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Brusselstraat, Groot-Bijgaarden.
E. A. G. Hendrik Placéstraat, Groot-Bijgaar- den ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				A. J. S. Hendrik Placéstraat, Groot-Bijgaar- den.
E. A. F. Naamse Steenweg, Heverlée ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				A. M. S. Naamse steenweg, Heverlee.

Caractère et adresse de l'école	Nombre des élèves qui à la fin de l'année scolaire 1955-1956 :			Observations Opmerkingen	Aard en adres der scholen
	Aantal leerlingen die bij het einde van het schooljaar 1955-1956 :				
	ont quitté la 6 ^e année d'ét. des classes de transmutation het 6 ^e studiejaar der transmutatieklassen verlieten,	et sont passés à en overgingen naar			
		E. néerl. Ned. S.	E. franç. Franse S.		
E. A. M. Eikelaan, Rhode-St Genèse	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Eikelaan, Sint-Genesius-Rode.
E. A. M. Pater Damiaanplein, Louvain	27	3	24	10 passent à la sect. E.M. fr. libre dans le même bâtiment 10 gaan naar de Fr. vrije afd. M.O. in hetzelfde gebouw	G. A. S. Pater Damiaanplein, Leuven.
E. A. M. de Beriotstraat, Louvain	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. de Beriotstraat, Leuven.
E. A. M. Brusselstraat, Louvain	20	15	—	5 destination inconnue 5 bestemm. onbekend	G. A. S. Brusselstraat, Leuven.
E. A. G. Redingenstraat, Louvain	Aucun renseignement geen inlichtingen			—	A. J. S. Redingenstraat, Leuven.
E. C. M. Slesbroeckstraat, Leeuw-St-Pierre	12	2	10		G. G. S. Slesbroeckstraat, Sint-Pieters-Leeuw.
E. A. M. Negenmanneke, Leeuw-St Pierre	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Negenmanneke, Sint-Pieters-Leeuw.
E. A. F. Donystraat 8, Tirlemont	21	6	15		G. M. S. Donystraat 8, Tienen.
E. A. G. Oude Vestenstraat, Tirlemont ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. J. S. Oude Vestenstraat, Tienen.
E. A. M. Ooievaarstraat, Tirlemont	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Ooievaarstraat, Tienen.
E. C. M. Romeinse steenweg, Vilvorde ...	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. G. S. Romeinse steenweg, Vilvoorde.
E. A. M. Nieuwstraat, Tervuren	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Nieuwstraat, Tervuren.
Province de la Flandre Occidentale :					
E. A. M. Verenigingstraat, La Panne	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Verenigingstraat, De Panne.
Province de la Flandre Orientale :					
E. C. F. Pollepelstraat, Gand	26	22	3	1 ne va plus à l'école 1 niet meer schoolgaand	G. M. S. Pollepelstraat, Gent
E. A. F. Smidsenstraat, Gand	20	5	15	7 passés à la sect. E.M. fr. libre dans le même compl. de bâtiments 7 naar vrij Fr. M.O. in hetzelfde gebouwencomplex	A. M. S. Smidsenstraat, Gent.
E. A. M. Nederkouter, Gand	31	28	3		G. A. S. Nederkouter, Gent.
E. A. M. Lange Violettenstraat, Gand	9	2	7	idem id. als hierb.	G. A. S. Lange Violettenstraat, Gent.
Province de Limbourg :					
E. A. M. Cockerillplein, Genk	Aucun renseignement geen inlichtingen				G. A. S. Cockerillplein, Genk.

Questions 6 et 8.

Aux termes de l'article 2 de la loi linguistique du 14 juillet 1932 les enfants dont la langue maternelle ou usuelle n'est pas la langue régionale, ont le droit de recevoir l'enseignement dans leur langue maternelle. Toutefois, les communes et les directions d'écoles adoptées ou adoptables demeureront juges de la réalité de ce besoin linguistique et de l'opportunité d'y donner satisfaction.

Ces dispositions sont valables aussi bien pour l'enseignement primaire que pour l'enseignement gardien.

Questions 4 et 7.

Il n'y a pas de classes de transmutation dans la partie wallonne du pays.

- E. C. G. = Ecole primaire communale pour garçons.
 E. C. F. = Ecole primaire communale pour filles.
 E. C. M. = Ecole primaire communale mixte.
 E. A. G. = Ecole primaire adoptée ou adoptable pour garçons.
 E. A. F. = Ecole primaire adoptée ou adoptable pour filles.
 E. A. M. = Ecole primaire mixte adoptée ou adoptable.

QUESTION :

Je saurais gré à M. le Ministre de me fournir les renseignements suivants :

- 1) Quel est le nombre de classes de transmutation ou d'adaptation existant dans les sections préparatoires des écoles moyennes de l'Etat ou des athénées, au début de l'année scolaire 1956-1957 ?
- 2) Quelle était l'importance de la population scolaire de ces classes à la même date ?
- 3) Quels étaient les résultats pédagogiques des classes d'adaptation au cours de l'année scolaire 1955-1956 : en d'autres mots, combien d'élèves ont quitté la 6e année des classes de transmutation en juillet 1956 et combien d'entre eux ont poursuivi leurs études en néerlandais dans l'enseignement moyen ou l'enseignement technique ?
- 4) Y a-t-il des classes de transmutation dans la région francophone du pays ? Où ?
 Quelle est leur population ?
- 5) Combien d'écoles gardiennes du régime français ont été créées dans les sections préparatoires des écoles moyennes de l'Etat ou des athénées de la partie flamande du pays ?
 Dans quelles villes ou quels villages ?
 Quelle est leur population ?
- 6) Quel texte de loi autorise la création et l'octroi de subventions à des écoles gardiennes du régime français dans la région flamande du pays ?
- 7) Y a-t-il des écoles gardiennes du régime néerlandais en Wallonie ?
 Dans quelles villes ou quels villages ?
 Quelle est leur population ?
- 8) Quel texte de loi prévoit la création d'écoles gardiennes du régime néerlandais en Wallonie ?

RÉPONSE :

- 1) Le nombre de classes de transmutation dans les sections préparatoires annexées aux établissements d'enseignement moyen de l'Etat s'élevait au début de l'année scolaire 1956-1957 à 25.
- 2) La population scolaire de ces classes était de 468 élèves à la date du 10 septembre 1956.
- 3) Des 70 élèves ayant terminé la 6e année primaire en classe de transmutation 22 élèves ont poursuivi leurs études dans un établissement moyen, de régime linguistique néerlandais.
- 4) Il n'existe pas de classes de transmutation dans les établissements d'enseignement moyen de l'Etat de régime linguistique français.
- 5) Deux classes gardiennes d'expression française comptant une population de 46 élèves, sont organisées à l'école moyenne de l'Etat à Vilvorde.
- 6) Ces classes ont été créées en vertu des prescriptions de l'article 15 de la loi du 14 juillet 1932 concernant le régime linguistique de l'enseignement primaire et de l'enseignement moyen.

Vragen 6 en 8.

Naar luid van de bepalingen van artikel 2 van de taalwet van 14 juli 1932 hebben de kinderen wier moedertaal of gebruikelijke taal niet de taal is van de streek, het recht het onderwijs in hun moedertaal te ontvangen. Echter moeten de gemeenten en besturen der aangenomen of aanneembare scholen oordelen over de wezenlijkheid van die behoefte op taalgebied en over de gepastheid daaraan te gemoet te komen.

De bepalingen in kwestie gelden zowel voor het lager onderwijs als voor het bewaarschoolonderwijs.

Vragen 4 en 7.

Er zijn geen transmutatieklassen in de Waalse streek van het land.

- G. J. S. = Gemeentelijke lagere jongensschool.
 G. M. S. = Gemeentelijke lagere meisjesschool.
 G. G. S. = Lagere gemengde gemeenteschool.
 A. J. S. = Aangenomen of aanneembare lagere jongensschool.
 A. M. S. = Aangenomen of aanneembare lagere meisjesschool.
 G. A. S. = Gemengde aangenomen of aanneembare lagere school.

VRAAG :

De heer Minister gelieve mij volgende inlichtingen te verschaffen :

- 1) Hoeveel transmutatie- of aanpassingsklassen waren er opgericht in de voorbereidende afdelingen van de Rijksmiddelbare Scholen of Athenea bij de aanvang van het schooljaar 1956-57 ?
- 2) Welke was de schoolbevolking van deze klassen op die datum ?
- 3) Welke waren de pedagogische resultaten van de aanpassingsklassen voor het schooljaar 1955-56 : d.i. hoeveel leerlingen verlieten het 6de leerjaar der transmutatieafdeling in juli 1956 en hoeveel van die leerlingen hebben hun onderwijs voortgezet in het Nederlands, in het Middelbaar Onderwijs of in het Technisch Onderwijs ?
- 4) Zijn er transmutatieklassen opgericht in het Franstalige gedeelte van het land ?
 Waar zijn die opgericht ?
 Welke is hun bevolking ?
- 5) Hoeveel Franse bewaarschoolklassen zijn er opgericht in de bewaarscholen gehecht aan de voorbereidende afdelingen der Rijksmiddelbare Scholen of Athenea van het Vlaamse land ?
 In welke steden of dorpen ?
 Welke is hun bevolking ?
- 6) Door welke wettekst is het oprichten en subsidiëren van Franse bewaarschoolklassen in het Vlaamse land voorzien ?
- 7) Zijn er Vlaamse bewaarscholen in Wallonië ?
 In welke steden of dorpen ?
 Welke is hun bevolking ?
- 8) Door welke wettekst is het oprichten van Nederlandse bewaarschoolklassen in Wallonië voorzien ?

ANTWOORD :

- 1) Bij de aanvang van het schooljaar 1956-1957, waren er 25 transmutatie- of aanpassingsklassen opgericht in de voorbereidende afdelingen verbonden aan de Rijksinrichtingen voor middelbaar onderwijs.
- 2) De bevolking van deze klassen bedroeg op 10 september 1956 : 468 leerlingen.
- 3) Bij het einde van het schooljaar 1955-1956, verlieten 70 leerlingen het 6de leerjaar der transmutatieafdelingen. Hiervan hebben 22 leerlingen hun studien voortgezet in een inrichting voor middelbaar onderwijs van de Nederlandse taalrol.
- 4) Er zijn geen transmutatieklassen opgericht in het Franstalig gedeelte van het land.
- 5) Twee Franse bewaarschoolklassen met een schoolbevolking van 46 leerlingen zijn opgericht in de Rijksmiddelbare school te Vilvoorde.
- 6) Deze klassen werden opgericht krachtens de bepalingen van artikel 15 van de wet van 14 juli 1932 houdende de taalregeling in het lager en in het middelbaar onderwijs.

7) Il n'existe pas de classes gardiennes d'expression néerlandaise dans les établissements d'enseignement moyen de l'Etat de régime linguistique français.

8) Des classes gardiennes, d'expression néerlandaise, pourraient être éventuellement créées en Wallonie en vertu de l'article 15 de la loi du 14 juillet 1932.

QUESTION :

Il nous revient que le traitement des instituteurs des établissements d'enseignement de l'Etat sera augmenté à partir du 1er mai 1957.

Le traitement minimum serait de 69.600 francs et le maximum 124.800 francs.

Ceci est-il conforme à la réalité ?

Le ministre a-t-il prévu les crédits nécessaires au budget de 1957 pour l'application de cette mesure ?

Le Ministre n'ignore pas que l'augmentation du traitement des instituteurs de l'Etat pose le problème de l'augmentation de la rémunération de tous les instituteurs.

RÉPONSE :

J'ai l'honneur d'informer l'honorable membre que le Gouvernement a l'intention de porter, à partir du 1er mai 1957, l'échelle de traitement des instituteurs des sections préparatoires de l'Etat à 69.600-124.800 par 10 biennales de 3.600 et 4 biennales de 4.800 francs.

J'étudie, par ailleurs, les modifications qu'il convient d'apporter, à partir de la même date, à l'échelle de traitement des autres membres du personnel enseignant de l'Etat.

Je demanderai les crédits nécessaires au paiement des augmentations de traitement par la voie du feuillet d'ajustement du budget de l'exercice 1957.

II. — Enseignement moyen.

Affectation de régents aux athénées et lycées.

QUESTION :

Il est de règle que les emplois dans ces établissements soient conférés exclusivement à des licenciés. Le Ministre a-t-il l'intention de recruter désormais sur un pied d'égalité avec les licenciés, des régents pour les classes inférieures de ces établissements ?

RÉPONSE :

En vertu des articles 9 et 10 de l'arrêté du Régent du 31 décembre 1949 portant coordination des lois sur l'enseignement moyen, nul ne peut être nommé aux fonctions de professeur d'athénée s'il n'a obtenu le grade d'agrégé de l'enseignement moyen du degré supérieur, sauf s'il est dispensé des conditions de diplôme, sur avis conforme du Conseil de Perfectionnement.

Dans la pratique, cependant, il a été nécessaire, dans certains cas, de faire appel à des régents pour enseigner dans le cycle inférieur des athénées; mais il ne peut s'agir, dans le cadre de la législation actuelle, que de désignations à titre intérimaire.

Il me paraît indiqué, toutefois, de régulariser la situation des régents qui enseignent dans une école moyenne transformée en athénée après leur entrée en service, et de ceux qui enseignent dans les sections d'enseignement moyen appliqué.

QUESTION :

Enseignement moyen.

1) Nombre d'inspections effectuées par l'Inspection linguistique du 1er septembre 1956 au 31 décembre 1956.

2) Nombre d'irrégularités constatées par l'Inspection linguistique au cours de la même période.

7) Er zijn geen Nederlandstalige bewaarschoolklassen opgericht in het Franstalig gedeelte van het land.

8) Bewaarklassen, van het Nederlands taalstelsel, zouden eventueel in Wallonië kunnen opgericht worden krachtens artikel 15 van de wet van 14 juli 1932.

VRAAG :

Wij vernemen dat de wedde van de onderwijzers van de Rijkscholen van 1 mei 1957 zal verhoogd worden.

Het minimum zou 69.600 frank en het maximum 124.800 frank worden.

Strookt dit met de werkelijkheid ?

Heeft de Minister de nodige kredieten voorzien bij de begroting 1957 om de verhoging door te voeren.

De Minister zal ook weten, dat door de verhoging van de wedde van de staatsonderwijzers, de verhoging van de wedde van alle onderwijzers gesteld is.

ANTWOORD :

Ik heb de eer het achtbaar lid ter kennis te brengen dat de Regering het inzicht heeft de weddeschalen van de onderwijzers van de voorbereidende afdelingen van het Rijksonderwijs, van 1 mei 1957 af, vast te stellen op 69.600-124.800 met 10 tweejaarlijkse verhogingen van 3.600 en 4 tweejaarlijkse verhogingen van 4.800 frank.

Anderzijds heb ik de wijzigingen ter studie, die van dezelfde datum af dienen aangebracht aan de weddeschaal van de andere leden van het onderwijzend personeel van de Staat.

Ik zal de nodige kredieten voor de betaling der wedde-verhogingen aanvragen door middel van het bijblad tot aanpassing der begrotingskredieten van het dienstjaar 1957.

II. — Middelbaar onderwijs.

Plaatsingen van regenten in athenea en lycea.

VRAAG :

Het is de gewoonte de betrekkingen in deze inrichtingen uitsluitend voor te houden aan te licenciaten. Heeft de Minister de bedoeling voortaan regenten en licenciaten op gelijke voet aan te werven, voor de lagere klassen van deze inrichtingen ?

ANTWOORD :

Krachtens de artikelen 9 en 10 van het besluit van de Regent van 31 december 1949 houdende coördinatie van de wetten op het Middelbaar Onderwijs, kan niemand tot leraar aan een atheneum benoemd worden indien hij geen houder is van de graad van geaggregeerde van het middelbaar onderwijs van de hogere graad, uitgenomen wanneer hij vrijgesteld wordt van de voorwaarden van diploma op eensluidend advies van de Verbeteringsraad.

In de praktijk echter is het in sommige gevallen noodzakelijk gebleken een beroep te doen op regenten om les te geven in de lagere cyclus van de athenea; in het raam van de huidige wetgeving kunnen dergelijke leerkrachten slechts waarnemend aangesteld worden.

Het lijkt mij echter aangewezen de toestand te regulariseren van de regenten die staan in een middelbare school welke na hun indiensttreding tot atheneum is omgevormd geworden of in een afdeling voor toegepast middelbaar onderwijs.

VRAAG :

Middelbaar Onderwijs.

1) Aantal inspecties door de Taalinspectie gedaan van 1 september 1956 tot 31 december 1956.

2) Aantal overtredingen vastgesteld door de Taalinspectie gedurende dezelfde periode.

3) Quelle suite le *Ministre* a-t-il donnée aux infractions à la loi linguistique, constatées par l'inspection linguistique ?

4) Quelle suite les *chefs d'établissement* y ont-ils donnée après intervention éventuelle du *Ministre* ?

RÉPONSE :

1) Nombre d'inspections faites par l'inspection linguistique pendant la période du 1er septembre au 31 décembre 1956 : 117.

2) Nombre d'irrégularités signalées par l'inspection linguistique durant la même période : 22.

3) Dans 21 cas, les chefs d'établissement ont été chargés, par mes soins, d'inviter les parents à transférer leurs enfants dans les classes de régime linguistique qu'ils doivent fréquenter aux termes des prescriptions de la loi du 14 juillet 1932. Un cas fait encore l'objet d'un examen par mes services.

4) Tous les chefs d'établissement se sont conformés à mes instructions.

Dans deux cas, les parents se sont refusés à donner suite à l'invitation du chef d'école.

Les objections présentées par les chefs de famille sont actuellement examinées par mes services.

QUESTION :

Commission de revision de l'Enseignement moyen.

Il nous revient que la Commission de revision de l'Enseignement moyen a donné, il y a plus de deux ans déjà, son avis au sujet d'un grand nombre de cas d'épuration.

Les dossiers des intéressés ont été transmis au Cabinet du *Ministre* de l'Instruction Publique où, apparemment, on ne s'en est plus occupé.

Nous insistons auprès de M. le *Ministre* pour qu'il active l'examen desdits dossiers et sanctionne sans délai les avis émis, qui sont pratiquement tous favorables.

RÉPONSE :

Un certain nombre de cas ont reçu une solution et un arrêté royal a pu être pris.

L'examen des dossiers pour lesquels une solution définitive n'a pu encore intervenir suit son cours.

QUESTION :

Subsides pour 1956.

Enseignement moyen.

Quel est le montant global payé au 31 mars 1957 ?

RÉPONSE :

Le montant global des subsides-traitements liquidés du 1er janvier 1956 au 31 mars 1957, pour l'exercice 1956, en faveur des établissements subventionnés d'enseignement moyen s'élève à 321.460.564 fr.

3) Welk gevolg werd door dhr. *Minister* gegeven aan de door de Taalinspectie vastgestelde inbreuken op de taalwet ?

4) Welk gevolg werd door de *schoolbesturen* gegeven na gebeurlijke interventie door de heer *Minister*.

ANTWOORD :

1) Aantal inspecties door de taalinspectie gedaan van 1 september 1956 tot 31 december 1956 : 117.

2) Aantal overtredingen door de taalinspectie vastgesteld gedurende dezelfde periode : 22.

3) In 21 gevallen werden de inrichtingshoofden door mijn zorgen belast de ouders te verzoeken hun kinderen over te plaatsen naar het taalregime waarin ze, overeenkomstig de wet van 14 juli 1932, werkelijk dienden ingeschreven te worden. Een geval maakt thans nog het voorwerp uit van een onderzoek.

4) Alle inrichtingshoofden hebben zich naar mijn voorschriften gevoegd.

In twee gevallen hebben de ouders geweigerd gevolg te geven aan het verzoek van het inrichtingshoofd.

De door deze ouders voorgelegde tegenwerpingen worden voor het ogenblik door mijn diensten onderzocht.

VRAAG :

Herzieningscommissie van het Middelbaar Onderwijs.

Wij vernemen dat de herzieningscommissie van het Middelbaar Onderwijs reeds meer dan twee jaren geleden advies uitbracht over tal van epuratiegevallen.

De dossiers van de betrokkenen werden aan het Kabinet van de *Minister* van Openbaar Onderwijs overgemaakt alwaar zij onaan-geroerd schijnen te blijven liggen.

Mogen wij de heer *Minister* met de meeste aandrang vragen de behandeling van deze dossiers te activeren en de bekrachtiging van de praktisch allemaal zeer gunstig uitgebrachte adviezen te bespoedigen.

ANTWOORD :

Een zeker aantal van deze gevallen kreeg een oplossing en een koninklijk besluit kon genomen worden.

Het onderzoek van de dossiers waarvoor nog geen definitieve oplossing kon tussenkomen, volgt zijn gang.

VRAAG :

Toelagen voor 1956.

Middelbaar onderwijs.

Welk is het uitbetaald globaal bedrag tot 31 maart 1957 ?

ANTWOORD :

Het globaal bedrag van de wedde-toelagen uitbetaald tussen 1 januari 1956 en 31 maart 1957, voor het dienstjaar 1956, ten voordele van de gesubsidieerde inrichtingen voor Middelbaar onderwijs, beloopt 321.460.564 francs.

Ce montant se répartit comme suit :

pour les écoles provinciales et communales ... fr. 52.656.187
pour les écoles libres ... 268.804.377

QUESTION :

M. le Ministre pourrait-il me fournir les renseignements suivants :

1. — Quelle est la pyramide d'âge des élèves des sections moyennes des établissements de l'enseignement moyen de l'Etat, selon le sexe et le régime linguistique et par section et année d'études.

Les renseignements demandés ont trait aux années scolaires 1953-1954 et 1954-1955 et les sections visées sont les suivantes :

Humanités anciennes :

degré inférieur;

degré supérieur :
section gréco-latine;
section latin-mathématiques;
section latin-scientifique.

Humanités modernes :

degré inférieur;

degré supérieur :
sciences;
économie.

Sections spéciales :

commerciale;
familiale;
préagricole;
préindustrielle.

2. — a) La liste des établissements de l'enseignement moyen dépendant des provinces et des communes au 10 septembre 1951, 1952, 1953, 1954, 1955 et 1956, ainsi que leur adresse.

b) Le nombre d'élèves de chaque établissement aux dates mentionnées au litt. a), d'après le sexe et le régime linguistique et pour chacune des sections suivantes :

Section gardienne;
Section primaire;

Humanités anciennes :

degré inférieur;

degré supérieur :
section gréco-latine;
section latin-mathématiques;
section latin-sciences.

Humanités modernes :

degré inférieur;

degré supérieur :
sciences;
économie.

Sections spéciales :

commerciales;
familiales;
pré-agricoles;
pré-industrielles.

Dit bedrag werd als volgt verdeeld :

voor de provinciale en gemeentelijke scholen ... fr. 52.656.187
voor de vrije scholen ... 268.804.377

VRAAG :

Wil de heer Minister me volgende inlichtingen verstrekken :

1. — De leeftijdsopbouw van de leerlingen in de middelbare afdelingen van instellingen voor Rijksmiddelbaar Onderwijs, en ingedeeld naar geslacht en taaltelsel en naar afdeling en studiejaar.

De gevraagde inlichtingen betreffen de schooljaren 1953-54; 1954-55; en de afdelingen die in aanmerking komen zijn de volgende :

Oude humaniora :

lagere graad;

hogere graad :
latijn-grieks;
latijn-wiskunde;
latijn-wetenschappen.

Moderne humaniora :

lagere graad;

hogere graad :
wetenschappen;
economie.

Bijzondere afdelingen :

handel;
familiaal;
praelandbouw;
praaindustrieel.

2. — a) De lijst van de instellingen voor Middelbaar Onderwijs afhankelijk van de Provincie en Gemeente, op 10 september 1951, 1952, 1953, 1954, 1955 en 1956, met hun adres.

b) Het aantal leerlingen van elk van deze instellingen, voor elk van de onder litt. a) vermelde data, ingedeeld naar het geslacht en het taaltelsel en naar de volgende afdelingen :

Kleuterafdeling;
Lagere afdeling;

Oude humaniora :

lagere graad;

hogere graad :
latijn-grieks;
latijn-wiskunde;
latijn-wetenschappen.

Moderne humaniora :

lagere graad;

hogere graad :
wetenschappen;
economie.

Bijzondere afdelingen :

handel;
familiaal;
praelandbouw;
praaindustrieel.

RÉPONSE :

Les tableaux fournissant la réponse à ces questions peuvent être consultés au Greffe.

QUESTION :

E. M. E. à Landen.

Il nous revient qu'une section du « Vermeylenfonds » a été fondée à l'Ecole Moyenne de l'Etat à Landen.

M. le Ministre n'estime-t-il pas que cette fondation favorise une certaine tendance de l'opinion publique ? N'est-il pas d'avis que dans les mêmes circonstances et sous des conditions identiques la création d'un Davidsfonds et d'un Willemfonds parmi les élèves devrait également être tolérée ?

Plaise à M. le Ministre de l'Instruction publique de nous faire connaître son avis à ce sujet.

RÉPONSE :

Des jeunes filles et anciennes élèves de l'E.M.E. de Landen ont décidé de créer un « Vermeylenclub » qui a pour but de renforcer les contacts entre les membres, entre l'école et la famille, entre les membres et les professeurs, entre les élèves et les anciens élèves. Il vise avant tout au développement culturel de ses membres.

Il s'agit donc d'une association indépendante qui n'a aucun lien avec le « Vermeylenfonds ».

Le nom de Vermeylen a été choisi pour des motifs culturels et non pour des motifs politiques.

Je ne crois donc pas que l'activité de cette association d'élèves et d'anciennes élèves soit de nature à mettre en cause la neutralité traditionnelle de l'école de l'Etat.

III. — Enseignement normal.

QUESTION :

A la Section III, Chapitre I, les articles 3-3; 7-2; 9-2, 10-2; 12-1b et 4b; 18-1c; 28-1b, 2b et 5 portent des dépenses en faveur de pensionnats de l'Etat pour enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe.

Monsieur le Ministre peut-il nous dire :

- 1) De quels établissements il s'agit ?
- 2) Quel est le chiffre de la population de ces pensionnats, avec mention de l'âge des enfants ?
- 3) Quel est le degré d'enseignement (primaire, moyen, technique) de ces établissements ?
- 4) Comment se fait-il que ce poste se trouve à la Section III, Enseignement normal ?

RÉPONSE :

1) Il s'agit ici des pensionnats pour enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe, à Anvers, Evergem, Saint-Ghislain et Tihange.

2) La population, pour l'année scolaire 1956-1957, se répartit comme suit :

ANTWOORD :

De tabellen — als antwoord op deze vragen — liggen op de Griffie ter inzage.

VRAAG :

R. M. S. te Landen.

Wij vernemen dat er in de R. M. S. te Landen een Vermeylenfonds voor de leerlingen opgericht werd.

Meent de heer Minister niet dat met deze stichting een bepaalde strekking van de openbare opinie wordt begunstigd of is hij van oordeel dat in dezelfde omstandigheden en voorwaarden de oprichting van een Davidsfonds en een Willemfonds onder de leerlingen, toelaatbaar is.

Mogen wij het advies van de Minister van Openbaar Onderwijs in deze aangelegenheid kennen.

ANTWOORD :

Jonge meisjes en oudleerlingen van de R. M. S. te Landen hebben besloten een « Vermeylenclub » op te richten, met als doel het contact tussen de leden onderling, tussen de school en de familie, tussen de leden en de leraars, tussen de leerlingen en de oudleerlingen te verstevigen. De club wenst vóór alles de culturele ontwikkeling van zijn leden uit te breiden.

Het betreft dus een onafhankelijke vereniging die niets te maken heeft met het « Vermeylenfonds ».

De naam « Vermeylen » werd verkozen uit reden van culturele aard en niet om politieke redenen.

Ik geloof aldus niet dat de activiteit van deze vereniging van leerlingen en oudleerlingen de traditionele neutraliteit van de rijksschool in het gedrang kan brengen.

III. — Normaalonderwijs.

VRAAG :

Onder Sectie III, Hoofdstuk I, vermelden de artikels 3-3; 7-2; 9-2; 10-2; 12-1b en 4b; 18-1c; 28-1b en 2b en 5 uitgaven voor Rijkstehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben.

Kan de achtbare Minister ons mededelen :

- 1) Welke tehuizen het hier geldt ?
- 2) Welke de bevolking is dier tehuizen met opgave van de ouderdom der kinderen ?
- 3) Welke graad van onderwijs (lager, middelbaar, technisch) er wordt verstrekt ?
- 4) Hoe het komt dat deze post onder sectie III, Normaalonderwijs, terechtkomt ?

ANTWOORD :

1) Het betreft hier de Rijkstehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, te Antwerpen, Evergem, St.-Ghislain en te Tihange.

2) De schoolbevolking voor de schooljaar 1956-57 bedraagt :

Pensionnat de l'Etat à Anvers : 114.
 Pensionnat de l'Etat à Evergem : 98.
 Pensionnat de l'Etat à Saint-Ghislain : 224.
 Pensionnat de l'Etat à Tihange : 211.
 Les enfants sont âgés de 8 à 14 ans.

3) Les enfants reçoivent l'enseignement primaire dans ces pensionnats.

4) Les crédits prévus pour les pensionnats pour enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe, tant de l'Etat qu'agréés, précédemment inscrits à la section II du budget (enseignement primaire) ont été inscrits, à partir de l'exercice budgétaire 1957, à la section III (enseignement normal).

L'entretien des élèves est, en effet, assumé par l'Administration de l'enseignement normal qui s'occupe également de toutes questions concernant les bâtiments, le mobilier et le matériel pour ce qui est des pensionnats de l'Etat. L'octroi des subventions aux pensionnats agréés est également réglé par l'Administration de l'enseignement normal.

QUESTION :

A la Section III, Chapitre IV, l'article 28-6 prévoit des dépenses destinées aux centres expérimentaux pour enfants atteints de paralysie motrice d'origine cérébrale. En 1956 un montant de 330.000 francs était prévu; pour 1957 un montant de 750.000 francs est inscrit au budget.

- 1) Quelle est la raison de cette majoration?
- 2) Quelle est la population exacte par centre: a) des enfants de moins de 6 ans; b) des enfants de 6 à 14 ans?
- 3) Quelle est la situation du personnel par centre: nombre et qualifications?
- 4) Puis-je obtenir quelques précisions en ce qui concerne:
 - a) l'enseignement donné dans ces centres?
 - b) les soins de kinésithérapie?
- 5) M. le Ministre voit-il la possibilité d'activer l'élaboration d'une réglementation en faveur de ces enfants, qu'ils soient placés dans une institution de l'Etat ou dans un centre privé, par exemple, par l'agrégation d'un professeur et d'une infirmière par 10 enfants?

RÉPONSE :

- 1) En 1956 les centres n'ont fonctionné qu'à partir du 1er trimestre de l'année scolaire 1956-1957.
- 2) Pour que l'expérience prenne toute sa portée informative et conclusive, j'ai estimé que la population de chaque centre devait être provisoirement limitée à 10 unités.
 Sont admissibles les paralysés cérébraux de 3-4 ans à 14-15 ans. En fait, 50 enfants, dont 20 de moins de 6 ans, constituent l'ensemble assidûment traité dans les 5 centres.
- 3) Le personnel médical et paramédical fonctionne part-time.
 Il comprend un médecin neurologue chargé du dépistage et de la surveillance neurologique des sujets, un médecin physiothérapeute chargé de la coordination des traitements et un auxiliaire médical chargé des exercices kinésithérapeutiques. Le personnel éducatif se compose de deux éducatrices. Ce personnel est diplômé et toutes dispositions sont envisagées dès à présent, en vue de son perfectionnement incessant.
- 4) Chaque enfant admis reçoit les traitements reconnus indispensables à l'amélioration de son état: entre autres, l'éducation intellectuelle, instruction de base comprise, et les soins de kinésithérapie. Le programme est fondé sur un inventaire individuel des troubles psychomoteurs et caractériels qui peuvent affecter le développement du paralysé cérébral. Des objectifs réalistes sont fixés en vue de la valorisation individuelle et sociale progressive de chaque sujet.
- 5) Avant de fixer les modalités d'une aide des pouvoirs publics à ceux qui ne craindront pas d'assumer la responsabilité d'une éducation des plus spéciales et complexes, j'entends poursuivre l'essai pendant un temps suffisant pour que ses leçons et conclusions soient significatives.

In het Rijkstehuis te Antwerpen : 114.
 In het Rijkstehuis te Evergem : 98.
 In het Rijkstehuis te St.-Ghislain : 224.
 In het Rijkstehuis te Tihange : 211.
 De leeftijd van de kinderen is van 8 tot 14 jaar.

3) In genoemde Rijkstehuizen wordt alleen lager onderwijs verstrekt.

4) De kredieten, voorzien ten behoeve van de kostscholen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, zowel voor de Rijkstehuizen als voor de erkende tehuizen, werden van het begrotingsjaar 1957 af van Sectie II Lager Onderwijs, naar Sectie III Normaalonderwijs overgebracht.

Voor wat de Rijkstehuizen aangaat, valt het onderhoud van de leerlingen ten laste van het Bestuur van het Normaalonderwijs, dat zich eveneens bezighoudt met alle kwesties betreffende de gebouwen, het mobiliair en het materieel.

Het toekennen van toelagen ten voordele van de erkende internaten wordt eveneens geregeld door het Bestuur van het Normaalonderwijs.

VRAAG :

In Sectie III, Hoofdstuk IV, vermeldt artikel 28-6 uitgaven voor experimentale centra voor kinderen die lijden aan motorische verlamming van cerebrale oorsprong. Voor 1956 was 330.000 frank voorzien, voor 1957 staat 750.000 frank op de begroting.

Mag ik vragen:

- 1) Waarom die stijging?
- 2) De juiste bevolking per centrum met opgave van het aantal kinderen: a) beneden 6 jaar; b) van 6 tot 14 jaar?
- 3) De juiste toestand van het personeel per centrum: aantal en kwalificaties?
- 4) De nodige bijzonderheden om zich een idee te vormen over:
 - a) het verstrekte onderwijs?
 - b) de kinesistische zorg?
- 5) Of de heer Minister geen kans ziet om een regeling ten bate van deze kinderen te bespoedigen, hetzij ze in een Rijkscentrum, hetzij ze in een privaats centrum geplaatst zijn, b.v. de erkenning van: één leerkracht en één verzorgster per 10 kinderen?

ANTWOORD :

- 1) In 1956 hebben de centra slechts vanaf het 1ste kwartaal van het schooljaar 1956-57 gewerkt.
- 2) Opdat de proefneming haar informatief en conclusief karakter ten volle zou behouden, heb ik het nodig geoordeeld de bevolking van ieder centrum voorlopig tot 10 eenheden te beperken.
 Worden toegelaten, de spastische kinderen van 3-4 jaar tot 14-15 jaar. In feite worden 50 kinderen, waarvan er 20 de leeftijd van 6 jaar niet hebben bereikt, in deze centra nauwgezet verzorgd.
- 3) Het medisch en paramedisch personeel werkt part-time. Het bestaat uit een zenuwarts die belast is met het opsporen van de subjecten en met het neurologisch toezicht over deze laatste, een fysiotherapeut die belast is met de coördinatie van de behandelingen en een medisch helper die belast is met de kinesytherapeutische oefeningen.
 Het opvoedend personeel bestaat uit 2 opvoedsters.
 Al deze personen zijn in het bezit van diploma's en reeds werden alle nodige maatregelen getroffen om te zorgen voor hun verdere volmaking.
- 4) Ieder kind ontvangt de zorgen die noodzakelijk bevonden werden voor zijn bijzondere toestand, o.m. intellectuele opvoeding — het basis-onderwijs inbegrepen — alsmede kinesytherapeutische zorgen. Het programma is gebaseerd op een individuele inventaris van de psychomotorische en karakteriële stoornissen welke de ontwikkeling van de spastische kinderen in de weg staan.
 Er werden realistische oogmerken vastgelegd met het oog op de geleidelijke individuele en sociale valorisering van ieder subject.
- 5) Vooraleer de modaliteiten te bepalen inzake de financiële steun van openbare machten, ten bate van degenen die niet zullen vrezen de verantwoordelijkheid voor een zeer bijzondere en een zeer ingewikkelde opvoeding op zich te nemen, sta ik erop de proefneming voort te zetten gedurende een periode die lang genoeg is om betekenisvolle lessen en conclusies te kunnen trekken.

Un des buts de l'expérience entreprise est, en effet, de fixer à bon escient les critères et garanties d'efficience à exiger pour justifier l'intervention financière de l'Etat.

QUESTION :

Art. 28 — al. 6 : Enseignement normal.

1) Quelle est l'intervention de l'Etat prévue pour les centres expérimentaux pour enfants atteints de paralysie cérébrale, annexés à 5 écoles normales de l'Etat. Quelle est la répartition par école et d'après le nombre des enfants de chaque école ?

2) Quelle est l'intervention de l'Etat prévue pour les enfants atteints de paralysie cérébrale qui sont éduqués dans des centres libres :

- combien de centres libres y a-t-il ?
- combien reçoivent-ils par école ?
- quelle est la population de chacune de ces institutions libres ?

RÉPONSE :

1) Les centres expérimentaux pour enfants atteints de paralysie cérébrale annexés à 5 écoles normales de l'Etat sont organisés par l'Etat qui supporte, par conséquent, l'entièreté des frais;

2) A ma connaissance, il n'existe pas de centres expérimentaux libres pour enfants atteints de paralysie cérébrale.

QUESTION :

Dans les écoles normales de l'Etat, un professeur peut exercer une fonction à prestations complètes dans l'école normale primaire et exercer en même temps des fonctions accessoires dans la section moyenne du même établissement. L'Etat le rémunère pour son travail. Pourquoi ce cumul n'est-il pas rémunéré dans les écoles normales libres subventionnées au même titre que dans les écoles normales de l'Etat ?

RÉPONSE :

Par arrêté royal du 28 mars 1956, il a été défini ce qu'il faut entendre par fonctions accessoires dans les établissements subventionnés de plein exercice.

Suivant l'article 1er, b) de cet arrêté, l'expression « fonction accessoire » désigne la fonction exercée dans un établissement régi par cet arrêté, par tout agent qui exerce déjà une fonction à prestations complètes dans un ou plusieurs autres établissements régis par cet arrêté.

J'ai maintenant décidé que, pour l'application de l'article I, b) de l'arrêté royal du 28 mars 1956, deux écoles normales, bien que dirigées par un même directeur, doivent être considérées comme étant deux établissements distincts.

Quand donc un professeur, déjà chargé d'une mission complète dans une école normale, preste des heures dans l'autre école normale, ces heures peuvent, pour ce qui regarde la fonction accessoire, être prises en considération pour le calcul de la subvention à cette école et la fixation du traitement du professeur intéressé, jusqu'à concurrence toutefois de 7 heures maximum par agent (c'est-à-dire 1/3 de la fonction principale). Cette décision sort ses effets le 1er septembre 1955.

QUESTION :

En cas de maladie d'un membre du personnel enseignant des écoles normales subsidiées par l'Etat, le Gouvernement a toujours liquidé le traitement de l'agent intérimaire en même temps que celui du professeur malade. Récemment les services compétents ont ordonné la suspension des paiements. Peut-on espérer que le Gouvernement prendra à sa charge la rémunération des intérimaires ?

RÉPONSE :

L'article 21 de la loi du 27 juillet 1955 dispose :

« En ce qui concerne les membres du personnel enseignant qui donnent les cours, le nombre de traitements complets et incomplets pouvant être comptés pour le calcul des subventions est déterminé par le nombre d'heures de cours hebdomadaires données dans l'établissement ou dans la section.

Eén der oogmerken van deze proefneming is inderdaad in alle ernst de verschillende criteria en de doeltreffende waarborgen vast te leggen welke vereist zijn om de financiële tussenkomst van de Staat te rechtvaardigen.

VRAAG :

Art. 28 — al. 6 : Normaalonderwijs.

1) Welke is de Staatstussenkomst voorzien voor de Experimentele Centra voor spastische kinderen, aan 5 Rijksnormaalscholen, volgens ze berekend is per school en per aantal kinderen in elk dezer scholen;

2) Welke is de Staatstussenkomst, voorzien voor de spastische kinderen welke opgevoed worden in Vrije Centra :

- hoeveel Vrije Centra zijn er ?
- hoeveel ontvangen ze per school ?
- hoeveel kinderen telt elk dezer Vrije instellingen ?

ANTWOORD :

1) De experimentele centra voor spastische kinderen, verbonden aan vijf Rijksnormaalscholen, zijn opgericht door de Staat, die derhalve het totaal der kosten te zijnen laste neemt;

2) Naar mijn weten bestaan er geen vrije experimentele centra voor spastische kinderen.

VRAAG :

In de Rijksnormaalscholen kan een leraar een volledige betrekking hebben in de lagere normaalschool en bovendien nog een bijkomstige betrekking in de middelbare afdeling van dezelfde inrichting. De Staat betaalt hem voor zijn werk. Waarom wordt een cumul in de vrije gesubsidieerde normaalscholen, in dezelfde voorwaarden als in de Rijksnormaalscholen niet bezoldigd ?

ANTWOORD :

Bij koninklijk besluit van 28 maart 1956 wordt vastgesteld wat er dient verstaan onder bijkomstige betrekkingen bij de gesubsidieerde inrichtingen met volledig leerplan.

Volgens artikel 1, b) van dit besluit wordt verstaan onder « bijkomstige betrekking, de functie welke in een door dit besluit beheerste inrichting wordt uitgeoefend door ieder personeelslid : dat reeds een ambt met volledige prestaties uitoefent in één of meer andere inrichtingen beheerst door dit besluit... »

Ik heb thans beslist dat, voor de toepassing van artikel 1, b) van het koninklijk besluit van 28 maart 1956, twee normaalscholen alhoewel zij onder de leiding staan van éénzelfde directeur, dienen beschouwd als twee verschillende inrichtingen.

Wanneer dus een leeraar, die in een normaalschool reeds belast is met een volledige opdracht, uren presteert in de andere normaalschool dan kunnen, voor wat de bijkomstige betrekking aangaat, die uren in aanmerking worden genomen voor de berekening van de toelage aan deze school en de vaststelling van de wedde van de betrokken leeraar, evenwel ten belope van maximum 7 wekelijkse lessen per agent (zegge 1/3 van de hoofdfunctie). Deze beslissing geldt met ingang van 1 september 1955.

VRAAG :

In geval van ziekte van een leerkracht, aan de door de Staat gesubsidieerde normaalscholen, heeft de Regering steeds de wedde van het waarnemend lid, tegelijk met de ziekte, uitbetaald. Sedert korte tijd werd door de betrokken diensten opgelegd de betalingen te schorsen. Mogen we hopen dat de Regering de bezoldiging van de interimarissen op zich zal nemen ?

ANTWOORD :

Artikel 21 van de wet van 27 juli 1955 bepaalt :

« Ten aanzien van de leden van het onderwijzend personeel die les geven, wordt het aantal volledige en onvolledige wedden welke voor de berekening van de toelagen in aanmerking kunnen komen, bepaald door het aantal in de inrichting of in de afdeling gegeven wekelijkse lessen.

Or, l'article 7 de l'arrêté royal du 22 février 1956, fixant entre autres le mode de calcul des subventions de l'Etat aux établissements d'enseignement normal a fixé dans le tableau II annexé au dit arrêté le nombre *maximum* d'heures de cours hebdomadaires pris en considération pour déterminer le nombre des traitements complets et incomplets prévus à l'article 21 précité.

Ce nombre maximum d'heures de cours ne peut être dépassé.

C'est donc dans les limites légales et réglementaires (nombres d'heures de cours subventionnables) et sans possibilité de double emploi pour un même cours, que les professeurs peuvent figurer sur la liste des membres du personnel enseignant au profit desquels la subvention doit être liquidée (Arrêté royal du 22 février 1956, article 10).

En effet, la loi exclut la possibilité de payer deux fois la même subvention.

QUESTION :

Un nombre considérable de professeurs des écoles normales subventionnées attendent encore la rémunération des services prestés au cours de l'année scolaire 1954-1955. Voilà trois ans qu'ils attendent. N'estimez-vous pas qu'il convient de leur payer ce qui leur revient ?

RÉPONSE :

Le projet d'arrêté royal réglant, pour la période du 1er septembre 1954 au 31 juillet 1955, l'octroi de subventions aux écoles normales agréées a été, après obtention de l'avis du Conseil d'Etat, soumis pour avis au Comité du Budget.

Mon administration vient d'être avisée que ce Comité a marqué son accord au sujet du susdit projet d'arrêté.

Etant donné toutefois que le délai fixé pour l'imputation des dépenses à charge du budget de l'exercice 1956 est expiré, des crédits supplémentaires doivent être sollicités à nouveau par la voie au feuillet d'ajustement du budget de l'exercice 1957.

Aussitôt que ces crédits auront été accordés, les arriérés de traitements pourront être liquidés.

QUESTION :

A. — Avant l'entrée en vigueur de la loi du 27 juillet 1955, l'Etat payait le pécule de vacances aux membres du corps enseignant des écoles normales catholiques libres. Ce pécule ne leur a pas été versé pour l'année écoulée. Quelle est la raison de ce refus ?

B. — Il y a un an, une commission avait été constituée pour déterminer les barèmes des professeurs des branches spéciales (éducation physique, musique, dessin) dans les écoles normales. Peut-on savoir quand les professeurs intéressés connaîtront le montant de leur traitement ?

RÉPONSE :

A. — La loi du 27 juillet 1955 a, en effet, supprimé les allocations accessoires, y compris le pécule de vacances.

La question de l'octroi de celui-ci aux membres du personnel des établissements subventionnés retient mon attention.

B. — L'article 26 de la loi du 27 juillet 1955 fixe les échelles de traitement à accorder aux professeurs de cours dits spéciaux lorsque ceux-ci possèdent le diplôme de licencié, le diplôme d'agrégé de l'enseignement secondaire inférieur ou le diplôme d'instituteur.

Le projet d'arrêté royal devant fixer les échelles de traitement des professeurs de cours dits spéciaux, non porteurs de ces diplômes, vient d'être mis au point pour les professeurs de ces cours dans les établissements d'enseignement technique.

Le projet d'arrêté royal fixant les échelles de traitement à accorder aux membres du personnel enseignant les cours dits spéciaux, non porteurs des diplômes précités et enseignant ces cours dans les établissements d'enseignement moyen et normal, sera élaboré à très bref délai.

Welnu, artikel 7 van het koninklijk besluit van 22 februari 1956, dat o.a. de wijze van berekening bepaalt van de Staatstoelage aan de inrichtingen voor Normaalonderwijs, heeft in de tabel II gevoegd bij dat besluit het *maximum* aantal wekelijkse lessen vastgesteld die in aanmerking genomen worden om het aantal volledige en onvolledige wedden uit te maken welke voorzien zijn bij voormeld artikel 21.

Dat maximum aantal lessen mag niet overschreden worden.

Het is dus binnen de wettelijke en reglementaire perken (aantal te subsidiëren lessen) en zonder tweemaal rekening te houden met éénzelfde cursus, dat de leraars mogen voorkomen op de lijst van de leden van het onderwijzend personeel aan wie de toelage moet uitgekeerd worden. (Koninklijk besluit van 22 februari 1956, artikel 10).

De wet sluit inderdaad de mogelijkheid uit om één toelage tweemaal te betalen.

VRAAG :

Een aanzienlijk aantal leraars van gesubsidieerde normaalscholen wachten nog steeds op hun wedde voor bewezen diensten gedurende het schooljaar 1954-1955. 't Is nu drie jaar dat hun wachten duurt. Oordeelt de achtbare Heer Minister niet dat het tijd wordt loon naar werken te schenken ?

ANTWOORD :

Het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling, voor de periode van 1 september 1954 tot 31 juli 1955, van de toekenning van toelagen aan erkende normaalscholen werd, na het advies van de Raad van State te hebben ingewonnen, voor advies aan het Begrotingscomité overgemaakt.

Mijn administratie werd er zopas mede in kennis gesteld dat dit Comité zijn goedkeuring heeft gehecht aan bedoeld ontwerp van besluit.

Aangezien evenwel de termijn voor de aanrekening van de uitgaven ten laste van de begroting voor het dienstjaar 1956 verstreken is, dienen opnieuw bijkomende kredieten gevraagd bij feuillet tot aanpassing der begroting voor het dienstjaar 1957.

Zodra deze kredieten zullen toegestaan zijn zullen de achterstallige wedden kunnen uitgekeerd worden.

VRAAG :

A. — Tot vóór het van kracht worden van de wet van 27 juni 1955 heeft de Staat vakantiegeld betaald aan de leerkrachten van de vrije katholieke normaalscholen. Voor het vorig jaar werd het hun niet uitbetaald. Mogen we de reden kennen van die weigering ?

B. — 't Is een jaar geleden dat een commissie werd aangesteld om de weddeschaal te bepalen der leraars in de speciale vakken : lichamelijke opvoeding, muziek, tekenen, in de normaalscholen. Mogen we vernemen wanneer de betrokken leraars zullen weten welke hun wedde is ?

ANTWOORD :

A. — De wet van 27 juli 1955 heeft inderdaad de bijkomstige toelagen afgeschaft met inbegrip van het vakantiegeld.

De kwestie van de toekenning ervan aan de personeelsleden van de gesubsidieerde inrichtingen heeft mijn aandacht.

B. — 't Is een jaar geleden dat een commissie werd aangesteld om vast die dienen toegekend aan de leraars van de zogenaamde bijzondere vakken, wanneer zij het diploma van licentiaat, het diploma van geaggregeerde voor het lager secundair onderwijs of het diploma van onderwijzer bezitten.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat de weddeschalen moet vaststellen van de leraars der zogenaamde bijzondere vakken die geen houder zijn van deze diploma's, werd zoeven uitgewerkt voor de leraars van deze vakken in de inrichtingen voor het technisch onderwijs.

Het ontwerp van koninklijk besluit houdende vaststelling van de weddeschalen die dienen toegekend aan de personeelsleden die de zogenaamde bijzondere vakken onderwijzen zonder voormelde diploma's te bezitten, en die deze vakken in de inrichtingen voor middelbaar en normaalonderwijs onderwijzen, zal ten spoedigste worden uitgewerkt.

QUESTION :

Puis-je prier le Ministre de me fournir les renseignements statistiques suivants :

1. — a) La liste des établissements d'enseignement normal dépendant de l'Etat, des provinces et des communes, à la date du 1 octobre 1956, et leur adresse.

b) Le nombre d'élèves de chacun de ces établissements au 1 octobre 1951, -52, -53, -54, -55 et -56, selon le sexe et le régime linguistique et par section et année d'études (éventuellement y compris les sections préparatoires).

2. — a) La liste des écoles moyennes d'application annexées aux écoles normales à l'Etat à la date du 1 octobre 1951, -52, -53, -54, -55 et -56.

b) Le nombre d'élèves de chacun des ces établissements, aux dates indiquées au litt. a), selon le sexe et le régime linguistique et pour chacune des sections suivantes :

humanités anciennes degré inférieur;

humanités modernes degré inférieur;

sections spéciales : 1. commerciale; 2. familiale; 3. préagricole; 4. pré-industrielle.

RÉPONSE :

Les tableaux fournissant les réponses à ces questions peuvent être consultés au Greffe.

IV. — Enseignement supérieur.

QUESTION :

Quelle est la raison pour laquelle on a supprimé aux universités libres la subvention prévue à l'article 22/24 ?

N'était-il pas plus opportun de donner quelque chose à chaque université ?

RÉPONSE :

J'ai l'honneur de faire connaître à l'honorable membre que je me dispose à réintroduire au budget de l'exercice 1957 la subvention de 250.000 francs, octroyée l'an dernier à chacune des deux universités libres pour le service d'orientation de leurs étudiants.

Il s'agit de l'article 22/20 et non pas de l'article 22/24.

QUESTION :

Le rapport du Sénat nous apprend que le Ministre a pris position en ce qui concerne le sort défavorable réservé à l'université de Gand. Le Ministre est arrivé à un accord avec le recteur; mais cette bonne volonté s'exprime-t-elle également dans les crédits qui doivent être adaptés ?

RÉPONSE :

Ce n'est pas tant la question de l'insuffisance des crédits qui se pose, mais celle de leur inutilisation.

Voir aussi à cet égard le rapport du Sénat (démission du recteur Gillis de l'Université de Gand, etc...).

VRAAG :

Mag ik de Heer Minister vragen volgende statistische gegevens te willen verstrekken :

1. — a) De lijst van de instellingen voor normaal onderwijs, afhankelijk van het Rijk de Provinciën en de Gemeenten, op 1 oktober 1956, met hun adres.

a) Het aantal leerlingen van elk van deze instellingen op 1 oktober 1951, -52, -53, -54, -55 en -56, ingedeeld naar het geslacht en het taalstelsel en naar afdeling en studiejaar (gebeurlijk ook de voorbereidende klassen).

2. — a) De lijst van de middelbare oefenscholen, gehecht aan de Rijksnormaalscholen op 1 oktober 1951, -52, -53, -54, -55 en -56.

b) Het aantal leerlingen van elk van deze instellingen, voor de onder litt a) aangeduide data, ingedeeld naar het geslacht en het taalstelsel en naar volgende afdelingen :

oude humaniora lagere graad;

moderne humaniora lagere graad;

bijzondere afdelingen : 1. handel; 2. familiaal; 3. praelandbouw; 4. praecindustrieel.

ANTWOORD :

De tabellen, als antwoord op deze vragen, liggen op de Griffie ter inzage.

IV. — Hoger onderwijs.

VRAAG :

Om welke reden heeft men de toelage, voorzien bij artikel 22/24 ten bate van de vrije universiteiten, geschrapt ?

Was het niet gewenst aan iedere universiteit iets te geven ?

ANTWOORD :

Ik heb de eer het achtbaar lid ter kennis te brengen dat ik zinnens ben de toelage van 250.000 frank, die verleden jaar verleend werd aan ieder van beide vrije universiteiten ten behoeven van hun dienst tot voorlichting der studenten opnieuw in te schrijven in de begroting van het dienstjaar 1957.

Het betreft artikel 22/20 en niet artikel 22/24.

VRAAG :

Art. 3.

De Minister heeft, naar blijkt, uit het verslag van de Senaat, stelling genomen in de kwestie van de benadeling van de universiteit van Gent; hij bereikte een akkoord met de Rector; maar komt die goede wil ook tot uiting in de begroting en zijn de kredieten aangepast ?

ANTWOORD :

Het betreft hier niet zoozeer de vraag aangaande de onvoldoendheid van de kredieten, maar wel hun nutteloosheid.

In dit opzicht gelieve het rapport van de Senaat na te gaan (ontslag van Rector Gillis van de Universiteit van Gent, enz...)

V. — Questions diverses.

QUESTION :

Quels sont les chiffres quant au nombre de classes mises à la disposition de l'enseignement officiel au cours des 4 dernières années, secteur par secteur, constructions en matériaux provisoires et en matériaux définitifs (destination des crédits utilisés dans le cadre du Fonds des constructions scolaires).

RÉPONSE :

Nombre de locaux pris en usage :

	Semi-permanents	Définitifs
	1953	
E. M.	0	214
	1954	
E. M.	62	386 + 2 pens. pour 150 int. + 1 pens. pour 50 int.
E. S.	0	0
E. T.	0	0
E. N.	12	0
B. A.	+ pens. pour 60 int. 0	0
	1955	
E. M.	204 + 2 pens. de 40 élèves + 1 pens. de 51 élèves	348 + 1 pens. pour 64 élèves
E. S.	0	0
E. T.	13	25 + 1 pens. pour 200 élèves + 2 dort. pour 68 élèves
E. N.	27	0
B. A.	0	0
	1956	
E. M.	169	322
E. S.	0	1
E. T.	26	43
E. N.	17	11
B. A.	0	0

QUESTION :

Quels sont les chiffres quant aux crédits d'engagement et de paiement mis à la disposition du Fonds des Constructions scolaires au cours des quatre dernières années, secteur par secteur (E.M., E.T., E.S., B.A.) ?

RÉPONSE :

Cette question est du ressort exclusif du département des Travaux publics et de la Reconstruction.

QUESTION :

Quels sont les chiffres en ce qui concerne les chantiers de construction ouverts. En outre, en annexe :

- 1) quels sont ces chantiers ?
- 2) quels est l'état actuel des travaux commencés ?

RÉPONSE :

Cette question est de la compétence du Ministère des Travaux publics et de la Reconstruction.

V. — Vragen van algemene aard.

VRAAG :

Welke zijn de cijfers in verband met de klassen die ter beschikking werden gesteld van het officieel onderwijs gedurende de 4 laatste jaren, sector per sector, bouwwerken met voorlopige materialen en met definitieve materialen (bestemming van de kredieten gebruikt in het kader van het Fonds der Schoolgebouwen) ?

ANTWOORD :

	Semi-permanente	Definitieve
	1953	
M. O.	0	214
	1954	
M. O.	62	386 + 2 intern. voor 150 int. + 1 intern. voor 50 int.
H. O.	0	0
T. O.	0	0
N. O.	12	0
S. K.	+ intern. voor 60 int. 0	0
	1955	
M. O.	204 + 2 intern. voor 40 int. + 1 intern. voor 51 il.	348 + 1 intern. voor 64 il.
H. O.	0	0
T. O.	13	25 + 1 intern. voor 200 il. + 2 slaapz. voor 68 il.
N. O.	27	0
S. K.	0	0
	1956	
M. O.	169	322
H. O.	0	1
T. O.	26	43
N. O.	17	11
S. K.	0	0

VRAAG :

Welke zijn de cijfers van de vastleggings- en betalingskredieten die ter beschikking van het Fonds der Schoolgebouwen werden gesteld tijdens de vier laatste jaren, sector per sector (M.O., T.O., H.O., S.K.) ?

ANTWOORD :

Deze vraag valt uitsluitend onder de bevoegdheid van het Departement van Openbare Werken en van Wederopbouw.

VRAAG :

Welke zijn de cijfers voor wat de geopende bouwwerken betreft. Anderzijds, in bijlage :

- 1) welke zijn deze werven ?
- 2) wat is de huidige stand van de aangevangen werken ?

ANTWOORD :

Deze vraag valt onder de bevoegdheid van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw.

QUESTION :

Puis-je apprendre où nous en sommes en ce qui concerne le projet de loi relatif aux Conseils culturels? Lors de l'ajournement de la discussion de la proposition de loi Van Elslande en cette matière, des promesses ont été faites à plusieurs reprises. Quand le Ministre déposera-t-il le projet de loi en question?

RÉPONSE :

Un projet élaboré par un Comité Ministériel restreint a été présenté au Conseil des Ministres qui a décidé de le soumettre à un examen complémentaire.

QUESTION :

La loi de juillet 1955 permet aux provinces et aux communes d'accorder des subsides d'après la moyenne des montants prévus au budget de 1953-1954. Le crédit a donc été fixé, mais entre temps les années scolaires 1954-1955, 1955-1956, 1956-1957 se sont écoulées avec une augmentation du nombre de classes et d'élèves.

Ainsi, les écoles agréées ne sont plus subsidiées par les pouvoirs subordonnés comme elles l'étaient en 1953-1954, puisque les mêmes crédits doivent être répartis sur un plus grand nombre de classes et d'élèves — avec cette circonstance aggravante que l'Etat n'accorde plus de crédits pour frais de fonctionnement.

M. le Ministre ne juge-t-il pas nécessaire d'abroger l'article 19, rattachant à des situations antérieures le montant des subsides des provinces et des communes?

RÉPONSE :

Il n'entre pas dans les intentions du Gouvernement de modifier actuellement la disposition à laquelle l'honorable membre fait allusion.

QUESTION :

1) Combien de membres du personnel du Département sont chargés uniquement de la liquidation des arriérés?

2) Les surveillants éducateurs (appartenant jadis au personnel administratif) ne reçoivent actuellement, pendant plusieurs mois chaque année, qu'une avance, soi-disant jusqu'à ce que le contrôle du chiffre de la population scolaire est effectué. Etant donné que le chiffre probable de cette population est connu pour chaque école, et vu le fait que le nombre de classes et de fonctions de professeur agréé est fixé assez rapidement, M. le Ministre ne croit-il pas qu'il serait possible de payer aux surveillants en fonction immédiatement le traitement correspondant, au lieu d'une avance?

RÉPONSE :

1) Le service de Fixation et Liquidation des traitements et subsides-traitements alloués à l'enseignement subsidie technique, normal et moyen comprend 54 unités qui collaborent tous directement ou indirectement au calcul des arriérés. Aucun membre de ce personnel n'est chargé uniquement de ce travail.

Il y a lieu de faire remarquer que les opérations de paiement sont assurées partiellement par le service de mécanographie.

2) Les subsides-traitements dus aux surveillants éducateurs de l'enseignement technique subsidie ne peuvent être réglés définitivement avant la publication de l'arrêté royal portant la fixation des barèmes pour l'enseignement technique subsidie.

J'ai décidé toutefois, de ne plus arrêter la liquidation des avances à ces membres du personnel à la fin de chaque année scolaire, à condition qu'ils aient été agréés par dépêche ministérielle.

QUESTION :

Le personnel enseignant en service en Allemagne occupée.

Environ 150 professeurs, qui étaient prêts à entrer en service loin de leur foyer et qui ont ainsi rendu au pays un très grand service, ne sont nommés ni provisoirement, ni définitivement.

VRAAG :

Mag ik vernemen hoe ver wij staan met het wetsontwerp betreffende de cultuurraden. Bij het verdagen van de bespreking van het wetsvoorstel Van Elslande te dier zake werden herhaaldelijk beloften afgelegd.

Wanneer legt de Minister het bedoeld wetsontwerp neer?

ANTWOORD :

Een wetsontwerp, voorbereid door een beperkt Ministerieel Comité, werd aan de Ministerraad voorgelegd die beslist heeft het aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen.

VRAAG :

De wet van juli 1955 laat de Provincies en Gemeenten toe te subsidiëren naar het gemiddelde van de bedragen voorzien in de begroting van 1953-1954. Het quantum werd dus geblokkeerd, intussen zijn de schooljaren 1954-1955, 1955-1956, 1956-1957, voorbijgegaan met een aangroei van klassen en leerlingen.

Hierdoor komt het dat de erkende scholen niet meer gesubsidieerd worden door de ondergeschikte besturen zoals dit het geval was in 1953-1954, gezien dezelfde kredieten over groter hoeveelheid klassen en leerlingen moeten verdeeld worden — met deze verzwarende omstandigheid dat het Rijk geen werkingskosten meer toekent.

Vindt dhr. Minister het niet nodig het artikel 19 te doen intrekken welke de steun van de Provincies in de Gemeenten heeft geblokkeerd op vroegere toestanden.

ANTWOORD :

De Regering heeft niet het inzicht de bepaling waarover de heer Volksvertegenwoordiger spreekt op dit ogenblik te wijzigen.

VRAAG :

1) Hoeveel personeelsleden van het Departement zijn thans belast met het regelen der betaling van (uitsluitend) achterstallige wedden?

2) De studiemeesters-opvoeders (vroeger administratief personeel) worden thans ieder jaar gedurende maanden enkel met een voorschot betaald, z.g. tot de controle over het aantal leerlingen verricht is. Gezien het feit dat voor elke school het vermoedelijk aantal leerlingen gekend is, en gezien het feit dat het aantal erkende klassen en betrekkingen van leraars spoedig vaststaat, meent de heer Minister dan niet dat voor deze studiemeesters-in-dienst, onmiddellijk de overeenstemmende wedde mag betaald worden, in plaats van een voorschot?

ANTWOORD :

1) De dienst voor Vaststelling en Vereffening van Wedden en Weddetoelagen aan het gesubsidieerd technisch-, normaal- en middelbaar onderwijs omvat 54 personeelsleden die allen op directe of indirecte wijze meewerken aan het berekenen van achterstallen. Geen enkel personeelslid is hiermede uitsluitend belast.

Er valt tevens op te merken dat de bewerkingen van de uitbetaling gedeeltelijk verzekerd worden door de mechanografische dienst.

2) De wedde-toelagen verschuldigd aan de studiemeesters-opvoeders in het gesubsidieerd technisch onderwijs kunnen nog niet definitief geregeld worden, zolang het K. B., houdende de barema's voor het gesubsidieerd technisch onderwijs, niet verschenen is. Nochtans heb ik besloten de uitbetalingen van de voorschotten op de toelagen voor deze personeelsleden niet meer te stoppen bij het einde van ieder schooljaar, op voorwaarde dat er een erkenningsdepêche genomen is.

VRAAG :

De leerkrachten werkzaam in Bezet Duitsland.

Ongeveer 150 leerkrachten die bereid waren om ver van huis dienst te doen, en aldus een grote dienst aan ons land te bewijzen, worden noch voorlopig, noch definitief benoemd.

M. le Ministre n'estime-t-il pas que cette situation incertaine doit être clarifiée ?

RÉPONSE :

Les arrêtés du Régent du 1er juillet 1948 et du 12 novembre 1948 créant les écoles d'Allemagne occupée stipulent que ces écoles sont créées « pour la durée de l'occupation de cette partie du territoire allemand » et que le cadre de l'enseignement moyen de l'Etat « est augmenté provisoirement d'un certain nombre d'unités ».

Les emplois d'instituteurs, de professeurs ou de surveillants en Allemagne occupée ont donc un caractère essentiellement temporaire.

Je m'efforce, toutefois, dans la mesure du possible de réserver aux membres du personnel d'Allemagne occupée, dans l'enseignement moyen de l'Etat en Belgique, des postes qu'ils pourront occuper si les circonstances imposaient qu'il soit mis fin à leur mandat en Allemagne occupée.

QUESTION :

Je voudrais savoir si les Services des Statistiques ont déjà pris des dispositions pour connaître l'âge réel des enfants dans tous les établissements d'enseignement en rapport avec l'âge théorique des classes qu'il fréquentent.

Cette statistique doit permettre de suivre d'année en année l'évolution du nombre d'enfants en avance sur l'âge normal des élèves de leur classe, ainsi que le nombre d'enfants en retard d'une année, de deux années ou plus sur l'âge normal.

Veuillez indiquer éventuellement la source et la nature des renseignements en question.

RÉPONSE :

Pour les années scolaires 1951-1952 à 1955-1956, le Service Central de Statistiques possède une série de tableaux statistiques concernant la population scolaire des établissements d'enseignement primaire et gardien ainsi que des établissements d'enseignement moyen de l'Etat. La statistique des élèves par âge et par année d'études figure parmi cette série.

A partir de l'année scolaire 1956-1957 cette statistique est étendue aux établissements communaux et provinciaux d'enseignement moyen, les sections préparatoires des écoles moyennes et à toutes les écoles normales. Les documents ont été transmis à l'Institut National de Statistique qui est chargé du dépouillement mécanographique.

Ce travail est en voie d'achèvement.

Ces chiffres ne sont pas publiés mais communiqués sur demande.

L'enseignement technique publie annuellement des « Extraits de la Statistique des établissements d'enseignement technique ». Cet ouvrage peut être obtenu au Service de Statistiques de l'Enseignement technique.

QUESTION :

1) Nombre de services d'orientation scolaire et professionnelle, en dehors des services susvisés, créés :

- a) par les pouvoirs publics;
- b) par des organismes privés.

2) Liste des centres psycho-médico-sociaux :

- a) créés par les pouvoirs publics — Etat — Provinces — Communes.
- b) créés par des organismes privés.

RÉPONSE :

1) a) nombre de services d'orientation professionnelle créés par les pouvoirs publics : 26 (18 services provinciaux et 8 services communaux).

b) nombre de services d'orientation professionnelle créés par des organismes privés : 61.

2) a) nombre de centres psycho-médico-sociaux créés par les pouvoirs publics : Etat : 16 + 2 à créer en 1957 — Provinces : 0 — Communes : 1.

b) nombre de centres psycho-médico-sociaux créés par des organismes privés : 20.

Vindt de heer Minister niet dat deze onzekere toestand zou moeten opgeklaard worden ?

ANTWOORD :

De besluiten van de Regent van 1 juli 1948 en 12 november 1948 houdende oprichting van scholen in Bezet Duitsland, bepalen dat deze scholen opgericht worden « voor de duur van de bezetting in dit gedeelte van het Duitse grondgebied » en dat het kader van het Rijksmiddelbaar onderwijs « voorlopig met een zeker aantal eenheden verhoogd wordt ».

De betrekkingen van onderwijzers, leraars of studiemeesters in Bezet Duitsland hebben dus essentieel een tijdelijk karakter.

Ik tracht evenwel in de mate van het mogelijke aan de leden van het personeel in Bezet Duitsland, bij het Rijksmiddelbaar onderwijs in België, posten voor te behouden die zij zullen kunnen innemen indien er door omstandigheden een einde gesteld werd aan hun mandaat in Bezet Duitsland.

VRAAG :

Mag ik vernemen of de Statistische Diensten reeds schikkingen hebben genomen om in alle onderwijsafdelingen, de stand te kennen der werkelijke leeftijden van de kinderen, in verhouding tot de theoretische leeftijd waarvoor de klas bedoeld is ?

Deze statistiek moet toelaten van jaar tot jaar de evolutie te volgen van het aantal kinderen die op het programma vooruit zijn tegenover de normale klasbezetting, en diegenen die op het schoolprogramma achteruit zijn met 1, 2 of meer jaren, tegenover de normale klasleeftijd.

Gelieve mij gebeurlijk in te lichten waar en welke cijfers daarover gepubliceerd werden.

ANTWOORD :

Voor de schooljaren 1951-1952 tot 1955-1956, bezit de Centrale Dienst voor Statistiek een reeks statistische tabellen betreffende de schoolbevolking van de inrichtingen voor kleuter- en lager onderwijs evenals van de Rijksinrichtingen voor Middelbaar Onderwijs. De statistiek der leerlingen per leeftijd en per studiejaar behoort tot deze reeks.

Vanaf het schooljaar 1956-1957 werd deze statistiek uitgebreid tot de gemeentelijke en provinciale inrichtingen voor middelbaar onderwijs, tot de voorbereidende afdelingen van de middelbare scholen en tot al de inrichtingen voor normaal onderwijs.

De documenten werden overgemaakt aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek die met de mecanografische telling belast werd.

Dit werk zal binnenkort beëindigd zijn. Bedoelde cijfers worden niet gepubliceerd maar op verzoek medegedeeld.

Het Technisch Onderwijs publiceert jaarlijks « Uittreksels uit de statistiek van de inrichtingen voor technisch onderwijs ». Dit werk is verkrijgbaar bij de Dienst voor de Statistiek van het Technisch Onderwijs.

VRAAG :

1) Aantal diensten voor studie- en beroepsoriëntering buiten de bovenstaande diensten opgericht :

- a) opgericht door openbare besturen.
- b) opgericht door private organismen.

2) Lijst der bestaande psycho-medico-sociale centra :

- a) opgericht door de openbare besturen — Staat — Provinces — Gemeenten.
- b) opgericht door private organismen.

ANTWOORD :

1) a) aantal diensten voor beroepsoriëntering opgericht door de openbare besturen : 26 (18 provinciale en 8 gemeentelijke).

b) opgericht door private organismen : 61.

2) a) aantal psycho-medico-sociale centra opgericht door de openbare besturen — Staat : 16 + 2 op te richten in 1957 — Provinces : 0 — Gemeenten : 1.

b) opgericht door private organismen : 20.

N.B. — Ces centres sont compris dans le nombre de services d'orientation professionnelle indiqué ci-dessus. Ils ont demandé leur agrégation en tant que centres psycho-médico-sociaux pour l'exercice 1956-1957.

Orientation scolaire et professionnelle.

Liste des centres psycho-médico-sociaux de l'Etat.

N.B. — Deze centra zijn begrepen in het hierboven vermeld aantal van de diensten voor beroepsoriëntering. Zij hebben voor het dienstjaar 1956-1957 de erkenning als P.M. S. centrum aangevraagd.

School- en beroepsoriëntering.

Lijst der psycho-medisch-sociale centra van de Staat.

Localité — Localiteit	Adresse — Adres	Tel.
1. Etterbeek	Av. du 11 Novembre (athénée royal)	34.81.40
2. Charleroi	Bd. E. Devreux, 27 (athénée royal).	32.53.38
3. Morlanwelz	Rue Raoul Warocqué (Ecoles techniques de l'Etat).	429.67 (Bascoup)
4. Pâturages... ..	17, rue Grande.	616.72 (La Bouverie)
5. Antwerpen	F. Rooseveltplein, 11 (Koninklijk Atheneum).	32.75.97
6. Brugge	Hoogstraat, 11 (tot 15-1-1957 St Jorisstraat, 26).	363.03
7. Oostende	Karel Janssenslaan, 3.	721.00
8. Kortrijk	Jan Bethunelaan (Koninklijk Atheneum).	218.20 (maandag, woensdag, vrijdag)
9. Ieper	De Montstraat, 11.	208.95 (maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag, zaterdag)
Gent	Jeruzalemstraat, 11bis.	25.69.42
10. Hasselt	Havermarkt, 15.	217.38
Diest	Boudewijnvest (Rijkstechnische normaalscholen).	318.44
11. Taminés	Av. Président Roosevelt, 90.	77.10.49 (mardi, jeudi, vendredi, samedi)
Andenne	Pl. du Chapitre, 1.	219.65 (lundi, mercredi, 1 ^{er} et 3 ^e vendredis du mois E. M. Fosses)
12. Arlon	Avenue Tesch, 48.	216.08
Virton	Place de l'Hôtel de Ville (école communale).	207
13. Marche	Rue Victor Libert, 16.	311.39
14. Wavre	Place L. Barbier, 7.	230.90 (lundi, mardi, samedi)
Nivelles	2, rue des Récollets.	240.55 (mercredi, jeudi, vendredi)
15. Brussel	Aarlenstraat, 50.	12.20.59
16. Chênée	12, rue Vieille.	65.32.85

Communes (1)

Centre P. M. S. de Saint-Gilles.

Centres P. M. S. créés par des organismes privés (20).

Centre P. M. S. Luxembourg-Sud;

» Nord;
Bruxelles;
Liège;
Tournai;
Brugge;
Roeselare;
Hasselt;
Antwerpen;
Aalst;
Brussel — Ursulinensstraat;
Genk;
Gent;
Heverlee;
Kortrijk;
Mechelen;
St-Niklaas;
Torhout;
Turnhout;
Brussel — Poincarélaan.

Gemeentelijke diensten (1).

Centre P. M. S. communal de St-Gilles.

P. M. S. Centra opgericht door private organismen (20).

P. M. S. Centra Luxemburg Zuid;

» Noord;
Brussel;
Luik;
Doornik;
Brugge;
Roeselare;
Hasselt;
Antwerpen;
Aalst;
Brussel — Ursulinestraat;
Genk;
Gent;
Heverlee;
Kortrijk;
Mechelen;
St-Niklaas;
Torhout;
Turnhout;
Brussel — Poincarélaan.

QUESTION :

Section IX — Centres psycho-médico-sociaux.

Au cours d'une interpellation, j'avais demandé au Ministre si la section pour assistantes-psychologues, annexée à la « Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen », 11, rue de Bom, à Anvers, serait habilitée à délivrer le diplôme d'assistante en orientation professionnelle, prévu par l'article 13 de l'arrêté royal du 4 mai 1956 relatif aux centres P.M.S.

Le Ministre m'avait répondu qu'il attendait l'avis de l'inspection, alors que ladite section existait depuis trois ans.

Puis-je savoir actuellement si ces diplômes sont reconnus dans le cadre de l'arrêté royal du 4 mai 1956 ?

RÉPONSE :

Le problème de la délivrance du diplôme d'assistante en orientation professionnelle par la « Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen » à Anvers, est étudié par mes services.

Pour autant que les programmes de la section intéressée de cette école répondent aux exigences de l'arrêté royal du 30 juin 1937 et soient complétés par l'addition des quatre cours manquants, j'ai décidé que ces assistantes en psychologie peuvent prétendre aux emplois prévus par l'arrêté royal du 4 mai 1956.

Cette décision a été portée à la connaissance de la dite école. Par une lettre du 8 mars 1957, celle-ci m'a informé que les dits cours seront ajoutés au programme.

La direction générale de l'enseignement technique a approuvé cette mesure.

QUESTION :

Sous la Section IX, Chapitre II, articles 22-27, est mentionné : « Subsidies pour les activités éducatives par et pour les personnes physiquement handicapées et les malades ». En 1955 et 1956 une somme de 4.000.000 de francs était prévue; pour 1957, 5.000.000 de francs.

Puis-je demander :

a) quels sont les critères pour l'octroi de ces subsides ?

b) quelles formalités doivent être remplies pour l'obtention de ces subsides ?

RÉPONSE :

Il y a lieu tout d'abord de préciser que le crédit inscrit en faveur des activités éducatives par et pour les personnes physiquement handicapées et les malades à la Section IX, chapitre II, article 22/27, a été fixé :

- en 1955 à 600.000 francs;
- en 1956 à 600.000 francs;
- en 1957 il est prévu 1.000.000 de francs.

En ce qui concerne les critères pour l'octroi des subsides le Ministère exige :

- 1) au moins une année d'existence,
- 2) un Comité d'au moins 5 membres,
- 3) organisation de séances accessibles à toutes les personnes intéressées,
- 4) soumission à l'inspection de l'Etat.

Les œuvres qui désirent bénéficier de l'aide officielle doivent nous adresser chaque année :

- a) un compte rendu détaillé des activités qui ont eu lieu l'année précédente,
- b) le compte des recettes et dépenses correspondant à ce programme,
- c) le projet de budget établi pour l'année suivante.

VRAAG :

Sectie IX — Psycho-medico-sociale centra.

Tijdens een interpellatie heb ik aan de heer Minister gevraagd of de sectie « Assistent-psychologen » gehecht aan de Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen, De Bomstraat, 11, Antwerpen, zou erkend worden om een diploma af te leveren, geldig voor het ambt van assistent in de Beroepskeuze, voorzien bij artikel 13 van het koninklijk besluit van 4 mei 1956 betreffende de P.M.S. Centra.

De Minister heeft mij destijds geantwoord dat hij op het advies van de inspectie wachtte, na drie jaar bestaan dezer sectie.

Mag ik thans vernemen of deze diploma's erkend zijn, in het raam van het koninklijk besluit van 4 mei 1956 ?

ANTWOORD :

Het probleem van de aflevering door de Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen te Antwerpen van het diploma van « assistent in de beroepskeuze » werd door mijn diensten ter studie gelegd.

In de mate waarin de programma's van de betrokken afdeling dezer school overeenstemmen met de vereisten van het koninklijk besluit van 30 juni 1937 en het programma aangevuld werd door toevoeging van vier ontbrekende cursussen, heb ik besloten dat deze assistenten in de psychologie, kunnen aanspraak maken op de betrekkingen, voorzien in het koninklijk besluit van 4 mei 1956.

Deze beslissing werd ter kennis gebracht van de school die mij bij brief van 8 maart 1957 meldt bedoelde cursussen te zullen inlassen.

De algemene directe van het technisch onderwijs heeft haar akkoord met deze maatregel betuigd.

VRAAG :

Onder sectie IX, Hoofdstuk II, artikels 22-27 staat vermeld : Toelagen voor opvoedende activiteiten van en voor lichamelijke gehandicapten en zieken. In 1955 en 1956 was daarvoor voorzien 4.000.000 frank; voor 1957 : 5.000.000 frank.

Mag ik vragen :

b) Welke formaliteiten moeten vervuld worden om toelagen te bekomen ?

a) Welke de criteria zijn voor toekenning der toelagen ?

ANTWOORD :

Vooreerst dient er op gewezen dat het krediet uitgetrokken ten voordele van de opvoedende activiteiten van en voor lichamelijke gehandicapte personen en zieken onder Sectie IX, hoofdstuk II, artikels 22-27 vastgesteld werd :

- in 1955 op 600.000 frank;
- in 1956 op 600.000 frank;
- in 1957 bedraagt het krediet 1.000.000 frank.

Wat de criteria voor het verlenen der toelagen aangaat, zijn door het Ministerie de volgende voorwaarden vereist :

- 1) ten minste één jaar bestaan;
- 2) een bestuur van ten minste vijf leden;
- 3) inrichting van vergaderingen toegankelijk voor alle belangstellenden;
- 4) onderworpen aan de Rijksinspectie.

De werken die de officiële steun wensen te bekomen, dienen ons elk jaar volgende bescheiden te laten geworden.

- a) een gedetailleerde opgave van de activiteiten die gedurende het voorgaand jaar plaats hadden;
- b) de rekening van de met dit programma overeenstemmende ontvangsten en uitgaven;
- c) het ontwerp van budget opgemaakt voor het volgend jaar.

QUESTION :

M. le Ministre pourrait-il me dire quelles sont les conditions légales exigées en matière d'études préliminaires ou de diplômes requis pour être admis aux études de :

- institutrice gardienne,
- assistante social,
- infirmière et infirmière d'hygiène sociale,
- puériculture,
- garde-malades,
- aide familiale,
- laborante.

RÉPONSE :

I. — Etudes d'institutrice gardienne.

Condition d'admission.

1) — a) Soit avoir subi, avec succès, l'examen d'admission en 1re année d'études normales gardiennes, normales primaires ou normales moyennes;

b) soit être titulaire d'un certificat de fins d'études moyennes inférieures obtenu avec au moins 70 % des points.

2) Avoir atteint l'âge de 15 ans au 31 décembre de l'année où l'entrée à la section normale gardienne doit avoir lieu. Toutefois, sur présentation d'un extrait d'acte de naissance, les chefs d'établissement sont habilités à accorder des dispenses de l'âge minimum requis. Ces dispenses ne peuvent dépasser une période de six mois.

Les chefs d'établissement sont, en outre, autorisés à accorder aux titulaires d'un certificat de fins d'études moyennes inférieures, obtenu avec au moins 70 % des points, des dispenses d'âge exceptionnelles qui ne peuvent dépasser, en aucun cas, une période d'un an.

3) Etre d'une conduite irréprochable.

4) Avoir une bonne constitution.

II. — L'enseignement du service social est réglementé par l'arrêté royal du 28 février 1952.

« Pour pouvoir être admis à suivre les cours en vue de l'obtention du diplôme d'auxiliaire social, l'étudiant doit être porteur, soit du certificat homologué d'humanités anciennes ou modernes, soit du certificat agréé d'humanités modernes, section économique, soit du diplôme de fin d'études d'école normale, soit du certificat de fin d'études de l'enseignement technique ou agricole du degré secondaire, obtenu dans les institutions organisées ou agréées par l'Etat et répondant aux conditions déterminées par les Ministres de la Justice et de l'Instruction publique.

Les candidats qui ne remplissent pas les conditions prévues au présent article seront soumis à un examen d'entrée à l'effet d'établir qu'ils possèdent un développement intellectuel suffisant. Le Ministre de la Justice en détermine le programme, nomme le jury parmi les professeurs de l'école et désigne éventuellement un délégué de l'Etat pour assister à cet examen.

Ne pourront être autorisés à participer à cette épreuve que les candidats qui atteindront l'âge de 18 ans avant le 31 décembre de l'année de leur inscription. Aucune dispense ne sera admise. »

Les conditions d'admission aux études d'infirmières sont fixées par l'arrêté du Régent du 11 juillet 1945.

« Pour pouvoir entreprendre leurs études, les élèves doivent :

Prouver par extrait de leur acte de naissance qu'elles auront l'âge de 18 ans accomplis au plus tard le 31 décembre de l'année en cours. Aucune dispense d'âge ne sera admise.

Etre porteur d'un certificat de moralité et de civisme.

Etre porteur d'un certificat de bonne santé et d'aptitude physique.

Subir avec succès un examen de maturité devant un des jurys nommés par le Ministre de l'Instruction Publique, sur la proposition du Ministre de la Santé Publique et de la Famille. »

Selon les dispositions de l'arrêté royal du 6 décembre 1954 modifiant l'arrêté du Régent du 11 juillet 1945 sont dispensées de l'examen de maturité préalable aux études d'infirmière les candidates en possession des diplômes ou certificats d'études suivants :

VRAAG :

Is het mogelijk vanwege dhr Minister te vernemen welke de wettelijke vereisten zijn gesteld inzake voorafgaande studiën of diploma's vereist tot het aanvangen der studie van :

- bewaarschoolonderwijzeres,
- maatschappelijk assistent,
- verpleegster, en verpleegster sociale hygiëne,
- kinderverzorgster,
- ziekenverzorgster,
- familiale helpster,
- laborantin.

ANTWOORD :

I. — Studiën voor bewaarschoolonderwijzeres.

Toelatingsvoorwaarden.

1) — a) Met goed gevolg, hetzij het toelatingsexamen tot het eerste jaar der studiën voor bewaarschoolonderwijzeres, der lagere normaal-studiën of der middelbare normaalstudiën afgelegd hebben;

b) hetzij houdster zijn van een getuigschrift van voleindigde lagere middelbare studiën, behaald met ten minste 70 % der punten.

2) De leeftijd van 15 jaar bereikt hebben op 31 december van het jaar der toelating tot de normaalafdeling voor bewaarschoolonderwijzeressen. Nochtans mogen de inrichtingshoofden, op overlegging van een uittreksel uit de geboorteakte, vrijstellingen van de vereiste minimumleeftijd toekennen. Deze vrijstellingen mogen een tijdperk van zes maanden niet overschrijden.

De inrichtingshoofden mogen, daarenboven, aan de houdsters van een getuigschrift van voleindigde middelbare studiën van de lagere graad, behaald met ten minste 70 % der punten, bij uitzondering vrijstellingen inzake leeftijd verlenen die, in geen geval, het tijdperk van één jaar mogen overschrijden.

3) Een onberispelijk gedrag hebben.

4) Een goed gestel hebben.

II. — Het onderwijs van *maatschappelijk dienstbetoon* is geregeld bij koninklijk besluit van 28 februari 1952.

« Om te kunnen toegelaten worden tot het volgen der leergangen voor het bekomen van het diploma van maatschappelijk assistent, moet de student houder zijn of van het gehomologeerd getuigschrift van oude of moderne humaniora, of van het erkend getuigschrift van moderne humaniora, economische afdeling, of van het eindexamen van normalschool of van een getuigschrift van voleindigde studiën van het technisch- of landbouwonderwijs van de middelbare graad, bekomen in een door het Rijk ingericht of erkend instituut, en beantwoordend aan de voorwaarden bepaald door de Ministers van Justitie en van Openbaar Onderwijs.

De kandidaten die de in dit besluit gestelde voorwaarden niet vervullen moeten een toelatingsexamen afleggen om er van te doen blijken dat zij een voldoende verstandelijke ontwikkeling bezitten. De Minister van Justitie bepaalt het programma er van, benoemt de examencommissie onder de leraren van de school en wijst gebeurlijk een afgevaardigde van de Staat aan om bij dit examen aanwezig te zijn.

Machtiging om aan dat examen deel te nemen wordt slechts gegeven aan de kandidaten die vóór 31 december van het jaar van hun inschrijving de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. Geen enkele vrijstelling wordt verleend. »

De toelatingsvoorwaarden tot de *verpleegsters* studiën zijn vastgesteld bij besluit van de Regent van 11 juli 1945.

« Om hun studiën te mogen aanvatten moeten de kandidaten: door het overleggen van een uittreksel uit hun geboorteakte het bewijs leveren dat ze uiterlijk op 31 december van het lopende jaar de leeftijd van 18 jaar zullen bereikt hebben.

Vrijstelling van deze leeftijdsvereiste wordt niet verleend.

Houder zijn van een getuigschrift van goede zeden en van burgertrouw.

Houder zijn van een geneeskundig attest van goede gezondheid en van lichamelijke geschiktheid, afgeleverd door een geneesheer verbonden aan een erkende school.

Slagen in een maturiteitsexamen af te leggen ten overstaan van één der examencommissies door de Minister van Openbaar Onderwijs benoemd op de voordracht van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin. »

Luidens de bepalingen van het koninklijk besluit van 6 december 1954 tot wijziging van het Regentsbesluit van 11 juli 1945 worden vrijgesteld van het voorafgaand maturiteitsexamen tot de verpleegsters-studiën de kandidaten die houder zijn van navolgende diploma's of getuigschriften :

« 1) Certificat homologué de fin d'études moyennes du degré supérieur délivré en vertu des lois coordonnées sur la collation des grades académiques ou certificat agréé de fin d'études moyennes du degré supérieur (section économique) délivré selon les dispositions réglementaires;

2) Certificat constatant le résultat favorable d'une des épreuves préparatoires prévues aux articles 10 et 10bis des lois coordonnées sur la collation des grades académiques ou aux autres dispositions réglementaires;

3) Diplômes d'instituteur et d'institutrice primaire et diplômes d'agrégé de l'enseignement secondaire inférieur.

4) Diplôme ou certificat de fin d'études d'école technique supérieure, d'école technique secondaire supérieure ou d'école normale technique, délivré par un établissement d'enseignement technique, créé ou agréé par l'Etat ou délivré par un jury constitué par le Gouvernement;

5) Diplôme scientifique de candidature délivré après un cycle d'au moins deux années d'études par les universités belges, y compris les écoles annexées à ces universités, les établissements assimilés aux universités, l'institut universitaire des territoires d'outre-mer ou un institut supérieur de commerce créé ou agréé par l'Etat conformément à la loi du 11 septembre 1933 sur la protection des titres d'enseignement supérieur modifiée par la loi du 21 novembre 1938. »

Le Ministre peut accorder des dispenses de l'âge requis aux candidates qui sont dispensées de l'épreuve de maturité.

Ces conditions valent pour les études d'infirmière et d'infirmière d'hygiène sociale.

Les études de puériculture n'ont jusqu'à présent pas fait l'objet d'une réglementation spéciale; les conditions d'admission aux écoles organisant ces études sont fixées par le règlement organique de ces institutions, compte tenu de la réglementation générale en vigueur pour la catégorie dans laquelle ces écoles sont classées.

Les études de garde-malades sont réglementées par les dispositions de l'arrêté du Régent du 11 janvier 1946 modifiées par l'arrêté du Régent du 24 juin 1949. Pour être admises aux études les élèves doivent subir une épreuve de maturité portant sur le programme du 4e degré de l'enseignement primaire; les conditions d'âge sont les mêmes que celles pour les études d'infirmières.

Les études d'aide familiale ressortissent au Département de la Santé Publique et de la Famille.

Les études de laborante ne sont jusqu'à présent pas réglementées spécialement; les conditions d'admission aux écoles organisant ces études sont fixées par le règlement organique de ces institutions, compte tenu de la réglementation générale en vigueur pour les catégories dans lesquelles ces écoles sont classées.

RÉPONSE :

A la Section IX, Chapitre II, Art. 22-6, il est question des subventions accordées aux écoles de moniteurs de jeunesse, aux services, clubs et mouvements de jeunesse pour l'organisation de ces activités.

Puis-je savoir :

- 1) de quelles écoles il s'agit ?
- 2) de quels services et clubs de jeunesse ?
- 3) de quels mouvements de jeunesse ?

REPONSE :

Les subventions prévues à la Section IX, Chapitre II, article 22-6, sont allouées traditionnellement aux organisations de jeunesse qualifiées par le Conseil National de la Jeunesse et en premier lieu en compensation des efforts fournis par ces organisations en vue de la formation de leurs responsables.

Jusqu'à ce jour la presque totalité du crédit de cet article a été octroyée aux organisations de jeunesse qualifiées par le Conseil National de la Jeunesse comme « mouvements de jeunesse » tandis que les « services de jeunesse » et les « groupements de jeunesse » n'étaient subsidiés qu'accessoirement. En annexe je joins la liste des différentes organisations de jeunesse classées par catégorie selon la qualification que leur a donnée le Conseil National de la Jeunesse.

1) Gehomologeerd eindgetuigschrift van middelbare studiën van de hogere graad, uitgereikt krachtens de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden of erkend eindgetuigschrift van middelbaar onderwijs van de hogere graad (economische afdeling), uitgereikt volgens de reglementsbepalingen;

2) Getuigschrift dat de gunstige uitslag vermeldt van een der voorbereidende proeven voorgeschreven in de artikelen 10 en 10bis van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden of in de andere reglementsbepalingen;

3) Diploma's van onderwijzer en onderwijzeres van het lager onderwijs en diploma's van geaggregeerde van het lager secundair onderwijs;

4) Einddiploma of -getuigschrift van studiën in een hogere technische school, in een hogere secundaire technische school of in een technische normaalschool uitgereikt door een inrichting voor technisch onderwijs, opgericht of erkend door de Staat, of uitgereikt door een van Regeringswege samengestelde examencommissie;

5) Wetenschappelijk kandidaatsdiploma, uitgereikt na een cyclus van ten minste twee jaar studiën in de Belgische universiteiten, met inbegrip van de aan deze universiteiten geannexeerde scholen, de met universiteiten gelijkgestelde inrichtingen, het universitair Instituut voor Overzeese gebieden of een hoger handelsinstituut opgericht of erkend door de Staat overeenkomstig de wet van 11 september 1933 op de bescherming der titels van hoger onderwijs gewijzigd bij de wet van 21 november 1938. »

De Minister mag eveneens vrijstellingen van de vereiste leeftijd verlenen aan de kandidaten die vrijgesteld zijn van het maturiteits-examen.

Voorname voorwaarden gelden voor de studiën van verpleegster en van verpleegster voor sociale hygiëne.

De studiën van kinderverzorgster hebben tot op heden nog niet het voorwerp uitgemaakt van een speciale reglementering; de toelatingsvoorwaarden tot de scholen die deze studiën inrichten worden door het organiek reglement van deze inrichtingen vastgesteld, rekening houdend met de algemene reglementering geldend voor de categorie waarin deze scholen zijn gerangschikt.

De studiën van ziekenoppasser worden geregeld door de bepalingen van het Regentsbesluit van 11 januari 1946 gewijzigd bij deze van het Regentsbesluit van 24 juni 1949. Om tot de studiën toegelaten te worden moeten de leerlingen een maturiteitsexamen ondergaan dat loopt over het programma van de 4^e graad van het lager onderwijs; de vereisten inzake leeftijd zijn dezelfde als deze voor de verpleegsters-studiën.

De studiën voor familiale helpers vallen in de bevoegdheid van het departement van Volksgezondheid en van het Gezin.

De studiën van laborantine zijn tot op heden nog niet speciaal gereguleerd; de toelatingsvoorwaarden tot de scholen die deze studiën inrichten worden door het organiek reglement van deze instellingen vastgesteld, rekening houdend met de algemene reglementering geldend voor de categorieën waarin deze scholen zijn gerangschikt.

VRAAG :

Onder Sectie IX, Hoofdstuk II, Art. 22-6, is er sprake van toelagen aan scholen voor jeugdleiders, aan diensten en clubs voor de jeugd, aan jeugdbewegingen voor de inrichting dezer activiteiten.

Mag ik vernemen :

- 1) welke scholen voor jeugdleiders het hier geldt ?
- 2) welke diensten en clubs voor de jeugd ?
- 3) welke jeugdbewegingen ?

ANTWOORD :

De toelagen voorzien onder Sectie IX, Hoofdstuk II, artikel 22-6, worden naar traditie toegekend aan de jeugdorganisaties, die gekwalificeerd werden door de Nationale Raad voor de Jeugd, voornamelijk wegens de inspanningen die door deze organisaties worden gepresteerd met het oog op de vorming van hun leiders.

Vooralsnog werd praktisch het gehele bedrag van dit artikel bestemd voor toelagen aan de jeugdorganisaties door de Nationale Raad voor de jeugd gekwalificeerd als « jeugdbeweging », terwijl de « jeugddiensten » en « -groeperingen » slechts in de tweede plaats voor toelagen gesubsidieerd werden. In bijlage wordt de lijst der door de Nationale Raad voor de Jeugd in de verschillende categorieën gekwalificeerde jeugdorganisaties toegevoegd.

**Liste des organisations de jeunesse reconnues
par le Conseil National de la Jeunesse.**

1. — Mouvements de Jeunesse.

Boy-Scouts de Belgique, Palais d'Egmont, 8, place du Petit Sablon, Bruxelles. Tél.: 11.95.28.
C. C. P. : 772.33.

Croix Rouge de la Jeunesse, 98, chaussée de Vleurgat, Bruxelles. Tél.: 47.10.10
C. C. P. : 14.91.74.

Faucons Rouges de Belgique, 17, place Emile Vandervelde, Bruxelles. Tél.: 12.99.90.
C. C. P. : 7621.34 de P. Van Opberghem, 24, rue des Salvias, Boitsfort.

Fédération des Etudiants Socialistes de Belgique, 17, place Emile Vandervelde, Bruxelles.
Tél.: 12.99.90. C. C. P. : 125.25 Coop-Dépôts, Bruxelles (Compte-courant 4112/40 des Etu-
diants Socialistes).

Fédération Nationale des Etudiants Libéraux de Belgique, 39, rue de Naples, Bruxelles.
Tél.: 11.82.31. C. C. P. : 77.58.96.

Fédération Nationale des Jeunes Gardes Socialistes, 17, place Emile Vandervelde, Bruxel-
les. Tél.: 12.99.90. C. C. P. : 39.21.90.

Fédération Nationale des Jeunesses Libérales de Belgique, 39, rue de Naples, Bruxelles.
Tél.: 11.82.31. C. C. P. : 77.58.96.

Fédération Nationale des Patros de Belgique, 17, rue de l'Hôpital, Gilly. Tél.: 32.14.49
(Charleroi). C. C. P. : 22.83.02.

Fédération Nationale des Patros de Jeunes Filles, 48, chaussée de Châtelet, Gilly. Tél.:
32.14.49 (Charleroi). C. C. P. : 19.81.87.

Girl-Guides de Belgique, Palais d'Egmont, 8, place du Petit Sablon, Bruxelles. Tél.:
11.95.28. C. C. P. : 10.86.35.

Guides Catholiques de Belgique, 35, rue P.-E. Janson, Bruxelles. Tél.: 37.70.11. C. C. P. :
33.46.08.

Jeunesse Etudiante Catholique, 61, rue Joseph II, Bruxelles. Tél.: 12.56.77. C. C. P. :
20.36.55.

Jeunesse Etudiante Catholique Féminine, 19, rue du Marteau, Bruxelles. Tél.: 18.54.38.

Jeunesse Indépendante Catholique, 210, chaussée d'Ixelles, Bruxelles. Tél.: 47.96.59.
C. C. P. : 62.702.

Jeunesse Indépendante Catholique Féminine, 19, rue du Marteau, Bruxelles. Tél.: 18.54.38.
C. C. P. : 14.45.46.

Jeunesse Ouvrière Chrétienne, 78, boulevard Poincaré, Bruxelles. Tél.: 22.18.62/63.
C. C. P. : 74.87.39.

Jeunesse Ouvrière Chrétienne Féminine, 111, rue de la Poste, Bruxelles. Tél.: 17.57.97.
C. C. P. : 29.63.84.

Jeunesse Communiste de Belgique, 26, rue Saint Christophe, Bruxelles. Tél.: 13.00.87.
C. C. P. : 78.79.01.

Jeunesse Rurale Catholique, 81, rue d'Arlon, Bruxelles. Tél.: 12.09.89. C. C. P. : 20.36.83.

Jeunesse Rurale Catholique Féminine, 81, rue d'Arlon, Bruxelles. Tél.: 12.14.60. C. C. P. :
29.97.82.

Jeunesse Syndicale de la F.G.T.B., 42, rue Haute, Bruxelles. Tél.: 11.80.67. C. C. P. :
41.46.93. — Jeugd Secretariaat A.B.V.V., Mercatorstraat, 66, Antwerpen.

Mouvement Ajiste Wallon, 12, avenue de la Brabançonne, Bruxelles. Tél.: 33.34.23. C.C.P. :
75.90.45 de Eric Wolf, Bruxelles.

Pionniers de Belgique, 17, place Emile Vandervelde, Bruxelles. Tél.: 12.99.90. C. C. P. :
28.03.18 de W. Trooskens, Drève du Château, Ganshoren.

Scouts Baden-Powell de Belgique — F.S.C., 21, rue de Dublin, Bruxelles. Tél.: 12.46.91.
C. C. P. : 33.17.90.

Union des Pionniers de Belgique, 13, rue Brogniez, Bruxelles. Tél.: 22.17.23. C. C. P. :
79.50.79.

Y. M. C. A., 31, rue Duquesnoy, Bruxelles. Tél.: 11.07.77. C. C. P. : 77.94.04.

Y. W. C. A., 43, rue Saint-Bernard, Bruxelles. Tél.: 37.28.76. C. C. P. : 374.47.

2. — Services de Jeunesse.

Les Amis de la Jeunesse Ouvrière, 17, place Emile Vandervelde, Bruxelles. Tél.: 12.99.90.
C. C. P. : 125.25 (Coop.-Dépôt).

Centrale Wallonne des Auberges de la Jeunesse, 13, rue Léfrancq, Bruxelles. Tél.: 15.31.00. C. C. P.: 39.40.02.

Centres Belges d'Entraînement aux Méthodes d'Education Active, 8, rue de l'Eglise, Angleur. Tél.: 65.14.53. C. C. P.: 456.28.

Centres Etudiantin de Plein Air, 19, rue Moris, Bruxelles. Tél.: 38.24.57. C. C. P.: 39.44.34.

Centre Social des Jeunesses Libérales, 39, rue de Naples, Bruxelles. Tél.: 11.82.31. C. C. P.: 77.98.41.

Colonies Fraternelles de la Jeunesse (Gîtes d'Etapes), 32, avenue Eugène Demolder, Bruxelles. Tél.: 15.65.57. C. C. P.: 17.98.29.

Concordia, 57, rue de Locht, Bruxelles-III.

Coopérative des Jeunesses Socialistes, 17, place Emile Vandervelde, Bruxelles. Tél.: 12.99.90. C. C. P.: 125.25 (Coop-Dépôt).

Fédération Belge des Maisons des Jeunes et de la Culture, 61, rue de Ruysbroeck, Bruxelles. Tél.: 11.08.20. C. C. P.: 37.25.28.

Fédération Nationale de Jeunes Alliances Paysannes de Belgique, 13, rue des Poissonniers, Bruxelles. Tél.: 12.30.78. C. C. P.: 643.18.

Fédération Sportive Rurale, 81, rue d'Arlon, Bruxelles. Tél.: 12.09.89. C. C. P.: 56.35.64.

Groupes d'Amitié, 8, 82, rue de Linthout, Bruxelles. Tél.: 33.19.37. C. C. P.: 78.67.34.

La Jeunesse Belge à l'Etranger, 11, rue d'Egmont, Bruxelles. Tél.: 11.81.00. C. C. P.: 667.37.

Mutualité des Jeunes Travailleurs, 22-24, rue de l'Abbaye, Bruxelles. Tél.: 48.81.67. 390.87.

Œuvre Nationale d'Aide à la Jeunesse, 3, rue de l'Industrie, Bruxelles. Tél.: 11.39.57. C. C. P.: 477.56.

Service Civil International, 2, rue du Quartier Brûlé, Philippeville. Tél.: 76.64.16. C. C. P.: 77.81.31.

Service Professionnel de la Jeunesse Agricole, 120, rue de Louvain, Bruxelles. Tél.: 11.86.80. C. C. P.: 27.79.90 de l'Alliance Agricole belge à Bruxelles.

Union Touristique Les Amis de la Nature, 37, Parvis de Saint-Gilles, Bruxelles. C. C. P.: 24.04.31.

Voyages Scolaires Belgo-Luxembourgeois, 169, rue de la Loi, Bruxelles. Tél.: 34.15.94. C. C. P.: 33.01.70.

3. — Groupements de Jeunesse.

Association des Equipes Universitaires Catholiques, Maison des Etudiants, Grand'Place, Louvain. C. C. P.: 56.68.76. — Union Générale des Etudiants Régime français. Compte: J. M. Servais.

La Besace, 39, rue de Naples, Bruxelles. Tél.: 11.82.31. C. C. P.: 771.66.

Fédération Nationale des Jeunesses Musicales de Belgique, 11, rue Baron Horta, Bruxelles. Tél.: 11.49.21. C. C. P.: 74.28.

Gymsports-Jeunesses, 16, rue Joseph Stevens, Bruxelles. Tél.: 11.70.79. C. C. P.: 18.61.81.

4. — Organismes de coordination.

Association Catholique de la Jeunesse Belge, 78, boulevard Poincaré, Bruxelles. Tél.: 22.18.62/63. C. C. P.: 64.45.50.

Association Catholique de la Jeunesse Belge Féminine, 19, rue du Marteau, Bruxelles. Tél.: 18.54.38. C. C. P.: 23.76.62.

Association Royale des Scouts Baden-Powell de Belgique, 21, rue de Dublin, Bruxelles. Tél.: 12.46.91. C. Banque: Kredietbank Tervueren: 44.367 B de M. Ed. Duvigneaud, Kerkstraat, 33, Tervueren.

Comité National de Liaison du Guidisme, Palais d'Egmont, 8, place du Petit Sablon, Bruxelles. Tél.: 11.95.28. C. C. P.: 78.73.67. — Vicomtesse F. du Parc, Le Joncken-Polleur.

Commission de la Jeunesse et de l'Education, 22, rue du Vieux Maître, Liège.

Confédération des Jeunesses Socialistes de Belgique, 17, place Emile Vandervelde, Bruxelles. Tél.: 12.99.90. C. C. P.: 125.25 (Coop-Dépôts — Bruxelles).

Entente Carolorégienne des Groupements de Jeunesse « L'ERNELLE », Monceau-sur-Sambre. Tél.: 268.97 Charleroi. C. C. P.: 33.63.52 de Gaston Gauthier Fils, Lodelinsart.

Fédération Belge des Auberges de la Jeunesse, 31/6, avenue J. de Vos, Anvers. Tél.: 37.00.39. C. C. P.: 41.17.18.

Interfédérale Belge de Scoutisme, 25, rue d'Ecosse, Bruxelles.

Lijst der Jeugdorganisaties door de Nationale Raad voor de Jeugd erkend.

1. — Jeugdbewegingen.

- Belgisch Liberaal Studentenverbond, Napelsstraat, 39, Brussel. Tel.: 11.82.31. P.R.: 77.58.96.
- Boerenjeugdbond, Dietse Vest, 26, Leuven. Tel.: 218.66. P.R.: 46.0075.
- Boerinnenjeugdbond, Minderbroedersstraat, 24, Leuven. Tel.: 226.06. P.R.: 378.58.
- Boy-Scouts van België, Egmontpaleis, Kleine Zavel, 8 Brussel. Tel.: 11.95.28. P.R.: 772.33.
- Chirojeugd Jongens, Frankrijklei, 132, Antwerpen. Tel.: 33.02.04. P.R.: 42.17.10.
- Chirojeugd Meisjes, Frankrijklei, 132, Antwerpen. Tel.: 33.02.04. P.R.: 42.17.10.
- Federatie der Socialistische Studenten van België, Em. Vanderveldeplein, 17, Brussel. Tel.: 12.99.90. P.R.: 125.25. Coop-Dépôts-Brussel (rekening courant 4112/40 van de Socialistische Studenten).
- Girl-Guides van België, Egmontpaleis, Kleine Zavel, 8, Brussel. Tel.: 11.95.28. P.R.: 10.86.35.
- Het Jeugd Rode Kruis, Steenweg op Vleurgat, 98, Brussel. Tel.: 47.10.10.
- Jong Socialisten. Em. Vanderveldeplein, 17, Brussel. Tel.: 12.99.90. P.R.: 11.84.15.
- Katholieke Burger- en Middenstandsjeugd, Leenstraat, 50 Roeselare. Tel.: 20.709. P.R.: 41.43.32.
- Katholieke Meisjesgidsen van België, P.E. Jansonstraat, 35, Brussel. Tel.: 37.70.11. P.R.: 50.09.43.
- Katholieke Studentenactie Jong-Vlaanderen, Leestraat, 50 Roeselare. Tel.: 20.709. P.R.: 15.25.02.
- Kristene Arbeidersjeugd, Poincarélaan, 78, Brussel. Tel.: 22.19.46/47. P.R.: 12.77.62.
- Nationaal Verbond der Liberale Jeugd van België, Napelsstraat, 39, Brussel. Tel.: 11.82.31. P.R.: 77.58.96.
- Pioniers, Em. Vanderveldeplein, 17, Brussel. Tel.: 12.99.90. P.R.: 11.90.78.
- Pioniers Verbond van België, Brogniezstraat, 13, Brussel. Tel.: 22.17.23. P.R.: 79.50.79.
- Rode Valken, Em. Vanderveldeplein, 17, Brussel. Tel.: 12.99.90. P.R.: 11.83.29.
- Syndicale Jeugd A.B.V.V., Hoogstraat, 42, Brussel. Tel.: 11.80.67. P.R.: 41.46.93. Jeugd Secretariaat A.B.V.V., Mercatorstraat, 66 Antwerpen.
- Vlaams Verbond der Katholieke Scouts, Dupontstraat, 24, Brussel. Tel.: 18.28.86. P.R.: 29.61.36.
- Kommunistische Jeugd van België, Sint Kristoffelstraat, 26, Brussel. Tel.: 13.00.87. P.R.: 78.79.01.
- Vrouwelijke Katholieke Arbeidende Jeugd, Poststraat, 111, Brussel. Tel.: 10.10.90. P.R.: 17.31.40.
- Vrouwelijke Katholieke Burger- en Middenstandsjeugd, Jozef II Straat, 173, Brussel. Tel.: 33.25.13. P.R.: 30.56.08.
- Vrouwelijke Katholieke Studerende Jeugd, Jozef II straat, 173, Brussel. Tel.: 33.25.15. P.R.: 42.24.36.
- Y. M. C. A., Duquesnoystraat, 31, Brussel. Tel.: 11.07.77. P.R.: 77.94.04.
- Y. W. C. A., St Bernardstraat, 43, Brussel. Tel.: 37.28.76. P.R.: 374.47.

2. — Jeugddiensten.

- Arbeiderstoeristenbond De Natuurvrienden, Frankrijklei, 39, Antwerpen. Tel.: 32.55.08. P.R.: 28.76.58.
- De Belgische Jeugd in het Buitenland, Egmontstraat, 11, Brussel. Tel.: 34.15.94. P.R.: 667.37.
- De Belgisch-Luxemburgse Schoolreizen, Wetstraat, 169, Brussel. Tel.: 34.15.94. P.R.: 33.01.70.
- Concordia, De Lochstraat, 57, Brussel III.
- Internationale Vrijwillige Hulpdienst, rue du Quartier Brûlé, 2, Philippeville. Tel.: 76.64.16. P.R.: 77.81.31.
- Jeugdverbroedering (De Wandelhemmen), Eug. Demolderlaan, 32, Brussel. Tel.: 15.65.57. P.R.: 17.98.29.
- Jongensclub « De Grijsze Kat », Hopland, 47, Antwerpen. Tel.: 33.48.25. P.R.: 16.80.12.

Katholieke Vlaamse Volkskunsthfederatie, Miraeusstraat, 18, Antwerpen. Tel.: 33.47.81 (De Clopper) P. R.: 42.50.43.

MILAC, Poincarélaan, 78, Brussel. Tel.: 21.71.58. P. R.: 48.46.34.

Mutualiteit der Jonge Arbeiders, Abdijstraat, 22-24, Brussel. Tel.: 48.81.67. P. R.: 390.87.

Nationaal Werk voor Hulp aan de Jeugd, Nijverheidsstraat, 3, Brussel. Tel.: 11.39.57. P. R.: 477.56.

Sociaal Centrum der Liberale Jeugd, Napelsstraat, 39, Brussel. Tel.: 11.82.31. P. R.: 77.98.41.

Vlaamse Jeugdherbergcentrale, Hopland, 50, Antwerpen. Tel.: 32.72.18. P. R.: 33.24.94.

Volksdanscentrale voor Vlaanderen, Oude Donkiaan, 23, Deurne Zuid (Antwerpen). Tel.: 39.48.67. P. R.: 15.24.94.

De Vrienden der Arbeidersjeugd, Em. Vanderveldeplein, 17, Brussel. Tel.: 12.99.90. P. R.: 125.25 (Coop-Dépôt).

3. — Jeugdgroeperingen.

Gymsports Jeugd, Jozef Stevensstraat, 16, Brussel. Tel.: 11.70.79. P. R.: 18.61.81.

Hoogstudentenverbond voor Katholieke Actie, Jan Stasstraat, 2, Leuven. Tel.: 213.53. P. R.: 51.23.22.

De Knapzak, Napelsstraat, 39, Brussel. Tel.: 11.82.31. P. R.: 771.66.

Nationale Federatie van Jeugd en Muziek van België, Baron Hortastraat, 11, Brussel. Tel. 2: 11.49.21. P. R.: 74.28.

4. — Coördinatie-organismen.

Belgische Federatie der Jeugdherbergen, Jan de Voslei, 31/6, Antwerpen. Tel.: 37.00.39. P. R.: 41.17.18.

Belgisch Socialistische Jeugdverbond, Em. Vanderveldeplein, 17, Brussel. Tel.: 12.99.90. P. R.: 125.25 Coop-Dépôts, Brussel.

Commissie voor Jeugd en Opvoeding, 22, rue du Vieux Maître, Luik.

De Interfederale Scoutsbond van België, Schotlandstraat, 25, Brussel.

Jeugdverbond voor Katholieke Actie, Poincarélaan, 78, Brussel. Tel.: 21.00.35. P. R.: 17.72.31.

Koninklijke Associatie der Baden-Powell Scouts van België, Dublinstraat, 21, Brussel. Tel.: 21.46.91. B. R.: Kredietbank Tervueren 44.367 B van M. Ed. Duvigneaud, Kerkstraat, 33, Tervueren.

Nationale Verbindingsraad van de Gidsenbeweging in België, Egmontpaleis, Kleine Zavel, 8, Brussel. Tel.: 11.95.28. P. R.: 78.73.67 Burggravin F. du Parc, Le Joncken-Polleur.

Vrouwelijk Jeugdverbond voor Katholieke Actie, Jozef II straat, 173, Brussel. Tel.: 33.25.14. P. R.: 27.45.68.

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

8 MAI 1957.

BUDGET

du Ministère de l'Instruction Publique
pour l'exercice 1957.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE.
PAR M. BRACOPS.

ANNEXE II.

QUESTIONS ET RÉPONSES.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

8 MEI 1957.

BEGROTING

van het Ministerie van Openbaar Onderwijs
voor het dienstjaar 1957.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS. UITGEBRACHT
DOOR DE HEER BRACOPS.

BIJLAGE II.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

VI. — Enseignement technique.

QUESTION.

M. le Ministre voudrait-il me procurer :

1. La liste des établissements d'enseignement technique de l'Etat au 10 septembre 1956, avec indication du sexe et du régime linguistique des élèves, et avec mention des écoles, des catégories et des sections.

2. Le nombre d'élèves de chacun de ces établissements au 10 septembre 1956, classés dans la première question d'après le sexe et le régime linguistique et d'après les écoles, les catégories et les sections.

RÉPONSE.

Les renseignements demandés figurent ci-après :

ENSEIGNEMENT TECHNIQUE.

Population scolaire de l'Enseignement technique de l'Etat.

Situation au 15 octobre 1956.

Elèves comptés par école.

Régime linguistique néerlandais.

Plein exercice :

Garçons	...	...	...	...	...	5 206
Filles	...	...	...	...	...	1 157

Horaire réduit :

Garçons	...	...	...	...	...	7 762
Filles	...	...	...	...	...	5 168

Régime linguistique français.

Plein exercice :

Garçons	...	...	...	...	...	3 075
Filles	...	...	...	...	...	1 502

Horaire réduit :

Garçons	...	...	...	...	...	4 382
Filles	...	...	...	...	...	2 118

Les listes ci-jointes présentent la nomenclature des établissements d'enseignement technique de l'Etat avec les sections.

La liste 1 comprend les établissements de régime linguistique néerlandais avec la population par section (garçons et filles séparément) par catégorie d'école, et par établissement.

La liste 2 est composée des établissements de régime linguistique français, et la liste 3 des établissements ayant ces deux régimes linguistiques.

A remarquer qu'en raison des doubles inscriptions, le nombre d'élèves relevé dans les sections peut être supérieur à celui des élèves comptés par école.

VI. — Technisch Onderwijs.

VRAAG.

Wil de heer Minister me verstrekken :

1. De lijst van de Rijksinstellingen voor Technisch Onderwijs op 10 september 1956 met vermelding van het geslacht en het taalstelsel van de leerlingen en met vermelding van de scholen, de categorieën en de afdelingen.

2. Het aantal leerlingen op 10 september 1956 van elk van deze instellingen, onder de eerste vraag ingedeeld naar het geslacht en het taalstelsel en naar de scholen, de categorieën en de afdelingen.

ANTWOORD.

De gevraagde inlichtingen volgen hierna :

TECHNISCH ONDERWIJS.

Schoolbevolking van het Rijkstechnisch Onderwijs.

Toestand op 15 oktober 1956.

Leerlingen geteld per school.

Nederlands taalstelsel.

Volledig leerplan :

Jongens	...	...	...	...	...	5 206
Meisjes	...	...	...	...	...	1 157

Beperkt leerplan :

Jongens	...	...	...	...	...	7 762
Meisjes	...	...	...	...	...	5 168

Frans taalstelsel.

Volledig leerplan :

Jongens	...	...	...	...	...	3 075
Meisjes	...	...	...	...	...	1 502

Beperkt leerplan :

Jongens	...	...	...	...	...	4 382
Meisjes	...	...	...	...	...	2 118

De bijgevoegde lijsten geven een opsomming van de Rijkstechnische inrichtingen met hun afdelingen.

Lijst 1 geeft de inrichtingen met nederlands taalstelsel met de bevolking per afdeling (jongens en meisjes afzonderlijk) per categorie van school, en per inrichting.

Lijst 2 bevat de inrichtingen met frans taalstelsel, en lijst 3 de inrichtingen met beide taalstelsels.

Op te merken valt dat, om reden van de dubbele inschrijvingen, het aantal genoteerde leerlingen in de afdelingen groter kan zijn dan dit van de leerlingen geteld per school.

RIJSINRICHTINGEN VOOR TECHNISCH ONDERWIJS.

Toestand op 15 oktober 1956.

1. Onderwijs alleen in het Nederlands :

ÉTABLISSEMENTS TECHNIQUES DE L'ÉTAT.

Situation au 15 octobre 1956.

1. Enseignement du régime néerlandais :

		J.	M.	Cat.	Inr.
1 073 006	Rijkstechnische Normaallegangen, Leopoldstraat, 42, MECHELEN :				
	D Onderwijs van technische vakken	45	—	45	45
1 123 025	Rijkstechnische school, Molse Dijk, TURNHOUT :				
	A2 Mechanica	9	—	—	—
	Electriciteit	7	—	—	—
	Kernenergie scheikunde	11	—	—	—
	Kernenergie technicus	6	—	33	—
	A3 Mechanica	15	—	—	—
	Electriciteit	37	—	—	—
	Hout	15	—	92	—
	B1 Mechanica	14	—	—	—
	Electriciteit	14	—	—	—
	Scheikunde	8	—	—	—
	Kernenergiebedr. techn.	9	—	—	—
	Kernenergiebedr. scheik.	7	—	52	—
	B2 Hout	8	—	—	—
	Mechanica	11	—	—	—
	Electriciteit	8	—	27	—
	B6/B2 Mechanica	38	—	—	—
	Electriciteit	19	—	—	—
	Hout	9	—	—	—
	Smederij-plaat-lassen	8	—	—	—
	Kernenergiebedr. techn.	7	—	81	285
1 073 007	Rijkstechnische Normalschool voor meisjes, Fred. de Merodestraat, 35, MECHELEN :				
	D Onderwijs van technische vakken	—	28	—	—
	Naad	—	5	33	33
1 016 008	Technische avondschoon voor Snit en Confectie, Tayaertstraat, 41, BOOM :				
	C4M Naad	—	105	105	105
1 057 002	Avondhandelskursussen en avondvakursussen, Kapelsestraat, 37, KAPELLEN :				
	C41g Naad	—	37	37	37
1 016 003	Rijkstechnische Handelsavondschoon, BOOM :				
	B3/B2 Secretariaat	10	35	—	—
	Boekhouden	9	9	—	—
	Talen	80	82	85	85
1 027 028	Rijkstechnische school, Fr. Craeybeckslaan, DEURNE :				
	B3/B2 Boekhouden	6	15	—	—
	Secretariaat	5	23	—	—
	Talen	95	80	224	—
	B2 Electro-mechanica	8	—	—	—
	Scheikunde	9	—	17	—
	B3/B1 Boekhouden	23	14	—	—
	Talen	9	3	49	—
	C4 Naad	—	39	39	329

		J.	M.	Cat.	Inr.
1 034 002	Avondvakcursussen en Handelsschool verbonden aan de Rijksmiddelbare school, Lebonstraat, GEEL :				
	B3/B2 Talen	26	29	—	—
	Secretariaat	22	22	55	—
	C41g Naad	—	27	27	82
1 042 002	Rijkstechnische avondschoon, Fr. Coeckelbergstraat, G 43, HEIST-OP-DEN-BERG :				
	B3/B2 Alg. en Voorber. vakken	23	15	—	—
	Boekhouden	50	13	—	—
	Talen	169	81	—	—
	Secretariaat	54	12	166	—
	C4M Naad	—	36	36	—
	B6/B2 Hout	10	—	—	—
	Mechanica	12	—	—	—
	Electriciteit	15	—	37	239
1 043 002	Rijkstechnische avondschoon, Lange Brouwerijstraat, 41-43, HEMIKSEM :				
	B2 Algem. en Voorber. vakken	21	—	—	—
	Electromechanica	14	—	35	—
	B3/B2 Boekhouden	7	4	—	—
	Talen	31	24	—	—
	Secretariaat	—	10	37	—
	C41g Naad	—	37	37	109
1 064 003	Rijksmiddelbare Nijverheidsschool, Netelaan, 4, LIER :				
	B3/B2 Boekhouden	17	6	—	—
	Talen	78	67	—	—
	Secretariaat	14	21	149	—
	B2 Mechanica	36	—	36	185
1 077 013	Rijkstechnische avondschoon, Melgesdreef-Ringlaan, MERKSEM :				
	C4 Naad	—	29	29	—
	B3/B2 Talen	13	12	32	61
1 080 002	Rijkstechnische avondschoon, Guido Gezellelaan, 4, MOL :				
	B3/B2 Talen	102	61	—	—
	Secretariaat	26	26	—	—
	Algem. en Voorber. vakken	15	3	155	—
	C4 Naad	—	41	41	196
1 080 021	Rijkstechnisch Instituut, Guido Gezellestraat, 4, MOL :				
	A2 Kernenergie-techniker	11	2	—	—
	Kernenergie-scheikundige	7	—	—	—
	Mechanica	3	—	23	—
	A3 Hout	15	—	—	—
	Mechanica	52	—	—	—
	Electriciteit	20	—	86	—
	A4 Mechanica	16	—	16	—
	B1 Kernenergie-technicus	24	—	—	—
	Kernenergie-scheikundige	18	—	42	—
	B2 Mechanica	24	—	—	—
	Electriciteit	26	—	—	—
	Hout	2	—	52	—
	B6/B2 Electriciteit	19	—	—	—
	Hout	8	—	—	—
	Smederij-plaat-lassen	11	—	—	—
	Mechanica	13	—	51	270
1 082 018	Rijkstechnische avondschoon, Molenlei, MORTSEL :				
	B3/B2 Secretariaat	9	12	—	—
	Talen	92	55	81	81

		J.	M.	Cat.	Inr.
1 123 003	Rijkstechnische avondschool, Begijnenstraat, 22, TURNHOUT :				
	B3/B2 Boekhouden	10	4	—	—
	Secretariaat	39	30	—	—
	Talen	16	48	147	—
	C41g Naad	—	82	82	229
2 060 004	Rijksmiddelbare Beroepsschool voor meisjes met Normaalafdeling, Scholenstraat, 5, DIEST :				
	C1 Naad	—	96	—	—
	Beroepstekenen	—	8	104	—
	C1-D Onderw. van techn. vakken	—	34	34	—
	C3-1 Naad	—	81	81	—
	C4 Naad	—	52	52	—
	C6 Huishoudk. en Hotelbedrijf	—	12	12	—
	C5/C1 Huishoudk. en Hotelbedrijf	—	17	17	—
	C2Aa Landbouw	—	3	3	—
	A6/A2 Handel	—	9	9	312
2 136 016	Rijkstechnische Normalschool voor meisjes, Leon Theodorestraat, 80, JETTE :				
	C1 Naad	—	10	—	—
	Beroepstekenen	—	4	14	—
	C5/C1 Huishoudk. en Hotelbedrijf	—	3	3	—
	D Onderw. van techn. vakken	—	17	17	34
2 136 017	Rijkshoger Normaalinstituut voor Landbouwhuishoudkunde, Leon Theodorestraat, 80, JETTE :				
	C1A Landbouw	—	56	56	—
	C2Aa Landbouw	—	42	42	—
	C1An Onderw. van technische vakken	—	31	31	129
2 001 003	Rijkstechnische avondschool, Bogaardenstraat, 6, AARSCHOT :				
	C4 Naad	—	88	—	—
	Modeartikelen	—	28	95	—
	C6 Huishoudkunde en Hotelbedrijf	—	39	39	134
2 060 003	Rijkstechnische school, Grauwzustersstraat, 10, DIEST :				
	D Onderw. van technische vakken	51	—	51	—
	A2 Mechanica	25	—	—	—
	Electriciteit	31	—	—	—
	Radioelectriciteit	9	—	65	—
	A3 Mechanica	176	—	—	—
	Electriciteit	105	—	—	—
	Hout	35	—	—	—
	Gebouw	22	—	338	—
	B2 Bouwbedrijf	20	—	—	—
	Mechanica	21	—	—	—
	Radioelectriciteit	19	—	—	—
	B2 Algem. en Voorber. vakken	12	—	72	—
	B3/B2 Boekhouden	10	3	—	—
	Secretariaat	8	18	—	—
	Talen	23	50	112	—
	B6/B2 Mechanica	67	—	—	—
	Automobielen	16	—	—	—
	Electriciteit	22	—	—	—
	Hout	27	—	—	—
	Gebouw	10	—	—	—
	Smederij-plaat-lassen	34	—	176	—
	B1 Mechanica	4	—	—	—
	Electriciteit	4	—	—	—
	Bouwbedrijf	3	—	11	825

		J.	M.	Cat.	Inr.
2 315 005	Rijkstechnische school, Lange Molenstraat, 44, VILVOORDE :				
A3	Hout	30	—	—	—
	Mechanica	83	—	—	—
	Electriciteit	85	—	198	—
A4	Mechanica	48	—	48	—
B2	Algem. en voorber. vakken	40	—	—	—
	Bouwbedrijf	16	—	—	—
	Mechanica	65	—	121	—
B3/B2	Boekhouden	29	2	—	—
	Secretariaat	2	27	—	—
	Talen	61	63	184	—
B6/B2	Electriciteit	48	—	—	—
	Mechanica	130	—	—	—
	Hout	17	—	—	—
	Gebouw	15	—	—	—
	Smederij-plaatijzerbewerking-lassen	31	—	241	—
A2	Electro-mechanica	13	—	13	805
2 132 056	Rijksinstituut voor Verpleegkunde, P. E. Jansonstraat, 23-25, ELSENE :				
C1/A2	Param. en sociale diensten	2	11	13	13
2 044 076	Rijksnormaalcursussen van het Handelonderwijs, Rollebeekstraat, 22, BRUSSEL :				
D	Onderw. van technische vakken	13	8	21	21
2 005 002	Rijkstechnische avondschoon, Rampelberg, 1, ASSE :				
B3/B2	Boekhouding	9	2	—	—
	Secretariaat	10	26	—	—
	Talen	32	28	83	—
C4	Naad	—	26	26	109
2 238 003	Rijkstechnische avondschoon, Waverse steenweg, 31, OVERIJSE :				
B3/B2	Secretariaat	4	1	—	—
	Talen	28	10	36	—
C41g	Naad	—	12	12	48
2 343 002	Rijks-, Handels-, Nijverheids- en Vakcursussen, Hoogstraat, 4, ZAVENTEM :				
B2	Metalen	16	—	16	—
B3/B2	Boekhouden	6	3	—	—
	Secretariaat	8	17	—	—
	Talen	56	52	81	—
C41g	Naad	—	23	23	120
2 165 009	Rijkstechnisch Instituut, Rijschoolstraat, 4, LEUVEN :				
A3	Metalen	147	—	—	—
	Hout	39	—	—	—
	Electriciteit	142	—	328	—
B1	Mechanica	26	—	—	—
	Electriciteit	16	—	42	—
B2	Metalen	77	—	77	—
B3/B2	Algemene en voorbereidende vakken	23	13	—	—
	Boekhouden	21	15	—	—
	Secretariaat	20	35	—	—
	Talen	112	116	122	—
B6/B5	Gebouw	65	—	—	—
	Schoeisel	33	—	—	—
	Drukkerij	22	—	120	689
3 039 002	Rijksmiddelbare Landbouwschool, Beerststraat, 58, DIKSMUIDE :				
A2A	Landbouw	27	—	27	—
A3A	Landbouw	16	—	16	43

		I.	M.	Cat.	Inr.
3 030 040	Rijkstechnische Normalschool voor meisjes, Sint-Maartensplaats, 3 A, BRUGGE :				
	C1 Naad	—	71	71	—
	C5/C1 Huishoudkunde en Hotelbedrijf	—	38	38	—
	D Onderwijs van technische vakken	—	50	50	—
	A6/A2 Handel	—	25	25	—
	C3 Naad	—	14	14	—
	A6/A1 Handel	—	4	4	202
3 098 005	Avondvakcursussen voor Snit en Confectie, Lange Steenstraat, 41, KORTRIJK :				
	C5/C1 Huishoudkunde	—	13	13	—
	C4 Naad	—	31	31	—
	C1 Naad	—	43	43	—
	C3-2 Naad	—	20	20	107
3 030 005	Rijkstechnische avondschool, Spiegelrei, 15, BRUGGE :				
	C4M Naad	—	31	31	31
3 076 005	Rijksmiddelbare school voor meisjes, Rijkstechnisch onderwijs-avond-cursus, O.-L. Vrouwstraat, 8, IEPER :				
	C4 Naad	—	40	40	40
3 144 038	Rijkstechnische avondschool, Stockholmstraat, 6, OOSTENDE :				
	C4 Naad	—	93	93	93
3 030 041	Rijkstechnische school, Jaconinessenstraat, BRUGGE :				
	A2 Mechanica	28	—	—	—
	Electriciteit	26	—	—	—
	Bouwbedrijf	16	—	—	—
	Scheikunde	11	8	89	—
	A3 Metaal	126	—	—	—
	Electriciteit	121	—	—	—
	Hout	41	—	288	—
	B1 Bouwbedrijf	8	—	—	—
	Mechanica	20	—	—	—
	Electriciteit	20	—	48	—
	B6/B2 Mechanica	40	—	—	—
	Smederij-plaat-lassen	33	—	—	—
	Gebouw	9	—	—	—
	Hout	13	—	—	—
	Electriciteit	13	—	—	—
	Bouwbedrijf	37	—	145	—
	B2 Mechanica	9	—	—	—
	Electriciteit	8	—	17	—
	D Onderwijs van technische vakken	12	—	12	599
3 098 004	Rijksinstituut voor sociale studiën, Jan de Bethunelaan, 1, KORTRIJK :				
	A1 Param. en soc. diensten	7	1	8	—
	A8/A1 Param. en soc. diensten	35	21	56	—
	A8/A2 Algemene en voorbereidende vakken	6	4	10	—
	B2 Param. en soc. diensten	12	5	17	91
3 144 035	Rijksinstituut voor Verpleegkunde, Euphrosine Baernaertstraat, 8, OOSTENDE :				
	C1/A2 Param. en soc. diensten	4	18	22	—

		J.	M.	Cat.	Inr.
	C2 Param. en soc. diensten	—	39	39	—
	C2zo Param. en soc. diensten	—	7	7	68
3 010 003	Rijkstechnische avondleergangen, Oudenaardestraat, 7, AVELGEM :				
	B3/B2 Boekhouden	25	3	—	—
	Talen	11	18	—	—
	Secretariaat	37	34	52	—
	C4 Naad	—	50	50	102
3 023 002	Rijkstechnische avondschoon, Onderwijsstraat, 11, BLANKENBERGE :				
	B3/B2 Boekhouden	11	5	—	—
	Secretariaat	15	22	—	—
	Talen	26	75	96	—
	C4 Naad	—	20	20	116
3 030 004	Rijkstechnische avondschoon, Kandelaarstraat, 3, BRUGGE :				
	B3/B2 Boekhouden	13	4	—	—
	Secretariaat	26	52	—	—
	Talen	54	61	210	210
3 076 004	Rijkshogere Nijverheidsschool en Handelsschool, Sint-Jansstraat, 1, IEPER :				
	B2 Automobielen	53	6	59	—
	B3/B2 Boekhouden	15	6	—	—
	Secretariaat	8	19	—	—
	Talen	50	50	92	151
3 079 013	Rijkstechnische school, Belle Vuestraat, IZEGEM :				
	B3/B2 Boekhouden	12	4	—	—
	Secretariaat	7	4	—	—
	Talen	26	34	87	—
	B6/B5 Schoeisel	16	—	16	—
	C4 Naad	—	29	29	132
3 091 003	Rijkstechnische avondschoon, Pierslaan, 40 A, KNOCKE-AAN-ZEE :				
	B3/B2 Talen	21	31	—	—
	Secretariaat	9	9	51	—
	C4 Naad	—	13	13	64
3 098 003	Rijkstechnische avondschoon, Jan Bethunelaan, 4, KORTRIJK :				
	B2 Scheikunde	23	3	26	—
	B3/B2 Boekhouden	20	10	—	—
	Secretariaat	34	12	—	—
	Talen	138	89	150	176
3 120 002	Middelbare Handelsavondschoon, Naaiavondschoon, Van der Merschplein, MENEN :				
	B3/B2 Secretariaat	5	26	—	—
	Talen	68	37	80	—
	C4 Naad	—	80	80	160
3 136 003	Rijkstechnische avondschoon, Lt Calbergstraat, 16, NIEUWPOORT :				
	B3/B2 Secretariaat	16	27	—	—
	Boekhouden	38	19	—	—
	Talen	135	24	136	—
	B6/B2 Automobielen	50	—	50	186
3 170 032	Rijkstechnische school, Kattenstraat, 41, ROESELARE :				
	A3 Hout	10	—	—	—
	Mechanica	95	—	—	—
	Electriciteit	18	—	123	—

			J.	M.	Cat.	Inr.
	B6/B2	Mechanica	40	—	—	—
		Electriciteit	11	—	—	—
		Hout	13	—	64	—
	A4-2	Metalen	4	—	—	—
		Hout	1	—	5	—
	A2	Mechanica	5	—	—	—
		Electriciteit	8	—	13	—
	B6/B5	Gebouw	5	—	—	—
		Bouwbedrijf	16	—	21	—
	C41g	Naad	—	32	32	—
	B3/B2	Boekhouden	8	1	—	—
		Secretariaat	10	22	—	—
		Talen	41	27	74	332
3 203 002	Rijkstechnische avondschoon, Groothuizestraat, 82, TIELT (W. VI.) :					
	B3/B2	Boekhouden	22	5	—	—
		Secretariaat	16	10	—	—
		Talen	54	42	121	—
	C4	Naad	—	41	41	—
	B6/B2	Metalen	26	—	—	—
		Hout	17	—	43	205
3 204 006	Rijkstechnische avondschoon verbonden aan de Rijksmiddelbare school, Rijselstraat, TORHOUT :					
	B3/B2	Boekhouden	25	11	—	—
		Secretariaat	20	17	—	—
		Talen	30	39	72	105
	C4	Naad	—	33	33	—
3 218 007	Rijkstechnische avondschoon verbonden aan de Rijksmiddelbare school, WAREGEM :					
	B3/B2	Boekhouden	9	3	—	—
		Secretariaat	7	7	—	—
		Talen	22	26	44	—
	C4	Naad	—	57	57	101
4 138 001	Rijksmiddelbare Tuinbouwschoon, Brusselse steenweg, 147, MELLE :					
	A2A	Tuinbouw	73	—	—	—
		Landbouw	26	—	99	—
	A1	Tuinbouw	12	—	12	111
4 041 025	Rijkstechnische school, Heldenplein, DENDERMONDE :					
	A3	Mechanica	33	—	—	—
		Electriciteit	25	—	—	—
		Hout	11	—	69	—
	B2	Bouwbedrijf	5	—	—	—
		Mechanica	4	—	—	—
		Electriciteit	6	—	15	—
	B6/B2	Mechanica	9	—	—	—
		Smederij-plaat-lassen	5	—	—	—
		Electriciteit	7	—	21	105
4 239 034	Rijkstechnisch Instituut, Parklaan, SINT-NIKLAAS :					
	A2	Mechanica	3	—	—	—
		Electriciteit	4	—	—	—
		Bouwbedrijf	2	—	9	—
	A3	Mechanica	86	—	—	—
		Electriciteit	23	—	—	—
		Hout	8	—	117	—
	B2	Mechanica	8	—	—	—
		Electriciteit	2	—	10	—

		J.	M.	Cat.	Inr.
	B6/B2 Mechanica	14	—	—	—
	Smederij-plaat-lassen	12	—	—	—
	Electriciteit	4	—	30	166
4 068 016	Rijkstechnische school, Nieuwstraat, 17, GERAARDSBERGEN :				
	A3 Mechanica	39	—	—	—
	Electriciteit	28	—	67	—
	B2 Mechanica	10	—	—	—
	Electriciteit	10	—	—	—
	Bouwbedrijf	10	—	30	—
	B6/B2 Mechanica	23	—	—	—
	Electriciteit	15	—	—	—
	Smederij-plaat-lassen	28	—	66	163
4 002 004	Rijkstechnische avondschool, Pontstraat, 51, AALST :				
	C4M Naad	—	173	173	173
4 041 004	Rijksmiddelbare meisjesschool, Rijkstechnisch onderwijs, Leopoldlaan, DENDERMONDE :				
	C41g Naad	—	126	126	126
	Modcartikelen	—	—	—	—
4 068 004	Rijkstechnische avondschool voor meisjes, Begijnhofkaai, 10, GERAARDSBERGEN :				
	C4 Naad	—	104	104	104
4 122 004	Rijkstechnische avondschool gevoegd bij de Rijksmiddelbare meisjes- school, Schoolstraat, 80, LOKEREN :				
	C4 Naad	—	92	92	92
4 068 004	Rijkstechnische avondschool, Dreefstraat, 16, NINOVE :				
	C4 Naad	—	61	61	61
4 248 002	Rijkstechnische avondvakcursus, Beekhoudriesdam, 2, TEMSE :				
	C4M Naad	—	30	30	30
4 288 002	Rijkstechnische avondschool voor snit en confectie, Leegstraat, 8, ZELZATE :				
	C4 Naad	—	34	34	34
4 069 146	Rijksinstituut voor Verpleegkunde. — Academisch Ziekenhuis (Rijks- univ.), GENT :				
	C1/A2 Param. en soc. diensten	—	17	17	17
4 002 003	Rijkshogere Handelsschool, Nieuwstraat, 28, AALST :				
	A6/A1 Handel	10	1	—	—
	Secretariaat	—	1	—	—
	Boekhouden	7	—	—	—
	Onderwijs van technische vakken	17	2	24	—
	A6/A2 Handel	24	50	—	—
	Secretariaat	5	22	—	—
	Boekhouden	25	—	126	—
	B3/B1 Secretariaat	1	13	—	—
	Boekhouden	15	1	—	—
	Talen	16	18	64	—
	B3/B2 Boekhouden	52	8	—	—
	Secretariaat	16	31	—	—
	Talen	105	124	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	18	5	367	581
4 069 003	Rijkshogere Technische en Handelsschool, Lindenlei, 14, GENT :				
	A1 Mechanica	94	—	—	—
	Bouwbedrijf	64	—	—	—

		J.	M.	Cat.	Inr.
	Electriciteit	90	—	—	—
	Radioelectriciteit	152	2	—	—
	Scheikunde	49	—	451	—
A2	Mechanica	94	—	—	—
	Bouwbedrijf	24	—	—	—
	Electriciteit	123	—	—	—
	Radioelectriciteit	18	—	—	—
	Scheikunde	14	4	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	159	1	437	—
A6/A1	Handel	37	8	45	—
A6/A2	Handel	54	2	56	—
B1	Mechanica	103	1	—	—
	Electriciteit	36	—	—	—
	Radioelectriciteit	53	1	—	—
	Bouwbedrijf	27	—	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	9	—	230	—
B2	Spoorweg	36	—	—	—
	Mechanica	71	—	—	—
	Electriciteit	137	1	—	—
	Radioelectriciteit	78	—	—	—
	Automobielen	59	—	382	—
B3/B1	Boekhouden	23	5	—	—
	Talen	11	10	49	—
B3/B2	Boekhouden	12	—	—	—
	Secretariaat	10	3	—	—
	Talen	50	8	83	—
B5	Mechanica	12	—	—	—
	Bouwbedrijf	16	—	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	50	—	79	—
D	Onderwijs van technische vakken	230	7	237	2 049
4 069 006	Rijkszuivelschool, Coupure links, 233, GENT :				
A1	Landbouw	37	—	—	—
	Biochimie	19	—	—	—
	Chimie	33	3	92	—
B2	Voedingswaren-bereiding	21	—	21	113
4 069 007	Belgisch Textielinstituut, Lindenlei, 14, GENT :				
A1	Weeffkunde	26	—	—	—
	Spinkunde	23	—	—	—
	Scheikunde	13	—	62	—
A2	Weeffkunde	26	3	—	—
	Spinkunde	5	—	—	—
	Scheikunde	11	12	57	—
B1	Weeffkunde	30	—	—	—
	Spinkunde	35	—	—	—
	Scheikunde	25	—	90	—
B2	Weeffkunde	75	1	—	—
	Spinkunde	84	—	—	—
	Verfkunde	36	—	—	—
	Scheikunde	4	10	—	—
	Kantwerk-Borduren-Kunstweven	—	16	226	435
4 037 014	Rijkstechnische avondschool verbonden aan het Koninklijk Atheneum, Peter Benoîtlaan, DEINZE :				
B3/B2	Boekhouden	10	2	—	—
	Secretariaat	14	14	—	—
	Talen	54	40	63	63
4 040 002	Rijkstechnische avondschool, Sationstraat, 18, DENDERLEEuw :				
B3/B2	Boekhouden	25	4	—	—
	Talen	115	71	—	—

		J.	M.	Cat.	Inr.
	Secretariaat	12	14	168	—
B6/B2	Mechanica	23	—	23	—
B2	Electriciteit	28	—	—	—
	Bouwbedrijf	49	—	77	—
C41g	Naad	—	82	82	350
4 041 003	Middelbare Handelsschool, Heldenplein, 5, DENDERMONDE :				
B3/B2	Boekhouden	18	15	—	—
	Secretariaat	5	22	—	—
	Talen	30	45	89	89
4 052 002	Rijkstechnische Handelsavondschool, Eikelstraat, 17, BEKLO :				
B3/B2	Talen	34	16	—	—
	Secretariaat	20	15	85	85
4 068 003	Rijkstechnische Handelsschool, Buizemontstraat, 70, GERAARDS-BERGEN :				
B3/B2	Talen	48	44	—	—
	Boekhouden	15	3	—	—
	Secretariaat	9	16	77	77
4 122 003	Rijkstechnische avondschool, Groendreef, 31, LOKEREN :				
B3/B2	Secretariaat	29	20	—	—
	Talen	60	30	97	97
4 128 002	Rijkstechnische avondscholen, Mevrouw Courtmanslaan, MALDEGEM :				
B2	Electro-mechanica	22	—	—	—
	Bouwbedrijf	20	—	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	12	—	49	—
B3/B2	Boekhouden	21	9	—	—
	Secretariaat	14	14	—	—
	Talen	26	24	67	—
C4M	Naad	—	62	62	—
C6	Huishoudkunde en Hotelbedrijf	—	15	15	193
4 159 002	Rijkstechnische avondcursussen, Kasteelstraat, NEDERBRAKEL :				
B3/B2	Boekhouden	22	13	35	—
B6/B2	Electriciteit	22	—	22	—
C4	Naad	—	31	31	—
C6	Huishoudkunde en Hotelbedrijf	—	15	15	103
4 168 003	Rijkstechnische Handelsavondschool, Dreef, 31, NINOVE :				
B3/B2	Boekhouden	18	1	—	—
	Secretariaat	5	21	—	—
	Talen	68	42	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	10	7	87	87
4 187 010	Rijkst. avondschool verbonden aan de Rijksmiddelbare school, Eindvies, OUDENAARDE :				
B3/B2	Boekhouden	17	13	—	—
	Secretariaat	23	18	—	—
	Talen	50	45	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	11	5	102	—
C4	Naad	—	49	49	151
4 239 003	Handelsavondschool, Parklaan, SINT-NIKLAAS :				
B3/B2	Boekhouden	12	9	—	—
	Secretariaat	19	19	—	—
	Talen	139	146	193	193

		J.	M.	Cat.	Inr.
4 275 002	Rijkstechnische avondschool, Gentse steenweg, 2, WETTEREN :				
	B3/B2 Secretariaat	30	18	—	—
	Talen	65	52	94	—
	C4 Naad	—	99	99	—
	C6 Huishoudkunde en Hotelbedrijf	—	11	11	204
4 287 008	Rijkst. avondschool verbonden aan de Rijksmiddelbare school, A. De Beukelaar, ZELE :				
	B3/B2 Boekhouden	17	5	—	—
	Secretariaat	12	17	—	—
	Talen	66	60	65	66
4 294 002	Rijkshandelsschool, Nijverheidsstraat, ZOTTEGEM :				
	B3/B2 Talen	29	18	—	—
	Boekhouden	16	6	—	—
	Secretariaat	44	24	92	—
	B6/B2 Hout	5	—	—	—
	Mechanica	7	—	—	—
	Electriciteit	16	—	28	120
4 002 029	Rijkstechnische school, Nieuwbeekstraat, 3, AALST :				
	A2 Mechanica	16	—	—	—
	Electriciteit	23	—	—	—
	Scheikunde	3	2	—	—
	Bouwbedrijf	1	—	45	—
	A3 Mechanica	121	—	—	—
	Electriciteit	57	—	—	—
	Hout	5	—	183	—
	B2 Electriciteit	8	—	—	—
	Mechanica	10	—	—	—
	B6/B2 Mechanica	69	—	—	—
	Electriciteit	36	—	—	—
	Hout	24	—	—	—
	Schoeisel	36	2	—	—
	Smederij-plaat-lassen	16	—	—	—
	Bouwbedrijf	30	—	213	—
	A4 Hout	3	—	—	—
	Mechanica	6	—	9	—
	B1 Mechanica	2	—	—	—
	Electriciteit	3	—	—	—
	Scheikunde	10	—	—	—
	Bouwbedrijf	5	—	20	—
	B2 Scheikunde	—	1	—	—
	Bouwbedrijf	1	—	—	—
	Radio-electriciteit	6	—	26	496
7 058 004	Rijksmijnbouwschool, Maastrichterstraat, 100, HASSELT :				
	A1 Mijnbouw	13	—	—	—
	Bouwbedrijf	17	—	—	—
	Scheikunde	16	1	—	—
	Electriciteit	62	—	—	—
	Mechanica	23	—	132	—
	A2 Mijnbouw	14	—	—	—
	Bouwbedrijf	23	—	—	—
	Scheikunde	21	1	—	—
	Electriciteit	88	—	—	—
	Mechanica	59	—	206	—
	B1 Mijnbouw	4	—	—	—
	Bouwbedrijf	14	—	—	—
	Scheikunde	1	—	—	—
	Electriciteit	12	—	—	—
	Mechanica	10	—	41	—

		J.	M.	Cat.	Inr.
	B2 Mijnbouw	7	—	—	—
	Bouwbedrijf	2	—	—	—
	Electriciteit	22	—	—	—
	Mechanica	15	—	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	20	—	66	—
	B6/B5 Mechanica	27	—	—	—
	Electriciteit	5	—	—	—
	Metaal	10	—	—	—
	Bouwbedrijf	11	—	—	—
	Smederij-plaatijzerbewerking-lassen	38	—	—	—
	Radio-electriciteit	3	—	94	—
	A3 Mechanica	72	—	—	—
	Hout	5	—	77	616
7 041 016	Rijkstechnische avondschoon verbonden aan het Koninklijk Atheneum, Bret 15 B, GENK :				
	B3/B2 Boekhouden	14	3	—	—
	Secretariaat	26	17	—	—
	Talen	34	25	119	—
	C4 Naad	—	26	26	145
7 101 002	Rijkshandels- en Vakcursussen, Atheneumstraat, LEOPOLDSBURG :				
	B3/B2 Secretariaat	33	11	—	—
	Talen	107	16	145	—
	C4 Naad	—	69	69	214
7 105 007	Rijkstechnische avondschoon, LOMMEL :				
	B3/B2 Boekhouden	8	3	—	—
	Secretariaat	18	12	—	—
	Talen	32	16	72	—
	C41g Naad	—	25	25	—
	B6/B2 Hout	12	—	12	109
7 142 002	Rijksmiddelbare School, Leopoldlaan, OVERPELT :				
	B3/B2 Boekhouden	13	6	—	—
	Talen	26	31	—	—
	Secretariaat	21	27	91	—
	B6/B2 Mechanica	12	—	12	—
	C4 Naad	—	27	27	—
	B2 Bouwbedrijf	21	—	—	—
	Mechanica	14	—	35	165
7 166 003	Rijkstechnische avondschoon, Houtstraat, 46, SINT-TRUIDEN :				
	B3/B2 Boekhouden	5	2	—	—
	Secretariaat	30	11	—	—
	Talen	10	12	70	—
	B6/B2 Automobielen	28	—	28	98
7 173 003	Rijkstechnische avondschoon, Maastrichterstraat, 10, TONGEREN :				
	B3/B2 Secretariaat	16	18	—	—
	Talen	24	27	60	60
7 035 008	Rijkstechnische avondschoon, EISDEN :				
	C4 Naad	—	36	36	—
	B3/B2 Boekhouden	10	2	—	—
	Secretariaat	12	11	—	—
	Talen	23	12	55	91
7 014 008	Rijkstechnische avondschoon, Hospitaalstraat, BILZEN :				
	B3/B2 Talen	15	21	—	—
	Secretariaat	12	8	—	—
	Boekhouden	6	—	51	51

		J.	M.	Cat.	Inr.
7 166 004	Rijks Hogere Middelbare Land- en Tuinbouwschool, « Ter Melveren Biest », SINT-TRUIDEN :				
A2A	Landbouw	39	—	—	—
	Tuinbouw	18	—	57	—
A3A	Landbouw	24	—	24	81
7 173 006	Rijkstechnische school, Vermeylenstraat, 3, TONGEREN :				
B6/B2	Mechanica	22	—	—	—
	Hout	1	—	23	—
A3	Electriciteit	10	—	—	—
	Mechanica	96	—	—	—
	Hout	28	—	134	—
A2	Mechanica	7	—	—	—
	Electriciteit	10	—	—	—
	Algemene en voorbereidende vakken	7	—	24	—
B2	Mechanica	24	—	—	—
	Bouwbedrijf	12	—	36	217
7 166 013	Rijkstechnische avondschoon, Diesterstraat, 44, SINT-TRUIDEN :				
C4	Naad	—	67	67	67
7 173 004	Technische avondschoon in de instelling van de Rijksmiddelbare meisjesschool, Sint-Ursulastraat, TONGEREN :				
C4	Naad	—	24	24	—
C6	Huishoudkunde en Hotelbedrijf	—	6	6	—
C1	Naad	—	46	46	—
C3	Naad	—	49	49	—
C5/C1	Huishoudkunde	—	9	9	134

ETABLISSEMENTS TECHNIQUES DE L'ETAT.

Situation au 15 octobre 1956.

2. Enseignement du régime français :

RIJKSINRICHTINGEN VOOR TECHNISCH ONDERWIJS.

Toestand op 15 oktober 1956.

2. Onderwijs alleen in het Frans :

		G.	F.	Cat.	Etab.
2 220 001	Institut ménager et agricole de l'Etat, Domaine d'Argenteuil par Waterloo, OHAIN :				
	C1A Agriculture	—	43	43	—
	C1An Enseignement des cours techniques	—	34	34	—
	C2Aa Agriculture	—	28	28	105
2 056 001	Ecole industrielle et professionnelle, rue des Longues-Haies, COURT-SAINT-ETIENNE :				
	A3 Electricité	64	—	—	—
	Mécanique	96	—	—	—
	Modelage	23	—	—	—
	Menuiserie	19	—	202	—
	B3/B2 Cours généraux et préparatoires	10	10	—	—
	Secrétariat	3	24	—	—
	Comptabilité	14	9	—	—
	Langues	14	20	67	—
	B2 Cours généraux et préparatoires	15	—	—	—
	Mécanique	38	—	—	—
	Electricité	21	—	—	—
	Chimie	16	—	90	—
	B5 Construction	26	—	26	—
	B6/B5 Mécanique	10	—	10	395
2 264 027	Institut d'Etudes sociales de l'Etat, 17, rue d'Ecosse, SAINT-GILLES :				
	A2 Cours généraux et préparatoires	2	9	11	—
	A8/A1 Services paramédicaux et sociaux	8	60	68	79
2 041 003	Ecole industrielle et commerciale supérieure, 16, rue Schepers, BRAINE-L'ALLEUD :				
	B3/B2 Secrétariat	1	18	—	—
	Langues	13	23	43	43
2 137 003	Ecole commerciale du soir de l'Etat, 4, rue Saint-Jean, JODOIGNE :				
	B3/B2 Comptabilité	10	8	—	—
	Secrétariat	18	46	—	—
	Langues	31	30	76	76
2 340 016	Ecole technique de l'Etat du soir, avenue Orban, WOLUWE-SAINT-PIERRE :				
	B2 Cours généraux et préparatoires	10	—	10	—
	B3/B2 Comptabilité	5	5	—	—
	Langues	8	12	30	40
5 318 001	Ecole professionnelle de l'Etat pour jeunes filles avec section normale, rue du Berceau, PERUIWELZ :				
	C1 Couture	—	202	202	—
	C3-1 Couture	—	131	131	—
	D Couture	—	22	—	—
	Enseignement des cours techniques	—	35	57	—
	C4 Couture	—	114	—	—
	Modes	—	17	—	—
	Tissage	—	18	149	—
	C6 Ménage et hôtellerie	—	110	110	649

		G.	F.	Cat.	Étab.
5 340 004	Ecole professionnelle de l'Etat pour jeunes filles, 78, Grand'rue, RANCE :				
	C1 Couture	—	67	67	—
	C4 Couture	—	56	56	—
	C6 Ménage et hôtellerie	—	21	21	—
	C3-2 Couture	—	8	8	152
5 207 001	Institut ménager et agricole de l'Etat, 2 B. chaussée de Valenciennes, IRCHONWELZ-LEZ-ATH :				
	C1A Agriculture	—	37	37	—
	C5/C1 Ménage et hôtellerie	—	13	13	—
	C1An Enseignement des cours techniques	—	21	21	—
	D Enseignement des cours techniques	—	18	18	89
5 131 004	Ecole professionnelle et ménagère de l'Etat, 11, rue des Ecoles,				
	C4pr Couture	—	25	25	—
	C6 Ménage et hôtellerie	—	8	8	33
5 290 005	Ecole technique et Musée professionnel de l'Etat, 46, rue R. Warocqué, MORLANWEZ :				
	A2 Mécanique	54	—	—	—
	Electricité	73	—	127	—
	A3 Mécanique	165	—	—	—
	Electricité	168	—	—	—
	Menuiserie	72	—	—	—
	Modelage	1	—	406	—
	D Enseignement des cours techniques	28	—	28	—
	B1 Mécanique	61	—	—	—
	Electricité	17	—	—	—
	Radioélectricité	4	—	—	—
	Construction	14	—	—	—
	Constructions métalliques	15	—	111	—
	B2 Mines	50	—	—	—
	Mécanique	74	—	—	—
	Construction	6	—	130	—
	B3/B1 Comptabilité	29	8	—	—
	Langues	22	3	62	—
	B3/B2 Comptabilité	19	8	—	—
	Secrétariat	5	15	—	—
	Langues	15	9	71	—
	B6/B2 Forge-tôle-soudure	40	—	—	—
	Mécanique	104	—	—	—
	Electricité	75	—	—	—
	Radioélectricité	18	—	—	—
	Menuiserie	7	—	—	—
	Modelage	5	—	249	1184
5 340 001	Ecole technique et commerciale de l'Etat, 49, rue du Commerce, RANCE :				
	A3 Mécanique	114	—	—	—
	Menuiserie	31	—	145	—
	B2 Electro-mécanique	12	—	—	—
	Agriculture	10	—	—	—
	Cours généraux et préparatoires	31	5	58	—
	B3/B2 Comptabilité	12	24	—	—
	Secrétariat	11	25	37	—
	B6/B2 Mécanique	33	—	33	273
5 277 006	Institut d'études sociales de l'Etat, 31, avenue Reine Astrid, MONS :				
	A1 Services paramédicaux et sociaux	19	4	23	—
	A8/A2 Cours généraux et préparatoires	1	1	2	—
	A8/A1 Services paramédicaux et sociaux	3	28	31	56

		G.	F.	Cat.	Étab.
5 014 005	Ecole industrielle et commerciale de l'Etat, 3, rue du Collège, ATH.				
B2	Cours généraux et préparatoires	35	—	—	—
	Construction	39	—	74	—
B5	Métaux	15	—	—	—
	Bâtiment	22	—	37	—
B3/B2	Comptabilité	30	24	—	—
	Secrétariat	4	46	—	—
	Langues	65	22	191	—
B6/B2	Forge-tôle-soudure	27	—	—	—
	Mécanique	16	—	—	—
	Automobile	18	—	61	363
5 099 004	Ecole industrielle de l'Etat, 23, rue de l'Athénée, DOUR :				
B1	Electro-mécanique	32	—	—	—
	Construction	8	—	40	—
B2	Cours généraux et préparatoires	44	—	—	—
	Mécanique	8	—	—	—
	Constructions mécaniques	10	—	—	—
	Construction	16	—	—	—
	Mines	28	—	—	—
	Constructions métalliques	19	—	—	—
	Couture	4	8	137	—
B3/B1	Comptabilité	22	1	23	—
B6/B2	Electricité	6	—	—	—
	Radioélectricité (Electronique)	14	—	20	—
B3/B2	Comptabilité	49	22	—	—
	Secrétariat	27	23	—	—
	Langues	27	22	170	—
C4	Couture	—	22	22	—
C6	Ménage et hôtellerie	—	100	100	512
5 141 002	Ecole industrielle et commerciale de l'Etat, 9, rue de Lambrechies, FRAMERIES :				
B2	Cours généraux et préparatoires	45	—	—	—
	Constructions métalliques	6	—	—	—
	Electricité	10	—	—	—
	Construction	21	—	—	—
	Mines	50	—	119	—
B3/B2	Comptabilité	23	20	—	—
	Secrétariat	7	29	—	—
	Langues	25	12	90	—
B6/B2	Radioélectricité	14	—	—	—
	Mécanique	11	—	25	—
B6/B5	Mécanique	20	1	21	255
5 313 003	Ecole industrielle commerciale et professionnelle de l'Etat, avenue Fenelon, PATURAGES :				
B1	Cours généraux et préparatoires	11	—	11	—
B2	Cours généraux et préparatoires	19	—	—	—
	Electro-mécanique	25	—	—	—
	Construction	18	—	—	—
	Mines	11	—	72	—
B3/B2	Comptabilité	17	24	—	—
	Secrétariat	12	20	—	—
	Langues	45	23	87	—
C4	Couture	—	18	18	—
C6	Ménage et hôtellerie	—	25	25	213
5 318 005	Ecole industrielle et commerciale de l'Etat, 48, Boulevard Léopold III, PERUWELZ :				
B3/B1	Comptabilité	35	7	42	—

		G.	F.	Cat.	Étab.
	B2 Cours généraux et préparatoires	41	—	—	—
	Mécanique	26	—	—	—
	Electricité	10	—	—	—
	Construction	24	—	72	—
	B6/B2 Mines	54	—	—	—
	Bâtiment	32	3	—	—
	B3/B2 Cours généraux et préparatoires	19	5	—	—
	Comptabilité	44	32	—	—
	Secrétariat	50	56	—	—
	Langues	98	48	155	—
	B6/B2 Mécanique	57	—	—	—
	Electricité	21	—	—	—
	Forge-tôle-soudure	28	—	—	—
	Bois	27	—	196	465
5 336 002	Ecole industrielle, commerciale et professionnelle de l'Etat, 26, rue Debast, QUIEVRAIN :				
	B2 Cours généraux et préparatoires	63	—	—	—
	Constructions mécaniques	45	—	—	—
	Constructions métalliques	27	—	135	—
	B3/B2 Comptabilité	21	27	—	—
	Secrétariat	11	21	—	—
	Langues	—	30	48	—
	C4M Couture	—	29	29	—
	B6/B2 Forge-tôle-soudure	56	—	56	268
5 397 002	Ecole commerciale et professionnelle de l'Etat, 52, Grand rue, THUIN :				
	B3/B2 Secrétariat	2	16	—	—
	Comptabilité	4	8	—	—
	Langues	59	21	93	—
	C4pr Couture	—	28	28	121
6 160 009	Institut technique agricole de l'Etat, 3, rue Saint-Victor, HUY :				
	A1 Agriculture	47	—	47	—
	A2A Agriculture	111	—	111	—
	A2An Enseignement des cours techniques	6	—	6	—
	A3A Agriculture	40	—	40	204
6 350 004	Ecole ménagère agricole de l'Etat, à WAIMES :				
	C2Aa Agriculture	—	59	59	—
	C4 Couture	—	29	29	88
6 095 007	Ecole technique de l'Etat annexée à l'enseignement moyen, 26, rue de Montjoie, EUPEN :				
	C4 Couture	—	45	45	—
6 136 006	Ecole technique du soir (coupe et couture), 8, rue de l'Eglise, HANNUT :				
	C4 Couture	—	20	20	20
6 359 007	Ecole professionnelle du soir, 4, rue Lejeune, WAREMME :				
	C4pr. Couture	—	30	30	30
6 283 006	Ecole du soir de l'Etat, rue de la Poste, SAINT-GEORGES-SUR-MEUSE (Stockay) :				
	B2 Cours généraux et préparatoires	11	—	—	—
	Electro-mécanique	18	—	—	—
	Mécanique	20	2	51	—
	B3/B2 Comptabilité	17	7	—	—
	Secrétariat	6	16	—	—
	Langues	41	15	72	—

		G.	F.	Cat.	Etab.
	B6/B2 Forge-tôle-soudure	22	—	22	—
	C4pr. Couture	—	35	35	—
	C6 Ménage et hôtellerie	—	26	26	206
6 287 003	Ecole industrielle de l'Etat avec section commerciale et cours professionnels du soir, rue de Luxembourg, SAINT-VITH :				
	B3/B2 Comptabilité	16	23	39	—
	C4pr. Couture	—	30	30	69
6 359 006	Ecole commerciale et industrielle du soir, 3, rue Lejeune, WAREMME :				
	B3/B1 Comptabilité	8	1	9	—
	B2 Cours généraux et préparatoires	6	—	—	—
	Electro-mécanique	32	—	—	—
	Construction	10	—	—	—
	Mécanique	16	—	64	—
	B3/B2 Comptabilité	16	—	16	89
6 303 007	Ecole technique du soir de l'Etat, rue des Prairies, SOUMAGNE :				
	B2 Cours généraux et préparatoires	55	—	—	—
	Mécanique	17	—	72	—
	B3/B2 Comptabilité	13	7	—	—
	Secrétariat	12	10	—	—
	Langues	41	31	69	—
	B6/B2 Forge-tôle-soudure	26	—	26	—
	C4 Couture	—	18	18	—
	C6 Ménage et hôtellerie	—	14	14	199
6 155 004	Ecole technique du soir de l'Etat, 58, rue de Hambourg, HAMBOURG :				
	B3/B2 Secrétariat	10	2	—	—
	Langues	20	13	42	—
	B6/B2 Electricité	8	—	8	—
	C4 Couture	—	12	12	62
8 006 017	Ecole technique de l'Etat, rue Henri Busch, ARLON :				
	A3 Mécanique	43	—	—	—
	Bois	4	—	—	—
	Electricité	55	—	102	—
	A2 Mécanique	11	—	—	—
	Electricité	11	—	22	—
	A4 Bois	2	—	—	—
	Mécanique	6	—	6	—
	B2 Cours généraux et préparatoires	20	—	—	—
	Electricité	12	—	32	—
	B6/B2 Bois	3	—	—	—
	Electricité	9	—	—	—
	Mécanique	7	—	19	183
8 009 002	Ecole industrielle supérieure de l'Etat, rue du Centre, ATHUS :				
	B1 Electro-mécanique	17	—	17	—
	B2 Cours généraux et préparatoires	38	—	38	55
8 117 002	Ecole agricole et de mécanique agricole de l'Etat, Cité Martin, LIBRAMONT :				
	A3 Bois	16	—	—	—
	Mécanique	16	—	32	—
	B2 Mécanique	34	—	34	66
8 117 003	Ecole ménagère agricole de l'Etat, Cité Martin, LIBRAMONT :				
	C2Aa Agriculture	—	20	20	—
	C4 Couture	—	19	19	—
	C1 Couture	—	10	10	49

		G.	F.	Cat.	Étab.
8 109 002	Ecole professionnelle du soir, rue de Harzé, LA ROCHE-EN-ARDENNE :				
	C4 Couture	—	14	14	14
8 027 002	Ecole de coupe et de confection du soir et Section de sténo-dactylographie, rue du Gibet, BERTRIX :				
	C4 Couture	—	28	28	28
8 102 001	Institut technique et agricole de l'Etat Institut ménager agricole, Château du Mont, IZEL-SUR-SEMOIS :				
	A1 Agriculture	30	—	30	—
	A2A Agriculture	60	—	60	—
	A3A Agriculture	26	—	26	—
	A3 Mécanique	25	—	—	—
	Electricité	38	—	63	—
	B3/B2 Langues	11	5	16	—
	C1A Agriculture	—	35	35	—
	C2Aa Agriculture	—	54	54	—
	C1An Enseignement des cours techniques	—	19	19	303
8 019 002	Ecole commerciale moyenne du soir, 12, avenue de la Gare, BASTOGNE :				
	B3/B2 Secrétariat	6	13	—	—
	Langues	25	14	58	58
8 126 002	Ecole commerciale du soir, chaussée de Rochefort, MARCHE-EN-FAMENNE :				
	B3/B2 Comptabilité	18	15	—	—
	Secrétariat	15	20	—	—
	Langues	47	40	112	—
	C4 Couture	—	17	17	129
8 147 007	Ecole technique du soir de l'Etat, NEUFCHATEAU :				
	B3/B2 Cours généraux et préparatoires	11	2	—	—
	Comptabilité	16	7	—	—
	Langues	26	23	—	—
	Secrétariat	10	12	68	68
8 225 004	Ecole technique de l'Etat, cours du soir, 44, Faubourg d'Arival, VIRTON :				
	C4 Couture	—	9	9	—
	B4/B2 Arts décoratifs	57	23	80	89
8 009 006	Ecole technique du soir de l'Etat, 31, rue du Centre, ATHUS :				
	B3/B2 Langues	22	27	—	—
	Secrétariat	4	11	31	31
9 236 042	Ecole technique de l'Etat, 58, rue du Fer, NAMUR :				
	A2 Electricité	31	—	—	—
	Mécanique	18	—	—	—
	Construction	27	—	76	—
	A3 Bois	30	—	—	—
	Mécanique	122	—	—	—
	Electricité	49	—	201	—
	A4 Bois	12	—	—	—
	Mécanique	11	—	23	—
	B1 Cours généraux et préparatoires	4	—	4	—
	B2 Cours généraux et préparatoires	18	—	18	—
	B6/B2 Mécanique	30	—	—	—
	Bois	10	—	—	—
	Electricité	18	—	58	—
	D Enseignement des cours techniques	8	—	8	388

		G.	F.	Cat.	Étab.
9 178 003	Ecole technique de l'Etat, 4, Place Communale, JEMELLE :				
A3	Mécanique	46	—	—	—
	Electricité	59	—	—	—
	Bois	11	—	116	—
B2	Mécanique	24	—	—	—
	Electricité	22	—	46	162
9 236 016	Ecole professionnelle de l'Etat pour jeunes filles, avec section normale, 6 B, rue Basse-Marcelle, NAMUR :				
A6/A2	Commerce	—	23	23	—
A6/A3	Commerce	—	58	58	—
C1	Couture	—	176	176	—
C3-1	Couture	—	127	127	—
C4	Couture	—	45	45	—
D	Enseignement des cours techniques	—	26	—	—
	Couture	—	8	34	463
9 085 013	Ecole technique de l'Etat, 7, rue G. Cousot, DINANT :				
A3	Electricité	51	—	—	—
	Bois	30	—	—	—
	Mécanique	41	—	122	—
A7/A3	Bijouterie	7	—	7	—
B3/B2	Secrétariat	3	13	—	—
	Langues	8	24	25	—
B6/B2	Bois	11	—	—	—
	Fonderie	7	—	—	—
	Mécanique	10	—	—	—
	Modelage	6	2	—	—
	Bijouterie	5	—	35	—
B4/B2	Arts décoratifs	2	8	10	199
9 262 005	Ecole technique du soir de l'Etat, 2, rue du Collège, PHILIPPE-VILLE :				
B3/B2	Cours généraux et préparatoires	11	2	—	—
	Comptabilité	10	15	—	—
	Secrétariat	19	28	—	—
	Langues	5	10	48	—
C4	Couture	—	9	9	57
9 120 004	Ecole technique du soir de l'Etat, 24, rue Franceschini, FOSSE :				
B2	Electricité	4	—	—	—
	Mécanique	9	—	13	—
B3/B2	Comptabilité	11	9	—	—
	Secrétariat	—	2	—	—
	Langues	3	3	28	—
B6/B2	Mécanique	23	—	—	—
	Electricité	5	—	—	—
	Forge-tôle-soudure	8	—	—	—
	Bois	10	—	46	—
C4	Couture	—	12	12	99

ETABLISSEMENTS TECHNIQUES DE L'ÉTAT.

Situation au 15 octobre 1956.

3. Enseignement bilingue :

RIJKSINRICHTINGEN VOOR TECHNISCH ONDERWIJS.

Toestand op 15 oktober 1956.

3. Tweetalig onderwijs :

		G.	F.	J.	M.	Cat.	E. — I.
1 002 007	Rijkshandelshogeschool, Schildersstraat, 41, ANTWERPEN:						
	Onderwijs van technische vakken.	—	—	21	—	203	—
A5	Handel	—	—	177	26	—	—
A5	Commerce	101	18	—	—	—	—
	Enseign. de cours techn.	21	—	—	—	119	322
3 132 005	Ecole technique de l'Etat, 1, place de la Jus- tice, MOUSCRON:						
B5	Tissage	—	18	—	—	—	—
	Bâtiment	26	—	—	—	44	—
B1	Electromécanique	32	—	—	—	32	—
B3/B2	Comptabilité	13	10	—	—	—	—
	Secrétariat	8	38	—	—	—	—
	Langues	49	79	—	—	142	—
B6/B2	Mécanique	24	—	—	—	—	—
	Menuiserie	13	—	—	—	—	—
	Tissage	15	—	—	—	—	—
	Automobile	16	—	—	—	—	—
	Bâtiment	24	1	—	—	—	—
	Radio-électricité	10	—	—	—	—	—
	Forge-Tôle-Soudure	14	—	—	—	117	—
A2	Mécanique	17	—	—	—	—	—
	Electricité	27	—	—	—	—	—
	Tissage	6	—	—	—	—	—
	Construction	7	—	—	—	57	—
	Mechanica	—	—	5	—	5	—
A3	Mécanique	53	—	—	—	—	—
	Electricité	52	—	—	—	—	—
	Bois	29	—	—	—	—	—
	Tissage	36	—	—	—	—	—
	Bâtiment	21	—	—	—	191	—
	Mechanica	—	—	23	—	23	—
C3	Couture	—	28	—	—	28	—
B2	Filature	16	1	—	—	17	656
4 201 004	Rijkstechnische School, Vanhovestraat, 36, RONSE:						
A2	Electriciteit	—	—	18	—	—	—
	Weeffkunde	—	—	9	—	—	—
	Mechanica	—	—	17	—	44	—
A3	Schrijnwerkerij	—	—	17	—	—	—
	Weeffkunde	—	—	13	—	—	—
	Mechanica	—	—	39	—	—	—
	Electriciteit	—	—	29	—	98	—
	Tissage	10	—	—	—	—	—
	Menuiserie	13	—	—	—	—	—
	Mécanique	62	—	—	—	85	—
B3/B2	Boekhouden	—	—	9	7	—	—
B3/B2	Comptabilité	6	7	—	—	—	—
	Langues	2	6	—	—	21	—
	Secrétariat	—	—	8	14	—	—
	Talen	—	—	29	19	86	—

		G.	F.	J.	M.	Cat.	E. — I.
	B6/B2						
	Automobielen	—	—	18	—	—	—
	Automobiles	13	—	—	—	—	—
	Bouwbedrijf	—	—	15	—	—	—
	Electriciteit	—	—	17	—	—	—
	Gebouw	—	—	15	4	—	—
	Weefkunde	—	—	17	13	—	—
	Tissage	15	1	—	—	29	—
	Mechanica	—	—	38	—	—	—
	Schrijnwerkerij	—	—	20	—	—	—
	Breiw.-bord. kunstweven	—	—	5	—	—	—
	Verfkunde	—	—	6	—	168	531
4 201 016	Rijksberoepsschool voor meisjes, Kasteel- straat, 96, RONSE :						
	C1 Naad	—	—	—	30	30	—
	Couture	—	37	—	—	37	—
	C3 Naad	—	—	—	24	24	—
	Couture	—	32	—	—	32	—
	C4 Naad	—	—	—	50	50	—
	Couture	—	42	—	—	42	—
	A6/A3 Handel	—	—	—	3	3	—
	Commerce	—	—	—	9	9	227
2 003 005	Ecole technique supérieure de l'Etat. 1, rue Chomé Wijns, ANDERLECHT :						
	A1 Mécanique	29	—	—	—	—	—
	Electricité	21	—	—	—	—	—
	Radio-électricité	57	—	—	—	—	—
	Chimie	10	—	—	—	—	—
	Construction	25	—	—	—	142	—
	Mechanica	—	—	15	—	—	—
	Electriciteit	—	—	11	—	—	—
	Radio-electriciteit	—	—	24	—	—	—
	Scheikunde	—	—	25	1	—	—
	Bouwbedrijf	—	—	13	—	89	—
	A2 Chimie	15	—	—	—	—	—
	Radio-électricité	52	—	—	—	—	—
	Construction	12	—	—	—	—	—
	Electricité	9	—	—	—	—	—
	Mécanique	35	—	—	—	—	—
	Cours génér. et préparat.	53	—	—	—	176	—
	Mechanica	—	—	24	—	—	—
	Electriciteit	—	—	9	—	—	—
	Radio-electriciteit	—	—	24	—	—	—
	Scheikunde	—	—	2	—	—	—
	Bouwbedrijf	—	—	6	—	—	—
	Algem. en voorber. vakken	—	—	19	—	84	—
	A3 Mécanique	41	—	—	—	—	—
	Electricité	80	—	—	—	—	—
	Menuiserie	10	—	—	—	131	—
	Mechanica	—	—	49	—	—	—
	Electriciteit	—	—	48	—	—	—
	Schrijnwerkerij	—	—	6	—	103	—
	B1 Mécanique	24	—	—	—	—	—
	Mechanica	—	—	23	—	—	—
	Electricité	41	—	—	—	—	—
	Electriciteit	—	—	18	—	—	—
	Construction	13	—	—	—	—	—
	Bouwbedrijf	—	—	8	—	—	—
	Chimie	12	—	—	—	90	—
	Scheikunde	—	—	7	—	56	—

			G.	F.	J.	M.	Cat.	E. — 1.
	B2	Mécanique	9	—	—	—	—	—
		Mechanica	—	—	12	—	—	—
		Electricité	15	—	—	—	—	—
		Electriciteit	—	—	8	—	—	—
		Construction	8	—	—	—	—	—
		Bouwbedrijf	—	—	4	—	—	—
		Cours génér. et préparat. ...	19	—	—	—	—	—
		Algem. en voorber. vakken ...	—	—	17	—	44	—
		Chimie-Scheikunde	29	2	3	—	82	—
	B3/B1	Comptabilité	25	3	—	—	28	—
	B3/B2	Comptabilité	16	6	—	—	—	—
		Secrétariat	4	16	—	—	—	—
		Langues	72	53	—	—	124	—
	B6/B2	Métaux	20	—	—	—	—	—
		Metalen	—	—	39	—	—	—
		Electricité	28	—	—	—	—	—
		Electriciteit	—	—	33	—	—	—
		Bois	10	—	—	—	—	—
		Hout	—	—	14	—	—	—
		Forge-Tôle-Soudure	11	—	—	—	—	—
		Smederij--Plaat-Lassen	—	—	19	—	—	—
		Mécanique	26	—	—	—	—	—
		Mechanica	—	—	37	—	—	—
		Filature	6	—	—	—	—	—
		Tissage	5	—	—	—	—	—
		Bonneterie	—	1	—	—	—	—
		Spinkunde	—	—	1	—	107	—
		Breiwerk	—	—	3	—	146	1 402
2 003 006	Institut Belge du Bois, rue Chomé Wyns, 1, ANDERLECHT :							
	A1	Bois	2	—	—	—	2	—
		Hout	—	—	4	—	4	—
	A2	Bois	8	—	—	—	8	—
		Hout	—	—	10	—	10	24
2 003 007	École pratique de la Maréchalerie de l'Etat, 28, rue Léon Delacroix, ANDERLECHT :							
	A3A	Agriculture	2	—	—	—	2	—
		Landbouw	—	—	33	—	33	35
2 003 035	Institut technique supérieur de l'Etat pour les industries nucléaires, 28, rue Léon Delacroix, ANDERLECHT :							
	A1	Industries nucléaires-chimie ...	3	—	—	—	—	—
		Industries nucléaires-technique ...	4	—	—	—	7	—
		Kernenergie-scheikunde	—	—	4	—	—	—
		Kernenergie-techniek	—	—	8	—	12	—
	A2	Industries nucléaires-chimie ...	8	—	—	—	—	—
		Industries nucléaires-technique ...	12	—	—	—	20	—
		Kernenergie-scheikunde	—	—	1	—	—	—
		Kernenergie-techniek	—	—	10	—	11	—
	B1	Industries nucléaires-chimie ...	26	1	—	—	—	—
		Industries nucléaires-technique ...	47	—	—	—	74	—
		Kernenergie-scheikunde	—	—	11	—	—	—
		Kernenergie-techniek	—	—	4	—	15	139
2 315 003	Rijkstuinbouwschool, De Bavaylei, 116, VIL- VOORDE :							
	A1	Landbouw	—	—	16	—	—	—
		Agriculture	18	—	—	—	40	—

		G.	F.	J.	M.	Cat.	E. — I.
2 044 077	A1	Tuinbouw	—	—	43	—	—
		Horticulture	22	—	—	59	—
	A2A	Tuinbouw	71	—	—	—	—
		Landbouw	15	—	—	—	—
		Algem. en voorber. vakken	29	—	—	115	—
	A2A	Horticulture	81	—	—	—	—
		Agriculture	21	—	—	—	—
		Cours génér. et préparat.	8	—	—	110	324
	Rijkstechnisch Instituut van meetkundige schatters van onroerende goederen, Eikstraat, 17, BRUSSEL:						
	B1	Algem. en voorber. vakken	74	2	—	76	—
		Cours génér. et préparat.	—	—	55	55	—
	B2	Cours génér. et préparat.	32	—	—	32	—
		Algem. en voorber. vakken	—	—	17	17	180

QUESTION.

a) Est-il exact qu'en ce moment les professeurs de l'Enseignement Technique ne se voient plus attribuer de compétences sur la base des diplômes qu'ils possèdent? Que, en d'autres termes, n'importe quelle branche peut être enseignée par n'importe quel professeur, à cela près que le professeur jouit d'un traitement établi en fonction du diplôme qu'il possède.

b) Certains professeurs recrutés depuis des années en vue d'enseigner les branches spéciales, ont vu leur traitement fortement réduit parce qu'ils n'étaient pas en possession du diplôme présentement requis. Ils ne peuvent toutefois être en possession de ce diplôme parce que celui-ci n'existait pas encore au moment de leur nomination (par ex. les professeurs de sténodactylographie dans les écoles A 2 doivent être en possession du diplôme A 1).

M. le Ministre a promis que l'éventuelle assimilation serait prévue par arrêté royal.

M. le Ministre peut-il nous dire quand paraîtra cet arrêté royal?

RÉPONSE.

a) En vertu de la loi du 27 juillet 1955 l'octroi de subsides-traitements au personnel des écoles privées, subventionnées, n'est plus subordonné à la possession d'un diplôme déterminé.

Le diplôme ne peut influencer que l'échelle barémique à appliquer.

b) Les possibilités d'assimilation seront prévues dans les arrêtés barémiques qui doivent encore paraître, tant pour le personnel de l'enseignement technique de l'Etat que pour celui de l'enseignement subsidie.

Cet arrêté paraîtra incessamment.

QUESTION.

a) A quelle date M. le Ministre prévoit-il le règlement définitif de la situation des professeurs retraités de l'enseignement libre agréé? Dans le rapport à la Commission sénatoriale on se réfère, à propos de ces pensions, au *Bulletin des Questions et Réponses*, n° 6, du 26 décembre 1956 dans lequel M. le Ministre a répondu que « le problème soulevé sera définitivement résolu dans un avenir très rapproché ».

Nous apprendrions avec plaisir où en est cette question.

b) Existe-t-il un critère déterminé d'après lequel sont calculées les avances payées jusqu'à présent?

VRAAG.

a) Is het juist dat op dit ogenblik aan de leerkrachten in het Technisch Onderwijs geen bevoegdheden meer worden toegekend op grond van de diploma's welke zij bezitten? Dat m.a.w. gelijk welk vak mag onderwezen worden door gelijk welke leerkracht, met dien verstande echter dat de leerkracht een wedde geniet die afhangt van het diploma dat hij bezit?

b) Sommige leerkrachten, sedert jaren aangeworven voor het onderwijs in speciale vakken, zagen hun wedde sterk verminderd omdat zij niet in het bezit zijn van het nu vereiste diploma. Zij kunnen echter dat diploma niet bezitten, daar, op 't ogenblik van hun aanstelling, dat diploma nog niet bestond (bv. leraars in stenodactylografie in A 2 scholen moeten het diploma A 1 bezitten).

De heer Minister beloofde dat een koninklijk besluit de eventuele gelijkenschakeling zou voorzien.

Kan dhr Minister ons medelen wanneer dit koninklijk besluit zal verschijnen?

ANTWOORD.

a) De wet van 27 juli 1955 maakt voor het personeel van het bijzonder gesubsidiëerd onderwijs het verlenen van weddetoeelagen niet meer afhankelijk van het bezit van een bepaald diploma.

Het is enkel de toe te passen weddeschaal die door de aard van het diploma bepaald wordt.

b) De mogelijkheden van gelijkenschakeling zullen voorzien worden in de baremabesluiten die nog moeten verschijnen zowel voor het personeel van het Rijkstechnisch als voor dat van het gesubsidiëerd onderwijs.

Deze besluiten zullen eerlang verschijnen.

VRAAG.

a) Wanneer voorziet dhr Minister de definitieve regeling van de toestand der gepensioneerde leerkrachten van het erkend vrij onderwijs? In het verslag van de Senaatscommissie wordt in verband met deze pensioenen verwezen naar het *Bulletijn van Vragen en Antwoorden*, n° 6, van 26 december 1956, waar dhr Minister geantwoord heeft dat « de opgeworpen kwestie eerstdaags haar beslag » zou krijgen.

Gaarne zouden wij vernemen hoever deze zaak reeds gevorderd is.

b) Bestaat er een bepaalde maatstaf volgens dewelke de tot hiertoe uitgekeerde voorschotten worden berekend?

RÉPONSE.

a) Ainsi qu'il a été communiqué dans le *Bulletin des Questions et Réponses*, n° 6, du 26 décembre 1956, la question des pensions pourra être définitivement réglée quand aura paru l'arrêté fixant les échelles de traitements servant de base au calcul des subsides-traitements.

Cet arrêté sera soumis incessamment au Conseil supérieur de l'Enseignement technique.

b) Le paiement des pensions et le calcul des avances sont de la compétence du Ministère des Finances.

QUESTION.

Dans le rapport du Sénat il est dit à propos de la formation des infirmières :

- il devra y avoir de nouvelles catégories;
- les avant-projets sont à peu près terminés.

Serait-il possible d'obtenir des renseignements complémentaires au sujet de ces catégories ?

1° Ces écoles appartiendront-elles aux degrés A 3, A 2, A 1 ?

2° Quelles seront les conditions d'admission aux écoles A 3, A 2 et A 1 ?

3° Quels diplômes des écoles de ce genre délivreront-elles ?

Quels seront les établissements qui les délivreront :

- aux puéricultrices diplômées ?
- les infirmières de sanatorium ?
- les infirmières des établissements d'aliénés et psychiatriques ?
- les gardes-malades ?
- les infirmières ?
- les infirmières graduées ?

4° Quels diplômes seront exigés des professeurs, tant pour les cours pratiques que théoriques, qui enseigneront dans ces différentes catégories d'écoles ?

5° En vertu de quelles dispositions légales les écoles d'infirmières passant d'une catégorie à une autre pourront-elles être subsidiées immédiatement ?

RÉPONSE.

Les questions posées par l'honorable Membre sont prématurées, une réglementation n'ayant pas encore été fixée définitivement en l'occurrence.

QUESTION.

Puis-je connaître la raison pour laquelle un ingénieur technique des industries de fermentation a été exclu lors d'un concours en vue du recrutement d'un chimiste à la direction du matériel et des achats des Chemins de fer ?

RÉPONSE.

Cette question est de la compétence de M. le Ministre des Communications.

ANTWOORD.

a) Zoals medegedeeld in het *Bulletijn van Vragen en Antwoorden*, n° 6, van 26 december 1956, is de definitieve regeling van de pensioenen afhankelijk van het verschijnen van het besluit houdende vaststelling der weddeschalen die tot grondslag dienen voor de berekening van de weddetoelagen.

Dit besluit wordt eerstdaags aan de Hoge Raad voor het Technisch Onderwijs voorgelegd.

b) De uitbetaling van de pensioenen en de berekening van de voorschotten behoren tot de bevoegdheid van de Minister van Financiën.

VRAAG.

1. In verslag van Senaat betreffende de opleiding van verpleegsters staat vermeld :

- er zullen nieuwe categorieën moeten komen;
- de voorontwerpen zijn nagenoeg klaar.

Indien mogelijk nadere toelichting nopens categorieën.

1° Zullen het scholen zijn A 3, A 2, A 1 ?

2° Welke zullen de ingangsvoorwaarden zijn tot deze scholen A 3, A 2, A 1 ?

3° Welke diploma's zullen deze soorten van scholen afleveren ?

Wie de gediplomeerde :

- kinderverzorgsters ?
- de sana-verpleegsters ?
- de verpleegsters van krankzinnigen- en psychiatriegestichten ?
- de ziekenoppassers ?
- de verpleegsters ?
- de gegradueerden in de verpleegkunde ?

4° Welke diploma's zullen geëist worden van de leerkrachten, zo voor de praktische als theoretische vakken, die in deze verschillende soorten van scholen zullen onderwijzen ?

5° Ingevolge welke wettelijke beschikkingen zullen verpleegstersscholen die veranderen van categorie onmiddellijk kunnen gesubsidieerd worden ?

ANTWOORD.

De door het achtbaar Lid gestelde vragen zijn voorbarig, daar ter zake nog geen definitieve regeling werd getroffen.

VRAAG.

Mag ik de reden kennen, waarom een technisch ingenieur in de gistingbedrijven, uitgesloten wordt bij de wedstrijd voor de indienstneming als chemist bij de Directie van het materieel en de aankopen bij de Spoorwegen ?

ANTWOORD.

Die vraag valt in de bevoegdheid van de heer Minister van Verkeerswezen.

VII. — Questions concernant
différentes branches de l'enseignement.

QUESTION.

Quel est, suivant le modèle ci-dessous, la population par classe dans les sections suivantes de l'enseignement de l'Etat :

- a) Section préparatoires ?
- b) Sections familiales ?
- c) Sections pré-industrielles ?
- d) Sections pré-agricoles ?

A. — Écoles gardiennes et écoles primaires.

VII. — Vragen betrekking hebbend
op verschillende takken van het onderwijs.

VRAAG.

Welk is, volgens onderstaand model, het aantal leerlingen per studiejaar in de volgende afdelingen van het Rijksonderwijs :

- a) Voorbereidende afdelingen ?
- b) Familiale afdelingen ?
- c) Pre-industriële afdelingen ?
- d) Pre-landbouwaafdelingen ?

A. — Bewaarscholen en lagere scholen.

Inrichting Nederlands taalstelsel — <i>Etablissement</i> <i>Régime linguistique</i> <i>néerlandais</i>	Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas — <i>Écoles gardiennes</i> <i>Nombre d'élèves par classe</i>	LAGERE SCHOLEN — ÉCOLES PRIMAIRES							
		Aantal leerlingen per klas — <i>Nombre d'élèves par classe</i>						Totaal aantal leerlingen — <i>Nombre total d'élèves</i>	Totaal aantal klassen — <i>Nombre total des classes</i>
		1 ^{ste} studiej.	2 ^{de} studiej.	3 ^{de} studiej.	4 ^{de} studiej.	5 ^{de} studiej.	6 ^{de} studiej.		
		1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année	4 ^e année	5 ^e année	6 ^e année		
K.A. Aalst/A.R. Alost	—	22, 22, 23	23, 23, 23	27, 27, 26	33, 33, 28	28, 29, 30, 35	33, 36, 33, 27	561	20
M.S.m. Aalst/E.M.f. Alost	—	18, 18	19, 19	23, 23	30, 27	23, 24, 23	30, 30, 29	336	14
M.S./E.M. Aalter	41	11	20	19	19	14	22	105	6
M.S.j./E.M.g. Aarschot	—	24, 24	33	23, 24	22, 21	28, 28	26, 26	279	11
M.S.m./E.M.f. Aarschot	39, 38, 35	34	27	29	23, 23	22, 21	24, 24	227	9
M.S.j. Antwerpen/E.M.g. Anvers ...	—	21, 22, 24	21, 27, 22	23, 24, 24	34, 32, 34	33, 32, 33, 33	24, 25, 24, 26, 26	564	21
M.S./E.M. Asse	27, 40, 46	19, 33	22, 23	27, 27, 26	30, 35	21, 21, 35	25, 25, 26	395	15
M.S./E.M. Assebroek	30, 38, 43	30, 25	36, 20	36, 19	35, 27	38, 25	38, 28	213	12
M.S.j./E.M.g. Avelgem	—	16	24	29	18, 18	20, 21	34	180	8
M.S.m./E.M.f. Avelgem	24, 33, 34	19	18	16	19	24	19, 18	133	7
M.S./E.M. Beveren-Waas	36, 43, 33	23, 15	21, 20	31, 24	29, 21	22, 27	26, 18	277	12
M.S./E.M. Bilzen	27, 22	20		23		24		67	3
M.S./E.M. Blankenberge	—	—	—	—	—	25, 24	23, 23, 23	118	5
K.A./A.R. Boom	22, 30, 33	25, 35	18, 25, 16	19, 31, 19	26, 37, 26	36, 27, 33	24, 22, 22, 23	464	18
M.S.m./E.M.f. Boom	—	23, 12	21, 21	23, 22	22, 22	30, 28, 26	29, 29	308	12
M.S./E.M. Borgerhout	—	—	—	—	—	8	10	18	1
M.S. Borgloon/E.M. Looz	26, 36, 27	24, 23	22, 23	21, 19	28, 19	30, 22	22, 16	269	12
M.S./E.M. Bornem	35, 29	29	32	33	19, 18	26, 26	28, 19	230	9
K.A. Brugge/A.R. Bruges	—	—	—	—	—	—	19, 19	38	2
M.S.j. Brugge/E.M.g. Bruges	—	25, 23, 26	20, 22, 23	22, 21, 21	25, 18, 21, 24	25, 24, 24, 23	25, 27, 32	471	20
K.L. Brugge/L.R. Bruges	13, 13	25, 24	24, 23	22, 22, 22	23, 23, 23	21, 30, 31	29, 28, 29	409	16
K.A. Brussel/A.R. Bruxelles	—	—	—	—	—	6	13	19	1
M.S.j. Brussel/E.M.g. Bruxelles ...	30	10	10	3	11	21	24	79	4
K.A./A.R. Deinze	30, 42	22, 13	12, 23	22, 13	13, 25	30, 18	14, 31	236	10
M.S./E.M. Denderleeuw	34, 41, 32, 35	32, 22	23, 24, 24	25, 26, 29	38, 19, 20	27, 35, 27	23, 34, 23	451	17

Inrichting Nederlands taalstelsel — <i>Etablissement</i> <i>Régime linguistique</i> <i>néerlandais</i>	Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas — <i>Écoles gardiennes</i> <i>Nombre d'élèves par classe</i>	LAGERE SCHOLEN — <i>ÉCOLES PRIMAIRES</i>						Totaal aantal leerlingen — <i>Nombre total d'élèves</i>	Totaal aantal klassen — <i>Nombre total des classes</i>
		Aantal leerlingen per klas — <i>Nombre d'élèves par classe</i>							
		1 ^{ste} studiej.	2 ^{de} studiej.	3 ^{de} studiej.	4 ^{de} studiej.	5 ^{de} studiej.	6 ^{de} studiej.		
		1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année	4 ^e année	5 ^e année	6 ^e année		
K.A. Dendermonde/A.R. Termonde.	—	25, 25	21, 21	22, 20	29, 29, 29	27, 28, 27	26, 25, 25	379	15
M.S.m. Dendermonde/E.M.f. Termonde.	28, 25, 48	27	21, 20	21, 21	23, 24	25, 24	27, 28	261	11
K.A./A.R. Diest	—	26, 27	24, 24, 24	32, 31	24, 25, 24	24, 24, 23	26, 26, 25	409	16
M.S.m./E.M.f. Diest	38, 33, 36, 37	27, 28	27, 26	25, 24	23, 20	31, 31	29, 29	320	12
M.S. Diksmuide/E.M. Dixmude ...	76, 27	27	31	27	35	22, 18	29, 13	202	8
K.A./A.R. Eeklo	—	26, 26	18, 17	26	24	28, 29	25, 29	248	10
M.S./E.M. Eisden	—	—	—	—	—	—	26	26	1
K.A./A.R. Etterbeek	25, 31	21	29	18	29	18, 21	20, 19	176	8
M.S.m./E.M.f. Ganshoren	—	—	—	—	—	4	2	6	1
M.S./E.M. Geel	21, 39, 40	20, 24	19, 23	23, 22	29, 35	30, 30	33, 27	315	12
K.A./A.R. Genk	37	26, 24	26, 22	22, 22	30, 32	29, 28	22, 22, 25	330	13
K.A. Gent/A.R. Gand	—	—	—	—	—	—	22, 22	44	2
M.S.j. Gent/E.M.g. Gand	— Ned.	29, 24	29, 29	31, 30	24, 24, 24	28, 31, 28	26, 26, 25	473	18
— Frans	—	10	12	14	11	9	9	—	—
K.L. Gent/L.R. Gand	—	—	—	—	—	22, 20	25, 23, 23	113	5
K.A. Geraardsbergen/A.R. Grammont.	20, 25	20, 20	26, 26	23, 22	24, 24, 25	26, 27, 27	20, 21	331	14
M.S.m. Geraardsbergen/E.M.f. Grammont.	23, 26, 35, 29, 26	25, 26	20, 20	25, 24	32, 31	27, 26, 27	30, 29	342	13
K.A. Halle/A.R. Hal	— Ned.	25, 24	20, 18	27, 23	27, 26	33, 34	33, 32	458	18
— Frans	19	20	18	23	29	27	27	—	—
M.S.m. Halle/E.M.f. Hal	45, 29	23	27	24	27	37	30	168	6
M.S./E.M. Hamme	29, 29, 29	20, 18	23, 22	28, 19	22, 22	26, 26	20, 28	265	12
M.S./E.M. Harelbeke	30, 30, 29	29, 15	22, 18	27, 19	20, 22	27, 27	27, 17	270	12
K.A./A.R. Hasselt	—	26, 17	36	26	29	21	18	173	7
K.L./L.R. Hasselt	30, 40, 50, 18, 33, 39	30, 27	25, 27	29, 21	24, 25, 23	26, 27	20, 15, 22	341	14
K.A./A.R. Heist-op-den-Berg	—	23, 24	32	23, 24	25, 25	28, 32	25, 25	286	11
M.S.m./E.M.f. Heist-op-den-Berg ...	32, 33, 34, 35	21	20	18, 19	27	24	28	157	7
M.S./E.M. Herk-de-Stad	15	5	12	15	12	15	22	81	4
M.S./E.M. Herentals	39, 42, 42, 42	29, 28, 26	24, 27, 27	28, 29, 20, 22	30, 30, 33	28, 29, 27, 22	20, 21, 43	543	20
K.A./A.R. Hoboken	—	—	—	—	—	17, 24	25, 27	93	4
K.A. Ieper/A.R. Ypres	48	14, 19	21, 19	24, 21	24, 26	28, 29	28, 26	279	12
R.M.S.m. Ieper/E.M.f. Ypres	36, 36	26	25	19, 19	30	21, 21	26	187	8
M.S./E.M. Izegem	32, 20	26	14, 22	21, 19	19, 17	33, 18	20, 23	232	11
K.A./A.R. Kapellen	27, 26	15, 18, 16	29, 19, 19	28, 18, 17	27, 19, 16	19, 19, 23, 24, 24	18, 17, 27, 27	439	21
M.S./E.M. Kalmthout	23, 24	19, 20	23	28	32	29	23	174	7
K.A./A.R. Keerbergen	—	—	—	—	—	10	17	27	2
M.S./E.M. Knokke	—	—	—	—	—	32	21, 17	70	3
K.A./A.R. Koekelberg	—	10	13	17	16	28	26	110	5
M.S./E.M. Koekelare	40, 40	29, 12	33	20, 22	19, 16	16, 19	16, 30	232	11
M.S./E.M. Koersel	30, 23	20	29	34	27	31	16, 19	176	7
K.A. Kortrijk/A.R. Courtrai	—	26, 28, 22	30, 18	25, 26, 24	27, 26, 29	30, 30, 15, 29	33, 31, 20	469	18

Inrichting Nederlands taalstelsel Établissement Régime linguistique néerlandais	Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe	LAGERE SCHOLEN — ÉCOLES PRIMAIRES						Totaal aantal leerlingen Nombre total d'élèves	Totaal aantal klassen Nombre total des classes
		Aantal leerlingen per klas — Nombre d'élèves par classe							
		1 ^{ste} studiej. 1 ^{re} année	2 ^{de} studiej. 2 ^e année	3 ^{de} studiej. 3 ^e année	4 ^{de} studiej. 4 ^e année	5 ^{de} stud. ej. 5 ^e année	6 ^{de} studiej. 6 ^e année		
M.S.m. Kortrijk/ <i>E.M.f. Courtrai</i> ...	Voorstr. 37, 35 Pottelb. 35, 35	Voorstr. 19 Pottelb. 19	Voorstr. 19 Pottelb. 23	Voorstr. 15 Pottelb. 21, 21	Voorstr. 19 Pottelb. 19, 18	Voorstr. 24 Pottelb. 21, 21	Voorstr. 18 Pottelb. 22, 20	319	16
M.S./ <i>E.M.</i> Landen ...	19	21	23	18	20	24, 12	19, 38	178	8
M.S./ <i>E.M.</i> Lede ..	28, 28	21	16	30	17	22	20	126	6
K.A. Leopoldsburg/ <i>A.R. Bourg-Léopold</i> .	39, 26, 30, 26	16, 20, 11, 26	17, 23, 17, 22	26, 18, 18	31, 22, 17	19, 19, 22, 21	19, 18, 36, 15	480	23
(+ 1 transmutatieklasse voor 25 lecl.)									
K.A. Leuven/ <i>A.R. Louvain</i> ...	—	—	—	—	—	—	26, 25	51	2
M.S.j. Leuven/ <i>E.M.g. Louvain</i> ...	—	35	19, 19	18, 19	27, 28	25, 24, 25	22, 23, 24	308	13
K.L. Leuven/ <i>L.R. Louvain</i> ...	—	22	17	23	24	18, 19	23, 24	170	8
K.A. Lier/ <i>A.R. Lierre</i> ...	—	29, 29	24, 24	24, 25	25, 25, 25	25, 23, 29	31, 30, 28	401	15
M.S.m. Lier/ <i>E.M.f. Lierre</i> ...	33, 33	20, 18	23, 22	28, 19	22, 22	26, 26	20, 28	274	12
M.S.j./ <i>E.M.g. Lokeren</i> ...	33, 23	31, 30	28, 30	31, 27, 21	29, 31	27, 28, 22	29, 25	389	14
M.S.m./ <i>E.M.f. Lokeren</i> ...	—	22, 19	26, 19	23, 16	28, 23	23, 24, 24	20, 21	288	13
M.S./ <i>E.M.</i> Lommel ...	30, 35, 34	23, 27	14, 18	18, 28	12, 37	16, 31	27, 9	260	12
M.S./ <i>E.M.</i> Londerzeel ...	23	21	12	20	24	19	30	126	6
K.A./ <i>A.R. Maaseik</i> ...	—	17, 18	27	22	31	30	17, 18	180	8
M.S.m./ <i>E.M.f. Maaseik</i> ...	50, 37, 33, 35	32	32	23	29	28	28	172	6
M.S./ <i>E.M.</i> Maldegem ..	39, 43, 32	27, 17	25, 11	22, 11	23, 14	28, 29	23, 23	253	12
M.S.j. Mechelen/ <i>E.M.g. Malines</i> ...	—	28, 24, 21	26, 27, 25, 27	32, 32, 27	25, 28, 29, 29	32, 33, 30, 27, 27, 29	32, 31, 31, 29, 30	711	25
K.L. Mechelen/ <i>L.R. Malines</i> ...	—	26, 24	26, 24	31, 31	35, 34	37, 32, 35	25, 24, 20	404	14
M.S. Menen/ <i>E.M. Menin</i> ...	32, 26, 26	20, 20	28, 20	29, 30	35, 26	33, 27	21, 21, 24	334	13
M.S./ <i>E.M.</i> Merelbeke ..	30	13	23	21	30	21, 21	26, 13	168	8
M.S./ <i>E.M.</i> Merksem ...	34, 26	23, 21	24, 15	31, 18	28, 33	37, 31	29, 28	318	12
K.A./ <i>A.R. Mol</i> ...	—	21, 21	25, 25	21, 21	22, 23	28, 27	29, 30	293	12
M.S.m./ <i>E.M.f. Mol</i> ...	37, 37, 37, 38	27	21	22	33	26	20, 19	168	7
M.S./ <i>E.M.</i> Mortsel ...	30, 30	22, 21	22, 22	31, 32	29, 31	30, 31	31, 31	333	12
M.S./ <i>E.M.</i> Nederbrakel ...	37, 42	28	23	27, 11	30	23	26, 9	178	8
M.S.j. Nieuwpoort/ <i>E.M.g. Nieuport</i> .	—	26, 25	28, 27	22, 20	31, 31	24, 23	24, 23	304	12
M.S.m. Nieuwpoort/ <i>E.M.f. Nieuport</i> .	30, 30, 30, 31	27	17, 17	29	24	21, 21	22, 21	199	9
M.S.j./ <i>E.M.g. Ninove</i> ...	—	22, 21	22, 23	26, 24	28, 28	25, 25, 23	28, 28, 28	351	14
M.S.m./ <i>E.M.f. Ninove</i> ...	37, 39, 40	19, 18	21, 21	18, 18	21, 21	32, 32	23, 24	268	12
K.A. Oostende/ <i>A.R. Ostende</i> ...	—	—	—	—	—	—	29, 30, 28	87	3
M.S.m. Oostende/ <i>E.M.f. Ostende</i> ...	—	31, 31	28, 28	27, 29	22, 22, 23	27, 27, 27	25, 24, 26	397	15
1									
M.S./ <i>E.M.</i> Oostmalle ..	—	13	8	16	18	22	23	117	5
M.S. Oudenaarde/ <i>E.M. Audenaerde</i> .	38, 39	29	30, 16	29, 15	26, 26	25, 25, 19	23, 23, 26	322	13
M.S. Oudergem/ <i>E.M. Audergem</i> ..	30	15	16	16	16	10	25	98	6
M.S./ <i>E.M.</i> Overijse ...	25, 25	24	16, 21	15, 21	18, 17	13, 22	17, 17	201	11
K.A./ <i>A.R. Overpelt</i> ...	28, 24	30	19	20, 16	26	28	20, 12	171	8
M.S./ <i>E.M.</i> Poperinge ..	36, 40, 47	29, 15	27, 18	30, 25	30, 15	25, 24, 22	24, 24, 27	333	14
K.A. Roeselare/ <i>A.R. Roulers</i> ...	—	22, 23	20, 23	41, 20	35, 20	21, 24, 22	20, 21, 24	336	14

Inrichting Nederlands taalselsel — Établissement Régime linguistique néerlandais	Bewaar- scholen Aantal leerlingen per klas — Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe	LAGERE SCHOLEN — ÉCOLES PRIMAIRES							
		Aantal leerlingen per klas — Nombre d'élèves par classe						Totaal aantal leerlingen — Nombre total d'élèves	Totaal aantal klassen — Nombre total des classes
		1 ^{ste} studiej.	2 ^{de} studiej.	3 ^{de} studiej.	4 ^{de} studiej.	5 ^{de} studiej.	6 ^{de} studiej.		
		1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année	4 ^e année	5 ^e année	6 ^e année		
K.A. Ronse/A.R. Renaix	35, 28	24, 25, 19	20, 18, 20, 16	20, 19, 27	20, 20, 28	23, 22, 33	36, 25	415	18
M.S.j. Schaarbeek/E.M.g. Schaer- beek.	—	8	14	15	18	15	27	97	5
M.S.m. Schaarbeek/E.M.f. Schaer- beek.	30	9	7	6	11	10	19	62	4
M.S./E.M. Saint-Gilles	20	13	7	9	6	10	11	56	3
M.S.j. Sint-Jans-Molenbeek/E.M.g. Molenbeek-Saint-Jean.	21	9	6	6	7	11	21	60	4
K.L. Sint-Jans-Molenbeek/L.R. Mo- lenbeek-Saint-Jean.	—	7	3	5	9	9	16	49	3
M.S. St.-Kwintens-Lennik/E.M. Len- nik-St.-Quentin.	38, 38	20, 21	25, 25	24, 24	22, 21	24	31	237	10
K.A. St.-Niklaas/A.R. St.-Nicolas ...	—	28, 26, 28	21, 16, 35	27, 27, 25, 25	29, 29, 27, 23	33, 34, 27, 23	27, 27, 27, 25	589	22
M.S.m. St.-Niklaas/E.M.f. St.-Nico- las.	44, 38	20, 26	23	18, 22, 16	19, 20, 16	19, 18, 25	20, 24, 16	302	15
M.S. St.-Pieters-Woluwe/E.M. Wo- luwe-St.-Pierre.	—	9	3	6	8	8	7	41	3
K.A. St.-Truiden/A.R. St.-Trond ...	—	24, 21	19, 24	24, 20	23, 22	26, 32	36, 27	298	13
M.S.m. St.-Truiden/E.M.f. St.-Trond	40, 42, 57, 55	28	24	23	28	25	16, 16	160	7
M.S. Temse/E.M. Tamise	52, 40, 32	22, 24	27, 23	22, 24	23, 22	19, 22	20, 25	273	12
M.S./E.M. Tielt	37, 21	22	19	27	22, 15	29	22, 16	172	8
M.S.m. Tienen/E.M.f. Tielmont ...	— Ned. — Frans	31 5	22, 20 8	19, 19 10	27 8	26, 27 7	23, 25 7	284	13
K.A. Tongeren/A.R. Tongres	—	23, 20	31, 28	22, 22	19, 20	24, 25	26, 26	286	12
M.S./E.M. Torhout	25, 31	21, 23	23, 26	21, 16	22, 23	26, 26	36, 25	288	12
K.A./A.R. Turnhout	—	24, 21 7	22, 24 10	23, 30 12	31, 25 18	23, 30, 24	18, 30, 24	396	16
M.S.m./E.M.f. Turnhout	40, 36	25	28	25	29	30	29	166	6
K.A. Veurne/A.R. Furnes	34	22	33	26, 11	22, 17	32, 18	26, 26, 26	259	11
K.A. Vilvoorde/A.R. Vilvorde ...	— Ned. — Frans	29 16	25 15	20, 19 15	22, 21 20	19, 19 17	25, 25 15	322	16
M.S.m. Vilvoorde/E.M.f. Vilvorde ..	Ned. 24, 35, 34 Frans 23, 22	Ned. 18, 18 Frans 20	Ned. 21 Frans 21	Ned. 18, 19 Frans 14	Ned. 19 Frans 15	Ned. 20, 17 Frans 16	Ned. 25, 24 Frans 13	298	16
M.S./E.M. Waregem	33, 33, 33	19	14	16	22	30, 29	20, 20	265	10
M.S./E.M. Wetteren	37, 39, 52	33, 33	31, 37	21, 22, 40	22, 22, 29	29, 29, 34	23, 22, 33	460	16
M.S./E.M. Willebroek	—	—	—	—	—	—	20	20	1
M.S./E.M. Wilrijk	37, 37	27, 19	26, 30	28, 25	24, 26	30, 35	23, 30	323	12
M.S./E.M. Zaventem	—	17, 23	21, 15	23, 15	30, 17	24, 29	30, 22	266	12
M.S./E.M. Zele	30, 31	32	18	31	23	29, 21	26, 27	207	8
M.S./E.M. Zelzate	—	23	24	29	19, 20	22, 22	20, 19	198	9
K.A./A.R. Zottegem	—	15	22	30	32	33, 12	21, 14	201	8

Inrichting Nederlands taalstelsel Etablissement Régime linguistique néerlandais	Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe	LAGERE SCHOLEN — ÉCOLES PRIMAIRES							
		Aantal leerlingen per klas — Nombre d'élèves par classe						Totaal aantal leerlingen — Nombre total d'élèves	Totaal aantal klassen — Nombre total des classes
		1 ^{ste} studiej.	2 ^{de} studiej.	3 ^{de} studiej.	4 ^{de} studiej.	5 ^{de} studiej.	6 ^{de} studiej.		
		— 1 ^{re} année	— 2 ^e année	— 3 ^e année	— 4 ^e année	— 5 ^e année	— 6 ^e année		
Bezet Duitsland/Allemagne occupée :									
Aken/Aix-la-Chapelle	36	18	18	25		20		81	4
Arnsberg	13	13		19				32	2
Bensberg	18	16		18				34	2
Düren	13	25						25	1
Delbrück	28	23		23				46	2
Enshirchen	37	28		17		17		62	3
Kassel	21	18		15				33	2
Lüdenscheid	—	16		15				31	2
Meheim	12			24				24	1
Ossendorf	25	17		20		19		56	3
Siegburg	9	22		18				40	2
Siegen	22	25		22		19		66	3
Soest	27	21		23		20		64	3
Stolberg	32	14				24		38	2
Weiden	11	25		17		17		59	3
Werl	16	15		24				39	2
Westhoven	25	26				19		45	2
Arolsen	25	—	—	—	—	—	—	—	—

B. — Sections familiales et sections techniques C1.

B. — Familiale afdelingen en technische C1 afdelingen.

INRICHTING — ÉTABLISSEMENT Nederlands taalregime Régime linguistique néerlandais	Aantal leerlingen per klas Nombre d'élèves par classe				Totaal leerlingen Total élèves	Totaal klassen Total classes
	1 ^{ste} jaar 1 ^{re} année	2 ^{de} jaar 2 ^e année	3 ^{de} jaar 3 ^e année	4 ^{de} jaar 4 ^e année		
(X) M.S.m. Aalst. — E.M.f. Alost	26	22	8	8	64	4
M.S. Aarschot. — E.M. Aarschot	29	15	12	6	62	4
(X) M.S. Asse. — E.M. Asse	28	18	13	4	63	4
M.S. Assebroek. — E.M. Assebroek	15	15	6	—	36	3
M.S. Avelgem. — E.M. Avelgem	22	8	4	—	34	3
M.S. Beveren-Waas. — E.M. Beveren-Waas	20	8	7	—	35	3
M.S. Bilzen. — E.M. Bilzen	9	7	—	—	16	2
M.S. Blankenberge. — E.M. Blankenberge	18	13	9	8	48	4
M.S.m. Boom. — E.M.f. Boom	28	21	7	4	60	4
M.S. Borgloon. — E.M. Looz	15	11	7	—	33	3
M.S. Bornem. — E.M. Bornem	20-20	—	—	—	40	2
K.L. Brugge. — L.R. Bruges	25	24	14	—	63	3
(X) K.A. Deinze. — A.R. Deinze	10	8	2	—	20	3
(X) M.S. Denderleeuw. — E.M. Denderleeuw	18	22	10	—	50	3
(X) M.S.m. Dendermonde. — E.M.f. Termonde	15-16	23	9	—	63	4
(X) M.S. Diksmuide. — E.M. Dixmude	17	8	1	—	26	3
(X) K.A. Eeklo. — A.R. Eeklo	10	9	2	—	27	3
(X) M.S. Eisden. — E.M. Eisden	16-16	22	9	—	63	4
M.S. Geel. — E.M. Geel	14	11	5	—	30	3
(X) K.A. Genk. — A.R. Genk	24	14	13	—	51	3
K.L. Gent. — L.R. Gand	19	15-16	23	10	83	5
M.S.m. Geraardsbergen. — E.M.f. Grammont	17-18	16	6	—	57	4
M.S.m. Halle. — E.M.f. Hal	10	15	13	—	39	3
(X) M.S. Hamme. — E.M. Hamme	14	23	—	—	37	2
M.S. Harelbeke. — E.M. Harelbeke	31	—	—	—	31	1
K.L. Hasselt. — L.R. Hasselt	18	14	19	6	57	4
M.S.m. Heist-op-den-Berg. — E.M.f. Heist-op-den-Berg	21	14	19	6	60	4
M.S. Hemiksem. — E.M. Hemiksem	19	12	4	—	35	4
M.S. Herentals. — E.M. Herentals	12	16	6	—	34	3
M.S. Herk-de-Stad. — E.M. Herck-la-Ville	10	—	—	—	10	1
M.S.m. Ieper. — E.M.f. Ypres	14	11	5	—	30	3
(X) M.S. Izegem. — E.M. Izegem	12	10	4	—	26	3
M.S. Kalmthout. — E.M. Kalmthout	12	—	—	—	12	1
K.A. Kapellen. — A.R. Kapellen	15	10	6	—	31	3
K.A. Keerbergen. — A.R. Keerbergen	13	9	3	—	25	3
(X) M.S. Knokke. — E.M. Knokke	17	9	9	—	35	3
M.S. Koekelaere. — E.M. Koekelaere	28	—	—	—	28	1
M.S. Koersel. — E.M. Koersel	11	7	—	—	18	2
M.S.m. Kortrijk. — E.M.f. Courtrai	22	15	7	—	44	3
(X) M.S. Landen. — E.M. Landen	15	12	7	—	34	3
M.S. Lede. — E.M. Lede	11	—	—	—	11	1
K.A. Leopoldsburg. — A.R. Bourg-Léopoldt	14	13	6	—	33	3
K.L. Leuven. — L.R. Louvain	11	—	—	—	11	1
M.S.m. Lier. — E.M.f. Lierre	28	29	20	24	101	4
M.S.m. Lokeren. — E.M.f. Lokeren	19	12	4	5	40	4
M.S.m. Lommel. — E.M.f. Lommel	14	9	6	4	33	4
M.S. Londerzeel. — E.M. Londerzeel	26	—	—	—	26	1
M.S.m. Maaseik. — E.M.f. Maaseik	23	20	6	—	49	3
M.S. Maldegem. — E.M. Maldegem	13	14	3	—	30	3
K.L. Mechelen. — L.R. Malines	24	24	15	—	63	3
M.S. Menen. — E.M. Menin	19	9	4	—	32	3
M.S. Merelbeke. — E.M. Merelbeke	20	—	—	—	20	1
M.S. Merksem. — E.M. Merksem	12	16	6	—	34	3

INRICHTING — ÉTABLISSEMENT Nederlands taalregime <i>Régime linguistique néerlandais</i>	Aantal leerlingen per klas <i>Nombre d'élèves par classe</i>				Totaal leerlingen — <i>Total élèves</i>	Totaal klassen — <i>Total classes</i>
	1 ^{ste} jaar <i>1re année</i>	2 ^{de} jaar <i>2e année</i>	3 ^{de} jaar <i>3e année</i>	4 ^{de} jaar <i>4e année</i>		
(X) M.S. Moerbeke-Waas. — <i>E.M. Moerbeke-Waas</i>	18	12	4	—	34	3
M.S.m. Mol. — <i>E.M.f. Mol</i>	26	20	12	6	64	4
M.S. Mortsel. — <i>E.M. Mortsel</i>	18	12	—	—	30	2
(X) M.S. Nederbrakel. — <i>E.M. Nederbrakel</i>	13	6	4	—	23	3
(X) M.S.m. Nieuwpoort. — <i>E.M.f. Nieuport</i>	21	14	7	—	42	3
(X) M.S.m. Ninove. — <i>E.M.f. Ninove</i>	17-18	15	9	—	59	4
M.S.m. Oostende. — <i>E.M.f. Ostende</i>	15	21	12	6	54	4
M.S. Oostmalle. — <i>E.M. Oostmalle</i>	8	8	7	—	23	3
M.S. Oudenaarde. — <i>E.M. Audenaerde</i>	19	8	3	—	30	3
M.S. Oudergem. — <i>E.M. Auderghem</i>	7	8	—	—	15	2
M.S. Overijse. — <i>E.M. Overijse</i>	4	5	6	—	15	3
K.A. Overpelt. — <i>A.R. Overpelt</i>	15	8	8	—	31	3
M.S. Poperinge. — <i>E.M. Poperinge</i>	19	11	12	—	42	3
K.A. Roeselare. — <i>A.R. Roulers</i>	10	10	7	—	27	3
K.A. Rosrath. — <i>A.R. Rosrath</i>	—	—	2	—	2	1
M.S.m. Schaarbeek. — <i>E.M.f. Schaerbeek</i>	14	—	—	—	14	1
M.S. St-Kwintens-Lénik. — <i>E.M. Lennik-St-Quentin</i> .	11	7	—	—	18	2
M.S.m. Sint-Niklaas. — <i>E.M.f. Saint-Nicolas</i>	24	17	6	6	53	4
(X) M.S.m. Sint-Truiden. — <i>E.M.f. Saint-Trond</i>	17-18	17	14	12	78	5
M.S. Temse. — <i>E.M. Tamise</i>	18	8	4	—	30	3
M.S. Tielt. — <i>E.M. Tielt</i>	17	11	3	—	31	3
M.S.m. Tienen. — <i>E.M.f. Tienen</i>	26	19	21-21	—	87	4
M.S. Torhout. — <i>E.M. Torhout</i>	16	9	3	—	28	3
M.S.m. Turnhout. — <i>E.M.f. Turnhout</i>	19	14	—	—	33	2
K.A. Veurne. — <i>A.R. Furnes</i>	23	13	7	—	43	3
M.S.m. Vilvoorde. — <i>E.M.f. Vilvoorde</i>	16	26	7	13	62	4
M.S. Waregem. — <i>E.M. Waregem</i>	17	10	4	—	31	3
(X) M.S. Wetteren. — <i>E.M. Wetteren</i>	21	9	4	—	34	3
M.S. Wilrijk. — <i>E.M. Wilrijk</i>	14	17	—	—	31	2
M.S. Zaventem. — <i>E.M. Zaventem</i>	19	17	6	—	42	3
M.S. Zele. — <i>E.M. Zele</i>	13	9	5	—	27	3
M.S. Zelzate. — <i>E.M. Zelzate</i>	16	14	12	—	42	3

C. — Sections pré-industrielles
en transformation en sections techniques industrielles
à partir de l'année scolaire 1955-1956.

C. — Pre-industriële afdelingen
in omvorming tot technische industriële afdelingen
sedert het schooljaar 1955-1956.

INRICHTING — ETABLISSEMENT Nederlands taalregime Régime linguistique néerlandais	Aantal leerlingen per klas Nombre d'élèves par classe				Totaal leerlingen — Total élèves	Totaal klassen — Total classes
	1 ^{ste} jaar 1 ^{re} année	2 ^{de} jaar 2 ^e année	3 ^{de} jaar 3 ^e année	4 ^{de} jaar 4 ^e année		
M.S. Asse. — E.M. Asse	31	19	6	5	61	4
M.S. Beveren-Waas. — E.M. Beveren-Waas	18	—	—	—	18	1
M.S. Bilzen. — E.M. Bilzen	12	12	6	—	30	3
M.S. Bornem. — E.M. Bornem	16	—	—	—	16	1
K.A. Deinze. — A.R. Deinze	11	9	—	—	20	3
M.S. Denderleeuw. — E.M. Denderleeuw	24-24	15	7	—	70	4
(X) M.S. Eisdén. — E.M. Eisdén	15-16	20-27	11-14	3-11	117	8
M.S. Geel. — E.M. Geel	25	—	—	—	25	1
(X) K.A. Genk. — A.R. Genk	16-21	12-9	17	—	75	5
M.S. Hamme. — E.M. Hamme	19	13	—	—	32	2
M.S. Harelbeke. — E.M. Harelbeke	19-19	—	—	—	38	2
(X) K.A. Heist-op-den-Berg. — A.R. Heist-op-den-Berg ...	20, 19, 21	17, 19, 16	—	—	112	6
M.S. Hemiksem. — E.M. Hemiksem	22	8	7	—	37	3
M.S. Herk-de-Stad. — E.M. Herck-la-Ville	18	—	—	—	18	1
K.A. Ieper. — A.R. Ypres	25	19	15	—	59	3
M.S. Kalmthout. — E.M. Kalmthout	14	—	—	—	14	1
M.S. Koekelaere. — E.M. Koekelaere	25	—	—	—	25	1
M.S. Koersel. — E.M. Koersel	27	—	—	—	27	1
K.A. Kortrijk. — A.R. Courtrai	22	20	9	—	51	3
(X) M.S. Landen. — E.M. Landen	25	12-12	12-13	—	74	5
M.S. Lede. — E.M. Lefé	13	—	—	—	13	1
K.A. Lier. — A.R. Lierre	16-16	20	13	4	69	5
(X) M.S.j. Lokeren. — E.M.g. Lokeren	22-17	15-10	7	—	71	5
M.S. Lommel. — E.M. Lommel	15	8	4	—	27	3
M.S. Londerzeel. — E.M. Londerzeel	10	—	—	—	10	1
K.A. Maaseik. — A.R. Maaseik	14-18	17-17	13	2	81	6
M.S. Merelbeke. — E.M. Merelbeke	19	—	—	—	19	1
M.S. Moerbeke-Waas. — E.M. Moerbeke-Waas	19	7	4	—	30	3
M.S.j. Ninove. — E.M.g. Ninove	29-29	18	7	—	83	4
M.S. Overijse. — E.M. Overijse	17	11	2	—	30	3
K.A. Overpelt. — A.R. Overpelt	16	22	10	—	48	3
K.A. Rosrath. — A.R. Rosrath	—	—	7	—	7	1
M.S.j. St.-Jans-Molenbeek. — E.M.g. Molenbeek-St.-Jean.	18	—	—	—	18	1
M.S. St.-Kwintens-Lennik. — E.M. Lennik-St.-Quentin.	16	13	—	—	29	2
K.A. Sint-Truiden. — A.R. Saint-Trond	21	15	10	—	46	3
M.S. Temse. — E.M. Tamise	29	—	—	—	29	1
M.S. Tielt. — E.M. Tielt	20	11	5	—	36	3
K.A. Vilvoorde. — A.R. Vilvorde	19	10	11	—	40	3
M.S. Waregem. — E.M. Waregem	15	16	3	—	34	3
M.S. Wetteren. — E.M. Wetteren	22	16	—	—	38	2
M.S. Wilrijk. — E.M. Wilrijk	20	10	—	—	30	2
M.S. Zaventem. — E.M. Zaventem	26	12	5	—	43	3
(X) M.S. Zelzate. — E.M. Zelzate	24-24	20-20	26	19	133	6

D. — Sections pré-agricoles
en transformation en sections techniques mixtes, semi-industrielles
et semi-agricoles, à partir de l'année scolaire 1956-1957.

D. — Pre-landbouwfabelingen
in omvorming tot half-landbouwkundige en half-industriële gemengde
technische afdelingen, sedert het schooljaar 1956-1957.

INRICHTING — ÉTABLISSEMENT Nederlands taalregime — Régime linguistique néerlandais	Aantal leerlingen per klas — Nombre d'élèves par classe				Totaal leerlingen — Total élèves	Totaal klassen — Total classes
	1 ^{ste} jaar 1 ^{re} année	2 ^{de} jaar 2 ^e année	3 ^{de} jaar 3 ^e année	4 ^{de} jaar 4 ^e année		
M.S.j. Mechelen. — E.M. g. Malines	13	—	—	—	13	1
M.S. Zaventem. — E.M. Zaventem	—	3	3	—	6	2

RÉPONSE.

La population par classe et par année d'études des écoles gardiennes et primaires et des sections familiales, pré-industrielles et pré-agricoles annexées aux établissements d'enseignement moyen de l'Etat, figure aux tableaux ci-après.

Il y a lieu de noter en ce qui concerne les sections d'enseignement moyen appliqué :

1° Les sections familiales marquées d'une croix (x) sont transformées progressivement en sections techniques C1, à partir de l'année scolaire 1956-1957.

Une section technique C3 complète a été ajoutée à la section familiale de l'Ecole moyenne de l'Etat, pour jeunes filles, à Ninove.

2° Toutes les sections pré-industrielles sont transformées progressivement en sections techniques industrielles de niveau A3, à partir de l'année scolaire 1955-1956.

Dans les établissements marqués d'une croix (x) il a été ajouté une section professionnelle de niveau A4.

3° Toutes les sections pré-agricoles sont transformées progressivement en sections techniques mixtes de niveau A3, semi-industrielles et semi-agricoles, à partir de l'année scolaire 1956-1957.

La section technique A3 de l'Ecole moyenne de l'Etat, pour garçons, à Malines, est à caractère horticole.

4° Les classes d'enseignement moyen appliqué et les classes d'enseignement technique, dont la population est réduite, sont, pour la plupart des cours communs, groupées entre elles ou avec des classes parallèles d'autres sections d'études.

ANTWOORD.

Het aantal leerlingen per studiejaar in de bewaarscholen, de lagere scholen, de familiale afdelingen, de pre-industriële afdelingen en de pre-landbouwfabelingen verbonden aan de Rijksinrichtingen voor middelbaar onderwijs wordt in de hierbijgaande tabellen weergegeven.

Er dient, wat de afdelingen van het toegepast middelbaar onderwijs betreft, opgemerkt te worden :

1° De familiale afdelingen aangeduid met een kruisje (x) worden, sedert het schooljaar 1956-1957, geleidelijk omgevormd tot technische afdelingen C1.

Een technische afdeling C3 werd toegevoegd aan de Rijksmiddelbare school voor meisjes, te Ninove.

2° Alle pre-industriële afdelingen worden, sedert het schooljaar 1955-1956, geleidelijk omgevormd tot industriële technische afdelingen A3.

In de inrichtingen, aangeduid met een (x), werd een beroepsafdeling A4 toegevoegd.

3° Alle pre-landbouwfabelingen worden, sedert het schooljaar 1956-1957, omgevormd tot half-landbouwkundige en half-industriële gemengde technische afdelingen A3.

De technische afdeling A3 toegevoegd aan de Rijksmiddelbare school voor jongens te Mechelen heeft een tuinbouwkundig karakter.

4° De klassen der afdelingen van het toegepast middelbaar onderwijs alsmede de klassen der technische afdelingen met geringe schoolbevolking worden voor de gemeenschappelijke vakken ofwel onderling ofwel met de overeenstemmende klassen van andere studieafdelingen gegroepeerd.

A. — Écoles gardiennes et écoles primaires.

A. — Bewaarscholen en lagere scholen.

Établissement Régime linguistique français Inrichting Frans taalstelsel	Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas	ÉCOLES PRIMAIRES — LAGERE SCHOLEN							
		Nombre d'élèves par classe — Aantal leerlingen per klas						Nombre total d'élèves Totaal aantal leerlingen	Nombre total des classes Totaal aantal klassen
		1 ^{re} année 1 ^{ste} studiej.	2 ^e année 2 ^{de} studiej.	3 ^e année 3 ^{de} studiej.	4 ^e année 4 ^{de} studiej.	5 ^e année 5 ^{de} studiej.	6 ^e année 6 ^{de} studiej.		
E.M./M.S. Alleur	18	18, 25, 18	21, 22	24	34	19		181	8
E.M.g./M.S.j. Andenne	—	21, 21	22, 22	22, 19	21, 20	26, 13	23 17	247	12
E.M./M.S. Antoing	30, 35	—	—	18	19	15		52	3
A.R. Arlon/K.A. Aarlen	—	—	—	—	—	—	19	19	1
A.R. Ath/K.A. Aat	—	22	32	19, 19	18, 18	18, 19	20, 19	203	10
E.M.f. Ath/M.S.m. Aat	—	23	30	30	34	20, 20	30	187	7
E.M./M.S. Athus	31, 26	28, 14	23, 26	31, 18	28, 24	27, 20	28, 18	285	12
A.R. Auderghem/K.A. Oudergem ...	—	—	—	—	—	21, 21	33, 34	91	4
E.M./M.S. Aywaille	—	14	17, 16	19	23	33	20, 21	163	8
A.R. Bastogne/K.A. Bastenaken ...	31, 25	18, 18	18, 18	22, 22	19, 19	27	22	203	11
E.M./M.S. Beaumont	—	22, 14	29	20, 12	17, 21	20, 24	18, 17	214	11
E.M./M.S. Beauraing	—	31		20	17	21	20	109	4
E.M./M.S. Bertrix	30, 31	17	18	25	26	23	31	160	6
A.R./K.A. Binche	24, 24	18, 18	25, 22	21, 21	25, 25	32, 33	26, 26	292	12
E.M.f./M.S.m. Binche	—	—	—	—	—	—	19	19	1
E.M./M.S. Bomal	—	—	—	—	—	19	18	37	2
A.R./K.A. Bouillon	—	—	—	—	—	7	14	21	1
A.R. Braine-l'Alleud/K.A. Eigenbrakel.	—	26, 27	23, 22	28, 28	32, 26	25, 25, 26	28, 28, 26	368	14
E.M.f. Braine-l'Alleud/M.S.m. Eigenbrakel.	—	21, 25	19, 22	21, 23	27, 25	30, 29	25, 25	292	12
E.M.g. Braine-le-Comte/M.S.j. 's Gravenbrakel.	—	20, 19	29	18, 17	23, 19	20, 19	33	217	10
E.M.f. Braine-le-Comte/M.S.m. 's Gravenbrakel.	—	22	21	22	24	34	21	144	6
A.R. Bruxelles I/K.A. Brussel I ...	—	—	—	—	—	15	29	44	2
A.R. Bruxelles II/K.A. Brussel II ...	30, 32, 38	26, 24, 22	20, 20, 20	27, 29, 26	23, 23, 24	27, 27, 31	31, 31, 30	461	18
L.R. Bruxelles I/K.L. Brussel I ...	—	26	26	34	18, 17	20, 22	20, 20, 19	222	10
E.M.f. Bruxelles II/M.S.m. Brussel II	—	22, 23	22, 20	21, 19	27, 28	30, 30	25, 25, 23	315	13
A.R./K.A. Charleroi	—	—	—	—	—	—	24, 27, 30	81	3
L.R./K.L. Charleroi	—	28	24, 24	29, 30	31, 31	28, 32, 26	35, 35, 35	388	13
A.R./K.A. Châtelet	—	34, 34	29, 26	30, 30, 25	31, 31	25, 25, 30	25, 24	399	14
E.M.f./M.S.m. Châtelet	28, 30, 41	18, 18	19, 22	19, 19	25, 28	24, 24	28, 26	270	12
A.R./K.A. Chimay	—	—	—	—	—	17	24, 25	66	3
A.R./K.A. Ciney	—	19, 19	22, 22	27, 27	26, 26	28, 29	25, 26	296	12
A.R. Comines/K.A. Komen	—	33	19, 18	19, 20	19, 19	21, 21	18, 19	246	11
A.R./K.A. Dinant	—	—	—	—	—	13	30	43	2
E.M.f./M.S.m. Dinant	31	12	16	17	19	26	32	122	5
A.R./K.A. Dour	—	—	—	—	—	—	26, 26	52	2
E.M./M.S. Eghezée	35	22	21	16	17	25	22	123	5
A.R. Enghien/K.A. Edingen	30, 25	32	19, 19	19, 18	32	24, 24	32, 33, 32	284	11
A.R./K.A. Etterbeek	—	28, 24	23, 23, 22	25, 25, 22	20, 31	34, 30, 32, 26	27, 30, 31, 33	486	18

Établissement Régime linguistique français Inrichting Frans tafelstel	Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe — Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas	ÉCOLES PRIMAIRES — LAGERE SCHOLEN							
		Nombre d'élèves par classe — Aantal leerlingen per klas						Nombre total d'élèves — Totaal aantal leerlingen	Nombre total des classes — Totaal aantal klassen
		1 ^{re} année — 1 ^{ste} studiej.	2 ^e année — 2 ^{de} studiej.	3 ^e année — 3 ^{de} studiej.	4 ^e année — 4 ^{de} studiej.	5 ^e année — 5 ^{de} studiej.	6 ^e année — 6 ^{de} studiej.		
L.R./K.L. Etterbeek ...	—	—	—	33	32, 30	24, 23, 23	21, 23, 22	231	9
A.R./K.A. Eupen ..	23, 40	22, 21	23, 23	18, 18	20, 21	20, 20, 19	28, 28	281	13
E.M./M.S. Fleurus ...	—	22, 22	28, 27	25, 25, 19	13, 20, 18, 24	21, 20, 21	24, 23, 24	381	17
E.M.g. Flobecq/M.S.j. Vloesberg ...	—	27	26	27	27	27, 11	18, 18	181	8
E.M.f. Flobecq/M.S.m. Vloesberg ...	26, 26	27	17	19	22	36	13	134	6
A.R./K.A. Florennes ...	55	20, 20	28	23, 22	20, 20	22, 23	20, 20	238	11
E.M./M.S. Fosses ...	47	29, 15	19, 25	36, 17	32, 22	30, 14	20, 23	282	10
E.M./M.S. Frasnes-lez-Buissenal ...	24, 24	22, 15	25	29	23, 17	24	22	177	8
E.M.f./M.S.m. Ganshoren ..	—	—	—	—	—	10	7	17	1
E.M./M.S. Gedinne ...	—	3	3	4	5	11	12	38	2
A.R./K.A. Gembloux ..	—	18, 19	31	19, 21	20, 21	20, 21	23, 23	236	11
E.M.f./M.S.m. Gilly ...	—	—	—	—	—	9	24	33	1
A.R./K.A. Gosselies ...	—	24, 23, 16	16, 18, 17	30, 30	30, 25	25, 25, 25	26, 25	355	15
E.M./M.S. Habay-la-Neuve ...	—	—	—	—	—	27	10	37	2
A.R. Hannut/K.A. Hannut ...	—	15	23	21	21	24	19, 19	142	7
E.M.f. Hannut/M.S.m. Hannut ...	30, 29	16	18	13	18	27	23	115	6
E.M./M.S. Hombourg-Plombières ...	32	16	7	13	3	13	13	65	3
E.M./M.S. Houdeng-Aimeries ..	—	23	28	17, 18	24, 25	27, 24	24, 23	233	10
L.R. Huy/K.L. Hoei ...	—	23	26	26	22	18, 18	27	160	7
L.R. Ixelles/K.L. Elsene ...	—	23	21	17, 19	20, 26	19, 18, 20	23, 24, 24	254	12
E.M./M.S. Jemappes ..	—	29	29	26	22, 21	19, 18	27	191	8
A.R. Jodoigne/K.A. Geldenaken ...	—	19	20	33	29	22, 22	22, 20	187	8
E.M.g./M.S.j. Jumet ...	—	20	26	31	19, 19	34	23	172	7
E.M.f./M.S.m. Jumet ...	—	25	24	25	30	33	27	164	6
A.R./K.A. Koekelberg ...	—	25, 30, 30	26, 30, 30	32, 32, 31	30, 30, 30	34, 34, 35	32, 32, 32	584	18
E.M.g./M.S.j. La Louvière ...	—	25	30	25	21, 20	32	32	185	7
L.R./K.L. La Louvière ...	—	24	16	20, 19	21, 21	31, 26	29, 29	236	10
E.M./M.S. La Roche ..	32	15	11	18	18	27	8	97	5
E.M.g. Lessines/M.S.j. Lessen ...	—	18	27	18, 18	18, 18	27, 24	18, 26	212	10
E.M.f. Lessines/M.S.m. Lessen ...	—	23	19	31	32	17, 17	16, 16	171	8
E.M./M.S. Leuze ...	—	23	22	24	32	21, 21	27	170	7
E.M. Dolhain-Limbourg/M.S. Limbourg.	—	20	29	19	25	23	22	138	6
A.R./K.A. Malmédy ...	—	—	—	—	—	11	9	20	2
E.M.f./M.S.m. Malmédy ...	—	26, 27	18, 19	33	24	23	32	203	8
A.R./K.A. Marche ...	—	17	22	24	25	22	19	129	6
E.M./M.S. Marchienne ...	—	—	—	—	—	—	24, 29	53	2
A.R./K.A. Marchin ...	—	—	—	—	—	—	12	12	1
E.M.g./M.S.j. Molenbeek ..	—	18, 16	21, 20	19, 18	17, 18	21, 23	21, 21	241	12
L.R./K.L. Molenbeek ..	—	16, 16	17, 17	24, 26	26, 27	26, 26	26, 25, 14	286	13
A.R. Mons/K.A. Bergen ...	—	18, 17	30	33	25, 25, 25	25, 25, 19	34, 35	309	12
L.R. Mons/K.L. Bergen ...	—	25	31	20, 21	26, 27	31, 31	25, 25, 22	284	11
A.R. Mouscron/K.A. Moeskroen ...	—	23	21, 20	29	29	19, 19	21, 20	201	9
E.M.f. Mouscron/R.M.S. Moeskroen.	36, 22, 33	32	27	33	28	21, 21	27, 27	216	8
A.R. Namur/K.A. Namen ..	—	—	—	—	—	—	28	28	1
E.M.g. Namur/M.S.j. Namen ...	—	20, 19	23, 23	21, 21	25, 27	30, 30	30, 27	296	12

Établissement Régime linguistique français Inrichting Frans taulsteelscl	Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas	ÉCOLES PRIMAIRES — LAGERE SCHOLEN						Nombre total d'élèves Totaal aantal leerlingen	Nombre total des classes Totaal aantal klassen
		Nombre d'élèves par classe — Aantal leerlingen per klas							
		1 ^{re} année — 1 ^{ste} studiej.	2 ^e année — 2 ^{de} studiej.	3 ^e année — 3 ^{de} studiej.	4 ^e année — 4 ^{de} studiej.	5 ^e année — 5 ^{de} studiej.	6 ^e année — 6 ^{de} studiej.		
L.R. Namur/K.L. Namen	—	19, 19	28	19, 23	19, 18	25, 25, 25	23, 24, 24	291	13
A.R./K.A. Neufchâteau	27, 26	23	16	26	19	27	28	139	6
A.R. Nivelles/K.A. Nijvel	—	—	—	—	—	—	16	16	1
E.M.F. Nivelles/R.M.S.m. Nijvel ...	41, 45, 47	31	20, 21	21, 21	22, 23	25, 26	21, 21	252	11
E.M.g./R.M.S.j. Pâturages	—	14, 14	16, 16	23, 25	27, 27	28, 37	22, 20	269	12
E.M.F./R.M.S.m. Pâturages	—	—	—	—	—	—	22, 23	45	2
E.M./R.M.S. Pecq	—	26	27	22, 22	26, 20	27, 23	19, 24, 15	251	11
E.M./R.M.S. Pepinster	—	22, 20	23, 23	26, 13	20, 24	30	28	229	10
E.M.g./R.M.S.j. Péruwelz	—	18	20	15	20	22	26	121	6
E.M.F./R.M.S.m. Péruwelz	27, 33	19	13	21	18	30	23	124	6
E.M./R.M.S. Philippeville	38	27	22	29	18, 17	19, 19	28	179	8
A.R./K.A. Pont-à-Celles	—	—	—	—	—	27	16	43	2
E.M./R.M.S. Quiévrain	—	28, 27	25, 24	21, 20	26, 27	24, 24	16, 20	282	12
E.M./R.M.S. Rixensart	25, 25	27, 26	25	23, 24	23, 22	22, 22	30	244	10
A.R./K.A. Rochefort	32	25	31	22, 21	21, 21	18, 18	27	204	9
E.M./M.S. Le Roeulx	31, 25	25	31	22, 23	20, 20, 24	22, 22	27, 11	247	11
A.R. Renaix/K.A. Ronse	—	34	22, 21	20, 20	23, 22	27, 27	18, 19	253	11
Allemagne occupée/Bezetz Duitsland.									
Aix-la-Chapelle/Aken	17	31	30	22	25	19	8	135	5
Arnsberg	—	4	2	—	2	—	1	9	1
Arolsen	—	9	7	6	4	2	—	28	2
Bensberg	31	15	14	17	16	10	13	85	4
Cassel	23	9	7	9	4	4	6	39	2
Dellbrück	20	7	9	9	10	12	7	54	2
Düren	34	26, 18	35	29	30	21	12	171	7
Euskirchen	23	18	13	16	9	8	3	67	3
Ischendorf	24	4	9	4	2	4	3	26	1
Lüdenscheid	22	20	14	22	11	15	1	83	4
München Gladbach	—	1	3	3	1	1	—	9	1
Neheim	—	9	7	11	10	8	4	49	2
Ossendorf	27	28	30	31	25	26	15	155	6
Siegburg	49	32	36	29	29	15	7	148	5
Siegen	22	9	6	11	5	5	2	38	2
Soest	19	10	13	10	11	10	10	64	3
Stolberg	27	13	10	18	18	11	6	76	4

Établissement Régime linguistique français <i>Inrichting Frans taalstelsel</i>	Écoles gardiennes Nombre d'élèves par classe <i>Bewaarscholen Aantal leerlingen per klas</i>	ÉCOLES PRIMAIRES — LAGERE SCHOLEN						Nombre total d'élèves <i>Totaal aantal leerlingen</i>	Nombre total des classes <i>Totaal aantal klassen</i>
		Nombre d'élèves par classe — Aantal leerlingen per klas							
		1 ^{re} année <i>1ste studiej.</i>	2 ^e année <i>2de studiej.</i>	3 ^e année <i>3de studiej.</i>	4 ^e année <i>4de studiej.</i>	5 ^e année <i>5de studiej.</i>	6 ^e année <i>6de studiej.</i>		
Weiden	35, 30	20, 23	24, 24	28, 28	18, 18	20, 19	17	239	11
Werl	—	4	3	2	3	2	—	14	1
Westhoven	25	16	12	7	9	5	5	54	2
E.M./R.M.S. Saint-Georges	77	21, 30	26, 17	21, 35	25, 29	17, 28	21, 26	296	12
A.R./K.A. Saint-Ghislain	—	6	13	15	29	16	25	104	5
E.M.I./R.M.S.m. Saint-Ghislain	—	—	—	—	—	15	32	47	2
L.R. Saint-Gilles/K.L. Sint-Gillis	—	31	16, 16	23, 24	26, 26	30, 30	22, 21, 21	286	12
E.M./R.M.S. Saint-Hubert	27, 27	27	18, 18	22	30	28	24	167	7
E.M./R.M.S. Saint-Vith	—	14	9	13	12	14	11	73	4
E.M.g. Schaerbeek/R.M.S.j. Schaar- beek.	—	31, 31	23, 23, 25	30, 32	28, 29, 26	23, 27, 26	22, 26, 21	423	16
E.M.f. Schaerbeek/R.M.S.m. Schaar- beek.	—	23, 20	17, 21	26, 26	28, 28	27, 28	29, 29	302	12
A.R./K.A. Seraing	—	30	27	26	27, 27	22, 21	18, 19	217	9
L.R./K.L. Seraing	—	23	12	13	22	28, 28	35	161	6
A.R. Soignies/K.A. Zinnik	—	20, 21	36	35	34, 37	34, 36	24, 25	302	10
E.M.f. Soignies/R.M.S.m. Zinnik	—	20, 17	27	19, 18	24	21, 22	22, 20	210	10
E.M./R.M.S. Soumagne	—	—	—	—	—	13, 14	12, 17	56	3
A.R./K.A. Spa	—	26, 25	20, 20	21, 22	26, 25	23, 24	23, 22	277	12
E.M.I./R.M.S.m. Spa	—	20, 21	24, 20	20, 20	21, 21	21, 19	35	242	11
A.R./K.A. Stavelot	—	26	14	23	17	17	13	110	6
A.R./K.A. Tamines	—	18, 19	22	25, 25, 20	33, 32	32, 32	25, 25, 25	333	13
E.M.I./R.M.S.m. Tamines	26, 35, 21	20, 20	30	36	38	23, 22	28	199	8
A.R./K.A. Thuin	35	14	28	29	18, 18	20, 20	20, 20	187	9
L.R. Tournai/K.L. Doornik	—	19, 18	20, 19	34	30, 28	25, 25, 25	26, 25	294	12
E.M./M.S. Trazegnies	13, 43	33, 26, 25	20, 21, 20, 19	23, 24, 20, 20	34, 29	34, 32	21, 22	423	17
A.R. Uccle/K.A. Ukkel	—	—	—	—	—	28, 28	26, 26, 26	134	5
A.R./K.A. Verviers	—	28	24	25, 10	10, 24	29, 29	20, 20	219	9
L.R./K.L. Verviers	—	20	26	26	34	21, 21	29, 30	207	8
E.M./R.M.S. Vielsalm	27	15	26	31	23	18, 10	13, 14	150	7
A.R. Visé/K.A. Wezet	—	30	18, 21	22, 19	27, 27	27, 25	23, 22	261	11
E.M./R.M.S. Walcourt	34	31	30	27	17	18, 18	32	173	7
A.R. Waremmes/K.A. Borgworm	—	18, 18	18, 16	21, 22	24, 24	28, 28	33, 33, 20	303	13
E.M.f. Waremmes/R.M.S.m. Borg- worm.	—	23	26	29	23, 23	20, 20	21	185	8
A.R. Wavre/K.A. Waver	—	21, 18	19	19, 18	20, 20	34, 30	22, 22	243	11
E.M.f. Wavre/M.S.m. Waver	—	24	23	25	21, 18	19, 19	18, 19	186	9
E.M./M.S. Welkenraedt	—	—	—	—	—	23, 22	27	72	3
E.M. Woluwe-St.-Pierre/M.S. St.- Pieters-Woluwe.	36, 55	28, 28, 28	26, 22, 29	23, 20, 26	30, 31	25, 25, 24	16, 20	398	16

B. — Sections familiales et sections techniques C1.

B. — Familiale afdelingen en technische C1 afdelingen.

ÉTABLISSEMENT — INRICHTING Régime linguistique français <i>Frans taalstelsel</i>	Nombre d'élèves par classe <i>Aantal leerlingen per klas</i>				Total élèves <i>Totaal leerlingen</i>	Total classes <i>Totaal klassen</i>
	1 ^{re} année <i>1ste studiej.</i>	2 ^e année <i>2de studiej.</i>	3 ^e année <i>3de studiej.</i>	4 ^e année <i>4de studiej.</i>		
E.M. Allier. — <i>M.S. Allier</i>	27	—	—	—	27	1
E.M.f. Andenne. — <i>M.S.m. Anderne</i>	12	13	10	—	35	3
E.M. Antoing. — <i>M.S. Antoing</i>	21	—	—	—	21	1
L.R. Arlon. — <i>K.L. Aarlen</i>	23	20	16	—	59	3
E.M.f. Ath. — <i>M.S.m. Aat</i>	25	12	6	9	52	4
E.M. Athus. — <i>M.S. Athus</i>	23	15	5	2	45	4
E.M. Aywaille. — <i>M.S. Aywaille</i>	16	9	9	—	34	3
A.R. Bastogne. — <i>K.A. Bastenaken</i>	6	9	7	—	22	3
E.M. Beaumont. — <i>M.S. Beaumont</i>	16	8	6	12	42	4
E.M. Beauraing. — <i>M.S. Beauraing</i>	16	13	8	—	37	3
E.M. Bertrix. — <i>M.S. Bertrix</i>	6	14	7	—	27	3
E.M.f. Binche. — <i>M.S.m. Binche</i>	21	19	9	—	49	3
E.M. Bomal. — <i>M.S. Bomal</i>	15	—	—	—	15	1
E.M.f. Braine-l'Alleud. — <i>M.S.m. Eigenbrakel</i>	16, 16	9	9	9	59	5
E.M.f. Braine-le-Comte. — <i>M.S.m. 's Gravenbrakel</i>	13	14	8	11	46	4
L.R. Bruxelles I. — <i>K.L. Brussel I</i>	5	6	9	—	20	3
E.M.f. Bruxelles II. — <i>M.S.m. Brussel II</i>	11	15	15	—	41	3
E.M.f. Châtelet. — <i>M.S.m. Châtelet</i>	22	17	14	10	63	4
A.R. Chimay. — <i>K.A. Chimay</i>	14	13	5	8	40	4
A.R. Ciney. — <i>K.A. Ciney</i>	16	12	9	—	37	3
E.M. Couvin. — <i>M.S. Couvin</i>	12	7	6	—	25	3
E.M.f. Dinant. — <i>M.S.m. Dinant</i>	8	2	9	—	19	3
E.M.f. Dour. — <i>M.S.m. Dour</i>	9	9	7	13	38	4
E.M. Eghezée. — <i>M.S. Eghezée</i>	16	10	5	—	31	3
A.R. Enghien. — <i>K.A. Edingen</i>	14	13	6	—	33	3
E.M. Esneux. — <i>M.S. Esneux</i>	16	11	—	—	27	2
L.R. Etterbeek. — <i>K.L. Etterbeek</i>	9	8	5	—	22	3
A.R. Eupen. — <i>K.A. Eupen</i>	9	6	6	—	21	3
E.M. Fleurus. — <i>M.S. Fleurus</i>	14	9	—	—	23	2
E.M.f. Flobecq. — <i>M.S.m. Vloesberg</i>	8	11	7	—	26	3
L.R. Forest. — <i>K.L. Vorst</i>	10	8	6	—	24	3
E.M. Fosses. — <i>M.S. Fosses</i>	14	5	9	—	28	3
E.M. Frasnes-lez-Buissenal. — <i>M.S. Frasnes-lez-Buissenal</i>	16	6	3	—	25	3
E.M. Gedinne. — <i>M.S. Gedinne</i>	7	3	3	—	13	3
A.R. Gembloux. — <i>K.A. Gembloux</i>	15	14	10	—	39	3
E.M.f. Gilly. — <i>M.S.m. Gilly</i>	15	14	9	—	38	3
E.M.f. Gosselies. — <i>M.S.m. Gosselies</i>	8	11	3	—	22	3
E.M. Habay-la-Neuve. — <i>M.S. Habay-la-Neuve</i>	10	—	—	—	10	1
E.M.f. Hannut. — <i>M.S.m. Hannut</i>	17	13	9	—	39	3
E.M. Hombourg-Plombières. — <i>M.S. Hombourg-Plombières</i>	5	2	4	6	17	4
L.R. Huy. — <i>K.L. Hoei</i>	13	14	19	11	57	4
L.R. Ixelles. — <i>K.L. Elsene</i>	13	11	9	—	33	3
E.M. Jemappes. — <i>M.S. Jemappes</i>	11	10	11	—	32	3
A.R. Jodoigne. — <i>K.A. Geldenaken</i>	6	8	2	—	16	3
E.M.f. Junet. — <i>M.S.m. Junet</i>	13	12	6	—	31	3
E.M. La Calamine. — <i>M.S. La Calamine</i>	20	10	4	—	34	3
L.R. La Louvière. — <i>K.L. La Louvière</i>	12	15	7	—	34	3
E.M. La Roche-en-Ardenne. — <i>M.S. La Roche-en-Ardenne</i>	9	4	6	—	19	3
E.M.f. Lessines. — <i>M.S.m. Lessen</i>	11	7	8	5	31	4
E.M. Leuze. — <i>M.S. Leuze</i>	10	11	3	—	24	3
E.M. Dolhain-Limbourg. — <i>M.S. Dolhain-Limburg</i>	12	11	5	—	28	3
E.M.f. Malmédy. — <i>M.S.m. Malmédy</i>	8	17	2	—	27	3
A.R. Marche. — <i>K.A. Marche</i>	19	14	8	—	41	3
E.M. Marchienne-au-Pont. — <i>M.S. Marchienne-au-Pont</i>	16	11	10	—	37	3

ETABLISSEMENT — INRICHTING Régime linguistique français <i>Frans taalstelsel</i>	Nombre d'élèves par classe <i>Aantal leerlingen per klas</i>				Total élèves	Total classes
	1 ^{re} année <i>1ste studiej.</i>	2 ^e année <i>2de studiej.</i>	3 ^e année <i>3de studiej.</i>	4 ^e année <i>4de studiej.</i>	<i>Totaal leerlingen</i>	<i>Totaal klassen</i>
L.R. Molenbeek. — <i>K.L. Molenbeek</i> ...	9	11	9	—	29	3
L.R. Mons. — <i>K.L. Bergen</i> ...	22	12	7	—	41	3
E.M.f. Mouscron. — <i>M.S.m. Moeskroen</i> ...	17	11	7	8	43	4
A.R. Neufchâteau. — <i>K.A. Neufchâteau</i> ...	6	6	6	—	18	3
E.M.f. Nivelles. — <i>M.S.m. Nijvel</i> ...	23	20	8	8	59	4
E.M.f. Pâturages. — <i>M.S.m. Pâturages</i> ...	20	12	10	7	49	4
E.M. Pecq. — <i>M.S. Pecq</i> ...	14	3	2	—	19	3
E.M. Pepinster. — <i>M.S. Pepinster</i> ...	20	17	7	—	44	3
E.M.f. Péruwelz. — <i>M.S.m. Péruwelz</i> ...	10	5	4	—	19	3
E.M. Philippeville. — <i>M.S. Philippeville</i> ...	11	12	8	4	35	4
A.R. Pont-à-Celles. — <i>K.A. Pont-à-Celles</i> ...	11	4	5	—	20	3
E.M. Quiévrain. — <i>M.S. Quiévrain</i> ...	31	17	18	12	78	4
E.M. Rixensart. — <i>M.S. Rixensart</i> ...	11	3	—	—	14	2
A.R. Rochefort. — <i>K.A. Rochefort</i> ...	16	13	4	—	33	3
A.R. Rosrath. — <i>K.A. Rosrath</i> ...	11	10	9	—	30	3
E.M. Saint-Georges. — <i>M.S. Saint-Georges</i> ...	23	27	18	12	80	4
E.M.f. Saint-Ghislain. — <i>M.S.m. Saint-Ghislain</i> ...	12	20	21	8	61	4
E.M. Saint-Hubert. — <i>M.S. Saint-Hubert</i> ...	11	6	7	—	24	3
E.M. Saint-Vith. — <i>M.S. Saint-Vith</i> ...	5	3	4	—	12	3
E.M.f. Schaerbeek. — <i>M.S.m. Schaarbeek</i> ...	21	18	17	2	58	4
E.M.f. Soignies. — <i>M.S.m. Zinnik</i> ...	17	8	10	—	35	3
E.M. Soumagne. — <i>M.S. Soumagne</i> ...	18, 18	—	—	—	36	2
E.M.f. Spa. — <i>M.S.m. Spa</i> ...	17	16	7	—	40	3
A.R. Stavelot. — <i>K.A. Stavelot</i> ...	6	8	6	8	28	4
E.M.f. Tamines. — <i>M.S.m. Tamines</i> ...	27	13	10	—	50	3
A.R. Thuin. — <i>K.A. Thuin</i> ...	7	7	7	—	21	3
L.R. Tournai. — <i>K.L. Doornik</i> ...	14	10	7	—	31	3
E.M. Trazegnies. — <i>M.S. Trazegnies</i> ...	11	10	8	—	29	3
L.R. Verviers. — <i>K.L. Verviers</i> ...	12	11	11	—	34	3
E.M. Vielsalm. — <i>M.S. Vielsalm</i> ...	16	12	5	7	40	4
A.R. Virton. — <i>K.A. Virton</i> ...	10	—	—	—	10	1
E.M.f. Visé. — <i>M.S.m. Wezet</i> ...	22, 18	7	4	—	51	4
E.M. Walcourt. — <i>M.S. Walcourt</i> ...	11	12	8	—	31	3
E.M.f. Waremmes. — <i>M.S.m. Borgworm</i> ...	11	9	11	8	39	4
E.M.f. Wavre. — <i>M.S.m. Waver</i> ...	14	12	9	10	45	4
E.M. Welkenraedt. — <i>M.S. Welkenraedt</i> ...	13	11	14	—	38	3
E.M. Woluwe-Saint-Pierre. — <i>M.S. Sint-Pieters-Woluwe</i> ...	12	—	—	—	12	1

C. — Sections pré-industrielles
en transformation en sections techniques industrielles
à partir de l'année scolaire 1955-1956.

C. — Pre-industriële afdelingen
in omvorming tot technische industriële afdelingen
sedert het schooljaar 1955-1956.

ÉTABLISSEMENT — INRICHTING	Nombre d'élèves par classe Aantal leerlingen per klas				Total élèves — Totaal leerlingen	Total classes — Totaal klassen
	1 ^{re} année 1 ^{ste} studiej.	2 ^e année 2 ^{de} studiej.	3 ^e année 3 ^{de} studiej.	4 ^e année 4 ^{de} studiej.		
	Régime linguistique français Frans taalstelsel					
E.M. Allier. — <i>M.S. Allier</i>	36	—	—	—	36	2
E.M.g. Andenne. — <i>M.S.j. Andenne</i>	26, 14	19, 11	19	—	89	5
E.M. Athus. — <i>M.S. Athus</i>	28	15, 11	15, 7	3	79	6
E.M. Beauraing. — <i>M.S. Beauraing</i>	—	6	7	—	13	2
E.M. Bertrix. — <i>M.S. Bertrix</i>	17	12	8	—	37	3
A.R. Braine-l'Alleud. — <i>K.A. Eigenbrakel</i>	22, 22, 21	20, 18, 10	16, 17, 9	21, 8, 8	191	12
E.M.g. Braine-le-Comte. — <i>M.S.j. 's Gravenbrakel</i>	27	21	14	—	62	3
A.R. Bruxelles II. — <i>K.A. Brussel II</i>	21, 20	17, 18	17	—	93	5
A.R. Châtelet. — <i>K.A. Châtelet</i>	24	12	10	—	46	3
A.R. Ciney. — <i>K.A. Ciney</i>	23	12	12	—	47	3
E.M. Couvin. — <i>M.S. Couvin</i>	23	—	—	—	23	1
E.M. Eghezée. — <i>M.S. Eghezée</i>	28	9	—	—	37	2
A.R. Enghien. — <i>K.A. Edingen</i>	19	10	8	—	37	3
E.M. Esneux. — <i>M.S. Esneux</i>	21	—	—	—	21	1
A.R. Eupen. — <i>K.A. Eupen</i>	12	7	4	—	23	3
E.M. Fosses. — <i>M.S. Fosses</i>	8	10	7	—	25	3
A.R. Gembloux. — <i>K.A. Gembloux</i>	20	15	12	—	47	3
EM. Hombourg-Plombières. — <i>M.S. Hombourg-Plombières</i>	13	6	6	4	29	4
E.M. Jemappes. — <i>M.S. Jemappes</i>	15	17	9	—	41	3
E.M.g. Jumet. — <i>M.S.j. Jumet</i>	17	10	9	—	36	3
E.M. La Calamine. — <i>M.S. La Calamine</i>	8, 8	5, 6	4	—	31	5
E.M.g. Lessines. — <i>M.S.j. Lessen</i>	13	11	8	—	32	3
E.M. Dolhain-Limbourg. — <i>M.S. Dolhain-Limburg</i>	17	—	—	—	17	1
E.M.g. Molenbeek-St-Jean. — <i>M.S.j. St.-Jans-Molenbeek</i>	24	—	—	—	24	1
E.B.g. Pâturages. — <i>M.S.j. Pâturages</i>	22	15	10	—	47	3
E.M. Pepinster. — <i>M.S. Pepinster</i>	9	6	2	—	17	3
E.M.g. Péruwelz. — <i>M.S.j. Péruwelz</i>	19	11	9	—	39	3
E.M. Quiévrain. — <i>M.S. Quiévrain</i>	13	25	23	2	63	4
E.M. Rixensart. — <i>M.S. Rixensart</i>	7	—	—	—	7	1
A.R. Rosrath. — <i>K.A. Rosrath</i>	11	9	9	—	29	3
E.M. St-Georges-s-Meuse. — <i>M.S. St.-Georges-s-Meuse</i>	22	19, 20	21	—	82	4
E.M. Soumagne. — <i>M.S. Soumagne</i>	19, 14	16, 12	—	—	61	4
A.R. Tamines. — <i>K.A. Tamines</i>	18	16	9	—	43	3
A.R. Thuin. — <i>K.A. Thuin</i>	10	8	5	—	23	3
E.M. Trazegnies. — <i>M.S. Trazegnies</i>	25	17	8	—	50	3
E.M. Vielsalm. — <i>M.S. Vielsalm</i>	23	15	16	—	54	3
A.R. Virton. — <i>K.A. Virton</i>	13	16	8	—	37	3
A.R. Waremme. — <i>K.A. Borgworm</i>	17	8	4	—	29	3
A.R. Wavre. — <i>K.A. Waver</i>	15	11	—	—	26	2
E.M. Welkenraedt. — <i>M.S. Welkenraedt</i>	10	10	5	—	25	3
E.M. Woluwe-Saint-Pierre. — <i>M.S. Sint-Pieters-Woluwe</i>	15	10	—	—	25	2

D. — Sections pré-agricoles
en transformation en sections techniques mixtes, semi-industrielles
et semi-agricoles, à partir de l'année scolaire 1956-1957.

D. — Pre-landbouwfafdelingen
in omvorming tot half-landbouwkundige en half-industriële gemengde
technische afdelingen, sedert het schooljaar 1956-1957.

ÉTABLISSEMENT — INRICHTING	Nombre d'élèves par classe Aantal leerlingen per klas				Total élèves	Total classes
	1 ^{re} année 1 ^{ste} studiej.	2 ^e année 2 ^{de} studiej.	3 ^e année 3 ^{de} studiej.	4 ^e année 4 ^{de} studiej.	Totaal leerlingen	Totaal klassen
Régime linguistique français Frans taalstelsel						
A.R. Ath. — K.A. Aat	17	5	2	—	24	3
E.M. Beauraing. — M.S. Beauraing	13	5	5	—	23	3
E.M.g. Flobecq. — M.S.j. Vloesberg	14	6	6	—	26	3
A.R. Hannut. — K.A. Hannut	15, 15	3	6	—	39	4
A.R. Jodoigne. — K.A. Geldenaken	7	4	3	—	14	3
A.R. Marche. — K.A. Marche	13	2	4	—	19	3
E.M. Philippeville. — M.S. Philippeville	12	—	—	—	12	1

QUESTION.

Combien de professeurs désignés dans les établissements d'enseignement de l'Etat par M. le Ministre Harmel n'ont pas encore été nommés à titre provisoire ?

RÉPONSE.

Enseignement moyen.

Les membres du personnel administratif et enseignant des établissements d'enseignement moyen de l'Etat, désignés pour occuper une place vacante peuvent être nommés à titre provisoire à cet emploi, lorsqu'ils remplissent les trois conditions ci-après :

- 1° Obtenir de la part de l'inspection au moins la cote « bien »;
- 2° Avoir satisfait à un examen médical devant le Service de Santé Administratif;
- 3° Etre de bonne conduite, vie et mœurs.

L'administration ne tient pas statistique des nominations de l'espèce suivant l'origine de la désignation première et les travaux de recherche qui permettraient de recueillir les renseignements demandés seraient extrêmement laborieux.

Je puis cependant assurer qu'il n'est fait aucune discrimination entre les candidats à une nomination provisoire du moment que les conditions ci-dessus sont remplies.

Je suis tout prêt à examiner les cas particuliers qui me seraient signalés.

Enseignement normal.

A l'enseignement normal de l'Etat, il n'existe pas de nominations provisoires.

Enseignement technique.

113 (jour et soir).

1° A noter que l'Arrêté Royal du 6 mars 1954 imposait l'organisation d'épreuves d'aptitude pour tous les professeurs de l'enseignement technique.

L'arrêté royal du 6 août 1956 dispense de cette condition le personnel enseignant entré en fonctions avant le 1er septembre 1956 à l'exception des professeurs de pratique professionnelle non nantis d'un titre pédagogique.

VRAAG.

II. — Hoeveel leerkrachten aangesteld in het Rijksonderwijs door Minister Harmel zijn tot nog toe niet voorlopig benoemd ?

ANTWOORD.

Middelbaar onderwijs.

De leden van het administratief en onderwijzend personeel der Rijksmiddelbare onderwijsinrichtingen, aangesteld in een openstaande betrekking kunnen voorlopig in dit ambt benoemd worden wanneer ze de 3 hierondervermelde voorwaarden vervullen :

- 1° Minstens de beoordeling « goed » van de inspectie bekomen;
- 2° Voldaan hebben aan een medisch onderzoek voor de administratieve Gezondheidsdienst;
- 3° Van goed zedelijk gedrag zijn.

De administratie legt geen statistiek aan van de benoemeningen volgens de oorsprong van de eerste aanstelling en de opzoekingen die noodzakelijk zijn om de gevraagde inlichtingen te verstrekken, zouden zware inspanningen vergen.

Ik kan nochtans verzekeren dat er, voor wat de voorlopige benoeming betreft, geen onderscheid gemaakt wordt tussen de kandidaten die de hierbovenvermelde voorwaarden vervullen.

Ik ben bereid elk individueel geval, dat me zou gesignaleerd worden, te onderzoeken.

Normaalonderwijs.

In het Rijksnormaalonderwijs worden er geen voorlopige benoemeningen gedaan.

Technisch onderwijs.

113 (dag en avond).

Op te merken valt :

1° Dat het Koninklijk Besluit van 6 maart 1954 de inrichting van bekwaamheidsproeven voorschreef voor al de leraars van het technisch onderwijs.

Bij Koninklijk Besluit van 6 augustus 1956 worden de leden van het onderwijzend personeel, die in dienst getreden zijn vóór 1 september 1956, vrijgesteld van deze voorwaarde, met uitzondering van de leraars in beroepspraktijk die geen houder zijn van een pedagogische titel.

Entre ces deux dates, il n'a été procédé pratiquement à aucune nomination.

En ce moment, la régularisation de la situation du personnel est en cours.

2° Le chiffre de 113 ne comprend pas les chargés de cours des écoles techniques du soir annexées aux établissements d'enseignement moyen de l'État; depuis la création de ces écoles le personnel n'a jamais bénéficié d'une nomination.

Enseignement artistique.

Les membres du personnel enseignant entrés en fonctions aux établissements artistiques de l'État, au cours du Ministère de M. Harmel, sont actuellement tous nommés à titre définitif.

QUESTION.

Nombre de nominations à des emplois nouveaux et à des emplois existants vacants entre le mois d'avril 1954 et le mois d'avril 1957 :

Nombre de nominations avec :

Tussen deze twee data werd praktisch tot geen enkele benoeming overgegaan.

Heden is de regularisatie van de toestand van het personeel in gang.

2° Dat in het cijfer 113 niet begrepen zijn de lesgevers der technische avondscholen verbonden aan de rijksmiddelbare onderwijsinrichtingen. Sedert de oprichting van deze scholen heeft geen enkel personeelslid ooit een benoeming verkregen.

Kunstonderwijs.

De leden van het onderwijzend personeel die tijdens het Ministerie van de Heer Harmel aan de Rijkskunstinstellingen in dienst traden zijn thans allen vast benoemd.

VRAAG.

Toekenning van nieuwe betrekkingen en van bestaande vacante betrekkingen tussen april 1954 en april 1957 :

Aantal benoemingen met :

	Diplôme Enseignement moyen — Diploma Middelbaar Onderwijs		Diplôme Enseignement normal — Diploma Normaal Onderwijs		
	Officiel — Openbaar	Libre — Vrij	Officiel — Openbaar	Libre — Vrij	
Enseignement primaire de l'Etat ...					Lager Rijksonderwijs.
Enseignement moyen de l'Etat... ..					Middelbaar Rijksonderwijs.
Enseignement technique de l'Etat ...					Technisch Rijksonderwijs.
Enseignement normal de l'Etat					Normaal Rijksonderwijs.

RÉPONSE.

La façon dont la question a été posée ne permet pas de comprendre clairement les intentions de l'honorable membre.

« Nombre de nominations avec diplômes Enseignement moyen » se rapporte uniquement aux maîtres d'études, porteurs d'un certificat d'humanités complètes, ce qui ne comprend qu'une partie réduite de l'ensemble des nominations. D'ailleurs de tels porteurs d'un certificat d'études moyennes ne peuvent actuellement être légalement nommés dans des écoles moyennes de l'Etat.

Je prie l'honorable membre de bien vouloir préciser ses intentions.

QUESTION.

Y a-t-il moyen d'avoir la nomenclature des établissements (enseignement moyen, technique, normal) communaux, provinciaux et libres, qui n'étaient pas subventionnés en 1954 et qui depuis ont été admis aux subventions ?

RÉPONSE.

Enseignement moyen.

Depuis le 1er janvier 1955 les établissements d'enseignement moyen suivants ont été admis aux subventions :

1. De Panne. — Middelbare school voor Meisjes, depuis le 1er janvier 1955.
2. Pittem. — Vrije katholieke middelbare school, depuis le 1er janvier 1955.
3. Knokke. — Instituut Sint-Jozef, depuis le 1er janvier 1955.

ANTWOORD.

De formulering van deze vraag laat niet toe, duidelijk de inzichten van het achtbare lid te begrijpen.

« Aantal benoemingen met diploma Middelbaar Onderwijs » slaat uitsluitend op de studiemeesters, houders van een getuigschrift van volledige humaniora, wat slechts een beperkt onderdeel van het ensemble der benoemingen uitmaakt. Overigens kunnen op dit ogenblik dergelijke houders van een getuigschrift van middelbare studiën wettelijk niet aan Rijksmiddelbare scholen benoemd worden.

Het achtbare lid gelieve dus zijn inzichten nader te omschrijven.

VRAAG.

Lijst der gemeentelijke, provinciale en vrije onderwijsinrichtingen (middelbaar-, technisch-, normaafonderwijs) die in 1954 geen subsidies ontvingen en sindsdien wel gesubsidiëerd worden ?

ANTWOORD.

Middelbaar onderwijs.

Sinds 1 januari 1955 werden volgende middelbare onderwijsinrichtingen voor subsidiëring aanvaard :

1. De Panne. — Middelbare school voor Meisjes, sinds 1 januari 1955.
2. Pittem. — Vrije katholieke middelbare school, sinds 1 januari 1955.
3. Knokke. — Instituut Sint-Jozef, sinds 1 januari 1955.

4. Sint-Michiels-Brugge. — Sint-Tarcisiusinstituut, depuis le 1er janvier 1955.
 5. Zele. — Vrije katholieke middelbare school, depuis le 1er janvier 1955.
 6. Gent. — Instituut Crombeen, depuis le 1er janvier 1955.
 7. Tienen. — Instituut Immaculata, depuis le 1er janvier 1956.
- Outre ces établissements, 15 sections ont été admises aux subventions.

Enseignement technique.

a) Etablissements communaux :

1. Bredene. — Gemeentelijke avondcursus in snit en confectie, Prinses Elisabethlaan, 17.
2. Hoboken. — Gemeentelijke Vakschool voor meisjes, Notelaarstraat, 6.
3. Liège. — Ecole ménagère communale, rue Hors Château, 69.
4. Niel. — Gemeentelijke avondvakschool voor meisjes, Schuttershofstraat.
5. Woluwe-Saint-Pierre. — Ecole communale commerciale, avenue Thielemans, 30.

b) Etablissements provinciaux :

1. Eindhoven. — Provinciale Technische- en Beroepsschool, Onderwijsstraat, 3.
2. Waterloo. — Ferme-Ecole provinciale.

c) Etablissements libres :

1. Anvers. — School voor Kinderverzorgsters « Koningin Elisabeth », Van Putlei, 31.
2. Brasschaat. — Openluchtschool « Vrij en Vrolijk », Miksebaan, 264.
3. Geer. — Atelier d'apprentissage de menuiserie « Saint-Joseph », rue de Boël, 3.
4. Geer. — Ecole ménagère Sainte-Marie, rue de Boël, 5.
5. Gand. — School voor Verpleegsters Sint-Geertruid, Kortrijkse steenweg, 496.
6. La Louvière. — Centre d'adaptation sociale et professionnelle pour invalides et inadaptés l'A.M.I., rue G. Boël, 29.
7. Namur. — Ecole professionnelle de Boucherie-Charcuterie de Wallonie, rue Saint-Nicolas.
8. Roulers. — Vakschool voor debiele kinderen, Stadenstraat.
9. Sijsele. — Sint-Godelieve-school voor Sanatoriumziekenoppassers, Gentse steenweg, 80.
10. Tienen. — Instituut Julie Billiat, O. L. Vrouw-Broederstraat, 2.

N. B. — On entend par un établissement l'unité administrative placée sous l'autorité d'une direction et pourvue à ce titre par l'Etat d'un numéro de matricule. L'établissement comprend une ou plusieurs écoles. En conséquence les nouvelles écoles et sections n'ont pas été mentionnées dans cette liste.

Enseignement normal.

Néant.

QUESTION.

L'arrêté d'exécution qui devrait être pris au sujet de la liquidation des subventions compensatoires à accorder en vertu de la loi du 27 juillet 1955, se fait toujours attendre.

Les subventions pour 1955 et 1956 n'ont pas encore été attribuées. Quand cet arrêté sortira-t-il ?

Quand et comment procédera-t-on au paiement des années écoulées ?

RÉPONSE.

Les conditions d'octroi de ces indemnités ont été fixées par l'arrêté royal du 15 février 1956 (*Moniteur* du 26 février 1956) en ce qui concerne l'enseignement technique, et par l'arrêté royal du 13 mars 1956 (*Moniteur* du 18 mars 1956) en ce qui concerne l'enseignement moyen.

Pour l'enseignement technique subventionné, la liquidation des indemnités dues pour l'année scolaire 1955-1956, au total 11 391 600 francs, a été effectuée en temps utile par le Service Fixation et Liquidation des Traitements et Subsidés-Traitements. Les paiements afférents à l'année scolaire 1956-1957 sont en cours.

4. Sint-Michiels-Brugge. — Sint-Tarcisiusinstituut, sinds 1 januari 1955.

5. Zele. — Vrije katholieke middelbare school, sinds 1 januari 1955.

6. Gent. — Instituut Crombeen, sinds 1 januari 1955.

7. Tienen. — Instituut Immaculata, sinds 1 januari 1956.

Behalve deze inrichtingen werden nog 15 afdelingen voor subsidiëring aanvaard.

Technisch onderwijs.

a) Gemeentelijke inrichtingen :

1. Bredene. — Gemeentelijke avondcursus in snit en confectie, Prinses Elisabethlaan, 17.
2. Hoboken. — Gemeentelijke Vakschool voor meisjes, Notelaarstraat, 6.
3. Luik. — Ecole ménagère communale, rue Hors Château, 69.
4. Niel. — Gemeentelijke avondvakschool voor meisjes, Schuttershofstraat.
5. Sint-Pieters-Woluwe. — Ecole commerciale communale, avenue Thielemans, 30.

b) Provinciale inrichtingen :

1. Eindhoven. — Provinciale Technische- en Beroepsschool, Onderwijsstraat, 3.
2. Waterloo. — Ferme-Ecole provinciale.

c) Vrije inrichtingen :

1. Antwerpen. — School voor Kinderverzorgsters « Koningin Elisabeth », Van Putlei, 31.
2. Brasschaat. — Openluchtschool « Vrij en Vrolijk », Miksebaan, 264.
3. Geer. — Atelier d'apprentissage de menuiserie « Saint-Joseph », rue de Boël, 3.
4. Geer. — Ecole ménagère Sainte-Marie, rue de Boël, 5.
5. Gent. — School voor Verpleegsters Sint-Geertruid, Kortrijkse steenweg, 496.
6. La Louvière. — Centre d'adaptation sociale et professionnelle pour invalides et inadaptés l'A.M.I., rue G. Boël, 29.
7. Namen. — Ecole professionnelle de Boucherie-Charcuterie de Wallonie, rue Saint-Nicolas, 67.
8. Roeselare. — Vakschool voor debiele kinderen, Stadenstraat.
9. Sijsele. — Sint-Godelieve-school voor Sanatoriumziekenoppassers, Gentse steenweg, 80.
10. Tienen. — Instituut Julie Billiat, O. L. Vrouw-Broederstraat, 2.

N. B. — Men verstaat door een onderwijsinrichting de administratieve eenheid geplaatst onder het gezag van een directie en uit dien hoofde door de Staat van een stamboeknummer voorzien. De inrichting omvat één of meer scholen. Bijgevolg werden de nieuwe scholen en afdelingen niet in deze lijst vermeld.

Normaalonderwijs.

Geen.

VRAAG.

Het uitvoeringsbesluit dat zou moeten genomen worden voor de uitbetaling van de krachtens de wet van 27 juli 1955 te verlenen compensatietoelagen blijft nog steeds achterwege.

De toelagen voor 1955 en 1956 werden nog niet toegekend.

Wanneer verschijnt dit besluit ?

Wanneer en hoe zal men overgaan tot uitbetaling voor de verlopen jaren ?

ANTWOORD.

De voorwaarden tot toekenning van deze vergoedingen werden vastgesteld bij koninklijk besluit van 15 februari 1956 (*Staatsblad* van 26 februari 1956) voor wat het technisch onderwijs betreft, en bij koninklijk besluit van 13 maart 1956 (*Staatsblad* van 18 maart 1956) voor wat het middelbaar onderwijs betreft.

Voor het gesubsidieerd technisch onderwijs werd de vereffening van de vergoedingen verschuldigd voor het schooljaar 1955-1956 te gepasten tijde gedaan door de Dienst Vaststelling en Vereffening van de Wedden en toelagen-wedden met een totaal van 11 391 600 frank. De betalingen voor het schooljaar 1956-1957 zijn in uitvoering.

L'indemnité compensatoire pour l'année scolaire 1955-1956 a été payée aux établissements d'enseignement moyen subventionné qui ont introduit une demande en temps opportun. Pour l'année 1956-1957 cette indemnité sera payée dans le courant de l'année budgétaire.

QUESTION.

Pour l'ensemble de l'enseignement de l'Etat et ce, depuis 1954, enseignement primaire — sections préparatoires —, enseignement moyen, enseignement technique, enseignement artistique :

- a) nombre d'emplois nouveaux ?
- b) nombre de titulaires nommés à ces emplois à titre intérimaire ou à titre définitif ?

RÉPONSE.

Enseignement primaire.

Cette question ne concerne pas la Direction de l'enseignement primaire qui ne s'occupe que des écoles primaires et gardiennes, communales, adoptées et adoptables.

Etablissements d'enseignement moyen de l'Etat.

- a) Section préparatoire : 860; enseignement moyen : 687.
- b) Tous les titulaires désignés sont, dans la presque totalité, pourvus d'une nomination, sauf ceux qui occupent des emplois créés depuis le début de la présente année scolaire.

Enseignement technique.

Nombre d'emplois nouveaux : 1738.

Nombre de titulaires nommés à ces emplois à titre intérimaire : 1392.

Nombre de titulaires nommés à ces emplois à titre définitif : néant.

Enseignement artistique.

Nombre d'emplois nouveaux : 10.

Nombre de titulaires nommés à ces emplois à titre intérimaire : 8.

Nombre de titulaires nommés à ces emplois à titre définitif : 1.

De compensatievergoeding voor het schooljaar 1955-1956 werd uitbetaald aan de middelbare onderwijsinrichtingen die te gelegener tijd een aanvraag hiertoe hebben ingediend.

Voor het schooljaar 1956-1957 zal deze vergoeding nog tijdens het budgetair jaar worden uitgekeerd.

VRAAG.

Voor het gehele Rijksonderwijs, en dit sedert 1954, lager onderwijs — voorbereidende afdelingen — middelbaar-, technisch- en kunstonderwijs :

- a) aantal nieuwe betrekkingen ?
- b) aantal titularissen die als interimaris of in vast verband werden benoemd ?

ANTWOORD.

Lager onderwijs.

Deze vraag geldt niet het lager onderwijs, dat zich enkel bezig houdt met de bewaarscholen en de lagere gemeentelijke, aangenomen en aanneembare scholen.

Rijksmiddelbare onderwijsinrichtingen.

- a) Voorbereidende afdelingen : 860; middelbaar onderwijs : 687.
- b) Ongeveer al de aangestelde leerkrachten werden in hun ambt benoemd, behoudens deze die werden aangesteld in ambten welke bij het begin van het huidig schooljaar opgericht werden.

Technisch onderwijs.

Aantal nieuwe betrekkingen : 1738.

Aantal titularissen die in deze betrekkingen interimair werden aangesteld : 1392.

Aantal titularissen die in deze betrekkingen vast werden benoemd : nihil.

Kunstonderwijs.

Aantal nieuwe betrekkingen : 10.

Aantal titularissen die in deze betrekkingen interimair werden aangesteld : 8.

Aantal titularissen die in deze betrekkingen vast werden benoemd : 1.